

**ИЗБРАНА
СВЕТОВНА
ФАНТАСТИКА**

Награда
„Небюла“ за 2005 г.

ФАНТАСТИКА

151

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА **БАРД**

**ДЖО
ХОЛДЕМАН**

КАМУФЛАЖ

От хиляди години две същества
се скитат по Земята...

ДЖО ХОЛДЕМАН КАМУФЛАЖ

Превод: Юлиян Стойнов

chitanka.info

Без никой да знае, от хиляди години две същества се скитат по Земята. Всеки от чуждоземците не подозира за съществуването на другия, но двамата споделят общ спомен за загадъчен потънал предмет — и влечение към дълбините на океана. Единият, наричан Изменчивия, оцелява, като се адаптира и приема формата на различни организми. Другият, Хамелеонът, просто унищожава всеки и всичко, което заплашва съществуването му.

На Ралф Вичинанца, моя верен навигатор

Авторът изказва сърдечна благодарност на Крис Нелсън, нашия водач из непознатия свят на Самоа, и на Корделия Уилис за познанията ѝ по съдебна медицина и генетика.

*Животът е странен,
та ще ти се нявга да кажеш,
живот ли е това?*

Луис
Армстронг
(импров
изация по
„Животът е
странен“ на
Джони Бърк)

ПРОЛОГ

Чудовището дойде от един звезден куп, който хората наричат Месие^[1] 22, огромен блещукащ рояк с размери десетки хиляди светлинни години. Милиони слънца и десетки милиони планети — всички без една лишени от какъвто и да било живот.

Животът трудно би процъфтял в такава част на космоса. Повечето планети следват нестабилни орбити, звездите се въртят толкова близо една до друга, че си крадат планети или ги поглъщат напълно.

Всичко това поражда свирепи геологични и климатични промени, повечето от планетите са стерилни билиардни топки или масивни юпитероподобни газови чували. Но на единствената планета, на която успя да се вкопчи, животът беше *жилав*.

И приспособим. Що за организъм би оцелял в един свят, горещ като Меркурий, който само за няколко години се отдалечава от своето слънце, колкото е отдалечен Плутон?

Повечето живи организми оцеляват по най-простия начин — изпадат в летаргия, докато подходящите условия не се възстановят. Но доминиращата форма на живот вирее от промените. Това е същество, което може да повлиява на собствената си еволюция — не чрез естествен подбор, а по пътя на неестествена мутация, като се променя заедно с условията на средата. То се превръща в това, което е необходимо — и след милиони години на бързи изменения става нещо, което не може да умре.

Цената на вечното съществуване е живот без друг смисъл, освен този да оцелееш. Докато планетата криволичи из звездния куп, дните на тези същества преминават в пълзене из пустините и гложгане на камъни, дращене по леда или гмуркане в калта — в търсене на храна, която не би могла да им се измъкне.

А планетата продължаваше да се мята в една или друга посока, докато накрая случайни сили не я запокитиха в самия край на звездния куп, далече от постоянното сияние на милиони звезди и най-сетне на

стабилна орбита — сега това бе свят, в който денят и нощта си делеха времето поравно, свят, на който милостивият океан позволяваше разнообразие. Десетките видове станаха милиони, животните изпълзяха от топлото море на обраслата в зеленина суша и загъмжаха.

Безсмъртните създания най-сетне си отдъхнаха в един свят, в който оцеляването бе много по-лесно. И тогава погледнаха нагоре, към нощното небе — и видяха звездите.

В тях се появи любопитство, то прерасна във философия и накрая в наука. Дори денем те примигваха към ослепителния небосвод и търсеха звездите. А когато се спуснеше нощта, хладното, изпълнено с безброй светлинки, покривало на Млечния път отправяше неустоим зов.

Някои от тях построиха кораби и се впуснаха в нощта. Пътешествия, които щяха да продължат милиони години, но те бяха живели още по-дълго и познаваха цената на търпението.

Милиони години преди на Земята да се появи човекът, един такъв кораб се сгромоляса в Тихия океан. Гмурна се надълбоко, подтикван от изконния си инстинкт да се крие. Съществуването, което носеше на борда, излезе навън, оцени обстановката и се превърна в онова, което бе необходимо, за да оцелее.

Дълго живя на тъмното дъно, под десетки мили вода, огромно и неуязвимо, научаваше околната среда. В края на краищата изостави анаеробната бездна, прие формата на голяма бяла акула, местно създание на върха на хранителната верига, и пое на пътешествие, като остави всички необходими неща в безопасност на борда на кораба.

Още дълго време съществуването помнеше къде се намира корабът, откъде е пристигнало и защо. Но с течение на времето тези спомени започнаха да избледняват. След десетки хиляди години то се върна към първичния си живот на опростено съществуване, постоянно наблюдение и промени.

Съществуването от звездите срещна хора и забележа превъзходящото им положение — мястото им, макар и временно, на върха на хранителната верига. То стана косатка, делфин, накрая плувец, който излезе на брега, гол и непознаващ света.

Но готов да се учи.

[1] Шарл Месие (1730–1817) — френски астроном. — Б.пр. ↑

1.

КАЛИФОРНИЙСКИЯТ ЗАЛИВ, 2019

Ръсел Сътън бе приключил с дълга си пред правителството на Съединените щати още в началото на века, когато работеше по две скучни програми за изследване на Марс. След като се провали и втората, той махна за сбогом на Чичо Сам и космоса като цяло и се върна към първата си любов, морската биология.

Все още бе мениджър и — естествено — инженер, но сега ръководеше скромна фирма с гръмкото название „Посейдон Проджектс“. Разполагаше с дванайсет сътрудници, половината с научни степени. Разработваха едновременно най-много по два-три проекта, тайни планове за извличане на полезни изкопаеми, поръчани от различни компании, и за изследователска работа на дъното. Славеха се като вещи в занаята, държащи на сроковете — и бяха дискретни докрай. Можеха да си позволят да откажат повечето предложения, най-вече онези, които не им се струваха интересни или бяха свързани с някоя правителствена организация.

Всичко това можеше да обясни защо Ръс не беше особено ентузиазизиран, когато вратата на кабинета му се отвори след кратко и енергично потропване и на прага застана непознат мъж, облечен в адмиралска униформа. Първата мисъл на Ръс бе, че е крайно време да си вземат портиер; втората — как най-бързо да се отърве от този тип, за да не му хаби времето.

— Доктор Сътън, аз съм Джек Халибъртън.

Това вече беше интересно.

— Чел съм книгата ви в прогимназията. Но не знаех, че работите за военните. — Мъжът му се стори смътно познат, вероятно от снимката на гърба на „Батискафски изследвания и измервания“, макар че сега не носеше брада и косата му бе оредяла. Все още приличаше на Дон Кихот на диета. — Седнете. — Ръс махна към единствения стол, на който нямаше купища книги и списания. — Но нека ви кажа още в началото, че не работим за правителството.

— Зная. — Мъжът седна на стола и пушна фуражката си на пода. — Една от причините да съм тук. — Дръпна ципа на синята си чанта и извади запечатана папка. Завъртя я на масата, опря палец в долния ѝ ляв ъгъл и папката се отвори. След това я побутна към Ръсел.

На първата страница нямаше заглавие, а само надпис с големи червени букви: „Строго секретно — да не се копира“.

— Не мога да чета подобни документи. Тук пише...

— Материалът не е секретен. Никой в службата, освен малочислената ми изследователска група, не знае за съществуването му.

— Но вие сте тук като представител на правителствена организация, нали? Защото униформата едва ли е единственото облекло в гардероба ви.

— Защитна окраска. Ще ви обясня. Но първо хвърлете едно око на материала.

Ръс се поколеба, после погледна папката. Първата страница бе неясна фотография на предмет с формата на пура, заобиколен от размазани сивкави петна.

— Това е снимката при откриването. Правехме позитронна радарна карта на падината Тонга-Кермадек...

— Защо, за Бога?

— Това е засекретената част. Която всъщност няма значение.

Ръсел изведнъж изпита странното усещане, че е стигнал до някой от онези кръстопътища в живота, които водят до неочаквани промени, и това никак не му се понрави. Той се завъртя с креслото и впери поглед в осеяната с всякакви снимки и карти от текущата им дейност стена. От прозореца се разкриваше успокояваща гледка към море Кортес, в момента съвсем спокойно.

Обърнат с гръб към Халибъртън, той каза замислено:

— Не мисля, че фирмата ми е в състояние да се заеме с подобно нещо отгук.

— Напълно съм съгласен. Избрахме друго място. Самоа.

— Да бе. Жега, влага и отвратителна храна.

— Аз пък си мислех за хубави момичета и липса на зима. — Гостът намести с пръст очилата си. — А и храната не е толкова лоша, ако нямате нищо против американските ресторанти.

Ръсел се завъртя и впери поглед в снимката.

— Трябва да ми кажете защо сте били там. Да не би флотът да е изгубил нещо?

— Да.

— Вътре имаше ли хора?

— Не мога да отговоря.

— Току-що отговорихте. — Той прелисти следващата страница. Снимката бе много по-контрастна.

— Това не е от позитронна емисия.

— Напротив. Но е сбор от няколко различни ъгъла, с изчистване на шума.

„Добра работа“ — помисли Ръсел.

— И на каква дълбочина е това чудо?

— Падината е дълбока седем мили. Обектът е на дванайсет метра под пясъка.

— Земетресение?

Мъжът кимна.

— Преди четвърт милион години.

Ръсел го изгледа.

— Не ми ли е познато от един стар роман на Стивън Кинг?

— Погледнете следващата снимка.

Тази беше цветна и с отлично качество. Предметът лежеше на дъното на дълбока дупка. Ръсел се замисли за мащабите на изкопните работи — и за цената.

— И във флота не знаят за това?

— Не. Макар че използвахме тяхно снаряжение.

— Открихте ли онова, което са изгубили?

— Ще го открием. Идната седмица. — Униформеният се загледа през прозореца. — Налага се да ви гласувам доверие.

— Няма да ви предам на флота.

Мъжът кимна и продължи, подбираше внимателно думите си:

— В същата падина е изгубена и една тяхна подводница. Само на трийсет мили от този... предмет.

— Но вие не сте докладвали за него. Защо?

— Работя във флота от почти двайсет години. Всъщност следващия месец ще станат двайсет. И без това смятах да се пенсионирам.

— Разбити илюзии?

— Никога не съм имал „илюзии“. Преди двайсет години исках да напусна академичната работа и флотът излезе с интересно предложение. Възможности за чудесна кариера. Излишно е да казвам, че след всички тези години не вярвам нито на военните, нито на правителството. Междувременно събрах малък екип от мъже и жени, които имат сходни виждания. Смятах да ги взема с мен, след като се пенсионирам — да си направя фирма като вашата.

Ръсел се надигна и си сипа кафе от машината. Предложи и на Халибъртън, но той отказа.

— Мисля, че се досещам накъде биете.

— Така ли?

— Както казахте, възнамерявате да се пенсионирате и да си направите фирма. Но ако изведнъж „откриете“ това нещо, правителството може да се заинтересува от странното съвпадение.

— Добре казано. Погледнете следващата страница.

Беше увеличена снимка на обекта. В овалната му повърхност се отразяваше сондата, направила снимката.

— Опитахме се да вземем проба от метала за анализ. Счупи всички свредели, които изпробвахме.

— Даже диамант?

— По-твърдо е от диамант. И по-масивно. Не можахме да определим плътността, защото не успяхме да го помръднем, камо ли да го вдигнем.

— Мили Боже!

— А бихме могли, дори да беше атомна подводница. Не е дори една десета от нейните размери. Можахме да го вдигнем, ако е от олово. Дори ако е от чист уран. Но е по-плътно от тях.

— Ясно — промърмори Ръс. — И тъй като ние извадихме „Титаник“...

— Може ли да бъде откровен?

— Разбира се.

— Бихме могли да го вдигнем с техника, сходна на вашата. И да приберем печалбата, която щеше да е значителна. Само че остава открит въпросът за връзките ми с флота.

— И така, какъв е вашият план?

— Съвсем прост. — Халибъртън извади от папката карта и я разгъна на бюрото. — Ще получите поръчка за Самоа...

2.

САН ГИЛЕРМО, КАЛИФОРНИЯ, 1931

Преди да излезе от морето, изменчивият оформи дрехи на външната част на тялото си. Беше наблюдавал доста моряци и рибари и затова спря избора си на тях. Газеше из вълните, облечен с бяла униформа, съвсем суха на вид, защото не бе изработена от плат. Бе лъскава като кожата на делфин. Дори вътрешните органи на съществото бяха по-близки до тези на делфин, отколкото на човек.

Свечеряваше се и бе почти тъмно. Брегът бе съвсем безлюден, с изключение на един човек, който се затича към изменчивия.

— Боже мили, човече! Откъде доплува?

Изменчивият го погледна. Мъжът бе поне две глави по-висок от него, с изпъкнали мускули, облечен в черен бански.

— Да не ти е отхапала котка езика, дребосък?

Бозайниците бяха лесна плячка, достатъчен бе един силен удар по мозъка. Изменчивият го сграбчи за китката, повали го на земята и му строши черепа с един удар.

Когато тялото спря да се гърчи, изменчивият разтвори гръдната клетка и огледа разположението на мускулите и органите. Необходимо му бе да се сдобие с още около трийсет процента телесна маса, затова той изтръгна двете ръце и след като ги изучи, ги притисна към тялото си и то ги абсорбира. Добави и няколко намотки черва.

Смъкна банския, копира репродуктивния орган, който прикриваше, след това го обу отново. Накрая отнесе обезобразеното тяло в прибоя и го захвърли на милостта на рибите.

Пое по брега към светлините на Сан Гилермо — висок мускулест младеж, копие на непознатия от брега до отпечатъците на пръстите, процес, който не бе отнел голямо усилие на мисълта, но му бе коствал около час и половина страдания.

Изменчивият не можеше да говори на езика на хората и бе обул банския наопаки. Вървеше с клатушкащата се походка на стар моряк, защото с изключение на младежа, когото току-що бе убил, всички хора,

които бе наблюдавал през последния век и половина на борда на различни кораби, ходеха така.

Крачеше към светлината. Преди да стигне малкото курортно градче, небето потъмня и изгряха звездите. Нещо го накара да спре и да ги разглежда дълго.

Градът бе празнично украсен с коледни светлини. Съществото забеляза, че всички хора на улицата са загърнали телата си с дрехи. То също би могло да оформи дрехи или да убие някой от тях, за да си набави облекло, стига да попаднеш на подходящ размер. Но не му остана време да го направи.

Петима младежи се появиха от една закусвалня, бяха си взели сандвичи. Смееха се високо, но като го видяха, спряха и млъкнаха.

— Джими? — попита едно хубаво момиче. — Какво е станало?

— Ей, Джим — обади се момчето до нея. — Не е ли малко хладно да ходиш така?

Приблжиха се към него. Съществото ги наблюдаваше спокойно, осъзнаваше, че може лесно да ги убие. Но не беше необходимо. Те продължиха да вдигат шум.

— Нещо не е наред — подметна най-големият от групата. — Джим, какво е станало?

— Следобед излезе с дъската за сърф — рече хубавото момиче и погледна към пътя. — Не му виждам колата.

Съществото не знаеше езика, на който говореха, но знаеше как общуват помежду си китове. Опита се да повтори звука, който издаваха младежите.

— *Жим.*

— Божичко! — възкликна момичето. — Може да си е ударил главата! — Приблжи се и посегна към лицето му. Съществото отгласна ръцете й.

— Ой! Божичко, Джим. — Тя се улови за ръката: той едва не я бе счупил.

— Оу... Бошко — повтори съществото и се помъчи да копира изражението й.

Едно от момчетата дръпна момичето назад.

— Полудял е. Пази се от него.

— Полицай! — извика другото момиче. — Полицай Шърман!

Едър мъж със синя униформа пресече забързано улицата.

— Джим Бери? Какво ти става, момче?

— Той ме удари — оплака се хубавото момиче. — И се държи като побъркан.

— Божичко, Джим — повтори този път съвсем правилно съществото.

— Къде са ти дрехите, приятел? — попита Шърман и посегна да разкопчае кобура си.

Изменчивият осъзна, че е попаднал в сложна и опасна ситуация. Вече знаеше, че това са обществени същества и че очевидно комуникират помежду си. Най-добре беше да се научи по-бързо как става.

— Къде са ти дрехите, приятел? — произнесе той с нисък, басов глас.

— Може да си е ударил главата, докато е сърфирал — обясни момичето, още стискаше наранената си ръка. — Полицай, знаете, че не е лошо момче.

— Чудя се дали да го отведе вкъщи, или в болницата — промърмори униформеният.

— В болницата — повтори изменчивият.

— Май това ще е най-добре — каза полицаят.

— Най-добре — повтори изменчивият и когато полицаят го докосна по лакътя, се сдържа и не го уби.

3.

НЯКЪДЕ ИЗ ТИХИЯ ОКЕАН, 2019

Ето как стана: „Посейдон Проджектс“ получи договор от компания „Морски свят“ — фалшива компания, създадена по идея и с пари на Джек Халибъртън — да извади от морското дъно реликва от епохата на Испано-американската война, по-точно потънал кораб в околностите на Самоа. Но веднага щом докараха снаряжението на място, получиха спешно предложение от флота на САЩ — в падината Тонга имало потънала ядрена подводница и флотът не можел да я извади толкова бързо, колкото „Посейдон“. Възможно било на борда все още да има оцелели. Последните петстотин мили изминаха с максимална скорост.

Разбира се, Джек Халибъртън знаеше, че подводницата е разгерметизирана и че няма никакъв шанс за оцелели. Но по такъв начин Ръсел Сътън получи възможност да проучи падината Тонга необезпокояван от никого. Още с пристигането той направи рутинен сонорен сондаж на дълбочините и откри тайнствения предмет недалеч от подводницата.

Към работата им естествено имаше значителен интерес от страна на пресата — заради популярността, която Сътън си бе спечелил с изваждането на „Титаник“. Спасяването на подводницата се представяше като хуманен и патриотичен акт. В цялата тази суматоха никой не обърна внимание на изявлението на Сътън, че са открили стар потънал кораб и предявяват права за изваждането му.

Гледката на изплаващата подводница, обвързана с въжета и прикачена към огромни оранжеви балони, бе наистина впечатляваща. Камерите заснеха всички подробности по отварянето на подводницата и изваждането на тленните останки, които бяха положени в поцинковани ковчези и приготвени за изпращане в Щатите.

След това новинарските екипи се ометоха и започна истинската работа.

4.

САН ГИЛЕРМО, КАЛИФОРНИЯ, 1931

Облякоха му бяла болнична туника и го отведоха в стаята за прегледи. Изменчивият продължи да се придържа към безопасното поведение на сляпо повторение с докторите, сестрите и мъжа и жената, които бяха бащата и майката на истинския Джими, и дори изкопира сълзите на майката.

Бащата и майката излязоха да обсъдят положението с доктора.

— Не зная какво да ви кажа — заяви доктор Фарбен. — Не открихме никакви външни признаци за травма. Изглежда в отлично здраве.

— Удар или припадък? — попита бащата.

— Възможно е. Ще го оставим няколко дни под наблюдение. Може да му се размине. Ако не стане, ще мислим какво да правим нататък.

— Не искам да го пращаме в лудница — изплака майката. — Ние ще си се грижим за него.

— Добре, но да почакаме няколко дни — настоя докторът, като я потупа успокояващо по ръката, но гледаше бащата. — Утре ще го прегледа специалист.

Настаниха го в една стая, където съществото получи възможност да наблюдава поведението на другите болни и дори се научи да използва уринатора. Химичният състав на течността, която отдели вътре, щеше да предизвика шок у всеки специалист. Сестрата забеляза, че урината му мирише на риба, но не знаеше, че това се дължи на факта, че в тялото на младежа все още имаше органи от делфин, между които и отделителен мехур.

Нощта премина мъчително за изменчивия: вътрешностите му приемаха нови форми. Външно остана непроменен. Преосмисли всичко, което бе научил за човешкото поведение, но стигна до извода, че поне засега не разполага с точен алгоритъм, за да може да общува с тези същества.

Освен това направи обстоен преглед на това, с което разполагаше. Трудно бе да се каже дали в него надделява човешкото, или делфийското, тъй като имаше поравно и от двете, както и някои останки от косатка и бяла акула. Спомените му датираха от много хиляди години, от времето, когато бе обитавал морските дълбини. Може би беше време да продължи съществуването си като човек и да опознае този нов свят.

Една двойка, излязла да подиша солен морски въздух, откри обезобразения труп в скалистия прибой. Беше покрит с цял рояк лакоми рачета. Не бе останало нищо от лицето, както и от всички меки тъкани, но по конструкцията на тялото патологът определи, че трупа е на мъж. Вероятно акула или друга голяма хищна риба бе откъснала двете му ръце. Вътрешностите му бяха изядени.

Нямаше данни за изчезнали хора — нито сред местните, нито туристи. Репортерът на вестника изказа предположение, че става въпрос за бандитско нападение и че ръцете са отрязани, за да бъдат скрити отпечатъците от пръстите. Патологът го отведе при трупа и му показа, че всъщност ръцете са били изтръгнати с огромна сила, което отхвърля предположението му. И без това журналистът не можа да изслуша обяснението докрай, защото на средата изтича навън да повърне.

В заключението си патологът отбеляза, че ако се съди по степента на трупно разложение, тялото е прекарало в морска вода не повече от дванайсет часа. От Сакраменто потвърдиха, че няма съобщения за изчезнали хора. Поредният останал без работа самоубиец. Страната гъмжеше от такива и нередко те се хвърляха в океана, та мъките им да свършат.

През следващите два дни трима невролози изследваха Джими и си тръгнаха объркани и обезсърчени. Симптомите му донякъде наподобяваха тези при удар, както и на пълна амнезия вследствие на черепно-мозъчна травма, за което обаче нямаше никакви външни признаци. Възможно бе да става въпрос за тумор в мозъка, но родителите отказаха да разрешат рентгеново изследване. Изменчивият

извади късмет, защото онова, което се намираше в главата му, наподобяваше по-скоро мозък на делфин, отколкото на човек, а в тялото му имаше различни части, които бяха изградени от кристали и дори метал.

Психиатърът, който прекара няколко часа с Джими, също не можа да изтръгне от него нищо, което да му е от полза. Ответните реакции на изследвания към вербалния тест бяха много интересни: той повтаряше като папагал всяка дума, имитираше дори немския акцент на доктора. В други случаи психиатърът вероятно щеше да диагностицира поведението на младежа като пасивно-агресивно, но той обясни на родителите, че по някаква неясна причина синът им се е върнал в развитието си до съвсем инфантилен стадий. След това предложи момчето да бъде откарано в някоя психиатрична болница, където разполагат с възможности за съвременно лечение.

Майката продължи да настоява синът ѝ да остане у дома, но все пак се съгласи да опитат лечение с треска, като инжектират на Джими кръв на пациент с третична малария. Джими прекара няколко дни в щастливо безгрижие, телесната му температура не се промени и с десета от градуса — тялото на изменчивия погълна маларийните бацили заедно с другата болнична храна. След седмица безплодно наблюдение го изписаха.

Родителите вече бяха наели болногледач и медицинска сестра, домът, с чудесна гледка към морето, разполагаше с достатъчно стаи за всички.

Болногледачът и сестрата имаха опит с умствено изостанали деца, но само след няколко дни си дадоха сметка, че Джими е нещо съвсем различно и че в този случай опитът им няма никакво значение. Младежът бе съвършено пасивен, но никога не изглеждаше, сякаш скучае. Напротив, ако се съдеше по някои признаци, ги наблюдаваше и изучаваше много внимателно.

Дебора, медицинската сестра, бе свикнала да я наблюдават внимателно — тя бе красива и сладострастна. Но втрещеният поглед на Джими я смущаваше, защото тя не откриваше в него и намек за сексуално влечение, а момче на неговата възраст трябваше да кипи от енергия и необуздани страсти. „Случайните“ ѝ разголвания и докосвания не провокираха никаква реакция. Нито веднъж не забеляза да е получил ерекция, нито да се опитва да ѝ надзърне незабелязано в

деколтетото, нямаше и следи от мастурбиране. На този етап от развитието си изменчивият можеше само да имитира поведението, което наблюдава.

В момента се учеше да чете. След обяда Дебора му четеше от някоя детска книга, като проследяваше буквите с пръст. След това подаваше книгата на Джими и той повтаряше текста — дума по дума, но с нейния глас.

Веднъж тя накара болногледача Лоуел да му чете и при повторението Джими използва неговия глас. Паметта му беше изумителна. Достатъчно бе Дебора да посочи някоя книга, която му бе чела, и той започваше да я рецитира от началото до края.

Майката на Джими бе окуражена от този напредък, но не и баща му, и когато ги навести в края на седмицата, психиатърът доктор Гросбаум подкрепи мнението на бащата. Джими наизусти урока за лицеви нерви от учебника по анатомия и го издекламира безпогрешно, направи същото и с една поема на Шилер — на чист немски.

— Освен ако не е учил тайно немски и медицина — заяви Гросбаум, — защото не помни нищичко от предишния си живот. — Разказа им за няколко случая на идиотия, при които пациентите проявяват изумителна памет, но същевременно не са в състояние да живеят нормално. Но призна, че никога досега не е чувал за нормален човек, който да развие идиотия, и обеща да провери в литературата.

Напредъкът на Джими в неинтелектуалната сфера бе много поизразителен. Вече не се скиташе като изгубен из къщата — отначало не знаеше дори за какво служат вратите. Лоуел и Дебора го научиха да играе бадминтон и след първоначалното си объркване той прояви вроден талант към играта — нищо чудно, след като Джими бе най-добрият тенисист в градчето. Двамата останаха изумени от способностите му в басейна — след като скочи, той преплува два пъти под вода цялата дължина, като използваше движения, каквито не бяха виждали никога. Но веднага щом му показаха кроул, делфин и гръб, той си ги „припомни“.

Към края на втората седмица Джими вече се хранеше със семейството и не само се справяше със сложните прибори, но и показваше ясно желанията си на прислугата, въпреки че все още не бе в състояние да проведе най-обикновен разговор.

Майка му покани доктор Гросбаум на вечеря, за да види колко добре се справя синът ѝ без чужда помощ. Психиатърът бе впечатлен, но не защото забелязваше признаци на подобрение. За него това бе като урока за лицевите нерви, бадминтона и плуването. Момчето можеше да имитира перфектно всички наоколо. Когато му се пиеше, просто посочваше някоя чаша и прислужниците я напълваха. Същото правеше и майка му.

Родителите, изглежда, не бяха обърнали внимание, че всеки път, когато някой от прислугата заговаря Джими, той кима и се усмихва. Дори когато няма нужда да го прави. Важното за него бе, че така получава исканата храна.

Интересно бе, че според записките на сестрата момчето не показваше промени в телесното си тегло. Дали не правеше упражнения?

Извън научните си наблюдения докторът бе длъжен да признае пред себе си, че изпитва симпатия към нещастния пациент и че по някаква неясна причина същевременно се страхува от него. В присъствието на Джими винаги го спохождаше неясното чувство, че го наблюдават и изучават, при това със съвсем конкретна цел — сякаш скритата зад момчешката обвивка безкрайно интелигентна личност си е поставила въпроса: „Какво бих могъл да измъкна от този човек?“

Ако беше малко по-наблюдателен, докторът сигурно щеше да забележи, че момчето се отнася по този начин с всички.

5.

АПИЯ, НЕЗАВИСИМА САМОА, 2019

В тропиците циментът изсъхва бавно и обектът остана да се поклаща недалеч от брега, покрит с огромна мушама, докато отлятата площадка се втвърди. Даваха си сметка, че нито една площадка на острова не е в състояние да издържи подобна тежест. Обектът бе с размери на малък камион, но имаше маса, по-голяма от тази на подводница клас „Наутилус“, която е над пет хиляди метрични тона. Той бе три пъти по-плътен от плутоний, стига, разбира се, да представляваше солиден къс метал.

Халибъртън си пусна брада от деня, в който напусна военна служба. Брадата му бе рядка и прошарена, нещо, което се забелязваше веднага щом кожата му потъмня от Слънцето. Носеше широки хавайски ризи и бели ленени панталони. Щеше да изглежда поспретнат, ако нямаше навика да пуши лула, при което се посипваше целият със сивкава пепел.

Ръсел оглеждаше новия си партньор със смесица от почуда и резервираност. Посръбваха от кафето, докато очакваха да им поднесат обяд на верандата, от която се разкриваше гледка към Малкия залив.

Утрото бе красиво, както повечето пролетни, утрини тук. По плажа се разхождаха загорели туристи, играеха и се смееха дечурлига, в плитчините се гмуркаха неумели ловци на миди.

Ръсел вдигна бинокъла си и разгледа през него няколко привлекателни жени на плажа. След това го извърна към хоризонта на изток, където се намираще тяхното съкровище, все още загърнато в голямата мушама.

— Успя ли да се свържеш с Маноло тази сутрин? — попита той.

Халибъртън кимна.

— Тъкмо бе тръгнал към нашето място. Каза, че днес ще опитат с валяците.

— И на какво ще ги изпробват, за Бога?

— Ще вземат назаем танкове от американската морска пехота. Знаеш ли колко струва да измъкнеш такова нещо от базата в Паго Паго?

— Това е по твоята част.

— Ни най-малко. — Халибъртън се изсмя. — Казахме, че става въпрос за малко учение.

— Няма значение. Сигурно го е уредил онзи полковник от пехотата, с когото вечеряхме, нали?

— Разбира се. — В този момент сервитьорите поднесоха обяда — прясно нарязани плодове и горещ поднос с цвърчащи наденици. Халибъртън помоли да му отнесат чашата за кафе и да донесат водка.

— Празнуваме ли нещо?

— Все има какво да се празнува. — Халибъртън игнорира плодовете и се захвана с надениците. — Пробите ще започнат в два следобед.

— Колко всъщност тежи един танк? — попита Ръсел, докато похапваше резени манго и диня.

— Трябва да проверя. Към шейсетина тона.

— Това е с няколко степени по-малко от нашата находка.

— Ще екстраполираме.

— Да видим. — Той посегна към следващото парче. — Ако двукилограмова кокошка може да седи върху яйцето, без да го строши, да екстраполираме същия ефект до еднотонна кокошка.

— Ха-ха.

Келнерът поднесе водката и прошепна с поверителен глас:

— С джин, нали, господине?

Халибъртън кимна едва забележимо.

— Така че — продължи замислено Ръсел — каква полза от подобни изчисления? Не става въпрос за закона на Хук, нали?

Халибъртън се облегна на стола, грижливо избърса пръстите си в покривката, бръкна в джоба на ризата си и извади малък електронен бележник.

— По-скоро за алгоритъма на Уолас-Гелман.

— Не съм чувал за такъв.

Халибъртън нагласи яркостта на екранчето и му подаде бележника.

— Определя способността да се издържа на натоварване. Положихме плочи върху пясъка, но не те, а пясъчната основа ще носи тежестта.

— Къща, построена върху пясък. Чел съм за това. — Ръсел примижа, докато плъзгаше поглед по цифрите на екранчето. Кимна и върна бележника. — Откъде го имаш?

— От магазина.

Ръсел се намръщи.

— За алгоритъма питам.

— Разработен е от строители в Калифорния. Нито една къща, построена на пясък, не може да мине без него.

— Хм. И колко тежи, да речем, един апартамент?

— Не се касае за апартамент, а за тяло, което трябва да измине определено разстояние върху пясъка.

— Само дето ако потъне, ще трябва да построим около него подводна лаборатория. — Идеята беше, след като извадят обекта на сушата, да вдигнат около него сглобяема къщичка с височина пет метра, след това да изкопаят около основите канал, подсилен с дига. Така щяха да се предпазят, в случай че обектът започне да потъва в пясъка.

— Няма да потъне — успокой го Халибъртън. — Не забравяй, че го открихме в пясък.

„Само че не беше вулканичен пясък“ — помисли Ръсел, но не му се спореше. Даваше си сметка, че кораловият пясък също не издържа на големи натоварвания. Махна на келнера и попита:

— Не е ли обед вече, Джош?

— Да, сър. Бяло вино?

— Ако обичаш. — Ръсел посегна към пъпеша, без да обръща внимание на наденичките.

— И кога да очакваме танковете?

— Обещаха за един часа.

— Дано да са точни. Нали трябва да ги върнат до вечерта.

За тяхна изненада военните дори подраниха. В един без петнайсет чуха боботенето на товарните хеликоптери, които

заобикаляха острова — вероятно не искаха да летят над него. Излишни нерви и притеснения за цивилното население.

Бяха два огромни хеликоптера от типа „летащ кран“, всеки с по един боядисан в пясъчен цвят танк „Поуел“ отдолу; поклащаха се с ленивата грациозност на шейсеттонни махала. Хеликоптерите описаха кръг над рифа, преди да спуснат товара си на заобиколената с висока телена ограда работна площадка на „Посейдон“.

Двама мъже на брега ги насочваха. Танковете стъпиха на пясъка с отчетливо хрущене. Вертолетите се издигнаха, освободени от бремето, и кацнаха на равното отвъд линията на прилива.

На площадката вече ги очакваха трима инженери от „Посейдон“. Грег Фулвия, напуснал само преди няколко години морската пехота, отиде да разговаря с екипажите на танковете, а Наоми Линуд и Лари Пембрук направиха последни настройки на четирите лазерни теодолита, които измерваха деформацията на бетонната площадка, докато тежките машини пълзяха напред-назад по нея.

Неколцина работници монтираха преносима масичка и нагласиха над нея чадър. Халибъртън и Ръсел се настаниха на сгъваемите столове и посегнаха към хладилната чанта с вода и освежителни напитки. Наоми тръгна към тях и Лари ѝ извика:

— Донеси и на мен!

Наоми имаше великолепен кафеникав тен и атлетично тяло, мускулите ѝ изпъкваха под навитите ръкави на ризата. Имаше и арабски черти и ослепителна усмивка.

Изстиска половин лайм в чаша студена газирана вода и я изпи на един дъх. Изтри устата си със синята кърпа, която бе вързала на врата си, и попи с нея и потта по челото си.

— Трябва да се молим за дъжд — рече с въздишка.

— Сериозно? — попита Халибъртън.

Тя направи кисела гримаса.

— Не се тревожи, никой не отвърща на молбите ми... Дано да успеем да свършим до два и половина. Ако се забавим, пясъкът ще проникне навсякъде.

— Това ще попречи ли на замерванията?

Наоми смъкна слънчевите си очила на върха на носа си и ги изгледа над тях.

— Не, всичко вече е готово. Но предпочитам довечера да гледам телевизия, вместо да чистя пясък от стативите. — Един от танковете изрева и изпусна голям облак дим. — Е, да почваме. — Остави чашата, взе една бутилка и забърза към Лари.

Ръсел и Халибъртън не трябваше да присъстват — замерванията бяха рутинна процедура. Но нямаше какво друго да правят, докато не дойде време да вадят обекта на сушата. Халибъртън се свърза с централния компютър чрез бележника си и му зададе данните за раздвижването на бетонните плочи в три посоки, докато веригите се местеха върху тях, с точност до милиметър. Обектът щеше да бъде сложен в центъра на площадка, малко по-малка от баскетболно игрище, но до нея трябваше да го изтеглят върху валяци. Искаха да се уверят, че няма опасност да огънат или строшат площадката.

Неприятностите се появиха във формата на млад чернокож, облечен неподходящо и за плажни развлечения, и за горещината на Самоа. Мястото му очевидно бе в климатизиран офис, ако се съдеше по тъмния костюм и вратовръзката. Той невъзмутимо прекрачи опънатата жълта лента с надпис: „Влизането забранено!“, помахаше небрежно на Халибъртън и Ръсел и се провикна с британски акцент:

— Здравсти!

Ръсел остави Халибъртън да се забавлява с изчисленията и тръгна към младежа, оглеждаше го подозрително.

— Как минахте покрай охраната?

— Охрана ли? — Младежът вдигна учудено вежди. — Видях някаква будка, но беше празна.

— Или може би сте чакали, докато пазачът отскочи до тоалетната, и сте се промъкнали? Трябваше да наемем двама. Но поне табелата видяхте, нали?

— Да — частна собственост. Тъкмо това ме заинтригува. Мислех, че този плаж е свободен.

— Вече не е.

— Но вратата беше отворена...

В този момент дотича запъхтеният пазач.

— Съжалявам, господин Сътън. Промъкнал се е...

Ръс му махна да млъква и обясни на чернокожия:

— Взехме тази част от плажа под наем.

— „Асоциация Атлантида“ — отвърна мъжът. Това го нямаше на табелата.

— О, виждам, че сте наясно с някои неща. Държавен служител? Чернокожият се усмихна.

— Работя за американското правителство. Репортер на „Тихоокеанско звездно знаме“.

Вестник на военните.

— На служба ли сте? — Не изглеждаше да е така. Младият мъж кимна и каза отсечено:

— Сержант Тюлип Карсън, сър. Но в момента съм в отпуск.

Ръс помисли малко, после измърмори:

— Засега няма какво да съобщим на медиите.

— Видях изваждането на подводницата — продължи младежът.
— Междувременно обаче сте предявили претенции към открит на дъното кораб.

— И какво толкова? Довиждане, сержант Карсън. — Ръс му обърна гръб.

— Само че няма никакви сведения за потънал кораб по тези места. Господин Сътън? Какво е онова завитото там? И тези вертолети и танкове...

— Довиждане, сержант — повтори натъртено Сътън. Да, чакаше го това — любопитството на хората. Рано или късно щеше да се разчуе. Загадки, мистерии? В това нямаше нищо лошо.

Когато дойдеше време да вдигнат покривалото, целият свят щеше да ги гледа.

6.

САН ГИЛЕРМО, КАЛИФОРНИЯ; 1932

Малко след Нова година изменчивият започна да съставя собствени изречения, но съвсем опростени. Най-често те не носеха никакъв смисъл или притежаваха странна символика. Детето все още не беше „съвсем наред“, както нервно повтаряше майката на Джими.

Не се налагаше изменчивият да се сдобива с интелигентност, защото разполагаше с интелигентност, но трябваше да се опита да разбере какво представлява човешката интелигентност. Доста голям скок от морските обитатели, сред които бе прекарал... доста дълго.

Съществуването произхождаше от раса с висока степен на социална организация, но бе забравило всичко за нея преди хиляди години. На Земята бе живяло като колония от индивидуални същества в горещите тъмни дълбини, преди това дълго време бе само килим от протоплазма. За кратко се бе присъединило към един рибен пасаж, но най-пресният му опит, от последните десетки хиляди години, бе на самотен хищник.

Изменчивият виждаше ясно, че хищническата природа е неотменна част от нрава на хората: те се намираха на върха на хранителната верига и продължаваха да се хранят с тези под тях. Отначало изменчивият се опитваше да разбере начина, по който е устроено обществото им, като се базира на следните схващания — храната се добива на тайни места, приготвя се и се доставя, неизвестно как.

Семейната клетка, към която се бе приобщил, бе организирана около поднасянето и консумирането на тази храна, макар че имаше и други функции. Изменчивият позна процесите на охрана и обучаване на малките, наблюдавани от времето, когато бе живял с техните морски предци, но нямаше никаква представа за секса и съвкупяването — всяко приближаване на друг едър хищник за него бе проява на агресия, на неизбежна заплаха. Неговият вид бе престанал да се възпроизвежда преди милиони години и този анахронизъм бе изчезнал заедно със

смъртта. Изменчивият не познаваше добре фактите от тукашния живот.

Поне една жена не би имала нищо против да му предаде нужните уроци.

Всеки път, когато оставаше сам, изменчивият се упражняваше да променя външния си вид — използваше хората като модели за подражание. Смяната на лицевите черти не бе особено трудна, мускулите и мастната тъкан можеха лесно да се разположат по различен начин и процесът бе относително безболезнен. Реконструирането на черепа обаче бе придружено с известни страдания и му отнемаше поне десетина минути.

Промяната на цялото тяло отнемаше около час болезнена концентрация и се усложняваше, ако новото тяло притежаваше по-голяма или по-малка маса от тази на Джими. За по-малка маса изменчивият махаше една ръка или крак и преразпределяше съответно остатъка. Отделената част щеше да отмре, освен ако не се налагаше да бъде използвана по-късно, но това нямаше особено значение, защото дори мъртва тя пак можеше да осигури строителен материал за експериментите.

Създаване на по-голямо тяло налагаше да се набави допълнителна плът, което не бе никак лесно. Изменчивият асимилира Рони, старата немска овчарка на семейството, за да пресъздаде охраненото тяло на бащата на Джими. Разбира се, Рони беше мъртъв, когато го конструира отново — изменчивият остави трупа му пред вратата на стаята си и родителите предположиха, че кучето е отишло да се сбогува със сина им, преди да напусне този свят. Колко мило, наистина!

Изменчивият беше виждал господин Бери по бански и около деветдесет процента от реконструкцията отговаряха на действителността. Другите десет процента биха накарали госпожа Бери да припадне.

Скрит на тъмно в спалнята на Джими, изменчивият можеше също така да се освободи от една ръка и част от единия крак и да се превърне в скулптура от плът, наподобяваща формите на сестра Дебора, или поне тази част, която различаваше под тясно пристегнатия й корсет. Крайният резултат притежаваше толкова детайли, колкото и манекен от витрина. За повече съществуване се нуждаеше от подробна

информация за женското тяло, с каквато, във времето, в което живееше, не можеше да се снабди толкова лесно.

Щяха да са му нужни още много месеци, докато овладее изкуството да общува с противоположния пол, макар че поне що се отнасяше до един негов представител не се нуждаеше от толкова продължителна подготовка. Точно в 7:30 сестра Дебора влезе с подноса със закуска.

— Ако обичате, съблечете се и си окачете дрехите на закачалката — каза изменчивият.

Не беше ясно дали Дебора позна гласа на доктора. Все пак успя да се овладее и да не изпусне подноса.

— Джими! Не говори глупости!

— Моля — повтори Джими с любезна усмивка, докато тя наместваше подноса в скута му. — Много бих искал.

— Аз също — прошепна тя и погледна през рамо, за да провери дали вратата е затворена. — Какво ще кажеш за довечера? След като се стъмни?

— Мога да виждам в тъмното — отвърна той с нейния глас, нисък и дрезгав. Тя мушна ръка под пижамата му и когато го докосна по пениса, една неизползвана досега верига се затвори и той се уголеми и изправи с нечовешка бързина.

— О, Божичко! — възкликна тя. — Тази нощ, нали?

— Тази нощ — повтори съществуващото. — О, Божичко!

Усмивката ѝ бе кръстоска между невинно изумление и зле сдържано сладострастие.

— Странно момче си ти, Джими. — Тя отстъпи към вратата, повтори беззвучно: „Тази нощ“ и излезе.

Междувременно изменчивият насочи вниманието си към еректиралния си член и се зае да експериментира с него. Неочакваният резултат доведе до изясняване на цял клас необясними досега поведенчески реакции при млекопитаещите, на които бе ставал свидетел — най-вече делфини и китове.

Учителят по музика дойде за провеждания два пъти седмично урок и остана стъписан от внезапната промяна в способностите на Джими. Момчето бе истинска загадка от самото начало — учителят

знаеше, че преди инцидента Джими бе вземал уроци от десет до тринайсетгодишна възраст, но се бе отказал: били му скучни и интересите му били насочени другаде.

Настоящият учител, Джеферсън Шефилд, бе нает по настояване на доктор Гросбаум. Неговата специалност бе музикална терапия и благодарение на търпеливите му усилия немалко умствено увредени пациенти бяха получили така желания покой.

Изпълнението на Джими на пиано бе сходно на гениално-идиотските му способности да наизустява — той можеше да повтори всичко, което изсвири Шефилд, нота по нота. Оставен без пример за подражание, или спираше да свири, или възпроизвеждаше някой от уроците на Шефилд.

Но тази сутрин младежът се зае да импровизира. Веднага щом се настани пред клавишите, засвири прочувствено, създаваше музика от суровия материал на уроците, но с осезаеми вариации и интригуващи промени.

Свири точно един час и чак когато спря, вдигна глава от клавишите. Шефилд и почти цялото семейство се бяха скупчили около него и го гледаха изумени.

— Трябваше да разбере нещо — произнесе изменчивият, без да се обръща конкретно към никого. Но след това извърна очи към Дебора и погледът му я накара да потрепери.

Същия ден доктор Гросбаум бе поканен на обяд. Изменчивият осъзна, че вероятно е допуснал много сериозна грешка, и се затвори в себе си.

— Момче, това, което направи, беше чудесно — обърна се към него Шефилд. Докато говореше, кимаше с видимо одобрение. — Чудя се каква може да е причината за тази внезапна промяна? — Кимна още веднъж и после сви озадачено рамене. — Чакай, сетих се! Нали каза, че си искал да разбереш нещо?

— Да — отвърна изменчивият във внезапно настъпилата тишина. — Исках да разбере нещо. — Поклати глава и се поправи. — Исках да *науча* нещо.

— Това вече е напредък — каза Гросбаум. — Уточняване на значението.

— Исках да открия нещо — продължи изменчивият. — Исках да съм нещо. Исках да съм... някой.

— Свиренето на пиано те кара да се чувстваш различен, така ли? — попита Гросбаум.

— Някой различен — повтори изменчивият, втренчил поглед във въздуха над главата на Гросбаум. — То ме прави... превръща в някой друг.

— Музиката те превръща в друг човек — повтори Шефилд развълнувано.

Изменчивият обмисли думите му. Даваше си сметка, че не разбират за какво говори. Всъщност той имаше предвид онази нова част от тялото си, за която още нямаше название, но знаеше, че може да се втвърдява, а после да отделя секрет. Но тъй като вече бе осъзнал, че хората се държат странно, когато става дума за тази част, реши да не им демонстрира новите си познания по въпроса, въпреки че в момента частта отново се бе втвърдила.

Забеляза, че погледът на Гросбаум се плъзга към тази част, и побърза да редуцира кръвотока, за да намали изпъкването ѝ. Но докторът я бе забелязал и веждите му лекичко се повдигнаха.

— Не е само музиката — рече той, — нали?

— Само музиката — отвърна изменчивият.

— Не те разбирам.

— Не ме разбираш — повтори изменчивият и си погледна ръцете. — Само музиката.

— Животът е музика — заяви Шефилд. Изменчивият го погледна и кимна. След това стана, седна на пианото и засвири: струваше му се по-безопасно, отколкото да говори.

Когато през нощта вратата се отвори, изменчивият беше буден. Дебора я затвори безшумно и тръгна боса по пода. Беше с широка мъжка пижама.

— Ти си с дрехи — рече изменчивият.

— Станах за мляко — обясни тя, но по негово мнение бъркаше. Течността, която вече произвеждаше, не беше мляко, а и за напълването на цяла чаша щеше да иде цяла нощ.

Тя разгада мислите му съвсем точно и се засмя.

— В случай, че ме хванат, глупчо.

Бледа лунна светлина се процеждаше през пердетата. Изменчивият нагласи ирисите си и в стаята стана светло като ден. Наблюдаваше я внимателно, докато си разкопчаваше пижамата, и отбеляза точния размер и разположението на гърдите, които се оказаха не съвсем такива, каквито изглеждаха под дрехите. Обърна внимание на пигментирането на кожата и ареолите. (Беше се чудил за какво могат да служат неговите зърна — те, изглежда, не функционираха.)

Сестрата се мушна в леглото до него и той се опита да ѝ смъкне долнището на пижамата.

— Малък мръсник такъв! — Тя го целуна по устата, хвана ръката му и я постави върху гърдата си.

Целувката му се стори странна, но беше нещо, което бе виждал, и той ѝ отвърна, с малко по-голяма сила.

— Олеле — прошепна тя. — Доста си напрацъл. — Плъзна ръка надолу и го погали по частта, която нямаше име. — Малкият ми тигър в пижама.

Това вече го обърка.

— Малкият ми тигър — повтори той.

— Е, така се казва.

Изменчивият плъзна ръце по тялото ѝ, мереше го и го изучаваше. В по-голямата си част наподобяваше мъжко тяло, но различията бяха интересни.

— Ох — изпъшка тя. — Още. — Изменчивият тъкмо проучваше мястото, където разликата бе най-голяма. Дебора започна да секретира течност там. Изстена и потърка мократа си част в пръстите му.

После улови с ръка частта без име и я погали нежно. Изменчивият се зачуди дали моментът не е подходящ също да отдели течност и започна да го прави.

— О, не — прошепна тя изплашено. — Олеле! — Смъкна долнището на пижамата, повдигна се и се нагласи върху него, пое частта с мокрите си вътрешности и започна да се движи нагоре и надолу.

Усещането бе невероятно, сходно донякъде с това, което бе изпитал по-рано, по време на експериментите, но много по-интензивно. Позволяваше на телесните рефлексии да вземат връх и двамата се залюляха в синхрон десетина пъти, след което тялото му

изцяло се съсредоточи върху новата част, която запулсира и отдели експлозивно секрет — три, четири, пет пъти. После напрежението започна да намалява.

Изменчивият дишаше тежко в пространството между гърдите на Дебора. Тя се наведе и притисна устни в неговите. Пъхна вътре език, което вероятно не беше покана за ядене. Той отвърна със същото.

Тя се претърколи по гръб, задъхана.

— Радвам се, че си припомняш някои неща.

7. АПИЯ, САМОА, 2019

Когато двата влекача започнаха да изтеглят обекта на брега, се събра доста голяма публика. Трите военни хеликоптера воюваха за въздушно пространство с шестте вертолета на новинарските емисии.

Гледката беше леко обезпокояваща. Обектът не можеше да се види дори отгоре, въпреки че бяха свалили мушамата. Титановата мрежа, върху която се поклащаше, го държеше на метър от морското дъно; водата бе съвсем прозрачна.

Един по-дързък репортер скочи от вертолета с леководолазен костюм и заплува към него, но успя да различи само неясен предмет с форма на пура, загърнат в мрежа. За миг през цепките на титановата мрежа се мярна огледалната му повърхност. Въпреки оскъдната информация репортерът продължи да плува успоредно с обекта, насочил камерата към него. Коментарите му бяха лишени от каквато и да било информационна стойност и секнаха в мига, когато обектът се удари в кораловите плитчини. Тук скоростта на извличане видимо намаля, на дъното се образува дълбока кална дияря и въжетата се обтегнаха с невероятна сила.

Веднага щом влекачите забуксуваха, Грег и Наоми задърпаха едно дебело въже към приборя и се гмурнаха с него, като осигуриха на репортерите нещо, което да снимат. Разрязаха мрежата с горелка и я изтеглиха встрани, а междуременно други двама инженери доवлякоха метален обръч.

Обръчът с диаметър един метър бе прихванат с четири яки болта. Инженерите го нахлузиха върху задната част на лъщящия метален обект и затегнаха болтовете с помощта на пневматичен чук, чийто трясък отекна под водата. След като приключиха, двамата инженери махнаха тапите си за уши и помахаха ухилено на замаяния репортер.

В този момент запънатата дълбоко в земята лебедка от другата страна на бетонната площадка избръмча и дебелото въже започна да се

измъква от вълните. Щом се изопна, шумът на лебедката рязко се усили. Но машината надви и въжето запълзя по бетонната площадка.

Обектът бавно изплува над вълните. Не беше необходимо човек да е специалист по физика или машиностроене, за да види, че това, което се подава от морето, е нещо абсолютно чуждо — за това говореха и огромната му тежест, и невероятната огледална повърхност.

Жълтата предупредителна лента в този ден със сигурност спаси няколко живота. Въжето започна да се разплита на мястото, където бе прихванато за скобата, след това внезапно се скъса и дългата стотина метра тежка метална плетка шибна назад с ужасяваща скорост. Откъснатият край разби прозореца на кабинката, в която седеше машинистът на лебедката, и откъсна едната му ръка от рамото.

Един от хеликоптерите на военните бързо кацна и докато фелдшерът оказваше първа помощ на пострадалия, други се сетиха да поставят откъснатата ръка в хладилна чанта с бира и кока-кола. Веднага след това хеликоптерът излетя и се понесе към болницата в Паго Паго, където вече се събираше хирургичен екип.

Още преди суматохата да свърши, Ръс и Джек обсъдиха и отхвърлиха три нови плана за изтегляне на тежкия предмет върху площадката. Нещото лежеше сред приборя като затънал в плитчините кит... само дето тежеше повече от десет кита.

Тъй като обектът изглеждаше неуязвим, Джек бе на мнение, че трябва да използват експлозиви — достатъчно голям и мощен заряд, за да го изблъска на сухо. Ръс бе срещу тази идея, тъй като не знаеха дали предметът не съдържа чупливи неща. Глупости, възрази Джек, това нещо е издържало поне няколко ужасяващи земетресения. И да е имало нещо чупливо вътре, отдавна е станало на трохи.

Попитаха Наоми, която бе работила в армията с взривове, и тя заяви, че поне на пръв поглед задачата изглежда неосъществима. Направиха изчисления. Резултатът потвърди твърденията ѝ. Прикрепен отвън експлозив никога не насочва силата на взрива само в една посока. Страничната вълна щеше да създаде кратер с такива размери, че можеше да погълне дори бетонната площадка — да не говорим, че експлозията щеше да изпотроши всички прозорци в района.

Но Наоми предложи друго решение, също свързано с експлозия — ракетен двигател. Ако успеели да прикрепят към обекта малък

ракетен ускорител — и то такъв, който да може да се изключва дистанционно — можели да го изкарат на брега с груба сила.

Не биваше да забравят и зрелището.

Събраха останалите инженери и обсъдиха подробностите. Щеше да е нужен улей, който да осигури посоката на движение, а ракетата ускорител да разполага със сигурен контрол. Векторът на движение сочеше право към хотел „Аги Грей“ и щеше да е ужасно неприятно, ако по някаква случайност разрушат тази стара туристическа атракция, особено след като Джек най-сетне бе научил бармана на партера как да прави сваятно мартини.

Но ако се получеше, случаят щеше да предизвика огромен интерес. Свързаха се с американски, френски и британски космически агенции, но китайците пребориха всички с цяла глава — ускорителят им струваше само трийсет милиона евро. Джек разговаря с някои важни хора и установи, че може да се сдобие с четвърт от тази сума срещу ексклузивни авторски права. Още по обед на следващия ден цъфна китайски юрист с подготвен договор и дебела папка технически характеристики.

Можеха да получат ракетата до осем дни. Джек изсумтя недоволно — дотогава щяха да са стара новина, — но в края на краищата не ставаше въпрос за купуване на кола на търг и той се предаде. Пък и тайнственият предмет нямаше да избяга никъде.

8.

САН ГИЛЕРМО, КАЛИФОРНИЯ, 1932

По време на сексуалното си посвещаване „Джими“ бе вдигнал прекалено голям шум и макар че тайно се радваше, че момчето му най-сетне е направило нещо нормално, господин Бери се подчини на желанието на съпругата си и уволни Дебора, като ѝ мушна на раздяла една стодоларова банкнота — солидна компенсация в тези тежки времена.

Изменчивият бе придобил достатъчно човешки черти, за да изпита съжаление, когато откри, че сестрата е заменена от друг болногледач, но дори от тази единствена среща вече знаеше, че ако се опита да реконструира женско тяло, е в състояние да измами всекиго освен опитен гинеколог.

Доктор Гросбаум се чудеше дали изумителният напредък на Джими в музиката не е засегнал и други зони на двигателен контрол и затова при следващата им среща доведе една своя приятелка художничка, също доста хубава жена. Искаше да проследи реакцията на момчето, както на уменията с четката, така и на привлекателната външност на противоположния пол.

Джими прояви забележителен интерес още при запознаването им. Художничката бе ослепителна руса жена, висока почти колкото него.

— Джими, това е Ирма Лютидж. Всички я наричат Холандката.

— Холандката — повтори той.

— Здравсти, Джими — поздрави го тя с дрезгав глас, какъвто по правило използваше в компанията на красиви мъже. Предполагаше, че Джими е с около пет години по-малък от нея. Грешеше с няколко милиона.

— Ще експериментираме с рисуване — каза Гросбаум. — Холандката е художничка.

Изменчивият знаеше значението на думата „експеримент“ и настръхна.

— Художничка... експеримент?

— Обичаш ли да рисуваш? — попита го Холандката.

Той повдигна рамене с привидно безразличие.

Гросбаум отвори чантата си, извади блокчета за рисуване и моливи и кимна към масата.

— Да седнем там.

Джими се настани до Холандката. Психиатърът разтвори блокчетата пред тях и се отдръпна.

— Какво да рисувам? — попита Холандката. — Нещо съвсем просто?

— Просто и ясно. Да речем, куб в перспектива.

Тя кимна и го направи — девет точни линии за четири секунди.

— Джими? — Гросбаум побутна молива към момчето.

Изменчивият беше предпазлив: спомняше си реакцията на хората на неговото свирене на пиано. Би могъл да повтори съвсем точно и бързо движенията на жената, но вместо това го направи много бавно.

Гросбаум забеляза скоростта на изпълнението. Забеляза също, че кубът на Джими е точно копие на този на жената, включително що се отнасяше до позицията му върху листа и малката грешка от пресичане на две чертички, с частица от милиметър. Изпълнение, достойно за истински ас на рисуването. Бавното чертане и сляпото повторение напълно съвпадаха с диагнозата „гений-идиот“.

Но поне доколкото бе запознат с въпроса, подобно състояние се развиваше от най-ранна детска възраст: невъзможно бе да се превърнеш в гениален идиот — или обратното — само от удар по главата.

— Нека го рисувам — предложи Холандката — и да видя как ще ме рисува той.

— Добра идея — каза докторът, но на лицето му се четеше съмнение. Момчето вероятно щеше да изкопира съвсем точно нейния портрет.

Холандката обърна чиста страница, взе молив и погледна Джими.

Той отвърна на погледа ѝ с немигащи очи. Тя се усмихна и той също се усмихна. Но когато художничката започна да рисува, само я наблюдаваше.

Само за няколко минути тя направи един съвсем повърхностен портрет и обърна блокчето, за да го покаже на Джими.

Изменчивият изучи внимателно скицата. Лявото ухо бе с половин пръст по-надолу, а също и брадичката. Тъй като я бе видял да използва гумата, той я взе, за да поправи грешките, и нарисува ухото и брадичката отново. Добави и бенката, която бе пропуснала.

— Какво ще кажеш? — попита Гросбаум.

— Невероятно. Допуснах някои дребни грешки в пропорциите и той ги коригира. Сложи и бенката, която пропуснах. — Сложи блокчето на масата. — Джими, прекарваш ли много време пред огледалото?

Изменчивият не схвана смисъла на въпроса и затова кимна, после повдигна рамене.

Повечето хора не могат да рисуват правилни кръгове. Холандката нарисува три един в друг и побутна блокчето към Джими.

Той отново овладя естествения си импулс и бавно направи точно копие.

— Джими, знаеш ли как се нарича това нещо? — попита Гросбаум.

— Рисуване?

Холандката чукна с пръст по листа.

— Тези тук.

— Кръгове — рече той.

— Чудя се какво ли още дреме в мозъка му — промърмори тя. — И чака да се пробуди.

— Е, очевидно знае за секса, макар че никога не го е обсъждал с нас. Сиппали са го със сестрата.

Изменчивият кимна.

— Сестра Дебора. Тя е мила... тя беше мила. С мен. Отпратиха я.

Холандката огледа внимателно Джими.

— Трябвало е да й платят двойно. Бедното момче, сигурно се е побъркало по нея.

— Побъркало — повтори изменчивият и вложи в думите си известна тъга. — Това казват за мен. Че съм побъркан.

— Така ли е? — прошепна тя.

— Не зная. — Джими кимна към Гросбаум. — Той трябва да знае.

— Не зная какво не е наред с теб, Джими. Някои неща обаче правиш прекалено добре.

— Ти... трябва да знаеш — запъна се Джими.

— Бруно... — Холандката докосна Гросбаум по ръката. — Струва ми се, че го потискаш. Ще ни оставиш ли за малко насаме?

Усмивката му бе хладна като на истински професионалист.

— Но нали... ще ми докладваш всичко?

— Бруно, ти ме познаваш. — Познаваше я, повече от добре.

Той си погледна часовника.

— След час имам среща с пациент. Ще се върна в два и половина.

— Става.

Той се надигна.

— Джими, ще изляза за малко. Холандката ще ти прави компания.

— Добре. — Изменчивият разбираше какво става. Холандката искаше да остане насаме с него. Също както сестра Дебора.

След като Гросбаум излезе, Холандката го разглежда известно време.

— Не помниш ли какво се е случило с теб?

— Не — отвърна той, също втренчил поглед в нея.

— И колко, време мина оттогава?

— Сто осемдесет и три дни.

— Навестяват ли те твоите съученици?

— Ами... да. Всъщност... вече не. — Той погледна към тавана.
— От шейсет и два дни.

— Ти си самотен. — Той повдигна рамене. — Мога да ти стана приятелка, Джими.

— Можеш ли?

Тя се изправи и протегна ръка.

— Ще ме разведеш ли из къщата? Искам да я разгледам.

Изменчивият се колебаеше. Ако тя искаше да правят това, което бяха направили с Дебора, подхождаше по много странен начин. Той я улови за ръката — тя стисна неговата и Джими отвърна със същото, като се стараяше да копира силата на натиска, и я последва навън. Минаха през кухнята, която блестеше от чистота и бе обзаведена по

последна мода. Навсякъде лъщящ емайл, тигани, окачени на стените. В ъгъла се бе привела дребничката мургава мексиканска готвачка.

— Buenas días — каза Холандката. — Jimmy me muestra la casa.

— Bueno, bueno — отвърна женицата, наведена над един тиган, търкаше го ожесточено.

От другата страна на кухнята беше столовата, с тежка махагонова маса под сияещ кристален полилей с газово осветление. Стари картини по стените. Над камината голям портрет на господин и госпожа Бери, изправени на моравата с малко момче и далматинец.

— Това ти ли си?

— Не — отвърна изменчивият. — Това съм бил аз.

Мебелите в стаята бяха старинни, английски, тапицирани с червен плюш. Изглеждаха сякаш се употребяват рядко.

— Трудно е да повярваш, че в страната цари икономическа криза — промърмори Холандката.

Изменчивият повдигна рамене. Беше чувал тази дума, но познаваше само психологическия ѝ смисъл.

Стаята за музика беше окъпана в светлина, от големия прозорец се виждаше градината. Имаше пиано „Стейнуей“ и арфа.

Холандката подръпна лекичко най-дебелите струни на арфата.

— Свириш ли на това?

— Не. — Арфата беше нова, още не я бе опитвал.

— Странно. Всъщност и тези уроци по пиано, които те карат да вземаш...

Изменчивият седна на малкото столче, вдигна капака и изсвири встъпителната част на „Апасионата“.

— Мога да свиря на това.

— Виждам.

Изменчивият подхвана съвсем тиха нежна мелодия. Ефектът бе странен и малко смущаващ.

Тя застана зад него и започна да разтрива широките му рамене.

— Може ли да видим... твоята стая?

Изменчивият се надигна мълчаливо. Тази част му беше позната.

Тя го последва, свела смирено глава, любуваше се на гъвкавата му походка.

— Доста тренираш, нали? — Той сви рамене. — Плуване? Тенис?

— Да. — Разбира се, би могъл да си лежи в леглото и пак да е в отлична форма — в каквата форма поиска. Засега поддържаше тази, в която бе истинският Джими при импровизираната аутопсия.

Минаха през библиотеката — голяма стая, натъпкана с лъскави книги, влязоха в големия хол с под от тъмен паркет и остъклен купол в единия край. Джими я отведе по извитата стълба до третия етаж.

— Просторна къща — въздъхна тя. — Само дете ли си?

— Не съм дете. — Той отвори вратата на спалнята си.

— Е, и това е вярно.

В средата имаше неоправено болнично легло. Завивките бяха смачкани, с остатъци от закуската. Тапетите бяха от бежова коприна. Двойни стъклени врати извеждаха на балкона. Тя ги отвори и вдъхна свежия морски вятър. Двама мъже работеха в градината долу.

— Съблечете се и си окачете дрехите на закачалката — произнесе зад нея изменчивият.

— Не губим време, а? — Тя се обърна. — Защо ти не се съблечеш пръв? — Отиде при вратата и я заключи.

Джими изхлузи жълтия кашмир пуловер и потника и изу белите сандали и шортите. Твърди мускули и малък penis, който, изглежда, още не я бе забелязал. Той се изтегна на леглото.

Тя приседна на края и плъзна игриви пръсти от гърдите към корема му. Когато докосна космите над срамната кост, penisът му подскочи като натегнат капан за мишки.

— Олеле! — възкликна тя. Беше по-голям от среден размер, но не чак толкова, че да плаши. Тя го улови — беше топъл на докосване и твърд като свещ, — наведе се и го близна, както ѝ бяха казвали, че правят в Европа.

— Свали си дрехите — повтори Джими — и ги окачи на закачалката.

— Да, сър. — Тя се усмихна. Сигурно бе научил тази фраза от лекарите по време на преглед. Съблече се бавно, сгъна прилежно дрехите и нави надолу чорапите. Обърна се с гръб към него, докато си сваляше гащите, и се докосна долу с наслюнчен пръст. Съмняваше се, че младият момък ще знае как да я предразположи.

Джими я улови през кръста... и изведнъж я проряза ужасяваща болка, от която ѝ секна дъхът. Тя стисна зъби, за да не изкрещи.

— Не, Джими, недей! Не там!

Той покорно се отдръпна и тя се обърна. Върху пениса му имаше размазана кръв и тя неволно потрепери.

— Чакай да измием това и после...

Той я вдигна като кукла и я хвърли на леглото.

За неин късмет Художничката бе оставила вратите на балкона разтворени, така че градинарите чува писъците ѝ. Грешката ѝ беше, че бе заключила вратата. Когато най-сетне я разбиха, Джими стоеше в единия край на леглото, гол и с увиснал член, загледан с празен поглед към Холандката, която бе пропълзляла в ъгъла, гърчеше се, хлипаше и си бършеше кръвта.

Градинарите знаеха, че не бива да викат полиция. Този, който говореше английски, се обади на господин Бери в правната кантора, а другият помогна на Джими да се облече и го свали при басейна. За жената се погрижиха мексиканската готвачка и болногледачът.

Господин Бери се появи след десет минути, въоръжен с най-могъщото си оръжие — чековата книжка. Изслуша Холандката, докато тя описваше през плач премеждията си.

Господин Бери прояви пълно съчувствие. Разбира се, че тя беше жертва в случая, макар че законът можеше да се тълкува двояко. В края на краищата Джими беше малолетен и защитата му би могла да заяви, че Холандката го е съблазнила.

Тя го погледна, по лицето ѝ се стичаха сълзи.

— Аз се опитах да го съблазня, признавам. Но после той ме изнасили, на две места. Трябва ли да ходя в полицията?

Господин Бери помоли останалите да напуснат. След половин час пристигна линейка от частна болница и Холандката бе изнесена със старата носилка на Джими.

Докторът, който я прегледа, не бе виждал досега счупена срамна кост. Преглътна обяснението ѝ за падане от буен кон, но я посъветва по време на предстоящото лечение за всеки случай да се прегледа за бременност.

9. АПИЯ, САМОА, 2019

Специален репортаж на Си Ен Ен за 14 декември 2019.

Камерата показва плискащи се вълни и върха на щръкналия от морето обект. Приближава се към него, докато дикторът чете встъплението:

МАЛЪРИ: През последните няколко седмици това, което започна като загадка, се превърна в мистерия. Началото бе положено, когато една частна компания за морски изследвания, „Посейдон Проджектс“, предяви претенции за изваждането на потънал кораб от падината Тонга, на няколкостотин мили от острови Самоа.

С помощта на „Посейдон Проджектс“, известни с изваждането на „Титаник“, друга компания, „Атлантида“, изтегли споменатия обект в плитчините на острова. Бяха използвани мощни влекачи, за да го издърпат на брега...

Кадри на изтеглянето и засядането на обекта.

МАЛЪРИ: ... на Независима Самоа, където компанията е наела за период от деветдесет и девет години участък от крайбрежната ивица, за да го превърне в импровизиран изследователски център...

Нови кадри на обекта и постройките на плажа.

МАЛЪРИ: ... построен с цел изучаване на споменатия обект, който очевидно не е потънал кораб.

Архивни подводни кадри — метална мрежа, зад която прозира огледална повърхност. Монтаж от сцени, показващи как инженери от „Посейдон“ теглят дебело метално въже към обекта и после се опитват да го изтеглят.

МАЛЪРИ: Въжето се тегли от машина... способна да тегли хиляди тонове.

Но когато този предмет... по-тежък от подводница клас „Наутилус“, но по-малък от камион, когато това *нещо* стигна до брега и опря в пясъка...

Архивни кадри от скъсването на въжето.

МАЛЪРИ: ... компанията си намери майстора. Един от работниците едва не загина след скъсване на въжето.

Наложи се да търсят друг начин, за да преместят обекта през последните сто метра до бетонната платформа, която бе основа на новата им лаборатория.

Сега на екрана показваха предаване „на живо“ от брега, обекта и прикачения към него ракетен ускорител.

МАЛЪРИ: Това, което виждате, е китайска ракета-носител, използвана за тяхната серия космически кораби „Славни чудеса“ и способна да изнесе до един тон товари на околоземна орбита.

Днес обаче няма да стига толкова далеч.

Вътрешна сцена: импровизиран бункер на стотина метра от обекта, който се вижда иззад дебелото стъкло на амбразурата. Малъри седи в компанията на двама мъже, които пият кафе на дъска, подпряна на два кашона.

МАЛЪРИ: Ще проследим събитията заедно с Джек Халибъртън и Ръсел Сътън, директори на „Атлантида Асошиейтс“.

Предполагам, че това ще е най-късият полет на ракета в историята.

ДЖЕК: Имало е и по-къс, миналия век, когато ракетата се отделила само на сантиметър от площадката.

РЪС: Само че онази ракета е била надеждна колкото камион на форд. А тази...

МАЛЪРИ: Добре, кажете ми, има ли опасност нещо да се обърка?

ДЖЕК: Не се безпокоим за ракетата. По-скоро за крепежните елементи за корпуса.

РЪС: Типичното противоречие — неудържима сила срещу неподвижен обект.

ДЖЕК: Известна ни е масата на обекта, както и свойствата на пясъка да оказва съпротивление. Ракетата притежава достатъчно мощ, за да ги преодолее.

РЪС: Единственият проблем може да възникне от прикрепването ѝ към обекта. Ако скобите се скъсат... ще трябва да търсим друг начин.

МАЛЪРИ: А ракетата ще изфучи чак до центъра на града?

Кадър от носа на ракетата, прицелен право във фасадата на „Аги Грей“.

ДЖЕК: Не, тя е снабдена с автоматична система за самоизключване, в случай че изчезне всякаква съпротива при движение. Ще измине най-много петдесет до сто метра.

МАЛЪРИ: Но ако системата не задейства?

ДЖЕК: „Славни чудеса“ е солидна и надеждна серия кораби.

РЪС: Много от жителите на Апия избраха днешния ден, за да гостуват на свои близки другаде. Мисля, че и аз бих предпочел да постъпя като тях.

Пронизително изсвирване.

ДЖЕК: Десетминутна готовност. По-добре предупредете оператора да се прибере.

Малъри става и поглежда през амбразурата.

МАЛЪРИ: Няма ги. Само камерата, прикачена към носителя.

РЪС: Надявам се, че не показва нищо интересно.

МАЛЪРИ: Налага се да се съглася, поне този път... Значи това чудо е дошло от космоса?

РЪС: Знаете точно колкото и ние по въпроса. Би могло да е резултат от естествен процес, с какъвто все още не сме се сблъскали.

ДЖЕК: Макар че притежава необичайна плътност. И необяснима.

МАЛЪРИ: Разбрах, че е много старо.

РЪС: Коралите, с които бе обрасло, са отпреди появата на приматите.

МАЛЪРИ: Тоест отпада обяснението за „изгубено оръжие“?

ДЖЕК: Това са глупости.

РЪС: Няма начин да се обясни как е попаднало тук, ако е съветско или американско производство. Ако го бяхме открили на дъното — съгласен, това е най-вероятното обяснение. Но го намерихме под пласт корали на възраст няколко милиона години.

МАЛЪРИ: Може би нарочно са го скрили там?

РЪС: И тогава въпросът ще е защо. Не разбирам защо трябва да се крие нещо от собствената страна.

МАЛЪРИ: Свързаха ли се с вас американците или руснаците?

ДЖЕК: Естествено.

РЪС: Не искаме да говорим за това. Поне засега.

В единия край на екрана има часовник, отброяващ времето обратно. Панорамна картина, показваща няколко военни хеликоптера в околностите. На десет секунди камерата показва обекта. Лаконичен глас зад кадър отброява секундите.

ГЛАСЪТ: Десет...

ДЖЕК (надига се): Време е.

Тримата се приближават към прозорчето. Вижда се малка част от пейзажа отвън. Гласът стига до нула.

Китайската ракета се възпламенява, от соплата ѝ бликва пламък, който се превръща в облаци дим в морето. Няколко безкрайно дълги секунди — шумът нараства до непоносим писък, обектът не помръдва. След това се разклаща, поема бавно напред и набира скорост нагоре по релсите до металното скеле, на което трябва да бъде положен. Странична камера показва как спира на мястото си тъкмо когато ракетата угасва.

РЪС: Като по учебник. Китайците са страшно добри.

ДЖЕК: Радвам се, че са на наша страна. Поне засега.

10.

САН ГИЛЕРМО, КАЛИФОРНИЯ, 1932

Родителите на „Джими“ най-сетне бяха принудени да признаят, че синът им представлява заплаха, и склониха, без особен шум, да бъде преместен в частната лечебница за душевноболни „Свети Антоний“.

За изменчивия това бе само полезна възможност да се смени сцената на действие. Лекарствата, които приемаше през устата или инжекционно, не му оказваха никакъв метаболитен ефект. Шоковата терапия, при която те увиват в мокри чаршафи или те поливат с кофи ледена вода, бе твърде слаба стимулация за същество, което може да живее на Меркурий или Плутон.

Но изменчивият бе заобиколен от крайности на човешкото поведение, както при пациентите, така и при онези, които се грижеха за тях, крайности, на каквито не би могъл да стане свидетел в къщата. През първата седмица научи повече, отколкото през всичките месеци, през които го бяха държали в изолация.

Пазачите бяха жестоки и тъпи. Когато изменчивият нарушаваше приетите в дома норми, му нахлузваха усмирителна риза и го затваряха в гумената стая.

Изменчивият научи какво е принуда и затвор. Би могъл да се освободи от усмирителната риза, сякаш тялото му е от пластилин, и да изрита вратата като Супермен. Но от това нямаше да научи нищо полезно. Понасяше търпеливо побоищата и изнасилванията — хубаво богаташко момче, което няма на кого да се оплаче. Започна да изпитва нещо като симпатия към Холандката, макар че болката бе твърде слаб дразнител, а унижението оставаше трудноразбираема емоционална категория.

Слушаше какво си говорят другите пациенти в редките моменти, когато оставаха насаме. В повечето случаи отговаряше на въпросите им едносрично и те скоро престанаха да му обръщат внимание. А междуременно изменчивият преживяваше един бавен и мъчителен

процес, доста сходен със „съзряването“ на човешките деца. Той „растеше“ чрез наблюдение и възприемане.

Голяма част от загадката произхождаше от човешкия език, както и от необходимостта да имитира човешкия начин на мислене. Отне му две години, но по времето, когато „Джими“ беше на двайсет, вече никой не се опитваше да го бие или насилва. Преместиха го в една чиста и спокойна част на лечебницата и дори позволиха да го посещават.

Родителите му бяха толкова доволни да видят, че се държи „нормално“, че пропуснаха да забележат, че всъщност не се държи като техния Джими. Лекарите го изписаха и го оставиха на техните грижи.

Изменчивият бе възприел голям набор от поведения и вече имаше доста добра представа за това кое от тях в какви случаи е подходящо. Родителите му го намираха за тих и кротък, може би прекалено срамежлив, но дори това бе огромен напредък спрямо бруталния изнасилвач, когото бяха откарали в „Свети Антоний“.

Изменчивият свиреше часове наред на пианото, а през останалото време обичаше да съзерцава морето. Знаеше, че го наблюдават и изучават, но наблюдаващите и изучаващите бяха аматьори и не беше трудно да ги заблуждава.

Беше се научил как да симулира поведение на душевно объркан юноша, който показва белези на възстановяване. Знаеше, че това бе единственият начин да се измъкне от „Свети Антоний“ и да премине към следващия етап от развитието си.

Това бе най-сложното същество, което бе имитирал. Успехът му доставяше удоволствие, равносилно на човешката радост.

11.

АПИЯ, САМОА, 2020

Веднага щом обектът бе положен върху бетонната основа, отряд работници, ентузиазирани от обещанието за двойно заплащане при повишена бързина, се заеха да строят около него лабораторията. Правителствените служби се намесиха още преди сухият док да е готов.

Халибъртън и Ръсел се върнаха от обяд в хотела, за да проследят как напредва конструкцията. Минаха над рова по импровизиран бамбуков мост и извикаха надзорника да им покаже строежа. Според него можели да започнат разполагането на апаратурата само след четири дни, външната облицовка и боядисването щели да приключат след пет. Много по-скоро, отколкото се бяха надявали.

Но когато отново стъпиха на моста, от другата страна ги очакваше мъж с бял тропически костюм, придружен от видимо сконфузения пазач.

— Господин Халибъртън, той...

Халибъртън го спря с жест.

— Кой сте вие и за кого работите?

— Доктор Франклин Несбит — отвърна непознатият. — Шеф на отдела за стратегическо планиране към НАСА. — Беше мургав, добре сложен, с късо подстригана побеляла коса и стоеше съвършено неподвижно, протегнал ръка.

Ръсел я стисна.

— Обменяли сме кореспонденция.

— В известен смисъл — отвърна Несбит. — Отговорът ви беше, че не се интересувате от това, което предлагам.

— И това все още е в сила — каза Халибъртън. — Юрисдикцията ви не се простира дотук.

— Никой не твърди противоположното. Но имам ново, по-интересно предложение.

— Нямайте. Напразно сте били толкова път.

— Джек — намеси се Ръсел, — нека поне се държим възпитано. — Обърна се към Несбит: — Да изпием по един чай в хотела. Нямам нищо против да поговоря с някой, който не е журналист. — Обади се по телефона, докато вървяха към джипа, и когато пристигнаха, вече им бяха запазили сепаре в ресторанта.

Келнерката, луничава ирландка, им поднесе чай, сандвичи и сладкиши.

— Това е по моята част — обясни Ръсел. — Джек предпочита бира и чипс.

— Такъв съм си аз — варварин — захили се Халибъртън и захапа един сандвич. — Та какво е това ваше интересно предложение? С какво въобще бихте могли да ни заинтригувате?

Несбит уморено разтърка слепоочията си. Очевидно още не бе свикнал с часовата разлика.

— Най-общо казано, след като бях подготвен за отказа ви, идвам да ви предложа услугите ни напълно безплатно.

— Прав сте — каза Джек. — За отказа имам предвид.

— Ако наистина ни е нужна външна помощ — рече Ръс, — защо да не се обърнем към европейци или японци вместо към вас?

— Защото имаме по-голям опит и по-добро финансиране.

— Вярно е — призна Джек, — че изследванията ни в крайна сметка целят печалби. Но от друга страна, нали и вие си давате сметка, че това, над което работим, може да разтърси света? Лично аз вложих всичките си средства в това начинание. Избрах доктор Сътън и неговата компания, защото смятам, че мога да им гласувам доверие. Ако успеем, те ще получат своя дял от печалба, която може да се измерва в астрономични величини. Ако се провалим, и те като мен няма да вземат нищо.

— Ние сме готови да ви предоставим всички финансови облаги от това, което ще открият нашите специалисти.

— Говорим за хора, доктор Несбит. С всички техни недостатъци. Ако някой от учените ви се натъкне, да речем, на антигравитационен двигател, кой ще гарантира, че няма да го предложи на НАСА, от което вашата организация ще извлече несметни богатства?

Несбит кимна замислено, опита чая и си сложи още захар.

— Доколкото ми е известно, инвестицията ви е в рамките на триста милиона евродолара?

— Близо сте.

— В такъв случай да преминем към конкретните предложения. Готови сме да покрием всички ваши разходи. До последния цент.

— В замяна на какво? — попита Ръсел.

— На група от дванайсет специалисти, които ще съгласуват всички свои публикации с вас, и на подялба на бъдещата печалба. — Погледна Джек над ръба на чашата и отпи. — В стаята си имам подготвен договор, който покрива всички клаузи. И към него и досиетата на тези дванайсет.

— Включително вашето?

— Бих искал, но не. Аз съм само чиновник с интереси в науката. Едва ли ще останете впечатлен от бакалавърската ми степен от университета в Арканзас.

Джек се усмихна.

— Пропуснахте да споменете магистратурата в Харвард. — И почука с пръст слушалката в ухото си. — Тези машинки правят чудеса.

Несбит дори не мигна.

— Звучи ли изкушаващо?

— Разбира се. — Джек се навъси.

— Джек, разбрахме се от самото начало. Никакви правителствени организации. Никакви военни изследвания.

— Не става въпрос за това.

— А за какво, Джек?

— Половината от нашия екип са екзобиолози. Въпросът очевидно е не „какво“, а „кой“.

12.

УДС ХОЛ, МАСАЧУЗЕТС, 1935

Семейство Бери останаха изненадани, когато синът им отказа да постъпи в „Джулиард“, въпреки че спокойно можеха да си го позволят. Изменчивият се интересуваше от музика, но интересът му не беше човешки и би могъл да бъде задоволяван при всякакви условия. Изменчивият можеше да седи в тъмното и да свири наум, да създава фантастични композиции, каквито не би могъл да изсвири никой човек. С две допълнителни, въображаеми ръце той можеше да изсвири fuga от Бах едновременно нормално и отзад напред. Това бяха любимите му занимания в часовете, отредени за сън.

Малкото, което знаеше за своя произход, бе, че е дошъл от морето и че преди да приеме човешка форма, бе съществувал като косатка и бяла акула. Имаше и други превъплъщения преди това, но спомените за тях бяха съвсем смътни.

Дали имаше и други от неговия вид? Нямахме начин да разбере. Същества, способни да приемат човешка форма и да живеят сред хората, да остаряват с естествен темп, да „умират“ и да продължават живота си в следващо превъплъщение.

В психологически план преходът от морски обитател към сухопътното разумно същество не бе никак лесен. Известни бяха случаи на деца, отгледани от диви животни, и при тях, изглежда, се срещаха сходни проблеми. Изменчивият разполагаше с достатъчно време, за да ги изучи.

Нямаше някаква конкретна причина, която да подтикна другите като него да станат хора. Те биха могли да живеят като бели акули и косатки, или пък коралови рифове и камъни, ако това им доставяше удоволствие. Морето бе отлично скривалище.

Тъкмо тази мисъл го накара да избере океанографията като подходящо място за старт в науката. Ако не успееше там, можеше да се прехвърли в друга научна дисциплина и да смени самоличността си. Времето не беше ограничаващ фактор.

Един от най-добрите центрове по океанографски изследвания бе Удс Хол, нова, основана с частни средства институция. Намираше се в Масачузетс и изменчивият подаде молби за постъпване на няколко места в района. След като получи откази от Харвард и Мичиганския университет, навярно заради големия брой частни уроци, които бе вземал, бе приет в Масачузетския университет по специалност океанография. Удс Хол вземаше стажанти от университета за разработките си и това напълно съвпаднаше с плановете му.

Напредъкът му в обучението се отличаваше с предсказуема неравномерност — той се справяше отлично с всичко, базиращо се на логика и организация, но едва креташе в области като литература и философия. Забеляза, че много други студенти проявяват сходни способности — и че всички до един са срамежливи самотници.

След като изкара един семестър в студентско общежитие, той нае апартамент в града. Това намали времето и усилията, които отделяше, за да поддържа фасадата на Джими Бери, и му даде възможност да експериментира с превъплъщаване в други хора, което, както предполагаше, някой ден щеше да му бъде от полза. След упорити тренировки можеше да се превърне в друг човек само за десет минути. По-дребни и едри фигури отнемаха два пъти повече време, страдания и енергия. Веднъж успя да се превърне в две деца, макар че едното притежаваше ограничен интелект.

Личният живот на „Джими“ бе доста оскъден: веднъж или два пъти седмично ходеше на кино или на танци, винаги с различни момичета. За красиво и богато момче от слънчева Калифорния не бе трудно да си набавя приятелки. Тук никой не знаеше за неуспешното му начало в сексуалния живот, а и през 1935 година сексът не беше нещо, което девойката да очаква или позволява още на първата среща.

(Изменчивият си даваше сметка, че рано или късно трябва да изучи сексуалния етикет, но реши да отложи това за по-нататък. Не съществуваше почти никаква достоверна информация по този въпрос, в книгите и филмите се показваше само началото на интимните отношения между хората, но никога целият процес. Такава бе Америка от трийсетте. Изменчивият знаеше, че фразата „Свалете си дрехите и ги окачете на закачалката“ върши работа само при определени обстоятелства. Как се стигаше до състояние на взаимна голота и

близост и какво се правеше след встъпителните целувки по устата за него оставаше пълна загадка.)

И така, посоката бе ясна: четири години упорити занимания с наука, математика и език и почти нищо друго, след което още няколко години учене и евентуално докторат. До желаната цел — Удс Хол.

Следващите две лета изменчивият успя да се уреди за стажант в Удс Хол, на борда на фрегатата „Атлантида“. През свободните дни се усамотяваше в едно безлюдно заливче, където се превръщаше в делфин, за да се върне в познатата морска среда и да се наслади на свободата. Сега обаче използваше подводните разходки, за да обогати познанията си.

Но преди да дойде време за докторат, дойде войната.

Все по-често негови познати постъпваха в армията, където ги пращаха да служат не според техните желания, а според нуждите на военните. Но хората, които отиваха доброволно, имаха възможност да избират — в определени граници, разбира се.

Изменчивият искаше да изучава Тихия океан, тъй като предполагаше, че произходът му е някъде в неговите дълбини. Опасностите не го плашеха, защото, поне доколкото му бе известно, той беше безсмъртен. Така че постъпи в морската пехота.

За повечето завършващи студенти подобно назначение щеше да е извор на недоволство и опасения — да не говорим за опасността да бъдат застреляни или повалени от тропическа болест. Но за изменчивия времето нямаше никаква стойност. Всеки нов опит беше полезен.

Той съзнателно пропусна да съобщи на приемната комисия, че е завършил колеж, вероятно защото щяха да го пратят на канцеларска работа. Озова се в пехотата като редови войник. До Пърл Харбър оставаше една година.

13.

ЕВРАЗИЯ, ПРЕДХРИСТИЯНСКА ЕПОХА

Изменчивият не беше сам на планетата. Имаше още едно същество, от друга раса, което също бе прекарало на Земята повече време, отколкото си спомняше, и бе живяло хиляди животи — изчезваше, когато остарее, за да се появи отново като млад човек.

Защото то винаги беше човек и винаги — жесток.

Нека го наречем хамелеон — мъжкар единак, неспособен да има потомство освен в случаите, когато му помага някой прелюбодеец. За разлика от изменчивия, той притежаваше ДНК, но тя бе с чуждоземен произход — шансовете му за възпроизводство с човешки същества бяха равни на тези на камък или дърво.

Също за разлика от изменчивия, той бе принуден да се ограничава с човешка форма. Нито веднъж не му бе хрумвало да се запита на какво се дължи това. Нито се бе замислял — в продължение на хиляди години, чак до Ренесанса — върху възможността да е дошъл от друг свят. Предполагаше, че е някакъв демон или полубожество, но с течение на времето осъзна, че греши, макар че запази това откритие за себе си. Не можеше да бъде убит, дори с огън, но можеше да изпита болка, далеч по-силна от тази, която изпитваха хората. При ниско ниво на дразнене тя бе равносилна на удоволствие и той съзнателно я търсеше, в различни форми. Но обесването и разпъването бяха преживявания, които не би искал да повтори. Терзанията при изгаряне на клада бяха невъобразими, също както и възстановяването на тялото след това.

И така, след няколко подобни опита, които вероятно допринесоха за създаването на мита за вампира, хамелеонът се върна към нормално съществуване и редуваше животи, които не се отличаваха с нищо особено.

По правило предпочиташе професията на войник и беше добър в нея. Понякога кариерата му приключваше преждевременно, след като го посичаха, стъпкваха с копита или пронизваха. В хаоса на битката

той обикновено намираше няколко минути суматоха, през които да се възстанови, след което продължаваше в същото амплоа. Когато свидетели на смъртта му бяха мнозина, се налагаше да обяснява появата си с чудо.

В древни времена успяваше да заеме поста на някой вожд и дори на крал поради бойните си умения и инстинкта си за оцеляване. Но подобна позиция му носеше повече грижи и неприятности, отколкото предимства, и правеше невъзможно неизбежното възкресяване.

Също като изменчивия, той се учеше бързо, но бе по-скоро отдаден на чувствата, отколкото на разума. Най-важното, което трябваше да знае, бе как да оцелява, а това тялото му вече владееше. Останалото бе как да постигне максимално удоволствие и да избегне болката — поне тази, която бе прекалено силна, за да му доставя наслада.

Хамелеонът избра правилната страна по време на Пелопонеските войни и преживя няколко поколения като спартанец. След това се присъедини към армията на Александър и не след дълго се засели в Персия. Живя един век като парт^[1], след което се премести в римските територии.

Тъкмо като парт чу за първи път историята за Исус Христос и тя го заинтригува. Убит пред свидетели, а след това възкръснал — това очевидно бе негов роднина. Хамелеонът реши да следи как ще се развива тази история.

Той самият остави само веднъж следа в историческите книги и това се дължеше тъкмо на интереса му към християнството. През трети век в Нарбона беше капитан на преторианската гвардия и си позволи да прояви твърде голям интерес към своя събрат по безсмъртие Исус. Един доносник докладва за него и Диоклециан нареди да го екзекутират като таен християнин. Трябваше да го прободат със стрели. Но една негова приятелка, Ирина, му помогна да се възстанови по „чудодеен“ начин. Тогава Диоклециан заповяда на войниците си да го пребият до смърт с железни пръти. Този път се наложи да изчака няколко дни, преди да се появи като млад войник и да избяга, но пък остави след себе си легендата за Свети Себастиан.

Беше земеделец, а сетне и войник в Персия до 313 г., когато Миланският едикт официализира християнството. Веднага щом чу за

това, той заряза ралото и се отправи пеш към Италия; прехранваше се с ограбването на други пътници.

Не беше разумно да се навърта в центъра на събитията, така че продължи към Франция, където започна да се мести между Галия и Германия, докато търсеше други безсмъртни. Нещата излязоха изпод контрол през 542, по време на чумната епидемия, и той се отправи към Англия, като част от саксонското нашествие.

Тази страна му се стори много по-приемлива от Римската империя, която затъваше в хаоса на центробежните процеси, и хамелеонът преживя там няколко превъплъщения, първо като войник и земеделец, но след като изучи няколко занаята, като ковач, кожар и касапин.

През 1096 се върна към войнишката професия и пое с кръстоносците на юг за Йерусалим и по-нататък. В продължение на един век воюва и от двете страни, сетне, в ролята на арабин, се върна в Египет и тръгна на юг по Нил.

Тук си придаде издължено тяло и тъмна кожа, представяше се за масайски воин. Това бяха най-щастливите години от съществуването му — изобилие от жени и храна, от време на време някоя битка, спане до късно, лов на дивеч с копие, към който особено се привърза. Изкара така няколкостотин години, но не спираше да събира сведения за Христос или за някой друг роднина, който също щеше да е бял.

Ала белите, които се появиха, носеха огнестрелни оръжия и вериги. Би могъл да им окаже съпротива и да ги остави да го „убият“, но беше чул някои неща за Новия свят, които будеха интереса му.

Прекосяването на океана бе най-ужасното преживяване, което бе изтърпявал — спокойно можеше да се сравнява с потапянето в горещо олио или бичуването до смърт. Прекара няколко седмици окован във вериги, затворен в задушния трюм със стотици като него: мнозина издъхваха и ги оставяха да гният, докато някой не се сети да ги хвърли пред борда.

Наистина сурово изпитание. На няколко пъти бе готов да разкъса веригите и да се хвърли нощем в морето. Беше го правил и преди, във Финикия, когато бе преплувал няколко десетки левги до брега. Но до Африка щяха да са му нужни месеци упорито плуване през океанските вълни и той реши, че няма смисъл да заменя едно мъчение с друго.

В края на краищата пристигна в Америка и веднага бе продаден на един плантатор, най-вече заради отличното състояние, в което се намираше, за разлика от останалите. Мъжът, който го купи, бе жесток като него. Обичаше да бие с камшик новациите и по този начин да ги пречупва и затова при първата възможност хамелеонът го уби, превърна се в бял човек и избяга.

Тъй като английският му бе на повече от хиляда години, се налагаше да се преструва на умствено изостанал, докато се научи да общува. Отправи се на север, като отново се прехранваше с кражби и грабежи по пътищата и убийства за разнообразие, когато бе сигурен, че не могат да го заловят.

Вървя на север, докато не стигна Бостън. Засели се там за следващите няколкостотин години.

[1] Парти — номадски ирански народ, покорен от Александър Македонски. — Б.пр. ↑

14.

АПИЯ, САМОА, 2020

— Малки зелени човечета — каза Халибъртън, гледаше Несбит.
— Прекалили сте с жълтата преса.

— Това нещо е поне на един милион години — посочи Ръсел.

Несбит кимна и каза:

— Но без съмнение е дело на нечия ръка.

— Може и да не е — възрази Ръсел. — Защо да не е продукт на някоя непозната природна сила?

— Позволете да се усъмня в думите ви. Ако предположим, че е създадено от непознат за нас разум преди милиони години, не зная какви ще са мотивите му, но не е изключено въпросното нещо все още да е вътре.

— И да е живо — след милиони години? — Халибъртън повдигна невярващо вежди.

— Също като нас — след милион години.

— Говори за себе си, човече от космоса.

— Имах предвид човечеството, откакто е еволюирало от хомо еректус. Започнали сме от неколцина екземпляра, а сега сме няколко милиарда.

— Това е вярно — съгласи се Ръсел. — Само дето нашият обект е затворено пространство, а не цяла планета.

— Което означава, че вашите малки зелени човечета — ако са няколко милиарда като нас, трябва да са наистина *малки*.

— Е, съмнявам се да е натъпкано с хамстери в скафандри — подсмихна се Несбит. — Възможно е дори да не става въпрос за индивиди. Може да са някакъв еквивалент на сперматозоиди или яйцеклетки, или дори спори. Може даже да става въпрос за информация — като машината на фон Нойман.

— О, това го помня — каза Ръс.

— Аз пък не — изсумтя Халибъртън. — Германец?

— Унгарец, струва ми се. Една от първите нанотехнически идеи. Пращаш малки космически кораби до различни звезди. Всеки от тях е машина, програмирана да издири материали и да построи две свои копия, които да отлетят към други две звезди.

— Точно така — потвърди Ръс. — И след няколко милиона години всяка планета в галактиката ще бъде посетена от поне една от тези машини. Фактът, че досега на Земята не се е появявала подобна, може да се приеме като доказателство, че в галактиката не съществуват други космически цивилизации.

— Твърде свободно заключение.

Ръс повдигна рамене.

— Какво пък, галактиката е на милиони години. Логиката е, че проектът е сравнително прост за изпълнение и не е необходимо да бъде наглеждан или направляван след първоначалния етап.

— Но вие виждате слабото звено в тази логика — възрази Несбит.

— Ами да. Разбирам накъде биете. Проблемът е, че няма как да разберем дали машината е тук.

— Защото може да е добре скрита — съгласи се Несбит. — На място, където да бъде намерена само от същества, достигнали високо научно и техническо развитие.

Джек се потърка замислено по брадичката.

— Имате право. Такова нещо не може да бъде открито от гмуркач за перли.

— И изваждането му в друга среда може да е сигнал, че животът на тази планета е еволюирал достатъчно, та то да премине към следващия етап от зададената програма.

— Да осъществи контакт с нас, искате да кажете.

— Може би. Или да ни елиминира като съперници. — Той ги изгледа бавно. — Ами ако създател на проекта е някое същество с моралните принципи на Хитлер? Или Чингис хан? Да не забравяме, че тези двамата все пак са били хора. Съществуват много животински видове, които улесняват съществуването си, като изстребват всички, заплашващи превъзходството им. Ние самите сме унищожили немалко организми — вариолата и маларията например, — за да оцелеем.

— Примерът не ми се струва подходящ — намръщи се Халибъртън.

— Но дори възможността да клони към нулата, залогът е толкова голям, че трябва да се отнесем към проблема с максимална предпазливост.

— Хм. — Джек почука с лъжичката си по чашата и към тях се приближи една жена. — Слънцето опря хоризонта, Колин. — Тя кимна и се отдалечи. — Та как тези ваши дванайсет апостоли възнамеряват да спасят човечеството от извънземно нашествие?

— Обмисляхме да преместим цялата операция на Луната.

— Майко мила! — възкликна Ръс.

— В сравнение с това програмата „Аполо“ ще заприлича на лунапарк — засмя се Несбит. — Само че никой не притежава ракета-носител, способна да вдигне и една десета от маса като тази. А не можем да го пратим на части.

— Съмнявам се, че проектът ви е осъществим — рече Джек, пресмяташе наум. — Масата на ракетата носител е правопропорционална на теглото, което вдига. Не съществува толкова издръжлив материал. Вашата въображаема ракета ще се разпадне.

— Ето, че сами виждате колко е сложно всичко това. А някой е докарал вашата находка доста по-далече от Луната.

— Това все още е само предположение — рече Ръс. — Аз лично продължавам да клоня към естествения произход. Обектът вероятно се е оформил тук, на Земята, при някой непознат и странен процес.

Несбит за първи път показва раздражение.

— Ужасно странен процес! Това нещо е три пъти по-плътнo от плутоний — и то ако е солидно! Ами ако отвътре е кухо? От какво тогава е изработена черупката?

— Неутроний — отвърна Ръс. — Разпаден продукт. Отново предположение — ако наистина е кухо.

— Като балончетата, дето ги правехме с дъвка в училище. — Джек поклати глава. — Първо създаваш подходяща консистенция, а после се мъчиш да изработиш крайния продукт.

Появи се Колин, с количка, заредена с чаши и бутилки.

— Господа?

Мъжът от НАСА избра чай, Ръс поиска чаша бяло вино, Джек — двойно „Блъди Мери“.

— И какво е следващото предложение на вашата дяволска дузина? — попита Джек, след като Колин се махна.

— Изолация — рече с поверителен тон Несбит и се наведе напред. — По-дълбока дори отколкото при най-голямата биологическа заплаха. Като тази, която се използва от военните при разработка на...

— Нанооръжия — изпревари го Ръс. — Естествено, ние не разработваме подобни неща. Само се учим да се защитаваме срещу тях, ако ги разработи някой друг.

— Не само военните. Сега всички ровят в нанотехнологиите и се стараят да се предпазят от дребните машинки. Бихме могли да покрием вашата лаборатория с външен слой, нещо като екзоскелет. Това ще е монолитен похлупак, без шевове, с размерите на лабораторията. Влизането ще става само през въздушен шлюз. Атмосферното налягане вътре ще е малко по-високо от външното. Преобличането също ще става в шлюза. Всички ще трябва да се преобличат.

— Съмнявам се, че нашите хора ще се съгласят да работят при подобни изисквания — каза Ръс. — Никой не харесва, когато разни правителствени служби си пъхат гагата, където не им е работа.

— Само дето освен това ще ви предоставим цялото необходимото оборудване. Ще разполагате с функционален еквивалент на споменатата лунна изолация — въздушно и водно рециклиране, независими от околната среда енергоизточници.

— Плюс възстановяване на вложените от нас средства? — попита Джек и погледна Ръс.

Точно така — потвърди Несбит.

— Добре, ще помоля нашите прависти да прегледат договора ви. Възможно е да ви отправим насрещно предложение.

— Защо пък не? — Несбит се надигна. — Но се съмнявам договорът да не ви хареса. Той е изчерпателен и честен.

Това, което нямаше да открият в договора, бе една малка подробност, засягаща „независимия енергоизточник“. Като предпазна мярка при заплаха за цялата планета, неговата плутониева сърцевина можеше да бъде възпламенена по команда от Вашингтон и да превърне целия остров в радиоактивна шлака.

15.

АМХЪРСТ, МАСАЧУЗЕТС, 1941

Изменчивият можеше да се освободи от военна служба, като симулира различни болести или недъзи, както правеше всеки един от трима призовани пред наборната комисия американци. Ала вместо това, също като някои от тях, той избегна комисията, като се записа в морската пехота доброволно.

Военните не горяха от ентузиазъм да се занимават с наборници като Джими Бери, въпреки че той би бил чудесен персонаж в рекламен плакат на пехотата. Висок, мускулист, красив, здрав и явно от богато семейство. Вероятно бе излъгал, че не е приет в колеж, за да не бъде изпратен в подофицерско училище. Такива като него се пречупваха малко по-трудно, но пък в армията пречупват всички: задължителното встъпление, преди да те превърнат в послушен морски пехотинец.

Викаха му Хубавеца и Богаташкото чедо. Но той се оказа малко по-сериозен проблем, отколкото очакваха. Още първия ден, докато маршируваха към казармата, охраненият сержант го изкара от строя, кресна му, че върви като „шибано девойче“ и го накара да направи петдесет лицеви опори. Джони се справи без капчица пот на челото. След това сержантът му седна на гърба и каза:

— Още петдесет.

Джони направи още петдесет лицеви опори без видимо усилие.

Това накара сержанта да организира „мечка“, за да даде урок на богатия фукльо. Извика още трима едри сержанти и трима също добре охранени ефрейтори, за да метнат одеяло върху спящия Джими и да го научат на уважение, като го спукат от бой.

Беше два през нощта и изменчивият, който свиреше наум с четири ръце на пиано, чу седмината да се приближават на пръсти по пътеката между леглата, но не обърна внимание на шума. Нищо тук не можеше да го заплашва.

Но когато внезапно метнаха одеяло на главата му и някой го удари с бухалка, започна да се съпротивлява — за не повече от

секунда. Толкова му беше нужно — и веднага след това премина в пълно бездействие.

За по-малко от секунда обаче бе успял да счупи една китка и два пръста и да изрита един от нападателите чак в другия край на помещението, където той остана да лежи в безсъзнание.

Един от оцелелите продължаваше да размахва бухалка, но другите побързаха да го изведат. Едва тогава новобранците се надигнаха и се приближиха, за да видят какво е станало.

Изменчивият използва суматохата и възпроизведе необходимите синини, драскотини и известно количество кръв. На мъждивата светлина на аварийното осветление изглеждаше подобаващо пострадал.

— Трябва да го заведем в лазарета — обади се някой.

— Не — отвърна изменчивият.

Изведнъж светлините блеснаха.

— Какво става тук, по дяволите? — изрева сержантът. Беше си сменил куртката, но ризата му бе разкопчана до пъпа и лявата му ръка висеше безпомощно, с един обърнат наопаки, вече подпухнал и посиняващ пръст. — Марш по леглата, посерковци такива!

С него влязоха и двамата дневални, вдигнаха лежащия в безсъзнание ефрейтор и го отнесоха.

Сержантът се изправи пред Джими и огледа синините, охлузванията и подпухналите му очи.

— Какво е станало с теб, редник?

— А вие как смятате, сержант?

— Изглеждаш, сякаш си паднал от койката.

— Това трябва да е, сержант.

— Нуждаеш ли се от медицинска помощ?

— Не, сержант.

— ПО-ВИСОКО! — изкрещя сержантът.

— НЕ, СЕРЖАНТ! — повтори изменчивият с гласа, интонацията и силата на сержанта.

— Добре. — Сержантът се обърна и тръгна към вратата. — А вие, посерковци, не сте видели нищо, ясно ли е? Лягайте да спите. — И изключи осветлението.

След около минута мълчание новобранците започнаха да си шушукат. Изменчивият мълчеше. Някой му донесе аспириин и вода.

— Къде си се научил да се биеш така?

— Паднах от леглото — отвърна той. — Нали така каза сержантът?

Наложи се да го повтори още няколко пъти на следващия ден, след като сержантът не се появи и им назначиха друг. Изменчивият получи нов прякор — Джо Луис^[1].

Новият сержант не проявяваше никакво желание да мери сили с „Джо Луис“. Но и не беше благоразположен към него. Имаше само осем седмици, за да превърне тези окаяни цивилни дечурлига в морски пехотинци.

През първата седмица се занимаваха с бягане, маршировка и всякакви досадни упражнения от пет сутринта до тръбата за вечеря, а понякога пробягваха още три-четири мили преди лягане, за да се слегне храната в нещастните им стомаси. За изменчивия всичко това не представляваше особена трудност, но той наблюдаваше внимателно терзанията на своите събратя по съдба и ги имитираше. По време на стрелба се стараше да не уцелва всеки път „десетката“, за да не събужда излишни подозрения.

Ала едва не допусна грешка при изпита с „химическа атака“. Един по един новобранците влизаха в тъмна стаичка, където сержант с нахлузен противогаз ги питаше за името, чина и серийния им номер. От младите войници се очакваше да ги произнесат бързо и без дъх, да си сложат маската, да отдадат чест и да излязат.

Изменчивият влезе в стаичката, пое дъх и го завладя непреодолима вълна на носталгия. Беше забравил, след няколко милиона години, че атмосферата на родната му планета, макар и сходна с тази на Земята, съдържа 10 процента повече хлор. Миризмата му се стори особено приятна.

Сержантът с противогаза и папката почака почти две минути. След това светна с фенерче в лицето на изменчивия и попита:

— Да не би да *дишате*, редник Бери?

— Не, сър.

— Не ме наричай „сър“! За разлика от другите крещящи говеда аз си изкарвам прехраната с това. — Продължи да свети в лицето на Джими още една минута. — Проклет да съм. Обичаш ли да се гмуркаш, редник Джими?

— Да, сержант.

— И да стоиш под водата, нали?

— Да, сержант.

Сержантът почака още трийсет секунди, след това поклати глава.

— Мамка му! Да чуя име, чин и сериен номер, после си слагай противогаза и изчезвай! — Изменчивият направи каквото му бяха казали. — А сега да се махаш оттук и започни да повръщаш чак след като те изгубя от поглед.

Изменчивият излезе през вратата със светещ зелен надпис „ИЗХОД“, като не пропусна да вдъхне за последно приятния хлор.

Навън двайсет негови колеги се въргаляха по земята, кашляха и повръщаха. Изменчивият нареди на стомаха си да се освободи от съдържанието си.

Хю, един от приятелите му след историята с боя, се наведе и го потупа по гърба.

— Господи, Луис! Джими. Задържа дъха си цели три минути!

Изменчивият се надяваше, че имитира добре кашлицата на другите.

— Това е, защото обичам да плувам под вода — обясни той на пресекулки. — Ама че гадно мирише това, а?

Но споменът и носталгията бяха прекалено силни. Възможно ли бе някъде на Земята да е съществувал в подобна среда? Едва ли на повърхността. Реши да се посвети на този въпрос веднага щом войната свърши.

Голяма част от обучението им носеше характера на импровизация, тъй като екипировката вече бе отпратена за Тихоокеанския боен театър. Така например ги учеха да тичат във формация след танк, като използваха за целта голям камион за боклук с надпис „танк“ отзад. Бяха въоръжени с пушки „Спрингфийлд“ от Първата световна война и с тях ги водеха на стрелба.

Ръкопашният двубой бе истинско изпитание за изменчивия, който бе прекарал по-голямата част от досегашния си живот като безжалостен хищник. Той позволяваше на другите новобранци да го хвърлят на земята и понасяше леките им удари. Когато бе негов ред да хвърля, се стараеше никой да не пострада: знаеше, че с минимално усилие може да откъсне крайник или да убие.

Държеше се с нужното уважение към сержантите и изучаваше отношението им към войниците. Направи му впечатление, че

поведението им е сходно с това на преподавателите в колежа, макар и в не толкова интелектуален стил. Сержантите инстинктивно се връщаха към архаичното държане на доминиращия примат, като крещяха с цяло гърло и налагаха властта си със сила. Всеки, който им се опълчваше, биваше наказан — на момента и по-късно пак, когато го пращаха да чисти тоалетните — работа вероятно неприятна и изтощителна.

Изменчивият изтърпя своя дял от всичко това — лъскане на нужници с четка за зъби и двайсет и четири часово дежурство в кухнята. Направи го не защото не можеше да търпи грубото отношение на сержантите, а тъй като прекаленият самоконтрол можеше да е подозрителен. Всичко това бе само част от играта.

[1] Прочут американски боксьор тежка категория от периода преди Втората световна война — Б.пр. ↑

16. АПИЯ, САМОА, 2020

За Ръс и Джек прочитът на предварително подготвения договор бе истинско мъчение, най-вече заради вроденото им недоверие към правителствените служби. Но нямаше как да преодолеят финансовата страна на нещата. Изпратиха копия по факс на своите китайски и щатски прависти и накрая се съгласиха, че договорът напълно ги удовлетворява.

Подписаха го в петък и в събота сутринта работната им група изведнъж се утрои, а товарни хеликоптери започнаха да пренасят части за екзоскелета.

Първо демонтираха климатичната инсталация и я замениха с много по-солидна и мощна система. Малките прозорчета, които гледаха към океана, сега бяха затворени от стоманени листове.

Напълниха рова със саморазливащ се пластичен бетон и забиха основите на новия метален таван и стените. Специалистите от НАСА изкопаха втори ров, по-широк и дълбок и отворен към морето, и така лабораторията се превърна в изкуствена островна крепост.

Дванайсетте учени, седем жени и петима мъже, се стараеха да играят по правилата. Никога не влизаха в лабораторията сами, а винаги с членове на първоначалната група, прекарваха часове в обсъждане на плановете с тях. Получи се общ сплотен екип, в който всички бяха завладени от научно любопитство.

Никой от учените на НАСА не знаеше, че малкият реактор СНАП-90 е модифициран да може да функционира и като бомба. Всички смятаха, че част от масата му се дължи на щита срещу по-голямото количество плутоний. Несбит беше в течение, но освен на НАСА, той бе и член на Агенцията за национална сигурност и това му влизаше в задълженията.

А и той не бе част от отбора.

Макар по правило групата на НАСА да се състоеше „само от вождове, без индианци“, неофициално всички бяха признали

водачеството на Джейн Дагмар, белокосата екзобиоложка, която бе достатъчно стара да си спомня кацането на Луната и достатъчно млада да копае дупки в пясъка за развлечение. Тя имаше висши научни степени по няколко математични и хуманитарни дисциплини, както и бакалавърска по философия.

Всички живееха в уютните къщички на новото селище Вайла Бийч, където Номер седем бе определена за място за срещи и съответно оборудвана с голяма машина за кафе и добре зареден хладилник.

След като прекара известно време в Номер седем, Ръсел се прибра в своята къщичка с номер пет. Джек бе запазил стаята си в хотела, защото смяташе, че климатичната инсталация там е по-добра.

Всички се съгласиха, въпреки че Джек едва сдържаше търпението си, да почакаят с изследванията, докато не бъде изградена изолиращата преграда. Така че разполагаха с осем дни за „мозъчен щурм“, преди да преминат към конкретна работа. Оборудването и доставките пристигаха ежедневно от Хонолулу, Сидни и Токио.

Вечерта преди първите изпитания Ръс повика Джейн и двамата се срещнаха на скалите над залива. Ръс бе взел бутилка шампанско, най-доброто, което бе успял да намери на Самоа. Между двамата бе възникнала връзка, не от романтичен характер, а по-скоро заради споделения им интерес към природата и науката. И двамата като малки бяха мечтали да станат астронавти, Ръсел дори бе приет на работа в един от екипите, но после трагедията с „Челинджър“ забави програмата и той се прехвърли на обречените Марсиански мисии.

Отпиваха от шампанското и си подаваха мощния бинокъл, през който се любуваха на лунния полумесец в тъмното небе. Нощната приставка на бинокъла щракаше отчетливо, докато Ръс разглеждаше лунните кратери и се опитваше да си припомни названията им — Аристарх, Месие, Глобинус, Пъкъл.

— Това е онзи, дълбокият — посочи той. Тя се засмя.

— И аз знаех някои от имената. Баща ми имаше телескоп.

— Каза, че са се преместили във Флорида, за да гледат полета до Луната.

Тя кимна към тъмното небе.

— Както и на совалките след това. Но ракетите „Аполо“ бяха най-големите. И оглушителни — направо зъбите ти се тресяха от тях.

Освен това бяха ослепителни — особено в нощното небе.

— Сигурно говориш за „Аполо“ от шейсет и девета.

— И за нея, и за останалите.

— Тогава съм бил на две години.

— А аз на дванайсет. — Тя взе бутилката и си напълни чашата.

— За първи път опитах шампанско. Всеки път като го пия, си спомням за онзи момент.

Млъкнаха, загледани в огромния похлупак на лабораторията. Мъждивите светлини на прожекторите привличаха насекоми и малки птички.

— Знаеш ли, тази работа долу може да се окаже по-голяма — подхвърли тя замислено. — *Сигурно* ще се окаже по-голяма.

— Дори ако онова чудо под похлупака излезе рожба на естествен процес — съгласи се той. — Ще трябва да преосмислим изцяло химичните и физичните си представи.

— Химията е физика — отвърна тя машинално. — Знаеш ли какво ще ти кажа? Ако това нещо се окаже със земен произход, ще ти купя най-скъпата бутилка шампанско от фришопа на летището в Хонолулу.

Чукнаха се.

— Ако не е, аз, ще ти купя две.

— Защо си толкова скептичен?

— Не съм. Съгласен съм с теб. Пък и имам достатъчно пари за прахосване.

За начало на изпитанията с обшивката на обекта избраха десетсантиметрова тестова зона, очертана с бял скок, на средна височина. Към зоната бяха насочени електронен микроскоп и неговият позитронен еквивалент. Закриха полето с подсилен капак, през който да засмукват и анализират отровните изпарения.

Първото изследване беше пасивно. Обшивката имаше алbedo 1,0 и отразяваше падащата върху нея светлина във всички дължини на вълните. Оптически обектът притежаваше идеална извивка, до 1/200 от вълната на живачната светлина, повърхност, която човешката техника не бе в състояние да копира.

Макар да приличаше на метал, на допир веществото наподобяваше коприна; липсваше усещането за хладина. Не предаваше топлина, нито, доколкото можеха да определят при пасивни тестове, провеждаше електричество.

След това се опитаха да нарушат целостта му. Да го надраскат, корозират, изгорят, пробият — да направят нещо, с което да принудят обекта да признае намесата на човека.

Докато обектът все още се намираше под водата, водолазите от „Посейдон“ се бяха опитвали да го пробият с диамантени свредели, но безуспешно. Сега докараха огромна миньорска бургия, снабдена с електромотор с мощност двеста конски сили и диамантена глава, въртяща се с 10 000 оборота в минута. Ударната ѝ сила надхвърляше един тон.

Звукът, който издаваше, бе твърде силен и пронизителен дори през шлемофоните, така че се наложи да я управляват дистанционно. Когато достигнаха максимална скорост, малко преди диамантеният връх да се изпари, звуковата вълна разби всички преградни прозорци и унищожи позитронния микроскоп.

Електронният микроскоп оцеля, но всичко, което показваше, бе тънък окислен слой от металните частици на разбития свредел. Когато ги почистиха, дори при максимално увеличение не успяха да открият никаква разлика между тестовата зона и останалата недокосната повърхност — приличаше на безукорно огледало.

17.

БАТААН, ФИЛИПИНИТЕ, 7 ДЕКЕМВРИ 1941

Много от другарите на Джими от подготвителния лагер прекосиха Тихия океан заедно с него, за да постъпят в редовете на Четвърти корпус на морската пехота, разквартируван в Шанхай. Пристигнаха през ноември 1941 и едва бяха стъпили на сушата, когато отново ги натовариха на кораби, този път за Филипините, където трябваше да участват в подготовката за отбрана на остров Корегидор.

Военноморското командване знаеше, че е само въпрос на време японците да атакуват американските сили в Тихия океан. Щатите бяха прекъснали търговските си връзки с Япония през юли и бяха замразили авоарите на японските търговски дружества в американските банки. Флотът и сухопътните сили се стараеха да разположат частите си в най-уязвимите места по тяхна преценка. Това включваше на първо място Филипините, преграждащи японския достъп до Индокитай.

Четвърти корпус бе разположен на Корегидор. Един отряд, в който бе включен и Джими, бе пратен в малка база на полуостров Батаан. Наричаха го „шибаното разпределение“, защото бе твърде далеч от развлеченията, предлагани в Манила, но тогава още никой не знаеше колко по-големи неприятности ги очакват в близкото бъдеще.

Когато на седми сутринта японците атакуваха Пърл Харбър (при Джими по това време вече беше осми), в Манила обявиха въздушна тревога и американските изстребители излетяха в очакване на нападение. Но тревогата се оказа фалшива, от японските самолети нямаше и следа. Самолетите кацнаха и когато след няколко часа японците наистина се появиха откъм слънцето, нямаше кой да ги предупреди.

Батаан и Корегидор бяха подложени на тежки и непрестанни бомбардировки и същевременно лишени от въздушна подкрепа. Междувременно японците стовариха десант в северната и южната част, на Лусон и Минданао.

Според предварителния военен план отпреди Пърл Харбър всички американски сили трябваше да се изтеглят на юг към Батаан и да задържат позицията там, като забавят настъплението на японците. Вместо това генерал Макартър поведе войските си към брега, където се стоварваха японците.

Макартър разполагаше със 120 000 филипински войници, повечето запасници, които никога не бяха стреляли с оръжие, и около 12 000 американци. Те превъзхождаха числено японците, но не и по въоръжение, и прибързаното решение на генерала доведе до истинска катастрофа. Макартър се върна към първоначалния план едва на 27 декември и след седмица всички части на Лусон трябваше да разчитат на ограничените ресурси на Батаан, където бе разквартируван и Джими. Скоро към тях се присъединиха хиляди филипински цивилни, бягащи от нашествениците. След две седмици хранителните дажби бяха намалени наполовина, през февруари ги смъкнаха до хиляда калории дневно, основно ориз. Месо получаваха само когато колежа гладуващите коне и мулета.

Изправен пред неизбежно поражение, Макартър реши да се евакуира заедно с целия си щаб в Австралия, докато японците продължаваха да настъпват през Батаанския полуостров.

През април те вече бяха обкръжили американските позиции. На осми април генерал Уейнрайт събра всички годни за бой части за последна отбрана на Корегидор, а на деветнайсети официално предаде позициите в Батаан.

Изменчивият наблюдаваше всичко това с повишен интерес. На два пъти беше убит от самолетни бомби, но в хаоса не беше никак трудно да събере разпръснатите си части през нощта и да се появи като оцелял късметлия. Беше се постарал да имитира загубата на тегло, която показваха всички около него, като се смъкна от осемдесет и пет до измършавелите седемдесет килограма.

Когато чуха за капитулацията, някои от войниците решиха да рискуват да преплуват широкия две мили и гъмжащ от акули проток до Корегидор. Изменчивият би могъл да го направи с лекота, разбира се, като се превърне временно в някоя от лакомите акули, но се отказа. Какъв смисъл, след като Корегидор също бе обречен?

Приятелят му Хю, който не се отделяше от него още от подготвителния лагер, му заяви, че е готов да опита, макар че

шансовете му да успее бяха нищожни — призна, че не би могъл да преплува две мили дори в градски басейн.

— Мисля си обаче — рече той, — че дори удавянето няма да е толкова лошо, сравнено с това, което проклетите жълтури смятат да направят с нас.

Думите му бяха пророчески за всички — с изключение на изменчивия. Очакваше ги двуседмичен преход от Батаан до концентрационния лагер, под палещото слънце и без вода и храна. Заповедите, които японците бяха получили в Манила, гласяха: „всеки американски военнопленник, който не е в състояние да извърви пътя до най-близкия концентрационен лагер, трябва да бъде застрелян на място“. Последните всъщност щяха да са късметлии.

Изменчивият, Хю и още неколцина техни другари бяха в радиокабината, когато пристигнаха японците. Петима млади войници с поставени на пушките щикове нахлуха в тясното помещение и започнаха да крещят. Гласовете им ставаха все по-силни и настойчиви и изменчивият осъзна, че те очакват пленниците да говорят японски. Какво ли още не знаеха за тях?

От жестовете им пленниците разбраха, че от тях се иска да се съблекат. Един от войниците бе твърде бавен и го намушкаха с щик в бедрото, което предизвика шуртене на кръв, болезнен вик и смях у японците.

— О, Божичко! — прошепна изплашено Хю. — Те ще ни убият!

— Опитай се да запазиш спокойствие — посъветва го изменчивият, като едва помръдваше устни. — Заяждат се само с тези, които привличат внимание. — Този урок бе научил от сержанта в подготвителния лагер.

Войниците преровиха дрехите и един от тях намери японска монета. Вдигна я във въздуха и започна да крещи.

— Не е моя — отвърна един от американците. — Казаха ни да не носим такива фъшкии.

Войникът зад него го удари с приклад в главата и мъжът падна на колене. Последва втори удар, но после прозвуча рязка команда.

Старшият на японците посочи с жестове на американците да вдигнат поваления си другар. От ушите на нещастника течеше кръв и той се гърчеше в конвулсии. След това нападателите излязоха също тъй внезапно, както бяха нахлули.

Един от американците коленичи до ранения и внимателно го обърна по гръб. Виждаше се само бялото на очите му. На устата му имаше засъхнала слюнка, примесена с кръв. По главата му се стичаше прозрачна течност.

— Спукали са му черепа — промълви изменчивият.

— Ще умре ли?

— Не зная, но травмата е много сериозна. — Изменчивият разрови дрехите и откри своите. — По-добре да се облечем.

— Джими е прав — потвърди Хю и се наведе да потърси своите дрехи. — Сигурно ще ни избият всички, но не ми се иска да мра гол.

Докато се обличаха, на прага застана друг японски войник. Носеше чиста униформа и нямаше пушка. Посочи голия мъж на пода и нареди на английски:

— Погребете го.

— Но той не е умрял — възрази приятелят му.

— Така ли? — Офицерът извади пистолета си, наведе се, пъкна дулото в устата на ранения и стреля. Изстрелът отекна оглушително в малкото помещение. Кръв и парченца мозък се пръснаха по пода.

— Сега вече може да го погребете — каза офицерът, прибра пистолета в кобура и излезе.

Приятелят на убития скочи след него. Двама от американските войници се опитаха да го спрат, но той се изтръгна от ръцете им. На вратата обаче спря и изруга:

— Копелета. Шибани жълти копелдаци!

18.

ОСВИЕНЦИМ, ПОЛША, 7 ДЕКЕМВРИ 1941

Докато изменчивият се наслаждаваше на японското гостоприемство, хамелеонът участваше активно в построяването на Биркенау, нов лагер за масово изстребване на четири километра от Аушвиц. Предстоеше му да се срещне за втори път със своя духовен учител Йозеф Менгеле.

Хамелеонът имаше отличен нюх за ветровете на войната и се бе преместил в Германия още през 1937, приемайки самоличността на млад доктор с фашистки убеждения във Франкфурт. Русокос и синеок, той бе живото олицетворение на идеалния ариец.

През 1938 постъпи в редовете на Шуцстафел, есесовските „черноризци“, и там за първи път се срещна с Менгеле, също млад доктор. Войната ги раздели и Менгеле бе пратен да служи във Франция и Русия, където бе ранен и отличен с медали. Хамелеонът, от своя страна, участва в инвазията в Полша, където получи възможността да работи с човешки тела.

През 39-а хамелеонът най-сетне успя да открие пост, отговарящ на неговия талант. Прехвърлиха го в Бранденбург и го включиха в Операция Т4, нацистка програма за евтаназия. Хора с вродени малформации, умствено изостанали, епилептици, склеротици и други с подобни заболявания, излагащи на опасност чистотата на арийския идеал, имаха правото на „милосърдна кончина“. На други места това трябваше да стане с не особено болезнена инжекция. В Бранденбург за първи път използваша газова камера, маскирана като баня.

Хитлер прекрати Операция Т4 през август 1941 след общественото недоволство, породено от един влиятелен епископ, заклеял проекта в своя проповед. Хамелеонът бе прехвърлен в Аушвиц, където опитът му с газовите камери бе оценен високо, както и този от службата му в Полша.

Този път обаче в Полша не му хареса. Бранденбург бе цивилизовано университетско градче, с изискана храна, напитки и

жени. В Аушвиц нямаше нищо друго освен получовеци, определени за напълно оправдано изстребване. Разбира се, хамелеонът не беше в състояние да определи разликата между човеци и получовеци и възприемаше това понятие от своите нацистки господари.

Толкова по-голяма бе радостта му, когато през май 1943 по заповед на Химлер неговият стар познат бе назначен за старши лекар на Аушвиц и Биркенау. Хамелеонът стана един от асистент-хирурзите на Менгеле.

По времето, когато Окончателното решение бе в пълен размах, ежедневно пристигаха вагони, натъпкани с нещастни отрепки: цигани, комунисти, хомосексуалисти и най-вече — евреи. Химлер бе наредил да разширят капацитета на Биркенау до 100 000 затворници, с три пъти повече от Аушвиц, и в газовите му камери и крематориуми ежедневно намираха смъртта си 1500 души. Царство на ужаса и хаоса, в което Менгеле бе в стихията си.

В задълженията на докторите влизаше и това да бъдат „селекционери“ — те стояха пред вратите на пристигналите вагони и след външен оглед нареждаха кои от затворниците да продължат надясно, към трудовия лагер, или наляво, за изстребване. Повечето лекари не обичаха да се занимават с това, но не и Менгеле. Той се появяваше там дори когато не беше негов ред — впечатляваща гледка с неговата безупречна униформа, бели ръкавици и камшик за езда.

Една от причините толкова често да стърчи на перона бе да се увери, че нито един, чифт близнаци няма да бъде разделен или пратен за екзекуция, преди да може да го използва за своите цели. Близнаците заемаха важно място в неговите изследвания и хамелеонът му помагаше активно в тази борба за познания.

Интересът на Менгеле беше двойк — той търсеше начин да предизвика зачеване на близнаци при истинските арийки, с което да ускори растежа на Господстващата раса, и освен това, провеждаше съвсем опростени експерименти за взаимовръзката на човека с околната среда, от типа „природа срещу възпитание“. За целта поставяше единия близнак в стресова ситуация, като го оставяше да издъхне от глад, отрова, задушаване, мъчения или каквото му хрумваше, и след като убиваше и „контролния“ близнак, най-често чрез инжектиране на пентотал в сърцето, той и асистентите му (между

които и хамелеонът) провеждаха паралелни аутопсии и отбелязваха вътрешните промени, свързани с причината на смъртта.

Едва ли тези изпитания можеха да се нарекат чиста наука и по-скоро бяха породени от перверзното желание да властваш над друго човешко същество, като го измъчваш, убиваш и разчленяваш. Менгеле обичаше подобни занимания и в такива моменти беше усмихнат, жизнерадостен и бърлив.

Хамелеонът беше удивен. За десет хиляди години съществуване не бе срещал друг човек, който толкова да прилича на него. Възможно ли бе Менгеле да е от същата порода? Той реши да провери това хрумване, когато му дойде времето. А междувременно се радваше на компанията му.

Менгеле оценяваше високо безупречната аутопсионна техника на хамелеона — занимание, което другите лекари смятаха за недостойно. Нещастниците, които убиваха чрез задушаване в камера, симулираща голяма височина, бяха потапяни под вода преди аутопсията. Един наблюдател следеше за отделяне на мехурчета, които показваха в кои части на тялото се задържа най-много вода. Оказа се, че едно от тези места е мозъкът.

Повечето „научни“ записи на Менгеле бяха унищожени, когато руснаците освободиха Аушвиц през 1945. Ала изследванията му за височинните изменения в организма оцеляха и по-късно бяха използвани в космическите програми на Съветския съюз и Съединените щати.

Когато руските войници събориха вратите на лагера, хамелеонът бе един от хилядите оцелели евреи. Неговият другар Менгеле също успя да се спаси, главно защото бе отказал да му татуират по есесовски обичай кръвната група на рамото — така суетата му помогна.

За да го проследи, хамелеонът запази еврейската си самоличност и постъпи в Мосад, основана през 1950 от Исаад Харел. Напусна израелските тайни служби след десет години, като измъкна от досието на Менгеле всичко, което му беше необходимо, за да го открие.

Двамата се срещнаха отново на 7 февруари 1979 на брега на река Енседа де Бертиог, в Бразилия.

Менгеле бе добре запазен шейсет и осем годишен мъж, поддържаше фигурата си с плуване. Когато отиде да го навести, хамелеонът избра превъплъщението си от 1941. Очите на стария убиец

се разшириха от изненада, преди главата му да потъне под водата. В края на краищата се оказа смъртен.

19.

АПИЯ, САМОА, 2020

След като всички опити на специалистите от НАСА да повлияят на тайнствения обект се провалиха, те бяха принудени да се обърнат към своите колеги от американската армия.

От близо петдесет години съществуваше международно споразумение, забраняващо разполагане на оръжия за масово поразяване в околоземна орбита. Кое то, разбира се, не означаваше, че е забранено да се строят на Земята в очакване спогодбите да се променят.

Нещо повече, от техническа гледна точка ВЕЛУ, високоенергийната лазерна установка, не беше „оръжие за масово поразяване“. Предназначението ѝ бе да унищожава не особено големи по размери цели, като танк или балистична ракета и дори лимузина с някоя важна клечка вътре, от орбита. Това, което за момента ѝ пречеше да излети в космоса, бе мощният и тежък ядрен реактор, използван за храненето на лазера.

Установката бе пригодена за товарния отсек на новата космическа совалка, което означаваше, че е твърде обемиста, за да се побере под защитната обвивка на лабораторията. Отне им шест седмици да я разглобят и да построят ново покривало, достатъчно голямо, за да бъде инсталиран лазерът.

Както следваше да се очаква, идеята породила известни разногласия между Ръс и Джейн.

Ръсел понякога реагираше на стреса с повишен апетит. Той се появи в Номер седем час преди обичайното време за среща и докато си топлеше чай, си направи огромен сандвич с шунка, бифтек, салам, два вида сирене, лук, домати и маруля. След това го поля обилно с майонеза и горчица от едната страна и с фъстъчено масло от другата. Сплеска го до поглъщаеми размери и го разряза по диагонал.

— Надявам се не смяташ да изядеш това чудовище сам? — попита от вратата Джейн.

— Готов съм да го споделя. — Той постави едната половина в свободна чиния.

— Искаш ли чай? — Тя наля две големи чаши и ги донесе. След това огледа внимателно сандвича и отдели лука. — Модифицирахме лазера, така че първият изстрел ще е с една десета от нормалната му мощност. — Тя отрязва едно късче от края на сандвича и го сдъвка. — Фъстъчено масло?

— Аха. Което предполагам се равнява на около хиляда мегаджаула?

— По-скоро хиляда и петстотин. Изпробвахме го върху голям каменен блок в кариерата.

— Изненадан съм, че не чух експлозия — рече той и задъвка. — Всъщност фъстъченото масло е най-полезната част на сандвича.

— Двама инженери се погрижиха за предпазните мерки. Загърнаха го в цял тон от нещо, което нарекоха „омекотителна тъкан“. В края на краищата това е боен лазер.

— И как се представи на премиерата?

— Блестящо — блокът се превърна в трошички. Същото сполетя и стената на кариерата, на двеста метра по-нататък.

— Кога спря?

— Изстрелът бе с продължителност половин микросекунда.

Той поклати глава.

— Сигурно е хиляди пъти повече от енергийните импулси, които изпробвахме върху това нещо.

— По-точно осемстотин пъти. Но лазерът дори не се загрея.

— Ами ако го разрушим?

— Съмнявам се, че дори ще успеем да получим някое микроскопично късче за спектроскопски анализ.

— И ако не успеем, тогава какво — ще завъртите ръчката нагоре?

— Внимателно и по малко. Ще сме предпазливи, Ръс.

— О, зная, че ще сте предпазливи. — Той откъсна голяма хапка и започна да се бори с нея. — Но аз... притеснявам се най-вече от първия изстрел. Ако не му подейства, ще се справи и с десет пъти по-голяма мощност.

— Отново обясняваш всичко с човешките си представи. Храбрият малък космически кораб срещу чудовищния

военнопромишлен комплекс.

— А ти прекарваш твърде много време в компанията на Джек. Той е онзи с човешките представи, който се гневи на нашата малка находка.

— Защото продължава да му се съпротивлява. — Тя повдигна рамене. — И това не му се нрави.

Ръс не можа да сдържи усмивката си.

— Дразни го, нали? — Всъщност Джек се дразнеше от приятелството между тях двамата.

Тя схвана намека и завъртя очи.

— Мога да съм ти баба.

— Е, не изглеждаш така.

— О, само не започвай. С десет години съм по-стара от теб.

Осем, или девет, уточни мислено Ръс, но премълча.

— Искаш ли нещо друго освен сандвича?

— Хапчета за храносмилане. Нося си от моите.

20.

БАТААН, ФИЛИПИНТЕ, 28 МАРТ 1942

Хиляди американски и филипински военнопленници бяха скупчени по прашните полета в покрайнините на градчето Маривел, където им заповядаха да седят под изгарящото слънце без храна, вода и отходни места.

Изменчивият и Хю разполагаха с две манерки вода и няколко комата хляб. Останалите морски пехотинци от техния взвод бяха разпръснати сред морето страдащи мъже. Някои подразделения се стараеха да останат заедно, което беше голямо преимущество в борбата за оцеляване, други, като техния взвод, се бяха разпаднали.

Хю отчупи дебел два пръста къс от хляба и си го разделиха. Изменчивият, разбира се, можеше да мине и без него, но не се сещаше за причина, по която да откаже. Постара се да вземе по-малката половина.

— Божичко, бих убил човек за един сандвич — изхленчи Хю, докато ядеше своето парче троха по троха.

— Скоро всички ще са готови да убиват за хляб — отвърна изменчивият. — Освен ако не решат да ни хранят.

— И за вода също — промърмори Хю и преглътна на сухо.

Истината беше обаче, че хората започнаха да умират от водата. Дехидратирани, те пиеха лакомо от локви и където още намерят. Дизентерията влоши още повече условията в лагера и доведе до нови жертви. Японците най-сетне се смилиха и поставиха една тръба, от която течеше ръждива вода — за онези, които имаха достатъчно сили да се доберат до нея. Дори тогава се налагаше да чакат на опашка с часове. Хю носеше малко шишенце с йодни таблетки, от които водата миришеше отвратително, но поне бе пречистена от бацили.

За изменчивия вкусът на йода бе като на деликатес. Подобно на хлора, който му бе донесъл наслада в подготвителния лагер, йодът беше халоген, токсичен за повечето земни организми.

Нощем японски войници тръгнаха с щикове между налягалите военнопленници, ритаха ги и крещяха. Мъртвите и тези, които бяха в тежко състояние, трябваше да бъдат погребвани от онези, които имаха достатъчно сили, за да изкопаят дупка в твърдата земя с малки лопати.

Някои бяха погребвани още дишащи. Ако се съпротивляваха, пазачите ги доубиваха с приклади или щикове.

Рано призори нареждаха на оцелелите да станат и да се построят в блокове от по четирийсет или петдесет души. Когато видя какво става, Хю побърза да пхне на изменчивия половината йодни таблетки, загънати в старо писмо от дома. Това бе колкото алтруистичен, толкова и ненужен акт: минути по-късно неколцина японски войници го дръпнаха грубо към строя. Двамата се оказаха разделени за много дълго.

Изменчивият прекара следващите два дни в кротко излежаване, наблюдаваше тълпата непознати около него. Поради липса на хляб тялото му започна да губи маса и той се опитваше да имитира симптомите на глад, за да се слива с останалите.

На третата сутрин двама японци го вдигнаха на крака и го бутнаха към пътя, към сбирщината армейски и флотски войници.

Японците им извикаха нещо като „Марш!“ и те се заклатушкаха по пътя. Някой понечи да запее, но други край него го сгълчаха да мълчи.

В началото поддържаха сравнително стегнат строй, но когато слънцето се изкатери в небето, по-слабите започнаха да отпаднат. Пътят беше неравен, покрит с дълбоки коловози от веригите на танковете и разкалян от тропическите дъждове, и дори тези, които все още имаха достатъчно сили, с мъка поддържаха наложеното от японците темпо.

Единственият, който не изпитваше никакви затруднения, бе изменчивият.

Японците подкарваха изоставащите с удари с камшик и бодвания с щикове. В началото се целеха в гърба и бутовете, но след време започнаха да мушкат по-силно, а падналите застрелваха на място.

През цялото време японците не спираха да ругаят пленниците. Изменчивият се чудеше дали наистина са толкова невежи и глупави, та не се досещат, че американците не разбират езика им. Опитва се да запомни някои от изразите и да вникне в съдържанието им. Не беше изключено да настъпи момент, в който да се наложи да стане японец.

Следващите няколко дни не се отличаваха с нищо особено, освен че слънцето се редуваше с проливни дъждове. След тях оставаха кални локви, от които войниците се опитваха да си напълнят манерките, или просто падаха на земята и пиеха мътилката, когато японците им позволяваха.

Изменчивият бе променил метаболитните процеси в организма си така, че да може да издържи без храна и вода. Стараеше се да копира измършавяването на мъжете около него, но все още бе запазил нормалната си сила, което и доведе до неговата смърт.

Наблизо премина японски камион — шевролет, — пълен с войници, и един от тях направи номер, който, изглежда, бе практикувал. Метна ласо на шията на един от пленниците с намерение да го влочи зад камиона. Но изборият бе човекът непосредствено до изменчивия. Той падна на колене и извика уплашено. Изменчивият посегна машинално, улови въжето и го дръпна, при което повали неудачния японец-ковбой от каросерията. Той тупна на пътя, а останалите се развикаха гневно.

Всички пленници застинаха. Японците наобиколиха своя другар, чието лице бе обляно в кръв. Войникът посочи изменчивия, изкрещя нещо и размаха ръка.

Към тях се приближи офицер — за разлика от останалите, той беше с чиста куртка, снежнобяла якичка и носеше самурайски меч. Офицерът изгледа продължително изменчивия в очите и промълви няколко тихи думи. След това се обърна и се отдалечи. Двама пазачи уловиха изменчивия за ръцете и го дръпнаха след него. Останалите започнаха да крещят на американците да, се размърдат. Някои военнопленници отвърнаха с гневни викове, но японците ги подкараха с удари с приклади. Отекна изстрел и недоволният ропот бързо утихна.

Отдалечиха се на няколкостотин крачки, после спряха и единият пазач хвърли лопата в краката на изменчивия.

— Трябва да си изкопаеш гроба — каза офицерът.

Това вече беше интересно.

— Не — отвърна изменчивият. — Нека го изкопае онзи с въжето.

Офицерът се изсмя и каза нещо на японски. Пазачите също се разсмяха, но после настъпи неловко мълчание и офицерът каза две думи. Войникът с окървавеното лице започна да копае, като се мръщеше от болка. Другият завърза ръцете на изменчивия.

Гробът беше плитък, не повече от една стъпка.

— Коленичи! — заповяда офицерът и някой изрита изменчивия в коленете. Той чу свистенето на меча и усети силен удар в основата на врата, не толкова болезнен, колкото когато променяше тялото си, а сетне и още един.

Светът около него се завъртя. Главата на изменчивия тупна на земята, с извърнато нагоре лице, което наблюдаваше с интерес как от шията бликва кръв, след което тялото падна в гроба. Тогава престана да вижда, но чуваше шума на лопатите, с които го заравяха.

21.

АПИЯ, САМОА, 24 ДЕКЕМВРИ 2020

Всички искаха да бъдат „там“ при първото изпитание с лазера, но разбира се, в лабораторията нямаше толкова свободно място. Отвън установката представляваше метална кутия с размерите на фургон, положена върху товарна платформа с колела. Дулото, или по-точно стъкленият цилиндър, бе насочен към оградения с бяла лента квадрат върху повърхността на обекта под ъгъл от 30 градуса. На тавана имаше овално оптично прозорче от стъкло, пропускливо за лазерна честота. Всъщност надяваха се да е така, тъй като ако погълнеше и един процент от силата на лазерния лъч, щеше да се разтопи.

Входът на лабораторията бе превърнат в бункер, стоманени плочи подсилваха бетонните стени. Трима техници се бяха скупчили около пулта за управление, втренчили развълнувани погледи във видеомонитора.

Всички останали щяха да проследят експеримента на големия екран в Номер седем, където се бяха събрали общо дваисет и един души.

— Шейсет секунди — обявиха от екрана и в единия край се появи секундомер.

Джейн седеше на първия ред, между Ръс и Джек.

— Сега ще видим — промърмори тя.

— Нищо няма да видим — тросна се Джек.

— Обзалагам се на една бира — ухили се Ръс.

— Че ще има измерима физична промяна? Съгласен.

Никой не промълви нито дума, докато секундомерът не стигна нулата. Лазерът забръмча и между цевта и тестовата зона се появи едва забележим бледожълт лъч. Невероятната му сила йонизираше въздуха. Лъчът изчезна в облак бял дим.

По огледалната повърхност не се виждаха никакви следи.

— Трябваше да се обзаложа на вносна бира — въздъхна Джек.

— Температурата се покачва — обяви техникът от екрана. — По цялата повърхност на обекта. Всички сензори улавят повишаване с един градус.

— Май аз ще пия бирата — засмя се Ръс.

— А какво е положението с околната температура? — подвижна Джек към екрана.

— Също се покачи с един градус, доктор Халибъртън. До двайсет и един градуса.

— Тогава не печелиш. Обектът винаги се нагажда към температурата на средата.

— Това подлежи на обсъждане — намръщи се Ръс. — Все пак имаме промяна.

— Мисля, че просто трябва да си поделите бирата — рече Джейн — и да се държите като джентълмени.

Джек кимна замислено.

— Да опитаме ли с пълна мощност?

— Двайсет процента — намеси се припряно Ръс. — Пълната мощност е опасна, когато в помещението има въздух.

— Съгласен. Наоми — рече той на екрана. — Да вдигнем мощността с дваайсет процента.

— Готово. — Отначало нямаше видима промяна. След минута Наоми съобщи: — Температурата се покачи с още една десета.

— Да изключим лъча и да изследваме обекта — предложи Ръс.

Джек гледаше към мястото, където лазерният лъч бе концентрирал достатъчно мощност да разтопи дебел стоманен лист, с надеждата да зърне струйка дим или поне нещо.

— Ами... добре.

Наоми и Моше Росе, старшият техник на Джейн, се преместиха от бункера в просторното помещение, където бе обектът. Прекараха там няколко часа, като пращаха данни до учените в Номер седем — визуални, електронни и позитронни. Въздухът в помещението показваше напълно обясними леки изменения — нарастване концентрацията на озона и азотния окис.

Нищо важно не се бе променило.

— Добре, обезвъздушете помещението и да продължим — заяви Ръс. — Първо ще повторим опитите с десет и дваайсет процента

мощност. Без въздух в стаята всяка промяна в температурата на обекта ще е пряко следствие от въздействието на лъча.

— По-добре да опитаме с петдесет процента мощност. — Джек погледна към Джейн.

— Ако няма промяна — обади се Ръс. — Съгласна ли си?

Тя кимна.

— Колко време ще отнеме обезвъздушаването на помещението?

— Ще са ни нужни четири часа, за да постигнем налягане от 0,1 милибара — докладва Грег Фулвия.

— Трябва да проверяваме периодично лазера, докато налягането спада — заяви Моше от екрана. — Вярно, че е предназначен за работа във вакуум, но след като прекара известно време на орбита.

— Какво очаквате? — попита Ръс.

— Не зная. Нормално е машините да дават дефекти, когато околната среда рязко се променя.

— Добре, правете системна проверка на всеки час — каза Джек. — Също на датчиците и микроскопите. Позитронният, изглежда, ще излезе най-крехкото яйце.

Ръс си погледна часовника. Наближаваше пладне.

— Да се върнем в пет тогава. Грег, кой от нас ще ти е нужен?

— Всичко е подготвено. С Том ще наблюдаваме мониторите на смени. — Той се обърна към екрана. — Момчета, искам да ни съобщите, когато се изморите.

Моше добави, че ще са им нужни десет минути.

— В „Платната“? — предложи Ръс ресторанта на пристанището. Двамата с Джейн решиха да идат дотам с колела и пристигнаха вир-вода от дъжда. Джек ги очакваше на една маса на терасата.

— Как беше разходката с такси? — попита го Джейн, докато си бършеше косата с кърпа.

— Подскачахме като във влачке на ужасите. — Той побутна към нея бутилка червено. — Позволих си да поръчам.

— Мога да пийна една чаша. — Тя наля на себе си и на Ръс и двамата се тръшнаха едновременно на фотьойлите. — А нямаше нито едно облаче в небето.

— Колоезденето предизвиква дъждове — въздъхна Джек. — Научно доказан факт.

— Радвам се, че имаме поне един доказан научен факт за днес — изсумтя сърдито Ръс. Дойде келнерът и той поръча, без да разглежда менюто.

— Всеки път, когато го атакуваме по някакъв начин и не предизвикваме реакция, също получаваме важни научни данни. — Джейн сръбна от чашата. — Става въпрос за нашата техника срещу тяхната, или поне каквато е била преди милиони години.

— Къде ли са те сега? — попита Ръс. — Или са измрели, или са се прибрали у дома.

— А може да са наши предци, отпреди милион години — заяви Джек. — Четохте ли вчерашната статия в „Таймс“?

— За какво става дума?

— Нов подход към теорията за хронокапсулата — обясни Ръс. — Авторката смята, че нашите далечни предци съзнателно и целенасочено са се отказали от технологията и внимателно са изтрили всички следи от цивилизацията си. С изключение на обекта, който са оставили като предупреждение, в случай че техните потомци, сиреч ние, поемат по същия грешен път. Смята, че преди да изчезнат, са заселили Земята с други живи същества, откъдето и появата на вкаменелостите.

Ръс се разсмя.

— Ами онези същества отпреди тях? Каква е била съдбата им?

— Вероятно точно те са ги изтребили. Така е почнало всичко.

— Прилича ми на залъгалка за малки деца.

— А какво ще кажете за това? — намеси се Джейн. — Да предположим, че обектът не е на милиони години. Че възрастта му е фалшифицирана по някакъв начин. Всяка цивилизация, която е в състояние да построи подобна машина, би могла и да я зарови в корал с определена възраст. Малко прах в очите на археолозите.

— И с каква цел?

— За да покажат колко ги бива — засмя се безпомощно Джейн.

— А сега се спотайват някъде и се кикотят — добави Джейк.

В същия миг на вратата се появи келнерът.

22.

БАТААН, ФИЛИПИНИТЕ, 5 АПРИЛ 1942

Изменчивият почака, докато по пътя не преминаха още два отряда пленници и не се възцари тишина. Знаеше, че меката почва над него ще се разрови достатъчно, докато преживява мъчителния период на прераждане от едно тяло в друго.

Възнамеряваше да остави главата в гроба и да стане с трийсетина сантиметра по-нисък. Японец.

„Агония“ е твърде човешка дума, за да опише това, което изпита. Той разкъсваше тялото си и го сглобяваше наново, отвътре навън, мачкаше и късаше органи, трошеше кости, които режеха тъканите като ножове, но за него болката бе само поредното усещане, а не сигнал да прекрати това, което прави. Пък и в преживяването нямаше нищо ново. Беше го правил стотици пъти.

Когато най-сетне се превърна в японски войник, изпипан до смачканата униформа, разрови пръстта, изправи се и се отърси от нея. Както предполагаше, слънцето бе залязло и цареше непрогледен мрак.

Но миг по-късно блесна ярка светлина.

Някой изкрещя и побягна. Въпреки че меката почва го забавяше, изменчивият с три дълги скока догони бягащия и го повали.

Беше филипинско хлапе на не повече от шест-седем години; стискаше платнен чувал и трепереше от ужас.

Изменчивия преговори няколкото японски думи, които знаеше, и реши, че нито една от тях не е подходяща за случая. Реши да използва английски:

— Не се страхувай. Бях заспал. Ние така си почиваме. В земята е хладно.

Момчето вероятно не разбра нито дума, но тонът на изменчивия го успокои. Той му помогна да се изправи и го побутна.

— А сега си върви! Махай се!

Момчето побягна.

Може би трябваше да го убие. С едно докосване на пръста би могъл да симулира огнестрелна рана в главата. Но какво би могло да му направи едно малко момче? Ще изтича вкъщи и ще разкаже задъхано всичко на родителите си, а те ще си го обяснят по свой начин и ще са радостни, че момчето е оцеляло от срещата с японски войник. Ще разкаже и на други деца, някои ще му повярват, а други ще му се подиграват.

(Всъщност изменчивият грешеше. Родителите на момчето наистина му повярваха, че е събудило мъртвец, но му наредиха да не казва никому, освен в молитвите си към Господ Бог, който е решил да му запази живота.)

Изменчивият разшири зениците си и озарената от звезди нощ стана ярка като ден. После се отправи с бърза крачка на север. Отне му само половин час да настигне групата, която бе минала покрай гроба му преди няколко часа. По пътя подмина четирима мъртви американци.

Само един от пазачите бодърстваше, подпрян на бронята на камиона. Изменчивият заобиколи машината, отдели шумно известно количество урина, после се върна, като си закопчаваше панталона.

— *Хай* — прошепна на пазача, готов да го убие, ако реагира по странен начин. Но войникът само изсумтя сънено.

Изменчивият тръгна между налягалите американци, обмисляше плана си. Нямаше съмнение, че денем не би се справил с ролята на японски войник. Така че щеше да е по-добре да се превърне отново в американец, преди да настъпи сутринта.

Заоглежда озарените от звездна светлина лица. Нито едно не му беше познато от подготвителния лагер или Маривел. Ето защо реши отново да стане Джими, за да не си измисля нова легенда.

Хората в края на групата щяха да са най-изтощените и следователно най-невнимателни към околния свят. Всъщност дори откри двама умрели и тихо се намести между тях.

Опита се да не издава почти никакви звуци, докато променяше костите и плътта си, за да си върне облика на Джими. С униформата също не срещна затруднения. Наложил се да разпъне скелета на японския войник, който изпука като кокалчета на пръсти, но все пак не му достигнаха десетина сантиметра.

Какво пък, изменчивият реши да се спре на още по-измършавяла и прегърбена версия на Джими, което бе съвсем естествено при подобни обстоятелства. Колкото по-слаб изглеждаше, толкова по-добре.

С първите лъчи на слънцето японските пазачи се втурнаха между американците и ги раздигаха с ритници и викове. Един гръмна във въздуха и това значително ускори процеса.

Оставиха петима зад себе си, мъртви или близо до това състояние — без голяма разлика. Слънцето се разля върху хоризонта и за по-малко от час утринната хладина се разсея.

Предишните два дни бе валяло като из ведро и въпреки че пътят бе сух и прашен, от време на време се срещаха големи кални локви. Хората падаха върху тях и бързаха да потопят вътре манерките си, но пазачите ги пропъждаха с викове и удари.

Но по някое време доближиха голяма локва, в която се разхлаждаха два бивола. Водата беше зелена и вонеше отвратително, но бе дълбока и един от пазачите махна с ръка на американците да я доближат.

Мъжът до изменчивия сложи ръка на рамото му и изхриптя:

— Чакай! Точно този мръсник се гаври с нас вчера.

Десетина войници бяха нагазили в локвата, изгониха животните и натопиха вътре манерки и канчета. Някои плискаха вода по лицата и гърдите си и се разхлаждаха като биволите — което се оказа грешка.

Отнякъде се появи офицер с извадена сабя и взе да крещи на хората в локвата. Те побързаха да се върнат в редиците.

Офицерът викна нещо на войниците и спря да наблюдава, докато те минаваха между редовете и изваждаха всеки с мокри дрехи.

Накараха ги да се строят край пътя. Офицерът произнесе само една дума, след което нещастниците бяха повалени с дружен залп.

В звънтящата тишина след разстрела мъжът до изменчивия прошепна:

— Лайнената вода и без това щеше да ги убие.

Изменчивият кимна и бавно тръгна заедно с останалите. Беше му все по-трудно да схване същината на човешката природа.

Дали американците щяха да постъпят по същия начин, ако ролите бяха разменени? Трудно му беше да каже, особено след

спомените си от лудницата, където пациентите не виждаха в другите пациенти човешки същества.

Въпреки това реши да се разрови в този проблем след войната. Нямаше да е трудно, тъй като по всичко изглеждаше, че японците скоро щяха да победят и всички щяха да научат техния език и да приемат културата им.

Освен ако не изстребеха всички американци като животни, както бяха направили преди малко. Какво пък, тогава щеше да стане японец, изгубил способността да говори. Правил го беше вече.

Най-сетне се добраха до Баланга, първия град по техния маршрут. От двете страни на пътя се бяха подредили филипинци и почнаха да хвърлят храна на американците — пръчки захарна тръстика, оризови топки, захарни бучки — докато японците не започнаха да викат.

Цивилните се пръснаха като подплашени пилци. Две момчета побягнаха през полето и пазачите откриха стрелба по тях, като се смееха. В началото все не ги уцелваха, нарочно или поради слаба подготовка, но накрая момчетата паднаха.

Тримата пазачи отидоха да проверят резултата от стрелбата и изглежда, установиха, че момчетата са още живи. Започнаха да ги ритат и да им крещят и накрая ги застреляха от упор.

Американците наблюдаваха всичко това мълчаливо, вцепенени от ужас. Някой зад изменчивия изръмжа:

— Проклети японски копелдаци!

Други веднага го сгълчаха да мълчи.

Изменчивият се опитваше да интерпретира случката с представите си от човешкия и животинския свят и малкото, което му бе известно за японската култура. Ако тримата се опитваха да сплашат американците с проява на жестокост, очевидно не се получаваше. Повечето от пленниците вече осъзнаваха, че са обречени, и се стараеха единствено да не бъдат в първите редици на поредните жертви. Всяка следваща проява на жестокост само засилваше омразата им към японските „животни“ (сякаш животните биха се държали по този начин), както и недоволството им от тяхното командване, което ги бе предало. Макар че отбраната на Батаан щеше да е обречена на неуспех без храна, вода, муниции и гориво.

Поведението на японците подсказваше, че презират своите победени противници, сякаш американците сами бяха решили да захвърлят оръжието и да се предадат. Обяснимо опростяване на нещата за млади хора с толкова примитивни представи за света, които дори след като от първата им среща с американците бяха изминали няколко дни, продължаваха да смятат, че противникът може да ги разбере на японски, стига да му викат достатъчно силно.

Пропастта между двете страни бе толкова голяма, че японците и американците сякаш бяха различни видове. Изменчивият съжали, че досега не бе имал възможност да опознае и други човешки култури, но пък войната бе избухнала неочаквано. Още една задача, когато приключеше.

Откараха ги в центъра на града, в мрачен горещ склад. Помещението вече бе натъпкано с пленници, но пазачите продължаваха да ги блъскат и притискат и накрая вътре стана толкова тясно, че беше невъзможно да се лежи или седи, мъжете бяха притиснати като сардели в консервена кутия.

Само дето миришеха по-лошо и от сардели, след като нечистотиите им течаха буквално в дрехите им. Дори пазачите не бяха в състояние да издържат на вонята, така че залостиха вратата и застанаха на пост отвън, а пленниците останаха да стоят в собствените си изпражнения. Повечето вече бяха болни от дизентерия и не можеха да контролират червата си. Урината, която се стичаше по панталоните им, възпаляваше кожата и предизвикваше неистов сърбеж, а ако някой издъхнеше, оставаше прав, тъй като нямаше къде да падне.

Изменчивият беше близо до заключената врата, която би могъл да разбие без никакво усилие. Това вероятно щеше да ги дари с няколко минути свеж въздух, преди да избият хората около него. Струваше му се, че ако им го бе предложил, щяха да се съгласят, въпреки ужасяващите последствия.

Но те бяха осъдени да търпят и да чакат, смълчани, съсредоточени изцяло върху едничкото усилие да оцелеят.

На сутринта японците отвориха вратите и пленниците излязоха, заслепени от силната дневна светлина. На пода зад тях останаха двайсет и пет трупа. С бой и викове ги подредиха в колона и им раздадоха по шепа ориз и глътка чай. След това ги изкараха на пътя. Въздухът вече трептеше от горещина.

Въпреки свръхчовешкия си метаболизъм до края на марша изменчивият изгуби пет килограма от теглото си. На сутринта на 15 април стигнаха железопътна гара Сан Фернандо.

Тук, отново с побоища и викове, японците ги натъпкаха в конски вагони, по повече от стотина души в един. Обстановката напомняше склада в Баланга, само дето към мъченията им сега се прибави и движението на влака. Шепата хора в близост до вратата бяха единствените с достъп до свеж въздух, останалите бяха принудени да търпят спарената атмосфера, примесена с миазмите на фъшкии, пикня, повръщано, прах и въглероден двуокис.

Сто и петнайсет души бяха натикани във вагона, където беше изменчивият. Когато след пет часа слязоха от него, оставиха след себе си петима мъртви.

Накараха ги да седят в продължение на три часа под палещото слънце на Капиз Тарлак, след което ги преведоха през града към последната спирка от пътя — лагера „О’Донъл“. Тук се изправиха пред кошмар, с няколко величини по-грандиозен от самия марш — дванайсет хиляди военнопленници, разместени на бетонна площадка със страни по стотина метра.

Повечето от хилядите американци и филипинци стояха на опашка пред единствената чешма. Тези, които бяха тук отпреди тях, им обясниха, че ще им отнеме поне шест часа, за да стигнат до водата. Така че след като ги натикаха вътре трябваше да заемат места на опашката.

Храна би трябвало да получат на сутринта. Но японците я бавеха трети ден.

Изменчивият се подреди на опашката, въпреки че ако му потрябваше вода, можеше лесно да я асимилира от въздуха или да я извлече чрез разлагане на въглехидрати. Докато колоната бавно пълзеше напред, пленниците, които крачеха към края ѝ, плъзгаха погледи по лицата в търсене на стари познати, скрити под маските от мръсотия и изтощение.

И тогава се случи неизбежното.

— Джими? Божичко — Джими?!

Изменчивият вдигна глава.

— Хю?

— Ти си жив?

— Ако може да се каже така. Ти също.

— Не! Исках да кажа... ти нали... видях как ти отсичат главата!

След като свали онзи японец от камиона!

— Трябва да е бил някой друг. Припознал си се.

Един от японските пазачи се приближи и улови Хю за рамото.

— Повтори какво каза — произнесе той на съвсем правилен английски.

Хю се приви изплашено.

— Стори ми се, че прилича на един познат.

— Повтори! — Японецът го разтърси. — За камиона!

— Той... заприлича ми на един, който свали ваш войник от камиона. Но съм се припознал.

Войникът блъсна Хю настрана, хвана изменчивия за ръката и втренчи изпитателен поглед в лицето му.

— Аз те закопах. Видях лицето ти в дупката, докато хвърлях пръстта.

Изменчивият си припомни случката и осъзна, че това наистина е войникът, който го бе погребал.

— В такъв случай как е възможно да съм жив?

Мъжът продължаваше да го гледа, лицето му беше преbledняло. После го дръпна от опашката и го поведе към редицата бели постройките.

— Сядай! — нареди му и посочи стъпалата на една къщичка. Двама млади войници с чисти униформи дотичаха и насочиха пушките си към изменчивия. Той се поблазни от идеята да направи нещо, с което да ги предизвика да го застрелят, и с това да реши проблема. Но от друга страна, глождеше го любопитство.

Пазачът се върна с друго познато лице — беше офицерът, който бе извършил екзекуцията.

Той погледна внимателно изменчивия и се разсмя.

— Да нямаш близък?

— Казват, че всеки имал някъде близък.

Офицерът пристъпи напред и докосна с пръст пагоните му.

— Но не и в същия взвод, предполагам.

Каза нещо на японски и двамата войници дръпнаха Джими да стане.

— Ще проверим тази работа — продължи офицерът. — Как се казваш?

— Редник Уилям Харисън, сър — отвърна отривисто изменчивият и добави измислен сериен номер. Офицерът внимателно записа всичко в тефтерчето си, каза нещо на войниците и добави заканително: — Утре.

„До утре — помисли изменчивият — ще съм някой друг“.

Поведоха го по тъмен коридор. Под бдителния поглед на офицера един филипински тъмничар отключи друг коридор, по-тесен. Изменчивият запомни лицата и на двамата. Най-лесният план беше да разбие вратата, да убие единия или и двамата и после да излезе навън като копие на офицера.

Филипинецът го отведе при последната от шестте килии, преградена с врата от метални решетки. Изменчивият разшири ирисите си в мрака и запамети формата на ключа.

Докато тъмничарят се отдалечаваше, един дрезгав глас от мрака на съседната килия попита:

— За какво те спипаха?

— За нищо. А теб?

— За кражба на една консерва риба. Казаха, че щели да ме оставят да умра от глад.

— Навън умираме от същото. Тук поне не те пече слънцето.

Ключът изщрака и на прага застана японският офицер. Държеше бич за езда и удари с него изменчивия през лицето.

— Тишина! — кресна и излезе.

Легло нямаше, тоалетната беше метална кофа, пълна догоре, и над нея кръжаха лакоми мухи, а в основата ѝ пълзяха червеи. На стената имаше миниатюрно прозорче, не по-високо от петнайсетина сантиметра, през което се процеждаше съвсем малко светлина. Беше обърнато на север, в сянката на някоя стряха.

Мъжът, който хленчеше на пода в съседната килия, бе единственият друг пленник в съзнание. Изменчивият чуваше хриптенето на още един, от другата страна; ако се съдеше по него, не му оставаше много.

Не беше никак трудно да изтъни тялото си и да пропълзи през решетките. Беше достатъчно силен да ги изкриви, но това щеше да предизвика шум и да остави видими доказателства, че притежава нечовешка сила. А и без това вече бе предизвикал твърде голям интерес към „Уилям Харисън“. По-добре бе да потърси друг, не тъй необичаен начин, за да избяга. Нещо, което да бъде обяснено с небрежност или подкуп.

На пода имаше отвор на канал, който вероятно отвеждаше нечистотиите в реката. Диаметърът му бе само три сантиметра. Да оформи тяло, което би могло да се промуши през толкова тесен отвор, би отнело няколко часа, а ако искаше да запази достатъчно маса, за да може после отново да възприеме човешка форма, дължината щеше да надхвърля стотина стъпки и полученото създание щеше да е твърде уязвимо и лесно за откриване.

Това обаче му даде друга идея. Той чу, че японският пазач си тръгва. След около час филипинецът захърка.

Изменчивият откъсна десния си крак с едва доловим пукот, след това тихо се съблече. Дотук не бе привлякъл ничие внимание. Кракът се преобразува във временно същество-пазач с множество пипала, зъби и нокти.

Изменчивият също започна да се преобразува, но не в червей, а в змия с размерите и формата на млад питон. Диаметърът му бе малко по-малък от отвора на прозореца.

Процесът отне близо час. Когато приключи, изменчивият само за няколко минути се сля със зъбатото създание, чиято дебелина не надхвърляше петнайсет сантиметра.

Сега притежаваше сто малки краченца, с които можеше с лекота да се катери по стените. Подаде издължено око през отвора и установи, че отвън няма никой, макар че районът на изток бе осветен от прожектори. На запад се виждаше отточната канавка.

Изменчивият се промуши през отвора и се спусна по стената: променяше цвета си, за да се слее с прашната мазилка. Проточи тяло по цялата дължина на стената, както бе виждал да правят змиите, и надзърна зад ъгъла.

Дотук добре. Вдясно бе площадът с безкрайната опашка от жадни пленници. Имаше много пазачи, но те стояха с гръб към канавката.

Удари часът да вземе решение. Щеше да му отнеме твърде много време, за да се върне в човешка форма, а и освен това змията вероятно щеше да се справи много по-добре с водното препятствие. Не биваше обаче в никакъв случай да го забележат. Изменчивият имаше страховит вид — кръстоска между боа констриктор и верижен трион, и нямаше никакво съмнение за изхода от битката с един или неколцина войници. Проблемът бе в десетината хиляди очевидци.

Той се огледа, за да намери друго решение.

Електричество.

Жиците минаваха над площадката. Изменчивият изпълзя по стълба и ги прегриза само с едно ухапване. Приятен вкус на мед, прашно стъкло и мощен електрически заряд предшестваха настъпилия след част от мига непрогледен мрак.

Чуха се викове, отекнаха изстрели, запримигваха фенерчета, но вниманието на пазачите бе насочено към пленниците. Изменчивият се плъзна на земята, претича със стотината си гущерови крачета до канавката, шмугна се в нея и запълзя на юг.

От картата, която бе разглеждал в Батаан, помнеше, че заливът на Манила се намира на четирийсет километра в южна посока и че районът е насечен от множество реки и потоци. Стигнаше ли до залива, щеше да е само на шейсетина километра от Южнокитайско море.

През шестте часа, които му бяха необходими да стигне до залива, го забелязаха само веднъж — един пиян, навел се от дървен мост. Пияният изпищя и побягна. Дори някой да повярваше на невероятната му история, по времето, когато щеше да се появи на мостчето, изменчивият щеше да е много далече.

Много часове преди зазоряване канавката се разшири до затлачен канал и изменчивият неусетно се озова във водите на залива. Гмурна се към дъното и започна процеса на метаморфоза в риба.

Една акула го нападна и го прехапа на две, което малко го подразни. Но тя очевидно не хареса вкуса, защото заряза двете половини и се отдалечи. Изменчивият запълзя по дъното и като набираще допълнителна плът от раци и мекотели, постепенно придоби формата на бяла акула. По това време вече беше във водите на Южнокитайско море. От Калифорния го делиаха само десет хиляди мили.

23.

АПИЯ, САМОА, 24 ДЕКЕМВРИ 2020

Обезвъздушаването на лабораторията отне малко повече време, отколкото очакваха, но помещението бе отлично херметизирано и не засякоха никакви промени в апаратурата. В пет и трийсет Наоми се обади от монитора:

— Добре. Готови за отброяване.

— Да почваме тогава — каза Джек.

След десет минути и при десетпроцентна мощност нямаше никакви забележими промени. Наоми увеличи на 20, после на 30.

— Дай на петдесет — предложи Джек и Ръс и Джейн кимнаха.

— Къде заминава всичко това? — промърмори Джейн, въпрос, който си задаваха всички. Докато в лабораторията имаше въздух, част от енергията отиваше за затоплянето му. Сега лазерът консумираше електрическа енергия, достатъчна за захранването на цяло градче, и я съсредоточаваше върху поле от стотина квадратни сантиметра, а тя изчезваше безследно — очевидно в обекта.

— Да продължим до сто? — попита Джек.

— Седемдесет и пет — произнесоха едновременно Ръс и Джейн.

Но така и не стигнаха до седемдесет и пет. Мониторът внезапно изгасна и секунда по-късно хората в Номер седем чуха приглушен тътен.

Джейн и Ръс стигнаха лабораторията първи благодарение на колелата. Половината сграда бе съборена, лазерът бе потопен във водата. Наоми. Моше излизаха от вълните, кашляха.

Ръс улови Наоми за ръката.

— Как си?

Тя пренебрегна въпроса му и се обърна към срутената лаборатория.

— То се премести.

— Премести се? — повтори Ръс.

— Издигна се нагоре, после се стовари върху площадката.

— Божичко!

По-голямата част от апаратурата бе разрушена, но една високоскоростна камера, пригодена да работи в крайно сурови условия, бе записала поредицата събития, преди да падне във водата.

Когато лазерът бе достигнал 72-процентна мощност, или 300 000 вата, обектът се бе издигнал плавно нагоре с равномерната скорост от 18,3 сантиметра в секунда. В мига, когато бе излязъл от траекторията на стрелбата, лъчът бе пробил дупка в отсрещната стена и това бе предизвикало леката експлозия, чута в сградата. Други поражения от страна на лазерния лъч нямаше, ако се изключеше един обгорен кокосов орех на върха на палма на близо два километра по-нататък.

Обектът бе продължил да се издига диагонално, докато не бе увиснал над фиброоптичната цев на лазера. В този момент силата, която го бе задържала във въздуха, внезапно бе изчезнала, той се бе стоварил върху установката, като при това бе разрушил половината сграда на лабораторията.

Камерата не бе записала какво се бе случило след това, но изглежда, обектът се бе върнал и се бе разположил на предишното си място. Когато след няколко минути учените се добраха до него, той все още бе мокър от солената вода и хладен на допир.

Всичко това неизбежно доведе до промяна на посоката на изследванията.

24.

ГРОВЪР СИТИ, КАЛИФОРНИЯ, 1948

Няколко години изменчивият се скита на воля из океаните в образа на бяла акула — беше преживял в това превъплъщение много по-дълго, отколкото като човек.

По причини, които не разбираше, той прекара няколко часа в дълбините на залива Тонга, гмуркаше се дотам, докъдето му издържаха силите. Но тъй като бе привикнал, че телата, които използва, понякога имат свои импулси, го отдаде на това и след известно време продължи нататък. Когато стигна на стотина метра от Калифорнийския бряг, се освободи от по-голяма част от масата си и се превърна в делфин.

В два след полунощ доплува до едно затворено заливче, достатъчно плитко, за да не допуска опасни морски хищници, и прекара няколко болезнени часа, превръщайки се в човек.

Използва познатата матрица „Джими“, но се извая малко понисък и с черна, леко прошарена коса. Потъмни кожата си и се облече с черни панталони и черен пуловер — дрехи, които се носеха от крадците.

Налагаше се да си набави пари и информация. Прекоси тесния плаж, изкатери се по скалите и излезе на крайбрежен път, който извиваше плавно на север.

На четири пъти се прикрива от приближаващи светлини. След няколко мили стигна изолирана бензиностанция с къщичка отзад. Мястото бе идеално за дребна кражба. Изменчивият можеше да изработва доларови банкноти също толкова лесно, колкото и дрехи, с материал от собственото си тяло, но не знаеше дали парите не са претърпели някаква промяна и дали все още се използват купони. Може да бяха преминали на японски йени, ако войната бе свършила.

Надписите на прозореца на бензиностанцията бяха на английски и никой от тях не те подканваше да постъпиш в армията — само един бе с американски орел отгоре и призоваваше да се купуват щатски

облигации, но не и военни бонове. Може би войната бе свършила и японците бяха загубили.

Вратата беше заключена, но това не беше проблем. Изменчивият превърна показалеца си в жив шперц и само след няколко секунди бравата изщрака.

Вътре бе толкова тъмно, че дори с максимално разширени ириси не виждаше почти нищо.

На едната стена имаше рафтове с автомобилни принадлежности. Той отвори кутия машинно масло и изпи половината, като промени временно метаболизма си към един вариант, който бе прилагал преди няколкостотин хиляди години, когато лежеше на океанското дъно до подводното гърло на действащ вулкан.

Намери кибрит и изсмука главичките на няколко клечки за фосфор, след това запали една и се огледа, наслаждаваше се на приятния мирис на сяра. Погледът му се спря на две неща — Световен алманах за 1947 и каса.

Напъха алманаха под колана си, драсна нова клечка и огледа машината. Когато натисна копчето с надпис „Край на продажбите“, отекна мелодичен звън и чекмеджето изскочи.

Изменчивият разгледа една двайсетачка на светлината на клечката. Нямаше видими промени. Американските банкноти бяха сменили размера си три години преди изменчивият да се превърне в Джими и хората все още се оплакваха от това.

Той прегледа и банкнотите от десет, пет и един долар и ги пъхна обратно в чекмеджето. И изведнъж светлините в помещението блеснаха и се чу рязко изщракване.

На вратата стоеше възрастен побелял мъж с насочена двуцевка.

— Най-накрая — произнесе той с разтреперан скрибуцащ глас.
— Най-накрая те спипах.

Изглежда, някой вече го беше ограбвал.

— Но аз не съм... — понечи да каже изменчивият, но гласът му бе прекъснат от силен изстрел. Не можа да продължи, най-вече защото нямаше уста.

Той се наведе и вторият куршум мина над него. Понеже осъзнаваше колко невъзможно е поведението му дори само защото вече не е рухнал мъртъв на пода, изменчивият се промуши покрай мъжа, който бърникаше из джобовете си за още патрони, оформи

голямо временно око върху окървавените останки от лицето си и хукна по пътя.

Старецът стреля още два пъти в тъмнината, но изменчивият вече бе извън обсега на оръжието.

Още след първия завой свърна от пътя и приседна в мрака, за да възвърне нормалния си външен вид. Този път избра превъплъщението на възрастна бяла жена. Добави и съответното облекло.

В безлунната тъмна нощ изменчивият се отправи към вътрешността. От близката ферма долиташе разтревоженият лай на кучета. Малко преди зазоряване се скри в изоставен камион в гористата част преди Гровър Сити.

Беше си направил портмоне и го бе напълнил с десетачки и двайсетачки и след изгрев-слънце слезе в градчето, седна на пейката пред гарата и извади алманаха.

Имаше централна част със зърнисти черно-бели снимки, пресъздаващи накратко историята на Втората световна война. Имаше дори фотография на батаанския Марш на смъртта. Джими не беше сред измъчените лица от снимката.

Нацистки концентрационни лагери. Хирошима и Нагасаки. Десантът в Нормандия; Мидуей; Сталинград.

Светът се бе променил до неузнаваемост. Много интересно.

Момче на колело доближи станцията запъхтяно, с чанта, пълна с вестници. Изменчивият поиска да си купи един, но момчето, разбира се, нямаше достатъчно дребни, за да развали десетачка.

— Изглеждаш ми добро момче — произнесе изменчивият с убедителен глас на достопочтена старица. — Ще ми донесеш рестото по-късно.

Наистина беше добро момче, защото отказа да вземе банкнотата и ѝ подаде вестника.

— Когато свършите, госпожо, сгънете го и го оставете на пейката. Аз ще мина да го прибера.

Денят бе седми април 1948. Британски и руски самолет се бяха сблъскали над Берлин, който, изглежда, бе разделен между страните победителки на Германия. Араби бяха нападнали три еврейски селища в Палестина. От Белия дом бяха обявили създаването на Американски ВВС и бяха поискали от Конгреса милиарди долари за борба с комунистите в Латинска Америка. Глен Мартин, прочут производител

на пътнически и военни самолети, предвиждаше, че след броени месеци Щатите ще разполагат с бактериологично оръжие, управляеми ракети и „радиоактивни облаци“, много по-смъртоносни от атомната бомба.

Значи войната не бе приключила напълно. Просто бе преминала в нова фаза. Изменчивият реши да не се намесва в тази война.

Най-подходящо за плановете му бе да постъпи в колеж. През април все още не бе твърде късно за подаване на документи, но проблемът бе, че нямаше диплома от гимназия, нито препоръки. Тоест, липсваше му минало и идентичност.

Щом осъзна това, решението дойде от само себе си.

На гарата имаше още четирима пътници. Никой не обръщаше внимание на възрастната жена. Приблужи се влак, който пътуваше на север. Изменчивият сгъна вестника и го остави на пейката.

Докато локомотивът спираше с пухтене, дребната възрастна женица попита чакащите дали това е влакът за Сан Франциско. Те го потвърдиха и тя се качи.

Кондукторът ѝ върна ресто от подадената двайсетачка със стиснати устни, но без коментар. Тя продължи да чете алманаха, запаметяваше информацията за това как се бе променил светът през изминалите шест години, докато изменчивият бе плувал из океаните.

Разбира се, войната бе нанесла корекции върху световната карта, като същевременно бе оставила цели градове, дори държави, в руини. Щатите не бяха пострадали и сега, изглежда, предвождаха коалиция от „свободни“ страни, враждуващи с комунистическия блок. Атомни бомби, свръхзвукови самолети, управляеми ракети, електронни мозъци, транзисторът и тесни мъжки костюми. Ал Капоне беше мъртъв, а Джо Луис, на когото някога бяха кръстили изменчивия, бе все още популярен.

На гарата в Сан Франциско той си купи женско списание и прекара десет минути в една кабинка на дамската тоалетна, след което се появи в облика на двайсетгодишна жена, облечена като колежанка — двуцветни обувки, светли чорапи, карирана пола (която бе отнела известни усилия) и бяла блуза. Асимилира хромираната поставка за тоалетна хартия и я преработи в евтини накити.

След това се качи на рейса за Бъркли и отдели един ден да обикаля из студентския град: подслушваше разговорите на хората и

опознаваше атмосферата. Позавъртя се и в канцелариите на администрацията. Вече не се съмняваше, че студентското поприще изглежда най-перспективно, но в коя специалност? Спомни си, че беше учил океанография, но разбира се, трябваше да го скрие, след като смяташе да започне отначало. Физиката и астрономията, макар и безполезни, щяха да са по-интересни, но ако наистина искаше да открие други от своя вид или да узнае нещо за произхода си, по-важни бяха антропологията и физиологията — при това аномалната физиология.

Разбира се, разполагаше с време за всичките.

Изучи внимателно външния вид, облеклото и поведението на един чистач и когато се смрачи, влезе в една учебна стая и се преобрази. Из залите все още се мотаеха младежи и девойки, но никой не обърна внимание на петдесетгодишния мъж с метла в ръка.

Същата нощ изменчивият проникна в канцеларията, където се приемаха документи, и заключи вратата. Разшири ирисите си, за да може да вижда на слабото сияние откъм прозореца.

В кутията на младата жена, която бе идентифицирал като секретарка в канцеларията, имаше петдесетина писма от кандидат-студенти. Той прочете четирийсет, преди да се натъкне на онова, което му трябваше.

Стюарт Танър, момче от Норт Либърти, Айова, бе пратило благодарствено писмо за одобряването на кандидатурата му, но съобщаваше, че от Принстън са му предложили стипендия, която естествено не можел да откаже. Изменчивият откри документите му в чекмеджето с надпис „Приети“ и ги запамети. Стюарт имаше почти безпогрешно академично досие. От спортовете бе добър само в плуването, което бе съвсем подходящо. Снимката беше черно-бяла, но си личеше, че е блед, нордически тип, русокос и синеок. Докато оглеждаше лицето, изменчивият прецени, че ще трябва да натрупа още десетина килограма.

След като се увери, че на етажата няма никой, изменчивият написа на машината писмо, в което потвърждаваше постъпването си в Бъркли, но отбелязваше, че ще пътува за лятна работа в Калифорния и моли писмата до него да се оставят в пощата на Бъркли, до поискване. След това размени писмата и се измъкна през вратата като съвсем друг човек.

Най-безопасно и сигурно би било да отиде в Норт Либърти и да убие безшумно Стюарт Танър, след това да му прибере документите и да се появи с тях в Бъркли. Но това нямаше да е необходимо. Достатъчно бе да научи повечко неща за Норт Либърти, за да минава за тамошен жител, ако срещне някой от същия край. Стюарт бе израсъл в Айова Сити, така че трябваше да хвърли едно око и там. Изфабрикуването на шофьорска книжка от Айова щеше да е по-лесно, отколкото на двайсетдоларова банкнота.

Изменчивият се бе нагледал достатъчно на убийства в Тихия океан и бе решил, че подобен подход трябва да се прилага само като крайна мярка.

Последната мисъл го накара да се сепне. До съвсем скоро за него убийството на човешко същество не бе по-различно от яденето или променянето на външния вид. Той не изпитваше състрадание или съжаление към своите японски тъмничари, но чувстваше нещо като симпатия към американците по време на събитията в Батаан. Да си жертва сред жертви, изглежда, оказваше известно влияние.

Каквото и да означаваше това, намираше го за странно: нещо изменяше изменчивия. При това промяната бе бавна, почти неуловима. Беше започнала още в лудницата, когато за първи път бе открил, че между отделните хора съществуват понякога непреодолими различия и че неусетно предпочита компанията на едни пред други. А това означаваше, че се бе научил да харесва някои хора.

Стюарт Танър проявяваше наклонност към изучаването на американска литература. Това щеше да е интересно предизвикателство. Може би книгите и изкуството щяха да му помогнат да разбере промените в себе си.

„Какво е това нещо, наречено любов?“ — се питаше в една песен на „Дорси“. Достатъчно бе за начало да разбере какво е „приятелство“.

Изменчивият смяташе да прочита по една книга на ден през септември и да се подготви за заниманията по литература. Като втори предмет би могъл да запише психология и да ходи на лекции по антропология, за което щеше да получи още една бакалавърска степен. След това магистратура и същинското издирване на създания като него.

Разходи се из Бъркли, откри едно денонощно кафене, седна и прочете каталога на курсовете, който бе взел от канцеларията. След

това приключи с последната глава от алманаха. Призори се върна на гарата и си купи билет за Девънпорт, Айова — най-близката спирка до Норт Либърти. Тъй като до отпътуването на влака имаше цели три часа, той си купи куфар от близкия магазин и го натъпка с дрехи от „Втора употреба“. В антикварната книжарница избра две дебели антологии на американската литература и няколко парцаливи романчета.

Реши, че ще е твърде непредпазливо да мине по главната улица на Либърти в облика на Стюарт Танър и да се натъкне на някой, който го познава. В тясната тоалетна на гарата промени косата си в черна и кожата в мургава. Приглади извивката на носа и се обзаведе с кафяви очи.

Беше си запазил спално купе, тъй като не изпитваше недостиг на пари. В пет без десет се качи във вагона.

Докато прекосяваха Скалистите планини, успя да прочете антологията на Джо Лий Дейвис и преди да стигнат Мисисипи, погълна По, Хоторн, Мелвил, Фицджералд, Фокнър и Хемингуей. Запомни всяка дума от книгите, но от предишните си учебни занимания по литература знаеше, че това няма значение. Джими бе успял да се пребори без проблеми с океанографията, но оценките му по английски не бяха блестящи. Сега това трябваше да се промени.

Сред кандидатските документи на Стюарт имаше и дълго единайсет страници есе, в което той обясняваше защо иска да учи американска литература. Изменчивият бе запаметил не само думите, но и почерка. Преписа есето два пъти, като се опитваше да си обясни защо авторът е използвал една вместо друга дума и защо е построявал изреченията по такъв начин. Всеки път, когато прочиташе някой роман, написваше няколко страници за него, като се стараеше да имитира стила и езика на Стюарт — кратко описание на сюжета и анализ на авторовото намерение, нещо, което вече бе правил, но без особен успех, на уроците по английски. По времето, когато влакът наближи Девънпорт, моливът му се бе смалил до малко късче, а тетрадката бе почти изписана.

Мисисипи привлече вниманието му. Може би някой ден щеше да се превърне в голяма сладководна риба и да я изучи.

Изчака на перона да отmine бурята, както правеха и останалите, а след това потърси автогарата. Тъй като се налагаше да чака два часа,

прочете два местни вестника и повтори наум пълния текст на „Слънцето изгрява“, произведение, колкото праволинейно, толкова и загадъчно: защо героите му се носеха тъй открито към собствената си гибел? Вероятно причина за това беше войната — предишната. Макар че, от негова гледна точка, двете войни бяха само една, с кратко затишие за превъоръжаване на участниците.

Пътуването до Айова Сити също беше интересно — автобусът поглъщаше миля след миля из зелени хълмове с редки ферми, разделени от гори и открити пространства. Не видяха нито едно по-голямо селище, преди да стигнат Айова Сити.

Автобусът продължаваше за Чедър Сити и шофьорът го упъти към гарата, откъдето местен влак отиваше в Норт Либърти. За да стигне там, изменчивият прекоси тукашните студентски общежития и си отбеляза, че местните студенти се обличат като тези в Бъркли. Малко по-скромно може би, без видими признаци за богатство. Повече мъже пушеха лули и имаше по-малко жени с панталони. Полите стигаха до средата на прасците.

Вслушваше се внимателно в разговорите. Веднага улови характерния местен диалект, който също можеше да му е от полза в ролята на Стюарт.

Тъй като Стюарт бе ходил на училище в Айова Сити, изменчивият пропусна два влака. На свечеряване от сградата на училището излязоха тийнейджъри и се отправиха към гарата на групички. Само Стюарт вървеше сам, зачетен в книга. Не разговаряше с никого и никой не му обръщаше внимание.

Изменчивият неусетно се приближи до момчето и се зае да го изучава. Беше стройно и добре сложено, с фини маниери.

Книгата, погълнала вниманието му, бе двапетгодишно копие на „Младежки години в Самоа“, която изменчивият бе чел като ученик през 1939.

Когато влакът дойде, изменчивият се качи след Стюарт и седна до него.

— Интересна книга — подметна по едно време.

Стюарт вдигна глава.

— Чел ли си я?

— Баща ми я имаше — импровизира изменчивият. — Пазеше си я от колежа.

— И ти позволи да я четеш?

— Е, не... поставих обложка от друга книга. Той така и не забеляза.

Стюарт се разсмя.

— А моят ми я взе. Затова тази я крия, когато се прибера. Не зная защо, след като съм достатъчно голям, за да я прочета.

Изменчивият кимна.

— Страх ги е да не започнем да си мислим разни работи.

— Като че ли в това има нещо лошо. — Той погледна внимателно събеседника си. — Нов ли си тук?

— Само минавам. Посетих едни роднини.

— Какво, в Либърти?

Изменчивият обмисляше трескаво отговора си. В Норт Либърти живееха само няколкостотин души, Стюарт навярно ги познаваше всичките.

— Не, в Чедър Рапидс.

— Иначе откъде си?

— От Калифорния. Сан Гилермо.

Стюарт въздъхна.

— Винаги съм искал да ида там. Приеха ме в Бъркли, но не получих стипендия. Студент ли си?

— Да, но сега съм във ваканция. — Изменчивият си погледна часовника. — Някакви забавления в Норт Либърти? Трябва да убия няколко часа.

— Смятай, че си ги убил — засмя се Стюарт. — Сладкарница, където можеш да се наливаш до насита със сода. И каменна кариера.

— Какво вадят там?

— Пясъчник. — Той се засмя и посочи с палец останалия зад тях Айова Сити. — От него е облицовката на тукашния Капитолий. Преди да преместят столицата в Демойн.

— И да зарежат такава красота — рече изменчивият в опит да се, пошегува. Момчето го погледна някак странно, но се захили.

— Можеш да удавиш един час в сода. Или да отскочиш до Чедър Рапидс и да пиеш истинска бира.

— И сода става. Обичам малките градчета.

— За Либърти ще са ти нужни пет минути.

Поговориха още малко, като изменчивият предпочиташе да е слушателят.

Слязоха в Норт Либърти заедно с още десетина души. Почти всички се насочиха към главната улица. Докато влизаха в сладкарницата, едно момиче зад тях подметна подигравателно:

— Стюи си има ново гадже.

Стюарт почервеня и след като затвори вратата, промърмори:

— Глупачка!

Интересно, помисли си изменчивият. Възможно ли бе свободомислещият Стюарт да се окаже хомосексуалист, привлечен от екзотичния гост от друг град? Мургав хубавец с тяло, почти идентично с това на Стюарт, поклонник на Маргарет Мийд^[1].

Седнаха на малка кръгла масичка под блестящите перки на вентилатора. Изменчивият разгледа менюто.

— Какво ще кажеш да си разделим един бананов сладкиш? Едва ли ще се справя сам с целия.

— Съгласен. — Стюарт посегна към джоба си.

— Не, аз черпя. Дошъл съм да изследвам старите заселници на острова.

Стюарт изсумтя.

— Маргарет Мийд няма да открие кой знае какъв материал *тук*.

— О, напротив. Вероятно населението е колкото на онзи неин остров.

— Да бе, ходим полуголи и се чукаме с когото ни хареса. — И двамата се засмяха.

Появи се келнерът, младеж с пъпчасало лице и бележник. Погледна ги малко смутено.

— Това за къде е, Стю?

Стюарт вдигна книгата.

— За Самоа, Винс. Отиваме там веднага щом свърши училище.

Винс погледна сконфузено изменчивия.

— Да бе, как не! Къде, по дяволите, е Самоа?

— В Тихия океан, в сърцето на пустошта.

— Трепят ли се там?

— Нямам понятие. — Стюарт повдигна вежди към изменчивия.

— И аз. — Всъщност изменчивият бе минал покрай острова на път за Калифорния, докато беше голяма бяла акула, но не бе забелязал

сериозно военно присъствие. Все пак по онова време войната все още бе в разгара си.

— Забравих да се представя — изчерви се момчето. — Казвам се Винс Смитърс. Ти не си от, хъм...

— Мат Бейкър — рече изменчивият и му подаде ръка. — Сан Гилермо, Калифорния. — Това предизвика интерес. Изменчивият все още не бе достатъчно опитен в човешките чувства, за да ги чете по лицето, но ревността можеше да познае. — Ще си поделим един бананов сладкиш и аз искам кола.

Винс записа поръчката, погледна Стюарт и попита:

— Ванилова кола?

Стюарт кимна и момчето се върна при щанда.

— Вие двамата май се знаете? — подметна нехайно изменчивият.

— Тук всички се познават. С Винс бяхме съученици, преди техните да го пратят във военното училище. Как се казваше онова гадно място, Винс?

— Божичко, дори не искам да го произнасям. Зарязах го и се върнах да изучавам тайните на банановия сладкиш. За ужас на баща ми.

Докато разговорът между двамата вървеше с променливо темпо, изменчивият ги наблюдаваше като опитен антрополог. Не бяха тъй екзотични като полинезийците, но не по-малко интересни.

Държача се като заговорници. Вероятно бяха правили нещо забранено заедно, нещо, което трябваше да се запази в тайна. Може би не точно секс, макар че предположението би могло да се окаже и вярно. Дали Стюарт очакваше новият му приятел да се досети за какво става въпрос? Изменчивият имаше сравнително ограничен опит с хомосексуализма от времето, когато го пратиха в лудницата, и то без социалния аспект на общуването, просто се бе харесал на двама пазачи. Имаше и трети, който го навести само веднъж, съвсем за кратко, след което избухна в плач и взе да му обяснява колко съжالياва за онова, което е направил. Малко след това напусна работа.

Всичко това бе невероятно сложно и объркващо, но изменчивият бе забелязал, че същото важи за онези аспекти от човешките биологични функции, които не са обусловени от рефлексии.

Винс донесе сладкиша и колата на Стюарт и попита изменчивия:

— Не искаш ли и ти ванилова?

Може би пак някаква игра.

— Какво пък, ще взема. Готов съм да опитам всичко в този живот.

Винс кимна. Изглежда, изменчивият бе издържал поредния изпит.

Разделиха сладкиша по средата и му се нахвърлиха едновременно от две страни. Стюарт разказа на изменчивия за стипендията си в Принстън.

— Много приятно студентско градче. Антропология ли избра?

— Не, английска и американска литература. Бил ли си там?

— Веднъж, на гости при роднини. — По-точно цял семестър, докато изучаваше палеонтология.

— Имаш роднини навсякъде.

— Голямо семейство.

Стюарт направи кисела физиономия.

— А моите са в Айова. — Каза го така, сякаш е нещо срамно.

— Не смяташ ли да се върнеш там и да допринесеш за разрастване броя на айовците?

— Не, дори под страх от смъртно наказание. Пък и не харесвам децата. — Той си взе поредното парче сладкиш. — Всъщност, мразя ги.

— Братя и сестри?

— Слава Богу, не. Хлапетата от училището ми стигат.

Изменчивият поглъщаше всичко това жадно. Довършиха сладкиша.

— Е, ще ме разведеш ли из прочутия Норт Либърти?

— Стига да разполагаш с пет минути.

Докато излизаха, изменчивият подаде на Винс един долар и великодушно отказа рестото.

— Червив от пари? — подметна ухилено Стюарт.

— Най-добрият картоиграч в Сан Гилермо.

— Или зарохвърляч? — Двамата се засмяха.

Разходката всъщност им отне десет минути. От центъра Стюарт го поведе по Западна вишнева улица.

— Ето я и моята къща — рече той. — Искаш ли да влезеш?

— Разбира се. Да се запозная с вашите.

Стюарт го погледна втренчено.

— В момента ги няма. Ще си дойдат чак утре.

Изменчивият отвърна на погледа му.

— Аз пък мога да се върна в Чедър Рапидс чак утре следобед.
Изпуснах си влака.

Ритуалът на ухажването бе съвсем катък. Стюарт отвори барчето на родителите си и наля две чаши уиски. За изменчивия това бе само химично гориво, но при Стюарт нещата не стояха така.

След като гаврътна своята доза, той улови изменчивия за ръка и го задърпа нагоре по стълбите към спалнята си, която не изглеждаше никак момчешка. Нямаше моделчета или плакати, само стройни редици книги.

Изменчивият нямаше никаква представа как трябва да се държи, така че, след като се озоваха в леглото, Стюарт взе инициативата в свои ръце и му предложи да се редуват. Тъй като изменчивият помнеше болката, която бе изпитал в лудницата, намали диаметъра на пениса си.

Когато всичко свърши и момчето заспа в прегръдките му — похъркваше пиянски, изменчивият анализира получения от него генетичен материал. Имаше проблем с холестерола и щеше да е по-разумно, ако избягваше банановите сладкиши. Вероятно щеше да заболее от диабет. Може би толкова по-добре, че не изпитваше желание да се възпроизвежда.

[1] Авторката на „Младежки години в Самоа“, 1928, в която се сравняват младежките общества на Самоа и в Щатите и се описва свободата на островните нрави — Б.пр. ↑

25.

АПИЯ, САМОА, 2021

Нямаше никакъв начин да опазят случващото се в тайна. Първо, само на километър от тях преминаваше гребен екипаж, който се готвеше за състезание с канута. Бяха чули експлозията при преминаването на лазерния лъч през стената. Всичките трийсет и четирима гребци бяха видели срутването на сградата.

От мястото, където се намираха, нямаше как да видят и обекта. Но лабораторията бе под постоянното наблюдение на мощна телевизионна камера, монтирана от Си Ен Ен на хълма Вайа, издигащ се над залива. Операторът не само бе записал събарянето на постройката, но и издигането и спускането на сияещия метален обект.

Никой в Самоа не знаеше, че само след пет минути във Вашингтон бе проведено спешно заседание, след като бяха измъкнали президента от напрегната игра на покер, за да им помогне да решат дали трябва да изпепелят целия остров. Някой все пак бе тъй благоразумен да отбележи, че не става въпрос за военни действия, а и Самоа не е неприятелска страна. Президентът се вкопчи в този довод и го използва, за да се върне към прекъснатата игра, като заръча на сутринта на бюрото да го чака подробен доклад от събитията.

Докладът щеше да е доста кратък. От „Посейдон“ нямаше да получат информация, а групата от НАСА спазваше споразумението.

Прегледаха записа няколко пъти, заедно с информацията от датчиците, но накрая не знаеха нищо повече, отколкото в началото. При 72 процента мощност на лазерната установка температурата на обекта внезапно бе започнала да се покачва. Когато бе достигнала 1,2 градуса над околната температура, обектът се бе издигнал със скорост от 18,3 сантиметра в секунда под ъгъл от 45 градуса, докато не се бе озовал над стъклената тръба на лазера. След това се бе стоварил на пода. Беше равносилно на падане на къща върху винена чаша.

Подът бе издържал само защото обектът не си бе поставял за цел да разруши и него. Иначе вероятно щеше да го превърне в бетонни

отломъци. Изглежда обаче интересът му бе насочен единствено към установката. Когато се бе върнал на мястото си, се бе разположил върху скелето с лекотата на перце.

Използваха най-вече записа от камерата на Си Ен Ен, тъй като камерата на научния екип бе престанала да снима при разрушаването на сградата.

Докато работната група възстановяваше разрушената постройка и защитната обвивка, технически екип на НАСА — ако можеше да се вярва на надписите на дрехите им — извади потопения лазер и анализира повредите. Изглежда, бяха непоправими.

Когато Джек Халибъртън влезе в Номер седем, вътре се бе събрала цялата група.

— Джек — погледна го Ръс. — Искаш ли сандвич?

Той поклати глава и се тръшна на едно свободно кресло.

— Дайте ми диаграмата за работа на лазера точно преди обектът да се стовари върху него.

Моше стана, наведе се над монитора и започна да рови в компютъра. Следяха действията му на големия екран.

— Трябва да е най-обикновена възходяща крива — посочи Ръс. — С внезапно прекъсване.

— Зная. Това, което ме интересува, е точно кога и защо.

— Дано успееш със „защо“.

— Все ще науча нещичко. — На екрана се появи познатата графика, изобразяваща първо нарастващата мощност на лазера и после внезапен срив. Абсцисата на графиката бе оразмерена в микросекунди.

— Раздели екрана на две и покажи какво става на видеозаписа в последните микросекунди, преди да бъде прекратен.

Обектът се издигаше бавно, с два милиметра в микросекунда. Картината започна леко да се измества — приближаваше мигът на срутването, когато лазерният лъч бе преминал под обекта и бе уцелил срещната стена.

— Стоп. Задръж тук. — Точното време на кадъра бе 06:39:23.705. На графиката изключването на мощността бе станало в 06:39:23.810.

— Повече от една десета от секундата. Е? — Ръс посочи екрана. — Какво ти говори това? — Бяха предположили, че или лазерът се е изключил автоматично, чрез някоя вътрешна предохранителна верига,

или това е свършила ударната вълна. Специалистите от НАСА не казваха нищо по въпроса.

Джек мълчеше, втренчил поглед в екрана.

— Това, което, изглежда, се е случило — заговори той, — е, че в 23.810 всичкият плутоний в реактора се е превърнал в олово.

— Превърнал се е в олово?

— Ами да. Тъкмо по тази причина е спрял да работи. Ряпа сок не пуска.

— Божичко! — възкликна Моше. — И къде е отишла цялата енергия?

— Ако питате мен, в нашия малък приятел.

— Колко грама плутоний? — попита Ръс.

— Никой не желае да ни каже. Техниците изглеждат изплашени. Може да не става въпрос за грамове, а за килограми, килотонове, мегатонове.

— Динамитен еквивалент — подметна Ръс.

Джек кимна.

— Искат да евакуират острова.

— Мегатонове? — повтори Ръс с изцъклени очи. — Ей, на какво сме седели тук?

— Както вече казах, техниците мълчат като риби. Освен това имам чувството, че не се страхуват, че това нещо може да избухне. Някой горе май е готов да хвърли една хубава атомна бомба върху острова в момента, когато реши, че става прекалено опасно.

— Когато реши?

Джек огледа присъстващите в стаята.

— Подозирам, че скоро някои от тези хора ще ги привикат обратно. Какво пък, не мога да виня никого за избора.

— Само това не! — Моше поклати глава. — Да си тръгнем тъкмо когато взе да става интересно.

Едва ли биха могли да преместят 200 000 самоанци само като кажат: „Намирате се в опасност, изчезвайте“. Първо, думата „независима“ в названието Независима Самоа бе предназначена главно за Щатите. Всеки, който искаше да живее под ботуша на Чичо Сам,

можеше да хване ферибота за Източни Самоа, известни повече като Американска Самоа.

И второ, оставаше открит въпросът с това къде да ги разместят. Американска Самоа бе отчайващо пренаселена. Нова Зеландия и Австралия бяха спуснали кепенците, след като през изминалия век бяха приели 100 000 самоанци и бяха върнали поне още толкова, когато последните показаха, че възнамеряват да се придържат към традиционния си начин на живот и на новото място.

Другите островни групи се състояха или от непроходими джунгли, или от вулканични планини. Савай имаше 60 000 жители, скупчени в градчетата на обитаемата част на бреговете, и не желаше нито човек повече. Освен това повечето самоанци бяха дълбоко вярващи и с фаталистични убеждения. Ако Господ е решил да си ги прибере, значи такава е волята му. Щеше да е проява на неуважение, дори светотатство, да изоставят домовете си, пред чиито прагове бяха погребани поколения техни предци. Проучванията на общественото мнение показваха, че дори ако Щатите заплатят цялата сума по преместването, ще се съгласят да заминат не повече от 20 процента.

Що се отнасяше до самите островитяни, те заявиха, че ще е много по-просто, ако преместят обекта. Тази земя не принадлежеше нито на „Посейдон“, нито на правителството на Съединените щати, а бе взета под наем. Семейството, което я притежаваше, можеше да прекрати договора и да ги прогони.

Наложи се Джек да използва цялото си умение на парламентър в решаването на проблема. Покани на среща старейшините от близкото село и им обясни, че ако ги изгонят от брега, последствията ще са отрицателни и за двете страни. Това щяло да означава, че капитулират пред американския натиск, а и щяло да е нарушение на спогодбата, която гарантирала огромни приходи за селцето. От друга страна, заяви Джек, ако продължавали да им съдействат, в знак на благодарност той щял да ремонтира местното училище и да построи църква.

Нито веднъж не спомена „Посейдон“. Сделката беше с него.

Накрая се уговориха за ремонта на още две църкви и спонсорирането на лятно празненство. Но това, което ги спечели, бе желанието да се надсмеят на американците.

Всъщност официалната позиция на правителството бе „Посейдон“ да си върви, но селото имаше право да взема

самостоятелни решения и така натри носа на своите „началници“. Първенството на общинския закон пред този на държавата бе гарантирано в конституцията, включително по въпроси, отнасящи се до поземлената собственост. Старейшините бяха доволни, че могат да потвърдят за пореден път това правило.

Лабораторията бе пострадала толкова сериозно, че на практика трябваше да я построят отново. Куполът над експерименталната зона трябваше не само да осигурява херметична изолация, но и да служи като щит при нов взрив, за което от вътрешната страна под стоманените листове бе облицован с титан. Джек и Ръс бяха единни срещу изразходването на допълнителни средства за защита. Ако обектът решеше да избухне, куполът със същия успех можеше да е направен от картон.

Представителите на НАСА се съгласиха с тях, но уточниха, че двойно подсиленият купол е само предпазна мярка за всеки случай и нищо повече.

Също „за всеки случай“ обектът бе прикачен с дебели метални въжета, закотвени дълбоко под земята. Бяха изчислили силата, която обектът бе приложил при предишното си издигане над площадката, и въжетата можеха да издържат на шест пъти по-голям натиск. Никой от онези, които бяха видели с очите си лекотата, с която се бе издигнал обектът, не би заложил на въжетата.

Сега беше ред на Джейн да поеме нещата в свои ръце. След като опитаха да одраскат, замразят и пробият чуждоземния обект без никакъв друг ефект освен катастрофалния взрив, може би беше време да му поговорят.

26.

БЪРКЛИ, КАЛИФОРНИЯ, 1948

Вторият път в колежа бе по-труден за изменчивия. Океанографията обхващаше познания, които бяха естествени за него, английският и литературата — тъкмо напротив, особено в часовете за напреднали, където попадна благодарение на високите оценки на Стюарт от гимназията. Изменчивият едва изкрета един семестър и побърза да се прехвърли антропология.

Това, също като океанографията, бе естествена наука, изучаваща развитието на човешката раса. Налагаше се обаче да не проявява излишно старание и да се държи както би подобавало на обикновено провинциално момче от Айова с наклонности към литературата, каквито той нямаше.

Изменчивият отново претърпяваше промени. Той никога нямаше да стане пълноценен човек, но беше достатъчно запознат с човешката природа, за да изпитва известни чувства към своите преподаватели. Те, които се опитваха да разберат и преподават науката за човека, сами по себе си бяха оковани — и ограничени — в човешки тела, залепнали за човешката култура като древни насекоми в кехлибар.

Точно в това се състоеше предимството на изменчивия. Каквото и да беше, той не беше човек. От известно време хранеше подозренията, че дори не е роден на Земята.

Няколко месеца преди изменчивият да излезе за втори път на Калифорнийския бряг, пилотът Кенет Арнолд бе забелязал няколко сребристи летящи диска в щата Вашингтон. Хора от повърхността също ги бяха видели.

После дойдоха вълненията покрай катастрофата на един от дисковете край Розуел, Ню Мексико, въпреки че от ВВС заявиха, че ставало въпрос за метеорологичен балон. Но вярата в „летящите чинии“ продължи да нараства.

По време на първата година от следването на изменчивия в Бъркли пилот от Националната гвардия катастрофира при опит да

прихване НЛО, както бяха започнали да ги наричат. Въздушните сили създадоха специална програма за разследване на случаи с НЛО.

Изменчивият четеше с интерес всички подобни съобщения във вестниците. Както и следваше да се очаква, специалистите от ВВС излязоха със становище, че не съществуват никакви НЛО и се касае за естествени, природни феномени. Въпреки това нямаше съмнение, че изследванията в тази насока тайно продължават, но обществото се държи настрана с цел да се избегнат случаите на „масова истерия“. Подмяташе се също така, че много от съобщенията са предизвикани от търсещи лесна слава репортери или хора с нестабилна, лесновъзбудима психика.

Повечето преподаватели на изменчивия също се придържаха към обяснението за „масова психоза“ и естествени феномени, но затова пък студентите бяха на друго мнение. Те смятаха, че правителството се опитва да държи всичко под похлупак.

Имаше изобилие от книги и списания, посветени на тази тема, но изменчивият ги намираще за твърде повърхностни, макар да бе сигурен, че на Земята има поне един извънземен. По времето, когато военните създадоха своя по-късно прочут проект „Синя книга“, изменчивият вече се интересуваше от съвсем други неща.

Той се ровеше из легенди и древни писания в търсене на сведения относно същества, които могат да променят формата си, или за хора, за които се смята, че са били неуязвими, безсмъртни. Както следваше да се очаква, легендите за това бяха много повече от достоверните сведения, заровени сред архивите на времето и скрити зад завесата на непотвърдени разкази.

През първата ваканция изменчивият напусна Бъркли и отиде да се срещне с неколцина заподозрени — двама мъже, които сменяха кожата си всяка година като змиите, и жена, която твърдеше, че може да си вади костите през отвори в кожата. Жената се оказа измамница, а мъжете бяха съвсем обикновени хора, с някои кожни отклонения. Единият успя да смъкне кожата на ръката си за около седмица и я предостави на изменчивия, като изсъхнала ръкавица.

И тримата бяха човеци. Но изменчивият от самото начало бе прикривал умело неземната си природа, какво пречеше и други да постъпват така.

Понякога му хрумваше да пусне във вестниците съобщение от вида: „Смятате ли се за принципно различен от останалите хора?“, но познаваше достатъчно добре човешката природа, за да си помисли, че някой би се заинтригувал от подобен въпрос.

Дори не му хрумна, че същество като хамелеона би могло да потърси подателя на това съобщение с намерението да го убие. Всъщност той дори не смяташе, че може да умре.

27.

ФОРТ БЕЛВОАР, ВИРДЖИНИЯ, 1951

Хамелеонът също следеше с интерес историите за НЛО, но за разлика от изменчивия, той се приближи към източника на информация.

Беше прекарал хиляди години в различни армии, последната от които бе фашистката, през Втората световна война. Корейската война не го привличаше с нищо особено и затова хамелеонът се насочи към Пентагона, където постъпи на работа като чиновник четвърти клас Патрик Лукас. След като се озова там, се поогледа и скоро успя да се премести в проект „Синя книга“.

На новото място си осигури повишение по най-директния начин — когато в службата постъпи един млад офицер, ерген и самотник, хамелеонът изучи внимателно досието му, запозна се с него още първия ден, посети го насаме в апартамента и го уби. След това извърши в банята доста груба и повърхностна аутопсия, колкото да се увери, че офицерът е човешко същество, защото не беше изключено и друг като хамелеона да е привлечен от проекта.

Написа прощално писмо от името на чиновник Лукас и в два през нощта размени униформите и пропуските си с тези на офицера. С източена кръв и добре измит, убитият приличаше на изгубил съзнание пияница. Хамелеонът отнесе тялото му в колата си и го откара до края на един път отвъд Виена, Вирджиния. Нагласи трупа на предната седалка, поля го с бензин, хвърли една запалена клечка и се промени, за броени секунди, в облика на офицера. След това побягна назад през гората към цивилизацията.

В краткото съобщение във вестника на следващия ден се казваше, че тялото е изгоряло до неузнаваемост, но колата е на дребен чиновник в Пентагона. Разследващите откриха в дома му прощалното писмо и с това случаят бе приключен. Колегите му поклатиха глави и го забравиха — за тях той бе само един саможивец.

Новият лейтенант също не си падаше по компаниите и след като някой пусна слуха, че може да е човек на ЦРУ, хората престанаха да търсят близост с него.

Няколко месеца задачата на хамелеона бе да преглежда всички съобщения за НЛО и да търси някакви достоверни следи, които да бъдат проучени. Той поиска всички календари назад до 1948 и отбеляза грижливо вечерите и сутрините, когато планетата Венера е била особено ярка. Това му спести доста време.

Той познаваше достатъчно добре проекта „Синя книга“ и не беше изненадан, че изследванията са насочени не толкова към съществуването на тайнствени летящи тела, колкото към обществената реакция. Някои хора виждаха в това доказателство за всеобща конспирация, но за хамелеона то бе поредният пример за консервативния ум на военния. Личният състав на „Синя книга“ наброяваше само един офицер и няколко чиновници, както и десетина военни и цивилни сътрудници, чиято задача бе да си врат носовете навсякъде.

Служителите, изглежда, прекарваха повече време да се срещат с журналисти и политици, отколкото да преследват НЛО. Винаги, когато в медийното пространство изникваше криза за новини, в службата пристигаха репортери — или звъняха по телефона, в търсене на сензации. Политиците пък настояваха да им бъде обяснено защо не се предприема нищо срещу неидентифицираните обекти в техните избирателни райони.

С характерния за военните маниер да се поставят нужните хора на нужното място, назначиха хамелеона да отговаря на телефона. Естествено не знаеха, че той притежава дългогодишен опит в общуването с човешки същества. Тактът не беше сред основните му достойнства.

Хамелеонът изучаваше своите колеги също толкова старателно, колкото и съобщенията на пилотите, полицаите и фермерите, станали очевидци на необясними феномени: все още таеше подозрението, че ако на този свят има и друг като него, рано или късно ще се появи във Форт Белвоар. Съмненията му бяха верни до известна степен, само дето неговият съперник се намираще на отсрещния край на Щатите и след като бе изгубил интерес към летящите чинии, се занимаваше с други неща.

След около година хамелеонът направи същото. Един ден, вместо да се яви на служба, подкара колата към Вашингтон, купи си работни дрехи от магазин втора употреба и по времето, когато началниците му осъзнаха, че един от подчинените им се е самоотлъчил, вече работеше в една кравеферма в Западен Мериленд.

28.

АПИЯ, САМОА, 2021

Идеята да се изпрати на чуждоземен разум сигнал, който да не се базира на някой от човешките езици, датира още от 1820 г. — математическият гений Карл Фридрих Гаус предложил да се очисти от дървета огромен участък в Сибир и там да се засади жито в три квадрата, които ще олицетворяват Питагоровата теорема. Всеки наблюдател от Марс би могъл да го види с малък телескоп.

Имаше и други планове през деветнайсети и дваисети век, включващи огледала, отразяващи слънчеви лъчи, огромни пожари с геометрични очертания или градове, премигващи със светлините си.

Към 1960, когато Марс вече не е привлекателна цел, Франк Дрейк и други негови сътрудници предлагат вариант на идеята за „Морзова азбука“, който може да бъде наблюдаван от други звезди — да се използват телескопи като предаватели, вместо като антени, и през тях да се пращат фокусирани лъчи с дигитална информация. Логичното предположение е, че всяка цивилизация, достатъчно напреднала, за да получава подобни послания, ще е в състояние да разчете двоичния код. В началото се пращат поредица от точки и тирета, означаващи $1+1=2$, после идва същинското послание.

Идеята е да се създаде матрица, правоъгълник, състоящ се от квадратчета, които да изградят разбираема картина, ако част от квадратчетата съответстват на 1 и са оцветени в черно, докато останалите (съответстващите на 0) са бели. Нещо като частично запълнена кръстословица.

За да има смисъл във всичко това, е необходимо да се знаят размерите на правоъгълника. Най-лесният начин е като се излъчва информацията по една линия, съответстваща на страна, на определен период, с паузи между линиите. Следва продължителна пауза и повторение на същото послание с цел неговото потвърждение.

Това естествено би отнело много време. Ето защо Дрейк предлага дълга поредица от нули и единици, стига да съществува

някакъв начин да се уточни колко от тях ще оформят всяка от страните.

Отговорът естествено се крие в простите числа. Всеки чифт прости числа, умножени едно по друго, създават число, което не може да се получи от който и да било останали чифтове. Числото трийсет и пет се получава само от пет, умножено по седем, и всеки достатъчно умен чуждоземец би схванал смисъла на поредицата от единици и нули

10101011010001111010110101001010101

и би получил следния правоъгълник:

Разбира се, правоъгълник с размери пет на седем би могъл да се изобрази и по този начин:

което, можем да се надяваме, няма да е някоя обида на неговия език.

Разликата между реда и хаоса е очевидна при достатъчен брой празни места. Примерът на Дрейк се състои от 551 знака, които създават изображение с размери дваисет и девет на деветнайсет. Естествено то не изобразява някоя дума на английски, а е по-скоро груба схема на двукрако същество и диаграма на неговата слънчева система, заедно с някои допълнителни сведения, а именно, че става въпрос за въглеродна форма на живот с височина трийсет и една дължини на вълната и че на планетата съществуват седем милиарда подобни индивиди — както и три хиляди колонисти на съседната планета и още единайсет изследователи на следващата.

Посланието, което Джейн възнамеряваше да прати на обекта, се базираше на същите принципи, макар че бе малко по-сложно, тъй като приемникът отстоеше на сантиметри от предавателя, а не на светлинни години. То започваше със същите аритметични и математични уравнения, прехвърляше се към схема на ДНК, продължаваше с дигитално представяне на Айнщайновата Теория на относителността, снимки на различни хора, една fuga на Бах, картина на Хокусай, изобразяваща Фуджияма, и Вермееровата „Момичето с перлената обеща“, в черно и бяло.

Излъчването на сигнала отне около петнайсет минути. Като го фокусираха върху различни части на обекта, преминаха през всички честоти от микровълни до рентгенови лъчи и накрая дори използваха механично потропване върху повърхността. Разбира се, нямаше никакъв начин да предвидят какъв може да е отговорът. Може би обектът им отговаряше по начин, който не бяха в състояние да разберат, като им казваше нещо от рода на „Млъкнете и ме оставете на мира!“ Логично бе да се очаква, че ще отговори със сходен сигнал на дразнителя — светлина и звук, в двоичен код.

Разбира се, може би това бе просто глупава машина, способна единствено да се грижи за собствената си безопасност и нищо повече.

След две безрезултатни седмици Джейн започна да се обезкуражава. Покани Ръс и Джек в „Платната“ за вечеря и обсъждане на стратегията.

Двамата пристигнаха малко преди да започне бурята. Залязващото слънце бе кървавочервена топка на хоризонта,

белезникавата пелена на дъжда се стелеше над залива. Нямаше светкавици, нито гръмотевици, само набиращ сила порой.

— Още един прекрасен ден в рая — въздъхна тя.

— Извънземното не се ли обади? — подсмихна се Джек, след като седна.

— Посрещнаха го с „изчакайте на телефона“.

Появи се келнерът с менютата. Джек отказа своето и поръча бутилка вино.

— Е, какво мислиш? — попита я Ръс.

— Не зная. — Тя си наля кафе от един сребрист термос. — Според мен е време да преминем към етапа със симулация на различни планетарни атмосфери. Ако реагира на някоя от тях, ще изпробвам отново алгоритъма на Дрейк. — Сръбна от кафето. — Както казваш, Ръс, обектът може би спи или се намира в нещо като летаргия. И ако успеем да пресъздадем условията на неговата планета, ще е по-склонен да общува с нас.

Джейн потрепна, когато вятърът запрати към тях фини водни пръски.

— Келнер! — Джек се надигна, посочи една маса навътре и докато вземе термоса на Джейн и чашите за вино, на нея вече палеха свещите.

— Лично аз съм готов да проявя още малко търпение — заяви Джек, след като премина през ритуала с опитването на виното.

— Проблемът не е в търпението. — Тя постави ръка върху чашата си. — Струва ми се, че сме стигнали максимално далеч в тази посока.

— От самото начало знаехме, че играта ще е всичко или нищо — посочи Ръс. — Достатъчно бе онова сияещо чудо да мигне и можехме да сме... — Повдигна вежда и отпи от чашата.

— Да, така е — съгласи се тя. — Но не сме. Какво пък, преминаваме към следващия етап.

— И започваме от първото квадратче, така ли? — попита Джек. — Меркурий?

— Можем да започнем откъдето искаме — рече Ръс. — Меркурий поне ще е лесен. Само горещина и вакуум.

— А по-нататък?

Той погледна Джейн.

— Акустични сигнали. Ще продължим да предаваме нашето съобщение върху повърхността на обекта. Но ако ни отвърне по същия начин, няма как да го чуем във вакуума.

— Можем да изпънем жица до него — предложи Джек. — Като детски телефон с конец и две празни консерви.

— Само че как ще го прекараме през стената, без да повлияем на трептенията?

Джек сви рамене.

— Няма да го прекарваме. — Разпъна салфетката и извади химикалка. Нарисува квадрат в квадрат и свърза вътрешния с външния чрез пружина.

— Схващате ли? Вътрешният квадрат, в който опира изпънатата жица, ще действа като говорителчето при старите телефони. Ще вибрира по такъв начин, че ще имитира трептенето на обекта.

— И въпреки това няма да можем да го чуваме — рече Джейн.

— Да, но ще го виждаме. Ще начертаем мрежа в квадрата и ще насочим към нея камера.

— Трансформациите на Фурие — кимна одобрително Ръс.

— Патешка супа — рече Джек.

— Нямаме патешко — отвърна келнерът. Беше се надвесил над рамото на Джек. — Мога да ви предложа супа от миди или пилешка с гъби.

Ръс го погледна и осъзна, че не се шегува.

— Добре, за мен супа от миди и печени *машимаши*.

— За мен същото — обади се Джейн.

— Обичайното — поръча Джек.

— Холестерол със сос от холестерол — засмя се Джейн.

— Червено ще пиеш ли?

— Предпочитам джин. Добре изстуден.

Келнерът кимна и си тръгна. Ръс изимитира акцента му:

— Сър, не можем да ви гарантираме, че ще оцелеете след това ядене. Самоанските крави носят паразити, за които в Западния свят няма названия.

Джек се засмя и наля двете чаши.

— Значи Меркурий и след това се прехвърляме на Марс? Вакуум с малко въглероден двуокис. После Венера и газовите чували.

— Страхотно име за рокгрупа — рече Ръс.

— Титан? — попита Джейн. — Европа?

— Има логика — одобри Ръс. — И след това малко открит космос, 2,8 градуса над абсолютната нула. Вероятно е прекарал доста време в подобна среда.

— Чакайте малко. — Джейн измъкна лаптоп от чантата си, отвори го, извади антената и написа няколко думи. — Да действваме методично. Започваме с меркурианска атмосфера.

Преминаха половината слънчева система, преди да се появи вечерята, и приключиха с шери и сирене и стройна програма. Щяха да оставят обекта по пет дни във всяка от симулираните среди, като отделяха от един до четири дни за преходите.

— Горещ Меркурий, студен Марс, адска Венера, студено-отровен Титан, арктическа Европа, после Юпитер: течен водород и хелий под огромно налягане и ветрове със скорост 150 метра в секунда, всичко това подхранвано със свежи дози метан и амоняк.

Джейн отпи от шерито и отново прелисти програмата.

— Нещо не ми дава мира.

Джек кимна.

— Шлюзовите помещения...

— Не. Ами ако това нещо ни разбере погрешно? Ако сметне, че го нападаме?

Ръс се разсмя нервно.

— А мислех, че аз тук съм антропоморфът.

— Ако отново подскочи, само че по време на юпитеровата симулация...

— Ще е по-страшничко от бомбардировка — отвърна Джек. — Ще изравни всичко наоколо. И ще ни чуят в Американска Самоа.

— Във Фиджи — уточни Ръс. — И Хонолулу.

29.

КЕЙМБРИДЖ, МАСАЧУЗЕТС, 1967

В продължение на няколко месеца изменчивият и хамелеонът бяха в един и същи град и се занимаваха с приблизително сходни неща.

Хамелеонът беше в Масачузетския технологичен институт, където изучаваше морско инженерство. Беше прекарал няколко месеца в Корея като флотски офицер и искаше да научи повече за конструкцията на военните кораби.

Харесваше му всичко, свързано с убиването.

Изменчивият бе защитил доктората си по антропология през 1960. На базата на дълбоките си познания по земна биология и интереса си към различните култури бе стигнал до извода, че произхожда от друга планета. Ето защо се премести в Харвард с безупречно подправени документи (отново като момче от Калифорния) и започна да изучава астрономия и астрофизика.

Дори да се беше случило да се возят в един автобус или да пият бира по едно и също време в „Рало и звезди“, те не знаеха, че са близо до друг извънземен. И двамата търсеха пришълци, но бяха твърде опитни, за да позволят да бъдат разкрити.

Беше времето на Виетнамската война. Изменчивият се обзаведе с няколко фалшиви язви на стомаха, за да се измъкне от наборната комисия. Хамелеонът завърши магистратура и постъпи в офицерската школа.

И така, докато хамелеонът насочваше осеминчови оръдия към невидими цели във виетнамската джунгла, изменчивият прицелваше огромни телескопи към невидими обекти извън галактиката. Най-често броеше фотони и обработваше резултатите чрез примитивна програма на бейсик. Понякога, за разлика от професионалните астрономи, откъчваше телескопа от фотонния брояч и оглеждаше през него нощното небе.

Особено го привличаха големите звездни купове и не след дълго той вече бе огледал поне стотина, тоест всички, които можеха да се

наблюдават в небето над Масачузетс. Видя своя дом, M22, като мътно капковидно петно зад тънка завеса от блещукащи светлини и се връща да го разглежда още много пъти, без да може да си обясни какво го привлича в този сектор от небосвода.

През 1974 изменчивият завърши магистратурата си по астрономия, но тъй като искаше да научи колкото се може повече за компютрите, преди да продължи нататък, остана за още две години в Масачузетския технологичен институт, като този път се зае да изучава електронно инженерство и компютри.

Двама от преподавателите му вече бяха преподавали на друг пришълец, без да го знаят.

Той продължи обучението си в Харвард, където получи докторска степен по астрофизика и имаше още една случайна среща. Като стажант по астрофизика отговаряше за един кратък курс, посветен на атмосферите на слънцето и звездите. Една от студентките беше Джейн Дагмар, с която щеше да се срещне трийсет години по-късно, в Самоа.

Харвард се придържаше към традицията да прогонва пиленцата от гнездото и затова, след като защити доктората, изменчивият трябваше да си потърси работа някъде другаде. Най-логичното място беше Националната радиообсерватория в Грийн Банк, Западна Вирджиния, където Франк Дрейк бе започнал проекта ОЗМА — същият, който след двайсет години бе еволюирал в СЕТИ — прочутата програма за издирване на извънземен разум.

Изменчивият постъпи на работа там и две години се занимаваше с обработката на огромно количество информация. После си взе отпуска и премина през поредица разнообразни занимания. Известно време се препитаваше в Балтимор като ориенталска танцьорка и проститутка, после стана готвач в една закусвалня в Айова Сити. В превъплъщението на достолепна старица разчиташе съдбата, като гледаше на ръка в пътуващ цирк в Средния запад, след което се върна като добрия стар Джими в Калифорния, по време на сърф-бума.

След като пожертва половината от телесната си маса, стана жонглиращо джудже в цирка „Барнъм & Бейли“ и си създаде контакти със света на чудаците. Срещна се с много и най-различни интересни хора, но те всички бяха от Земята, независимо от това, което твърдяха.

Ожени се за Брадатата дама, насмешлив и уравновесен хермафродит, и двамата живяха заедно до 1996. Изменчивият ѝ остави в наследство стотина унции чисто злато и изчезна без никакви обяснения, за да се върне към попрището на студент.

След като погълна две улични кучета, си възвърна образа на Джими, но този път заобиколи Калифорния и се насочи към Австралия. Отиде в университета „Монаш“ да изучава морска биология, която междувременно бе преживяла революционни промени.

Беше се научил да се доверява на определени чувства — спомени, заровени дълбоко в съзнанието му, които вече не бяха само спомени — и едно от тях бе необяснимото влечение към морето с неговите тайни и най-вече към Тихия океан.

30. АПИЯ, САМОА, 2021

Решиха, че ще е благоразумно да построят противоударна стена между лабораторията и острова, преди да започнат експериментите с планетарна симулация. Ако юпитеровата симулация избухнеше, пак щяха да я чуят във Фиджи, но поне нямаше да изравни Апия със земята.

Стената бе дебела три метра в основата, стесняваше се до един метър на върха и височината ѝ достигаше десет метра. Представляваше дълъг 150 метра полукръг, отворен към морето. Наеха местни художници да я изрисуват откъм сушата, но дори след това пак дразнеше неприятно окото. Заради нея старейшините успяха да извърнат допълнително училищен автобус и два витража за методистката църква.

В случай на експлозия цялата сила, която би трябвало да се насочи към вътрешността на острова, щеше да се отрази в стената и вероятно да я разруши.

Но до Юпитер имаше още много месеци. Според първоначалния план трябваше да започнат с Меркурий, но техниците настояха да бъде Марс. Двама от тях, Наоми и Моше, ходиха до Флорида, където получиха модифицирани скафандри на НАСА и прекараха няколко седмици в обучение за работа с тях. Сега можеха спокойно да се озоват в марсианска атмосфера и да работят вътре. Меркурий бе много по-близо до предела, скафандрите щяха да издържат в подобна среда съвсем кратко време. Логично бе експериментът да се провежда под пряк човешки контрол.

И така, през първите няколко дни Наоми и Моше обикаляха своя десетакров „Марс“, проверяваха изолацията за утечки и контролираха дейността на сензорите и средствата за комуникация в почти напълно симулирана среда.

„Почти“, защото атмосферното налягане бе снижено до една стотна от това на морското равнище и в газовата смес нямаше никакъв

кислород, само въглероден двуокис и следи от азот и аргон. Вътре се поддържаха температура от минус сто градуса Целзий, която на определени периоди се покачваше до двайсет и шест градуса — имитираше марсианския екватор през лятото. Светлината бе приглушена и розова, с изместване към ултравиолетовия спектър.

След като разрешиха всички проблеми с атмосферата в лабораторията, Джейн се зае да повтаря триминутното съобщение: предаваше го по акустичен и светлинен път, на радио– и микровълни и от видима до ултравиолетова светлина. Не прибягнаха само до гама– и рентгенови лъчи от опасения постъпката им да не бъде възприета като агресия.

Като следваха предварително начертания план, започнаха с радиовълни с дължина един метър и стигнаха до една десета от метъра, за да преминат към микровълни от един сантиметър и така нататък до ултравиолетовите сигнали.

Обектът понасяше спокойно атмосферата на Марс, но не реагираше по никакъв начин и след време те изсмукаха разредената газова смес и се прехвърлиха към горещия вакуум на Меркурий. Ослепително изкуствено слънце пълзеше през „небосвода“, а посланието на Джейн продължаваше да се върти отново и отново, потропваше, премигваше и подсвиркваше в ад от 600 градуса по Келвин, достатъчно горещ да разтопи олово.

Но Меркурий бе като място за излет, сравнен с Венера. Прехвърлиха се от другата страна на противоположната стена и напомпаха помещението с въглероден двуокис, деветдесет атмосфери при температура 737 по Келвин. Както вече бяха наблюдавали с Меркурий, температурата на обекта се покачваше със същия темп, с който и околната. Отговорът на посланията на Джейн бе неизменен — мълчание. Върнаха бавно температурата и налягането до тези на Самоа, топличко за северноамериканци и фатално студено за венерианци.

Част от апаратурата вече бе пострадала от екстремните условия, същото можеше да се каже и за човешкия компонент. Ето защо отделиха няколко дни за ремонт на машините и почивка на хората: разходиха се до съседния остров Саави.

След като посетиха прословутите исторически бомбени ями, напомнящи за Втората световна война, не им оставаше друго, освен да

се разхождат по брега. Някои отидоха да погледат как се играе на крикет и дори пожелаха да опитат. Джейн помоли една възрастна женица да ѝ покаже как се оцветява традиционната дреха *сиано* и прекара няколко следобеда в това занимание, заслушана в хипнотизиращия грохот на океанския прибой. Опитваше се да освободи ума си от всякакви мисли. Понякога успяваше.

Бяха настанени в прочутия хотел „Сафуа“, който всъщност се състоеше от десетина бунгала, построени около централно *фале*, място за среща, където непрестанно се предлагаха разхладителни напитки и лека закуска.

Ръс и Наоми играеха шах, а останалите ходеха да слушат изпълненията на една местна група, която смесваше модерна музика с традиционни самоански мотиви. Опитаха се да научат всички да танцуват местни танци, но с ограничен успех, като се изключи — за всеобща изненада — Джек. Той смотолеви, че докато бил в армията, служил известно време в Хавай.

След три дни дойде съобщение, че резервните части и новата апаратура са пристигнали и инсталирането ще приключи до идната сутрин. Качиха се на малкия самолет и отлетяха за Апия — фериботът бе спрял заради вълнението в океана. Муезе, един от самоанските техници, бе изкопал голяма дупка в пясъка на плажа зад противоударната стена и бе изпекъл вътре увито в палмови листа прасе. Джек донесе бира и покани всички на празненство преди началото на следващия етап. Нямахме кой знае каква причина да празнуват, нито такава, която да ги накара да откажат.

Малко преди залез-слънце Муезе изрови прасето и прекара половин час в разфасоване. С настъпването на вечерта запалиха прожекторите, което наруши донякъде романтичната атмосфера.

След като се нахраниха, извадиха китари, хармоники и бамбукови свирки и засвириха ирландски, уелски и популярни американски песнички. Ръс и Джейн седяха настрана, с шише изстудено бургундско, увито в мокра кърпа.

— И какво ще правим — попита Ръс, — когато приключим с Юпитер, а все още нямаме резултати?

Тя повдигна рамене.

— Предполагам, че ще преминем към по-агресивни действия. Джек сигурно има някои идеи. Виждам, че не е от онези, които се

предават лесно.

Ръс допи чашата, но не си наля още.

— Той има нещо повече от идеи. Дойде предложение. От Китай.

— Нищо не ми е казал.

— Така де. Зная само защото бях в офиса, когато машината го дешифрираше. Нямахме как да ми каже да не гледам.

— Чакай да позная. Искат, да потопят нашата малка находка в *чоп суей*^[1].

— Не позна. А и *чоп суей* е американска измишльотина.

— Зная. Та какво е всъщност?

— Готови са да участват във финансиране на проекта за извеждане обекта на орбита. Предлагат четири от техните ракети носители „Великият поход“.

— И след като го изведем на орбита?

— Ще вземем горе и големия лазер, предполагам. За да опитаме със сто процента, далече от Земята.

Тя поклати глава.

— Напомни ми да се скрия някъде, когато това нещо увисне над нас.

— Струва ми се, че той може да бъде разубеден. Това би означавало да приеме пари от правителството. — Ръс напълни отново чашите. — Но трябва да измислим нещо друго.

Джейн погледна замислено лабораторията.

— Бихме могли да го пратим в бъдещето.

— Първо трябва да построим машина на времето.

— Имах предвид да почакаме. Ще го обиколим с висока ограда и ще оставим науката да напредне достатъчно, за да се справи с тоя костелив орех. — Отпи от виното и примижа. — Да замразим проекта за десет, петдесет, сто години.

— Дотогава Джек ще умре.

Тя кимна.

— Както и всички ние.

[1] Американски вариант на китайско ястие — Б.пр. ↑

31. ВАШИНГТОН, 1974

Хамелеонът реши да се задържи на едно място и да натрупа богатство. И преди бе забогатявал, главно по време на войни, но не и като заможен капиталист, което му се струваше интересно.

Засега поддържаше образа на скромен чиновник, който отиваше на работа всяка сутрин, изпълняваше задълженията си като послушен служител и след това се прибираще в ергенската си квартира, вероятно за да гледа телевизия и да чете. Не проявяваше интерес към жени и повечето от колегите му го смятаха за обратен.

Донякъде бяха прави. Нощем хамелеонът сваляше десетина килограма от теглото си, подмладяваше се и сменяше костюма с нещо шарено и фриволно. След това излизаше на среща или да потърси нов източник на доходи.

Имаше трима богати приятели, които го обсипваха с „подаръци“ срещу известна дискретност и някои „услуги“, и изкарваше дори повече от това, като се запознаваше с мъже и ги обираше след секса. Понякога, когато се съпротивляваха, се налагаше да ги убива, но обикновено бе достатъчно да ги заплаши с разкритие. Предпочиташе да ги остави живи, за да може да се възползва по същия начин от тях след месеци и с променен външен вид. През седемдесетте във Вашингтон тъкмо се оформяше голяма гей среда и хамелеонът плаваше в нея като кораб в свои води.

Самият той не правеше разлика между секса с мъже и жени. От жените обаче изкарваше по-малко пари, докато като проституиращ гей се хранеше в най-добрите ресторанти, винаги на чужда сметка.

Седемдесетте и осемдесетте години бяха благотворни за стоковия пазар, поне що се отнася до консервативните инвеститори, и всички пари, които хамелеонът изкарваше от секс и изнудване, отиваха право при неговия брокер. След първия спечелен милион той също стана брокер, като смени една фалшива самоличност с друга.

Ако трябваше да бъде измерен с мерилото на човешките амбиции, хамелеонът нямаше никакви планове. Той наблюдаваше с интерес как разни хора забогатяват или губят парите си в рамките на един сезон, превръщат се от избуяла растителност в тор за други успели.

Постепенно хамелеонът стана най-богатото същество на света, въпреки че богатството му бе разпръснато сред стотици идентичности и в хиляди сметки. Разпали две малки войни само за да експериментира и спечели и от двете, макар и не толкова добре, колкото от наркотици и търговия в интернет.

Заряза бизнеса в интернет малко преди първия голям срив и след това, вместо да се възползва от натрупания капитал, го замрази за десетина години. Все щеше да изникне нещо ново.

Може би парите щяха да му помогнат в това, в което небе успял с упоритост и постоянно дирене — да открие някой като себе си. Хората вече не представляваха предизвикателна плячка.

32.

МЕЛБЪРН, АВСТРАЛИЯ, 1997

През 1997 изменчивият се премести в студентското градче Гипсленд на университета „Монаш“ и прекара там четири години, след като бе спечелил двойна стипендия по морска биология и биотехнология. Мелбърн му харесваше, но най-много време прекарваше във водата, където едновременно беше обект и субект на изследванията си и се наслаждаваше на по-прясна риба от тази, която предлагаша и в най-реномираните суши ресторанти.

Академичните му занимания бяха безупречни и когато приключи в „Монаш“, той прие нова стипендия от университета „Джеймс Кук“ в Куинсланд, където през следващите четири години защити магистратура и докторска степен по морска биология: специализира (както следваше да се очаква) „поведенчески реакции на морските обитатели“.

С току-що получената докторска степен постъпи в Австралийския институт за морски науки, където се зае да изучава „дяволските дупки“, рибарско название на калните дупки край рифовете, в които често се губят големи рибарски мрежи. Макар и на много километри от брега, те се оказаха извори на прясна вода от подземни източници — естествен процес с пагубно действие върху структурата на рифовете, тъй като в прясната вода се съдържаха химически торове от обработваемите земи, които подхранваха алгата и привличаха рибите. Рибарите пазеха в тайна местонахождението на „дупките“ заради огромните рибни пасажи край тях — понякога големият улов си заслужава една-две изгубени мрежи.

Изследването на този феномен даде възможност на изменчивия да се види как изглежда като голяма бяла акула. Институтът използваше подводни камери за наблюдение на рибната популация и един следобед изменчивият отиде да огледа този район, превъплътен като акула. Улови в яките си челюсти кутията със стръв, предназначена да привлича по-дребни риби, и я строши, като мятеше възбудено

опашка заради странния метален вкус. Получи се страхотен филм, който скоро обиколи океанографския свят и се превърна в малка сензация по времето, когато изменчивият се появи в човешки облик в лабораторията.

„Грозна гледка“ — възкликна той, след като прегледа записа, но колегите му възразиха: „Не, красива е! Все пак това е акула“. Всъщност целта на изменчивия бе да анализира вкуса на океанската вода в близост до „дяволските дупки“, който се оказа малко по-кисел от обичайното. Разликата в далечна перспектива щеше да се отрази зле на кораловите покрития, но засега привличаше повече риби и планктон и така до по-едрите представители на хранителната верига, които пък радваха рибарските корабчета.

Всъщност „дяволските дупки“ бяха един от факторите за прогресивното разрушаване на Големия бариерен риф, което щеше рано или късно да повлияе както на туризма, така и на риболова в района. Изменчивият ги превърна в главна тема на своята работа и тъй като, за разлика от останалите изследователи, можеше да се спуска долу и да ги изучава в естествена среда, разполагаше с огромно преимущество — успяваше да подуши зараждането на нови „дяволски дупки“ много преди да привлекат вниманието на хората. Като използва този „продуктивен“ анализ и в други области, той установи връзка между рибарските зони в близост до брега и формирането на „дяволски дупки“ и успя да предскаже по научен път появата на нови дупки.

Откритието му доведе до създаването на програма за селективно залесяване — свръхфилтрацията на прясна вода бе в пряка връзка с недостига на дървета, които обикновено съхраняваха големи количества вода след валеж и я оставяха да се изпарява в облаците.

По това време — в амплото на Джеймс Колридж, или просто Джими — той вече бе широко известен в научните среди — калифорниец, преместил се да живее и работи в Австралия. Само на двайсет и седем Джими се смяташе за обещаващ учен в малкия свят, в който се подвизаваше. Университетът „Джеймс Кук“ предложи на „специалиста по дяволски дупки“ професура и изменчивият приентузиасирано: виждаше в това отлична възможност да се запознае с морския свят в Тихия океан.

Някъде в дълбините се надяваше да открие отговора на някои въпроси.

Младият доктор Колридж бе популярен сред студентите си от началните курсове по океанография, а и сред специализантите по морска екология. Запозна се и скоро се ожени за една от специализантките, красива девойка от Тасмания, казваше се Марсия.

Девойката прекъсна курсовата си работа, за да се превърне в съпруга на учен, роля, за която, както се оказа впоследствие, не беше добре подготвена. Красотата ѝ осигуряваше несекващо внимание от страна на много колеги на мъжа ѝ и това очевидно ѝ се нравеше — тя влагаше все повече енергия и страст във флиртовете, след като в брака ѝ липсваше най-същественото — появата на очакваното потомство.

Едва ли можеше да бъде винена за този пропуск, но и нямаше кой да ѝ обясни, че причината за това е не само безполовият характер на нейния съпруг, но и фактът, че той няма нищо общо с човешкия род.

Раздразнителна и избухлива, тя се превърна в тасманийския дявол на Джими и беше неизбежно други мъже да се опитват да я укротят.

Когато най-сетне забременя, през пролетта на 2008, мнозина подозираха това, което мъжът ѝ знаеше със сигурност.

Тъй като не гореше от ентусиазъм да усложнява живота си с отглеждането на деца, изменчивият бе много по-щастлив от множеството свои съперници, когато излезе наяве, че бащата на новороденото очевидно е от друга раса. Някои негови колеги се възхищаваха на спокойствието, с което той понесе този факт, и на великодушието му да позволи развод по взаимно съгласие, както и на присъствието му на сватбата с единствения чернокож в кръга негови приятели. Други сметнаха това за проява на малодушие. Дори в Куинсланд, където расизмът отдавна бе изкоренен, все още витаеше духът за превъзходството на „белия човек“.

Скандалът заплашваше да повлияе на израстването му в университета и когато пристигна предложение за професорска работа в университета в Хавай, Джими го сграбчи като гладна акула, каквато продължаваше да е през почивните дни.

Изменчивият реши да се задържи още известно време в облика на Джими Колридж. След като бе живял и преподавал трийсет години в Австралия, той му даваше право да се придържа към донякъде екзотичен акцент и поведение, които инак щяха да бъдат сметнати за доста странни. Джими стана известен сред колегите си като „здрости и чао“, човек, който все бърза за някъде и никога не си създава приятели, макар че може да надпие всеки в бара. Разбира се, за изменчивия джинът бе също толкова безвреден, колкото ракетното гориво и сярната киселина.

Колридж водеше няколко курса по океанография, в които бяха записани 150 студенти — и сигурно имаше още толкова желаещи. Четеше и връщаше студентските работи с главозамайваща бързина и педантичност и някои се питаха кога между обществения и научния живот му остава време да спи.

От време на време се налагаше да се преструва, че заспива — в обятията на млада студентка или привлекателна преподавателка от съседен факултет, колкото да поддържа репутацията си. Повечето от статиите си пишеше тъкмо тогава — със затворени очи и ум, включен на пълни обороти.

Но всичко се промени през 2019 — десетата година от назначаването му на новия пост. Като всички останали, и той бе чел и гледал новините за странния обект, изваден от компанията „Посейдон“ от дълбините на падината Тонга. За разлика от всички останали обаче той бе смаян от усещането, че вече го е виждал.

Изменчивият опита незабавно да се свърже с участниците в проекта и се сблъска с непробиваема стена — никакви свободни места. Всички постове бяха запълнени от хора, които участваха в проекта от самото начало. Благодаря ви, но не и прочее. За разработките си ползвайте публикуваната информация.

Изменчивият не се съмняваше, че предоставената информация ще е крайно оскъдна. Целта на проекта бе печалба, а не познание.

За първи път в живота си той се поколеба дали да не разкрие истинската си природа. Искате ли консултант, който *наистина* би могъл да помогне с пришълците?

Не, още беше рано.

33.

АПИЯ, САМОА, 30 МАЙ 2021

Европа, под плътната си ледена кора, не беше особено трудна за пресъздаване. Отначало дори се поколебаха дали въобще да опитват, тъй като средата — студен солен разтвор под налягане — нямаше да се различава особено от тази в падината Тонга. После обаче осъзнаха, че всъщност това е довод да го направят — обектът можеше да реагира на позната обстановка.

И този път нямаше никаква реакция, освен вече наблюдаваната промяна в температурата, следваща тази на околната среда. Ако не друго, поне проведоха полеви изпитания за здравината на стените, които щяха да бъдат подложени на огромно напрежение по време на юпитеровата симулация.

След като Джейн приключи с проиграването на алгоритъма, разхеметизираха и източиха лабораторията и се приготвиха за Йо, най-вътрешната от четирите големи луни, наричани още Галилееви спътници.

Атмосферата на Йо е странна и променлива, но разрежена до състояние, близко до абсолютния вакуум. Може да се покачва до сто нанобара и да спада до един (въздухът на Еверест е с налягане 330 милиона нанобара). Представлява отровна (за човека) смес от серен двуокис и натрий, но човек, попаднал в тази среда, би замръзнал по средата на експлозивна декомпресия, без да успее да забележи, че въздухът мирише лошо.

И все пак беше напълно възможно повърхностните условия на Йо да не са необичайни за вселената, затова се заеха с пресъздаването на модела — смразяващ вакуум и единични серни атоми, с които е поръсен подът. Температурата варираше от 100 до 130 градуса по Келвин, достатъчни за сублимацията на серния двуокис, който се сипеше като сняг.

Обектът послушно последва промените в температурата, но както и преди, не показва никакви други реакции.

Симулацията на Плутон не представляваше кой знае каква промяна: само изпомпаха серния двуокис, свалиха температурата до минус 233 градуса и прибавиха ситен сняг от втвърден азот, метан и въглероден окис, със струйки етан за ароматизиране на азота. За всяко човешко същество тази среда щеше да е неотличима от атмосферата на Йо, освен ако не си пада по търкаляне на снежни топки в пъкъл.

За последен път използваха космическите скафандри — част от сделката бе да наблюдават работата им в различна среда, — след което ги пратиха обратно на НАСА. Скафандрите нямаше да им свършат работа на Юпитер.

За всички досегашни планети бяха симулирали условия на повърхността. За Юпитер това нямаше да е възможно. Теоретичните модели допускаха наличието на скална сърцевина, но доказваха, че няма начин да се добереш до нея. С навлизане в атмосферата на Юпитер нейната плътност нараства и тя заприличва по-скоро на звезда, отколкото на планета — температурата се покачва до трийсет хиляди градуса и налягането достига сто милиона атмосфери. Средата е „втечен метален водород“ и ако нещо може да вирее в подобни условия, едва ли би намирало Земята за интересна.

Джейн реши да опита с два юпитеровски режима: единият, достатъчно дълбоко в атмосферата, за да притежава същото въздушно налягане, каквото на Земята има на Морското равнище, само че с температура от минус сто градуса Целзий, и втори, още по-дълбок, с налягане от пет атмосфери и температура от нула градуса, каквато има на много места на Земята. И в двата случая атмосферата щеше да се състои от около 90 процента водород, останалото щеше да е хелий и следи от метан, амоняк, етан и ацетилен.

По отношение на температурата и налягането най-лесно бе да се симулира обстановката на Венера. Но въглеродният двуокис не е възпламеняем. Джейн погледна към огромните цистерни с водород, приготвени за етапа с високо налягане, и се опита да прогони от мислите си представата за огнения ад, който биха могли да предизвикат. Водородът в цистерните бе хиляди пъти повече, отколкото избухналият при трагедията с дирижабъла „Хинденбург“.

Напоследък все повече от участниците в проекта открито заявяваха, че не вярват обектът да отговори по какъвто и да било начин на опитите им за контакт.

Когато в края на краищата го направи, всички сметнаха, че става дума за грешка в експеримента.

Онова, което се спотайваше в обекта, не разсъждаваше — не и както го правеха хората. То не определяше характера на проблемите, за да търси решение. Не се питаше за мястото си във вселената. Не изпитваше нужда да общува.

Едничката му задача бе да оцелее и то разполагаше с могъщи средства за нейното изпълнение. Ако животът, от който гъмжеше повърхността на тази планета, се окажеше заплаха, то лесно можеше да опрости ситуацията. За щастие обаче то бе надарено с търпение, което далеч надхвърляше границите на човешките представи. Всичкото това потрепване, присвяткване и парене... то лесно можеше да прекрати досадните дразнителни с едно леко усилие на волята. И да изпепели цялата повърхност на планетата.

Но една важна част от него все още бе някъде навън. Трябваше да почака нейното завръщане. Може би, реши то накрая, този процес щеше да се ускори, ако отвърнеше на потропването.

Когато изменчивият слезе от самолета в Апия, на летището цареше празнична атмосфера, въпреки че бе три посред нощ. Десетки младежи и девойки танцуваха и подскачаха и навсякъде се вееха знамена.

Докато се качваше на борда в Хавай, той бе забелязал, че повечето от пътниците са доста възрастни. След като песните секнаха и дойде време да си прибират багажа, изменчивият разбра за какво става дума. Беше шейсетата година от обявяването на независимостта на Самоа и възрастните пътници бяха последните оцелели от американските части, разположени тук през Втората световна война.

Докато кметът на Апия посрещаше ветераните и им разказваше истории, чути от баща му и дядо му, в съзнанието на изменчивия изплуваха спомени от Батаан.

Лицето на изменчивия беше красиво — и женско. Бе приел облика на млада привлекателна жена. Слушаше кмета с почиттелно уважение.

Предложението, на което бе отговорил в интернет, бе за лабораторен техник, който борави добре с този и този тип апарати и има познания по морска биология и астрономия. Не се изискваха научни степени по тези специалности — не че изменчивият би могъл да представи своите. Но дори така фалшифицираните му документи бяха достатъчно впечатляващи: говореха за солиден опит в различни области на морската биология. Имаше и бакалавърска степен по астрономия. (Тя всъщност бе на жената, чийто външен вид бе приел. В момента тя бе напуснала пазара на труда, за да си гледа тризнаците в Пасадена.)

Набавянето на фалшивите документи се оказа по-сложно, отколкото бе очаквал. Не беше трудно да се превъплъти в образа на жената от Пасадена, дори притежаваше нейните пръстови отпечатаци, татуировки и миризма. Но се изискваха доста сериозни компютърни познания, за да изтрие данните за мъжа ѝ и тризнаците и да добави сведенията за допълнителна научна работа. Още повече усилия бяха необходими, за да прехвърли временно компютърните, телефонни и факсови съобщения към себе си, преди да ги получи Рей Арчър.

Истинската Рей Арчър беше красива жена, полагаща усилия да изглежда под своите трийсет години. Изменчивият промени леко някои детайли, така че лицето да остане същото, но да е още по-красиво дори на трийсет.

Всичко това стана за по-малко от един ден, веднага щом предложението се появи на сайта на „Небе и телескоп“. (Изменчивият бе заложил програма, която да следи автоматично всички публикации, съдържащи ключовите думи „Апия“ или „Проект Посейдон“.) Като Рей, той проведе разговори с Наоми и Джейн, които се съгласиха да интервюират кандидатката, стига тя да е готова да рискува да лети до Самоа и обратно. Изменчивият смяташе, че се е справил достатъчно добре в опитите да имитира развълнувана млада жена, опитваща се да съдържи научния си ентузиазъм.

Рискът естествено произтичаше от неизбежната проверка. Изменчивият бе заложил файлове, атестиращи уменията на Рей Арчър, на всички места, където тя бе работила. Но ако Наоми или Джейн

решаха да позвънят директно в Щатите и да разпитат колегите ѝ за нейната дейност, цялата сложна мрежа от фалшификати щеше да се разпадне.

В три през нощта Апия бе забулена в мъгла. Почти всички градски таксите се бяха събрали на летището — самолетът от Хонолулу пристигаше само два пъти седмично, — но след като поразпита, изменчивият реши да използва за транспорт градския автобус. До центъра имаше двайсетина мили. За още три долара шофьорът се съгласи да се отклони от маршрута и да откара изменчивия една пресечка по-нататък, до вратата на малък семеен хотел, само на километър от брега, където се разполагаше „Посейдон“.

Собственикът вече го очакваше. Беше възпълен, със спокойни маниери, и го отведе до стаята му. През следващите няколко часа, докато се преструваше, че спи, изменчивият провери какво има в електронната поща на истинската Рей Арчър и дори ѝ позвъни, като се извини, че е сгрешил номера, след което излезе да се любува на изгрева.

34.

АПИЯ, САМОА, ЮНИ 2021

Изменчивият предполагаше, че ще срещне известно забавяне заради годишнината, но не очакваше да се изправи пред непробиваема стена.

— Опитайте вдругиден — каза му пазачът, след като се свърза с някого по телефона. — Може да мине цяла седмица, преди да успеят да ви приемат. — „Рей“ попита защо, но пазачът само поклати глава зад дебелото стъкло. — Разбира се, ще покрием загубите ви за хотела. В момента обаче тук е истинска лудница. Защо не се разходите из града?

Изменчивият обаче бе чул ясно гласа, който даваше нареждания на пазача по телефона. Знаеше, че това е гласът на Наоми — помнеше го добре от сателитните разговори. Вълнението в него му подсказваше недвусмислено, че е закъснял. Беше се случило нещо важно.

Върна се до града и си купи летни дрехи, с които да смени официалния си костюм. Продавачката му показва как се завързва шал лавалава и той добави към него пъстра синя риза, която навсякъде другаде щеше да се нарича „хавайска“. Пищни обици и огърлица от морски раковини допълваха цялостната картина.

Самоа всъщност бе извоювала независимостта си на първи януари, но тъй като това бе международен празник, благоразумно бяха решили да преместят датата за юни. Изменчивият крачеше в мрачно настроение из града. Да се разходел!

Навсякъде песни и танци, които навярно щяха да се сторят забавни и интересни на обикновените туристи. Празненство, което за него нямаше никакъв смисъл. Гонки с канута, конни надбягвания и шарени дрехи.

Като се възползва от външния си вид и чара си, изменчивият се запозна с двама от ветераните, които навярно приближаваха деветдесетте.

Единият бе съхранил изненадващо бистър ум и ясни спомени, особено за войната, която очевидно мразеше. След Втората световна война бе участвал и в Корея и не изпитваше никаква симпатия нито към този конфликт, нито към следващия във Виетнам.

(Дължеше оцеляването си на една случайност. Японското военно командване се бе отказало в последния момент от нападение срещу Самоа и единствената среща с врага бе при обстрел от японска подводница, навлязла случайно в залива.)

Старецът не знаеше нищо за проекта „Посейдон“, но бе чул, че всичко е започнало при издирване на потънала подводница. Още един повод да избухне в ядни проклетия срещу никому ненужното дрънкане на оръжия в различни части на океана.

На следващия ден отново отказаха да приемат Рей със същото обяснение — всички били прекалено заети. Изменчивият се прибра в хотела и започна да търси в мрежата откъслечни сведения с надеждата да сглоби цялостната картина на онова, което ставаше зад кулисите на „Посейдон“.

Някои от предположенията бяха доста чудновати, като например, че цялата тази история е разработка на ЦРУ или дори на извънземни, опитващи се по този начин да съобщят за присъствието си на човечеството.

Изменчивият вероятно бе единственият, който виждаше зрънце истина в последното предположение. Но всъщност грешеше.

На острова имаше двама извънземни.

35.

ПАГО ПАГО, АМЕРИКАНСКА САМОА, ЮНИ 2021

Апия бе твърде малка и пренаселена, за да може да убива на воля, а хамелеонът скучаеше. Излезе от работа няколко минути по-рано, взе такси до малкото летище „Фагали“ и се качи на самолета в шест. В дванайсетместния самолет се бяха натъпкали шестнайсет пътници, но четирима от тях бяха деца, седнали в скутовете на майките си. Полетът щеше да трае само четирийсет минути, но четирийсет дълги друсащи минути в тясно помещение с врещящи и повръщащи деца можеха да накарат и най-уравновесения човек да се замисли за убийство. Хамелеонът се развличаше, като си припомняше различни „подвизи“ от миналото.

На летището в Паго Паго все още бе нетърпимо горещо, а в града бе дори по-лошо. Почти половината от жителите на Американска Самоа работеха в консервната фабрика за риба, която изхвърляше отпадните си продукти в залива и добавяше нетърпима миризма към тропическата горещина.

За щастие с настъпването на мрака откъм морето повя бриз. Хамелеонът слезе на брега в търсене на плячка. Районът на изток от фабриката, наричан Тъмната страна, щеше да е най-подходящ. Той хлътна в една странична уличка и се появи в облика на сбръчкан пакистански моряк.

Първите два бара бяха твърде празни, за да му осигурят забавление — вътре имаше само неколцина пътешественици от яхтите на малкото пристанище. Шумът и викове го привлякоха към една кръчма на име „Сбогом, Чарли“. Двама високи мускулести самоанци си разменяха обиди на няколко езика. Барманът ги наблюдаваше изплашено и прибираще с трескави движения бутилките и чашите. Останалите посетители зяпаха сцената с безразличие. Вероятно такива неща тук се случваха непрестанно.

Хамелеонът седна на единственото свободно място на бара и размахна двайсетдоларова банкнота. Барманът се приближи към него, без да откъсва поглед от двамата.

— Да?

— Бутилка бира и голямо уиски — поръча той с отчетлив пакистански акцент. Барманът го изгледа за миг и прибра банкнотата.

Върна се без ресто, с топла бира и чаша, по която се виждаха мазни отпечатъци. Наля в нея два пръста уиски от шише без етикет.

— Тези двама господата ощипани ли са?

— Вероятно. — В Американска Самоа най-разпространената дрога бе метамфетамин, или накратко „лед“. Хората излизаха от него в мрачно настроение, понякога агресивни, или „ощипани“, както им казваха тук. Това често завършваше с прояви на насилие.

Хамелеонът гаврътна уискито на две яки глътки, смъкна се от стола и се приближи до двамата, като се поклащаше пиански. Спря.

— Ей, вие! — каза високо, но те не му обърнаха внимание. — Ей, вие двамата! Що не вземете да млъкнете!

— Прав си, братче, майната им — подкрепи го някакъв пиан американски моряк във внезапно настъпилата тишина. Двамата извърнаха подпухналите си очи към дребничкия пакистанец — беше почти с една глава под тях. Единият се наведе напред и замахна да го зашлеви.

Хамелеонът избягна удара, сграбчи мъжа за китката, извъртя се и го повали на колене. Продължи да извива, докато рамото на нещастника не изпука като откъсната пилешка кълка. Мъжът падна на земята и се загърчи от болка. Хамелеонът го накара да млъкне с два свирепи ритника в главата.

Столовете на бара изпопадаха с трясък и повечето посетители се дръпнаха назад. Остана само пианият американец, който бавно изръкопляска.

— Мръсно дребно паки — процеди през зъби другият самоанец и извади нож с дръжка метален бокс.

— Спрете! — кресна барманът. — Излизайте навън!

— Ами добре. — Хамелеонът се обърна и тръгна към вратата.

По-късно свидетелите твърдяха пред полицията, че всичко се случило твърде бързо, за да успеят да го проследят. А всъщност самоанецът докосна пакистанеца по рамото и той се обърна.

И извъртя ножа на самоанеца и му каза: „Та“. Самоанецът продължаваше да стои, загледан в голямото алено петно, което бе разцъфнало на ризата му. Миг по-късно през отвора се подаде вързоп от кървави черва, които увиснаха до коленете му, и той тупна мъртъв на пода.

Никой не видя кога пакистанецът си е тръгнал. Когато изтичаха на вратата, навън нямаше никой освен един старец с въдица на пристана.

На сутринта полицията откри телата на две проститутки. И двете носеха белези от душене, но бяха издъхнали от мозъчен кръвоизлив, след като главите им са били удряни една в друга.

Малко след изгрев-слънце намериха по миризмата и пакистанския моряк, мъртъв и гол, в една странична алея. С това случаят бе приключен.

По това време хамелеонът вече летеше със самолета за Апия — в много по-добро настроение.

36.

АПИЯ, САМОА, 2021

Третата сутрин бе ясна и тиха и изменчивият взе шнорхел, маска и плавници и се спусна до морския резерват „Палоло“, който бе само на километър по пътя. Беше оформил около тялото си бански костюм, скромнен според американските стандарти, но носеше също и шала лавалава, за да не оскърбява чувствата на местните. Никой не му обърна внимание, с изключение на сънената касиерка, която му подаде билет между прозевките.

Беше по време на прилива. Изменчивият си сложи ненужната маска, шнорхела и плавниците и се гмурна в добре познатата среда.

В плитчините между брега и рифа го посрещна причудлива неземна сцена — тук имаше огромна подводна ферма за гигантски миди, хиляди на брой. Изменчивият усети, че устата му се пълни със слюнка, докато си представяше вкуса на крехкото месо. Взе една мида, втвърди зъбите си и строши черупката — възхитително.

Рифът беше невероятно красив — пъстроцветен лабиринт от живи корали, но не той бе целта на изменчивия. Когато го заобиколи от външната страна, вълните се усилиха и отгоре се чу тътенът на прибоа. Като напъваше мишци срещу силните течения, той откри пролука в кораловата бариера и се шмугна през водовъртежите.

Отвън морето бе по-спокойно. Изменчивият се спусна към дъното, смъкна леководолазната екипировка и я затисна с камъни.

Колко бързо можеше да се преобрази в акула?

Отне му дванайсет мъчителни минути, но вероятно това бе нов рекорд. Някъде по средата го навести рифова акула, почти колкото него на ръст, обиколи го няколко пъти, сбута го с нос и изглежда, реши, че каквото и да е, това странно нещо не става нито за ядене, нито за съешаване, след което се отдалечи. Морските обитатели не хапеха често изменчивия, но всеки път, когато се случваше, бързаха да изплюят непознатото вещество.

Той избра образа на акула-чук заради по-добрата видимост и преплува няколко километра на юг, където беше брегът с лабораторията на „Посейдон“. Не беше трудно да го открие, достатъчно бе да следва странния метален вкус, различен от всичко, което бе изпитвал досега. Оказа се, че е от тръбата, през която изтича охлаждащата течност на реактора.

Докато я приближаваше, си помисли, че тръбата може да се окаже полезна. Ако я запушеше, колко време щеше да измине, преди реакторът да загрее и да се самоизключи? Или да избухне.

Огледа зоната на взрива, поне тази част, която се намираще под водата, защото не му се искаше да привлеча внимание. Шестметрова акула-чук може да е странна гледка в плитчините край плажа. Чуваше пляскането и виковете на децата и за миг се изкуши да се появи наблизко и да завърти опашка — колкото да им даде материал за развълнувани разкази пред приятелите, но се отказа.

Нищо чудно целият залив да се следи с камери. Най-добре бе да се държи като объркана риба, която по случайност е доближила брега. Акулите са любопитни и непредпазливи.

Сякаш в отговор на тази мисъл чу бумтенето на мощен мотор, приближаваше се. Изменчивият се обърна и заплува към дълбините.

Лодката се оказа доста бърза. Застигна го още докато бе на плиткото. Чу се оглушително „бум!“ и харпунът прониза напълно тялото на акулата точно под главата.

Моторът незабавно намали обороти и някой се зае да тегли въжетото. Изменчивият позволи да го издърпат на половината разстояние, след това се преобърна наопаки — акулите-чук се отличават със своята сила и пъргавина — и заплува с максимална скорост.

Въжетото се опъна и зад гърба му долетя изплашен вик и плясък. Отново споходен от желание да се забавлява, изменчивият описа кръг и се понесе към лодката, забавян единствено от стърчащия в тялото му харпун. Мъжът бе все още във водата, когато голямата акула го удари с нос по крака.

Някой от борда стреля два пъти с едрокалибрен пистолет, но пропусна целта. Изменчивият се извъртя под лодката, отхапа голямо парче вкусно фибростъкло и се понесе към дълбоки води. Щом се скри от поглед, преустанови драматичното, но напълно излишно кървене и

разшири временно долното отвърстие на раната, за да може харпунът да се измъкне навън. Накрая заплува на север, като се придържаше към дълбокото.

Чудеше се дали тези хора го бяха последвали от страх, или от алчност. Вероятно бе второто — харпунът и пистолетът говореха, че са тръгнали на лов за акули. Перките му щяха да се продадат за солидна сума, преди да се превърнат в супа — още една причина за изчезването на едрите акули в океана.

Маската, шнорхелът и плавниците си бяха на мястото, под камъка. Отне му нови десет болезнени минути да се превърне отново в млада жена и трийсетина секунди да секретира материал за бански костюм. Беше изгубил незабележимите два сантиметра от ръста си заради раните. Щеше да улови няколко дребни рибки по пътя, за да ги навакса.

Прекъснаха го по средата на тази проста задача. Тъкмо бе доближил една едра риба и разширяваше устата си, за да може да я глътне наведнъж, когато чу човешки глас.

Момичето от касата бе на стотина метра, на самия край на рифа, викаше му и махаше с ръка. Той пусна рибата, намали отвора до обичайните размери и заплува към нея в човешки облик и маска, вдигната на челото.

— Вие ли сте госпожица Рей? — попита момичето.

— Рей Арчър — отвърна изменчивият и се изправи на около метър дълбочина.

— Господин Уейд смяташе, че ще сте тук. — Господин Уейд бе собственикът на хотела. — Каза, че ви звънели от лабораторията и заръчали да идете там в единадесет. Наближава десет.

Как лети времето, когато се забавляваш.

— Благодаря. В такъв случай най-добре да побързам. — Изменчивият доближи брега и закричи, като се преструваше, че плавниците му пречат. Би могъл да ги свали, но знаеше, че хората не го правят, за да не се издраскат на камъните. Взе шала и сандалите и се затича към хотела.

В стаята побърза да се изкъпе, макар че можеше да си придаде освежен вид и без да прибъгва до душа. Облече бизнес костюм в тропически вариант и позволи на господин Уейд да „я“ закара до „Посейдон“, макар че можеше да стигне навреме и пеша.

Пред портала на „Посейдон“ двама мъже бяха изкарали лодка върху колесар и показваха на зяпналите от почуда деца зеещата на дъното дупка.

Едра мускулеста жена, която се представи като Наоми, го очакваше на входа и го поведе към къщичка с надпис „Номер седем“. Събуха се пред вратата, където бяха оставени и други обувки, и влязоха в прохладно помещение, в което тихо бучеше климатик.

До голяма дървена маса седяха мъж и жена на средна възраст. Жената му се стори позната. Късчетата от мозайката се подредиха бързо и изменчивият си спомни, че ѝ бе преподавал в Харвард, през 1980.

Изменчивият стисна ръката на мъжа, Ръсел Сътън, който представи бившата му студентка като доктор Джейн Дагмар. И двамата бяха изморени, с подпухнали очи, като хора, прекарали няколко нощи на кафе и хапчета. Отпуснаха се уморено на столовете.

— Кафе? — попита Наоми и изменчивият кимна, докато се настаняваше срещу Джейн.

— Първо, кажете ни какво знаете за проекта — поде Джейн.

— Това ще отнеме доста време — отвърна изменчивият. — Порових се доста из материалите.

Джейн кимна и се усмихна.

Изменчивият взе кафето.

— Благодаря. И тъй, натъкнали сте се на странен подводен предмет и сте го извадили. Скоро след това сте открили, че е изработен от непознат метал, за който все още няма място в периодичната таблица. Три пъти по-плътен от плутония, без да е радиоактивен.

— Три пъти, ако обектът е монолитен — прекъсна я Сътън. — Но най-вероятно е кух.

Изменчивият кимна.

— Ако е със земен произход, значи се е получил при процес, който не познаваме — меко казано! Другото обяснение е да е пристигнал от чужд свят. Все още не знаете как е бил направен, но вероятно клоните към теорията за извънземния произход.

— Което възбуди и вашия интерес — посочи Ръс.

— Моят и на още няколко милиарда души — отвърна изменчивият. — Още след първото съобщение програмирах компютъра да събира цялата информация, свързана с ключовата дума

„Посейдон“. — Отпи от кафето. — Опитите да го пробие са се провалили, не разполагате дори с микроскопично късче от материала. Изпробвали сте високоенергиен лазер и тогава е станал... инцидент.

— Знаете ли какво се случи?

— Не. Видях репортажа на Си Ен Ен и четох статиите във вестниците. Това нещо може ли да лети?

— Ние също гледахме репортажа.

— Но не сте публикували нито думичка по въпроса.

— Така е. — Ръс погледна Джейн, после отново младата жена. — Ще научите малко повече, ако ви наемем и подпишете декларация за неразпространение на информация.

— Но само *малко* повече — подчерта Джейн. — Защото и ние не знаем много.

— Имате бакалавърска степен по астрономия — заговори Ръс. — Защо се отказате?

— Омъжих се — отвърна изменчивият. — И след като бракът ми се провали, бившият ми съпруг ме остави с твърде много дългове, за да се върна към ученето. — Тази част от биографията все още търпеше проверка в компютъра, стига да не бе твърде задълбочена. „Мъжът“ бе изчезнал от архивите, след като изменчивият успя да проникне в данъчния и общинския регистър.

— Направих някои проверки — призна Наоми. — Преподавателите ви в Бъркли имат доста високо мнение за вас.

Изменчивият отвърна спокойно:

— Сигурно и те се питат защо не продължих академичната си кариера.

— И защо сте станали лабораторен техник.

— Имах опит от лятна работа в една голяма лаборатория. Трудно се намират примамливи места за астрономи.

— И това е вярно — съгласи се Джейн. — Повече от половината завършили се занимават със съвсем други неща.

— Знаех го още когато се записвах — засмя се изменчивият. — Курсовият ме посъветва да се науча да правя хамбургери.

Джейн се засмя.

— На мен ми каза същото, а беше в началото на осемдесетте. Какво пък, винаги има надежда.

— Смятате ли да се върнете към научната работа? — попита неочаквано Ръс.

— Продължавам да следя периодичните издания, най-вече „Астрономична мисъл“ — отвърна изменчивият предпазливо. — Интересът ми към астрономията не е намалял, особено към звездните купове и формации. — Той осъзна, че говори донякъде като преподавател, но в края на краищата бе работил и като преподавател, макар тези хора да не го знаеха. А също като джудже и като проститутка. — Но ще ми е трудно да се захвана отново с учене. Твърде дълго време посветих на работата. — Трийсет и една от последните деветдесет и четири години, ако се броеше времето, когато беше акула. — Но самата мисъл, че може да става дума за извънземни същества! Никога не съм се занимавала с тази проблем, освен докато карах курс по радиоастрономия. Дори нищо да не излезе, ще е много вълнуващо, а и ще ми даде полезен опит.

Сътън и Джейн се спогледаха.

— Виждам, че сте в течение на нещата, с които сме се занимавали през последните няколко месеца.

— А, да, опитите със симулиране на планетарна среда. Четох за това в „Нова“, там се описваше симулацията на Венера. Невероятно!

— Да, така е... — Ръс сплете пръсти. — Това, което ще ви кажа, е тайна. Светът скоро ще научи, но ние все още сортираме материала и го анализираме. Надявам се, че можете да пазите тайна?

— Разбира се.

— Защото... получихме отговор от обекта.

Изменчивият даде израз на поредица психологически рефлексии, които в случая отразяваха и неговото душевно състояние: разширени зеници, ситни капчици пот на челото, рязко поемане на дъх.

— По време на юпитеровската симулация?

Джейн кимна.

— Отначало помислихме, че е грешка. Знаете ли, че използвахме определена константа като фактор за преминаване от една честота към друга?

— Да, това беше много интересно.

— Обектът повтори съобщението, по-точно първата половина от него, с честота десетократно по-висока от нашата.

Изменчивият кимна.

— Значи познава числата.

— Познава нашата десетична система — поправи я Ръс.

— Отначало решихме, че е грешка при предаването — каза Джейн. — Случи се в акустичната фаза, при смяна на съобщенията. Извършва се с малко чукче с автоматично задвижване. Отговорът, десет пъти по-бърз, бе предаден по средата на съобщението.

— Бил е записан и игнориран — добави Ръс. — Един от нашите техници, Мюси, го сметнал за нещо като ехо или фон — случвало се е и преди, — но след това осъзнал, че идва от обекта.

— По това време вече бяхме преминали на инфрачервени лъчи — продължи Джейн и показа с ръце дистанцията между обхватите. — Но се върнахме в акустичен режим и изпратихме обратно забързания сигнал, който бяхме получили. Отговори ни с дълга поредица, цели дванайсет минути.

— И какво каза?

Ръс поклати глава.

— Нямаме представа. Нито следа, по която да тръгнем. Едно е сигурно — сигналът не е хаотичен.

Изглеждаха привидно спокойни, но изменчивият долавяше туптенето на сърцата им. Джейн продължи, мереше внимателно думите си.

— Човек би си помислил, че едно разумно същество би отговорило в същия код. — Изгледа хубавата млада жена внимателно, сякаш за да ѝ каже: „Ето го и самия изпит“. — Защо според вас не го е направил?

Изменчивият мълча по-дълго, отколкото му се налагаше.

— Позволете да прибегна до Скалпела на Окам^[1] — не е разбрал, че първата серия е код. Отвърща като папагал. Но второто „съобщение“ — ускорено десетократно... ми се струва много поинтересно. Може би съществото, което е отговаряло, има десет израстъка. Нека ви попитам нещо. Опитвахте ли със Зипфов анализ? Шанънова ентропия?

Джейн и Ръс се спогледаха, Наоми се засмя.

— Зипф-кривата е минус едно — отвърна Ръс тихо, — така че отговорът не е случаен шум. — Делфиновите сигнали и човешкият език генерират крива от минус първа степен, каквато не може да се прояви случайно.

— Шанъновата ентропия малко ни изплаши — продължи Джейн.
— Тя е от двайсет и шеста степен.

— Брей! — възкликна изменчивият с нарастващо вълнение. Човешките езици имаха девета степен на сложност. Този на делфините се оценяваше като четвърта. — Какво, да не би да е създал собствена версия на посланието на Дрейк?

— Точно на това се надявахме — отвърна Ръс, — но сигналът не отговаряше на първото изискване — двете прости числа, които ще ни укажат размерите на информационната матрица.

— С което възможностите ни почти се изчерпаха — призна Джейн, но я гледаше внимателно.

Изменчивият издържа погледа.

— Ако предполагате, че матрицата ще е със същия размер като вашата или ще е продукт на две прости числа. Но очевидно не е така.

— Не съвсем — обади се Ръсел. — Накрая установихме, че става въпрос за *три* прости числа, умножени едно по друго. Което значително покачва залозите.

Джейн кимна, наведе се напред и опря лакти на масата.

— Знаете ли, нашата организация има съвсем хлабава йерархия. Накратко, Ръс и Джек Халибъртън определят политиката, а останалите сме изпълнители. На работно ниво всичко е доста хаотично. Но ние го предпочитаме така.

— Не сме като компания, където ти дават задачи и определят срокове. Работим предимно на тъмно и се уповаваме главно на интуицията си.

— Дори възрастни хора като мен и Ръс знаят, че образованието и опитът могат да пречат на интуицията. Когато наемаме хора на вашето ниво, се очаква, че колкото и рутинна да е работата, ще разчитаме и на собствения ви принос. Жената, която може да заместите, подаваше чудесни идеи и някои от тях свършиха добра работа.

— Защо реши да ви напусне? — попита изменчивият.

— Дъщеря ѝ се разболяла. Възможно е да се върне, но засега нещата не изглеждат така.

— А междувременно ни трябва някой като вас — добави Ръс. — Надявам се, че не сте... оф, глупости говоря. Но жената преди тази, която ни напуска сега, се оказа бременна.

— Не мога да имам деца — отвърна изменчивият и добави наум: „Освен чрез сливане“. Изчерви се и докосна устните си.

— Не искахме да ви обиждаме — каза Джейн и изгледа строго Ръс.

— Разбира се, че не. — Ръс изглеждаше като човек, който отчаяно се нуждае от папка, в която да се зарови. Вместо това втренчи поглед в дъното на празната си чаша.

— О, не съм чувствителна на тази тема — успокои ги изменчивият. — Закони на биологията. Опростяват ми живота. Та, ако получа работата, с какво точно ще се занимавам на този етап? Не ми изглежда да работя газова хроматография или спектроскопия.

— Да, тези неща не са на дневен ред, поне засега. В биографията ви се споменава криптография.

— Учила съм и съм чела малко по въпроса. — Доста всъщност, но това беше в един друг живот. Когато изучаваше програмистика в Масачузетския технологичен институт.

Джейн чукна с молив бележника си.

— Не го видях в досието.

— Посещавах лекциите неофициално. Курсовата ми ръководителка беше строга — щеше да ме убие, ако разбереше, че се занимавам с това, вместо с диференциални уравнения.

— Звучи ми познато. — Джейн се усмихна.

— Може да е било за добро — каза Ръс. — Защото ми се струва, че тъкмо с това ще се занимавате при нас.

— При анализа на постъпващата от обекта информация се разделихме на две групи. Едната, тази, в която ще бъдете и вие, ще се опита да дешифрира съобщението. Другата ще изпраща до обекта серия от усложнени послания, заедно с повторение на първото. Това е групата на Джейн.

— Всичко ще става в рамките на компанията, нали? Без намесата на правителството.

— Абсолютно. Каквото и да правим, ще бъде за просперитета на компанията. Дано усилията ни не идат напразно.

— Ако бяхме в Щатите — заговори Джейн, — правителството можеше да се намеси, с обяснението, че става въпрос за защита на националните интереси. Но тук те не могат да предприемат почти нищо. Джек дори е самоански гражданин.

— Имате екип от НАСА обаче — посочи изменчивият.

— Аз съм от него — отговори Джейн. — Използвахме скафандри на НАСА, както и военен лазер, заради който стана онзи инцидент. Но споразумението с тях е точно определено и служителите от НАСА са нещо като волнонаемни.

— Което означава, че ще получат дял от печалбата, ако всички успеем — обясни Ръс, — и никой няма да получи нищо, ако изтече информация. Да не говорим за глутницата адвокати, които ще се спуснат в този случай и ще ги оглозгат до кости.

— Подобна клауза ще има и във вашия договор. — Джейн отново чукна с молива по бележника си. — Е, какво пък, мисля, че ще ви вземем. Трябва само да ви одобри и Джек, който рухна от умора преди няколко часа и няма да е във форма до утре сутринта. Но по принцип с кадровите въпроси се занимаваме двете с Наоми.

— Значи да чакам на телефона?

Ръс поклати глава.

— Островът не е голям. Ще ви намерим.

— Можете да бягате, но не и да се скриете — засмя се Наоми.

[1] Скалпелът на Окам — наричан още Бръсначът на Окам, разпространено наименование на принцип за опростяване в науката, съгласно който от множество теории, обясняващи даден феномен, трябва да се избере най-простата. По името на английския философ Уилям Окам (1285–1349). — Б.пр. ↑

37.

АПИЯ, САМОА, 13 ЮНИ 2021

Опитът да се разбие кодът на обекта бе най-интересната работа, която изменчивият бе вършил. Ако можеше да се затвори в някоя стая за известно време, насаме с единиците и нулите, би могъл да се справи сам. Независимо дали щеше да отнеме седмица, година или хилядолетие — това нямаше значение.

Но другите се надпреварваха с времето. Джек държеше да разчетат посланието, докато все още са водеща новина, така че да съобщят в първия ден за пробива в комуникацията и на следващия за разчитането на кода.

За да опази тайната, той повдигна залога — обеща награда от един милион за човека или групата, която разчете съобщението, стига да запази тази новина в тайна. В противен случай наградата падаше до сто хиляди долара.

Изменчивият се чудеше на тази странна логика, ако въобще имаше такава. Защо бяха толкова сигурни, че от това могат да се спечелят пари? Ами ако в съобщението се казваше просто: „Здрасти, ето ви малко красиви картинки в замяна на вашата любезност“. В такъв случай как смяташе „Посейдон“ да си върне вложените капитали? Като продава фланелки и пластмасови фигурки?

Когато постави този въпрос на Наоми, тя примижа, вдигна пръст пред устните си и отвърна почти шепнешком:

— Не ни е работа да се питаме защо.

Общият брой на единиците и нулите бе 31433, продукт на едно просто число и квадрат на друго — $17 \times 43 \times 43$. Следователно можеха да съществуват седемнайсет квадратчета, всяко със страна от по четирийсет и три точки, или четирийсет и три квадратчета със страни седемнайсет на четирийсет и три, подредени по най-различни начини. Или само една линия от 31433 единици информация.

Съществуваха мощни дешифриращи компютри и без съмнение, ако допуснеха в това да се намеси и правителството на Щатите, щяха

да получат достъп до тях. Но засега не желаеха да отиват на този вариант.

Липсата на възможности бе заменена от интуицията. Над проблема работеха двацет души. Разполагаха с двацет големи плоски монитора и пет 1,5 метрови холограмни кубове за визуализация в три измерения. Целта им бе да открият нещо, което прилича на разбираемо съобщение, или поне на част от такова. Помещенията, в които работеха, приличаха на кошмарна кръстословица, черни и бели квадратчета и кубове в несекващ хаотичен танц.

Изменчивият „долавяше“ нещо — не беше логика, със сигурност не и числа, просто усещането, че онова нещо зад стените на обекта се опитва да проговори. Но тъй като не беше човек, нямаше как хората да го разберат.

Може би изменчивият твърде много бе заприличал на хората, за да схване посланието.

Примамени от обещания милион, хората работеха трескаво и без почивка, ободряваха се с кафе и хапчета и Ръс бе принуден да обяви следващия ден за „дъждовен“. Всички трябваше да си останат по квартирите и да се наспят, или поне да си отдъхнат. Джек бе принуден да се съгласи. След пет дни упорита работа всеки човек започва лекичко да полудява.

Изменчивият прекара „дъждовния“ ден в разходка по хълма заедно с Ръс. Уговориха се да не говорят за проекта.

„Разходката“ се оказа изморително четирикилометрово катерене до Валайма, къщата, в която Робърт Луис Стивънсън бе прекарал последните години от живота си. Ръс я бе посещавал няколко пъти и предложи да бъде „местен гид“ на Рей.

Изменчивия вероятно знаеше за Робърт Луис Стивънсън повече от всички останали участници в проекта взети заедно, благодарение на курса по английска литература преди няколко превъплъщения. Но се престори на незапознат и остави на Ръс да му изнесе една лекция.

Реши да спомене, че е чел само „Островът на съкровищата“ и „Доктор Джекил и мистър Хайд“. Така че докато се катереха по склона, Ръс му разказа накратко съдържанието на „Дейвид Балфур“ и

„Черната стрела“, както и няколко истории от живота на Стивънсън на острова.

Изменчивият знаеше всичко това, но пък бе добър слушател. Как великият писател дошъл тук да търси облекчение от туберкулозата, не открил лек, но намерил покой и друг начин на живот. Той и жена му Фани пренесли много неща, които превърнали Валайма в изолирано кътче на цивилизованата Шотландия: фини чаршафи и китайски порцелан, пиано, на което свирели рядко, безброй книги, дори камина — в случай, че орбитата на Земята се промени неочаквано.

Щеше да е още по-интересно, ако Стивънсън бе написал прочутите си книги тук, но по времето, когато се преместил, те вече били издадени. На острова бе написал само пет книги, но затова пък се бе прочул с чудесните тържества, които уреждал, както за англичани и европейци, така и за местни. Открил хора, които обикнал, и те му отвърнали със същото. И прекарал последните си години в радост и безгрижие.

Изменчивият не се опитваше да съблазни Ръс, само го слушаше. Но дори това се оказа достатъчно. Ръс не беше безразличен към хубави жени и се намираще на един етап от живота, който малко наподобяваше този на Стивънсън, ако не се брой липсата на жена и болест и се прибавят всички преимущества на медицината от двайсет и първи век и добрите гени. Тялото и умът му бяха достатъчно млади, за да не превръщат в невъзможна или нелепа една връзка с трийсетгодишна жена. Докато пъхтяха нагоре по хълма и по-късно, когато седнаха да изпият по бира в малкото ресторантче, запотени и засмени, разликата във възрастта от бариера стана предизвикателство.

Разходиха се из имението на Стивънсън със свалени обувки, придружени от един местен юноша, който не знаеше почти нищо за произведенията на писателя, но познаваше добре живота в имението и говореше за шотландеца като за някой, който току-що е излязъл, най-вероятно за да прескочи до пристанището и да посрещне поредния кораб, или да поработи рамо до рамо с местните селяни — юношата им разказа, че въпреки влошеното си здраве Стивънсън обичал да се труди до пълно изтощение, защото едва тогава, когато умът му намирал пълен покой, можел да седи и да се наслаждава на красотата на гората и океана. След като малкият им водач си тръгна, Ръс заяви, че се надявал това да е вярно, но изпитвал съмнения.

Не за първи път изменчивият съжали, че не бе открил хората по-рано от 1932-ра. Щеше да е интересно да ги опознава през вековете, да гледа как се променят.

След обиколката се изкатериха още малко в планината, до мястото, където бяха погребани Стивънсън и Фани. На камъка прочетоха познатия надпис:

*Под необятния простор и звездния безкрай
гроб изкопай и да умра ми дай.
Радостен живях и радостно умирам, знай,
да бъде, паметнико,
върху теб тоз стих за мене увековечен:
„Тук той лежи,
където бе копнял да бъде,
преди да тлее в твоя плен —
моряк в дома си както тъй почива,
от морето уморен,
и както чувства се добре ловецът вкъщи,
след ловния обред!“^[1]*

— Чудя се дали наистина го е мислел — прошепна изменчивият. — „Радостно умирам“. Толкова болен ли е бил? Или може би говори за естествения ход на живота.

— Бил е много болен — потвърди Ръс, — но това не е от Самоа. Написал го е в Калифорния, много преди да пристигне тук и да подобри здравето си.

Изменчивият го улови за ръката и няколко минути разглеждаха смълчано камъка.

— Какво ще правим през останалата част от „дъждовния“ ден? — попита изменчивият.

— Не зная. Може да си построим крепост и да се замеряме със снежни топки.

Изменчивият се засмя.

— Имам по-добра идея.

На около километър надолу по хълма се издигаше старомоден хотел в стил двайсети век, в който прекараха няколко часа — под

тракация вентилатор на тавана, първо в задъхано любене, а след това, изтегнати на леглото, споделяха историите си. Ръс говореше повече, но беше нормално, след като смяташе, че е живял по-дълго.

Прибраха се чак по мръкнало и за да не предизвикват излишни приказки, се разделиха — Ръс отиде в града да вечеря, а изменчивият си направи сандвич.

Изменчивият предполагаше, че тайната им няма да остане тайна дълго — всъщност новината дори ги бе изпреварила още преди да напуснат стаята в хотела, където рецепционистът бе познал Ръс. На Самоа клюките са превърнати във висше изкуство, в спорт за развлечение. Рецепционистът имаше братовчед, който работеше за проекта, и всеки местен служител знаеше някаква версия на историята още преди Ръс и Рей да се спуснат от хълма. Останалите бяха запознати с вестта на следващия ден.

Но двамата бяха в неведение, че са станали известни. Тази нощ Ръсел не можа да заспи. Харесваше Рей, но осъзнаваше, че е женен за работата си. Бяха минали трийсет години от последния път, когато се бе „влюбвал“ — нямаше друга дума за това, което изпитваше към Рей. Просто не можеше да я прогони от ума си. Повтаряше си, че е истински късметлия, че този ден е променил живота му.

Но не знаеше и половината от истината.

[1] Превод Искра Пенчева — Б.пр. ↑

38.

ЛОС АНДЖЕЛИС, КАЛИФОРНИЯ, 25 ЮНИ 2021

Това, което в края на краищата предаде изменчивия, бяха пръстовите отпечатъци. Истинската Рей Арчър поиска да ѝ подновят шофьорската книжка и отпечатъците ѝ бяха пратени в държавния информационен център.

За частици от секундата компютърът откри, че са идентични с други отпечатъци, от база данните на ЦРУ. От Централното разузнавателно управление благодариха на щатската служба и казаха, че поемат нещата.

Всички работещи в проекта „Посейдон“, без да знаят, бяха дали отпечатъците си на един самоански мияч на чинии, вербуван от ЦРУ. Когато в Управлението узнаха, че съществуват две Рей Арчър с еднакви отпечатъци, едната от които работи в свръхсекретен научен проект, настъпи истинска лудница.

На вратата на истинската Рей позвъни полицаи и след като се извини любезно, поиска да вземе нови отпечатъци, тъй като старите ѝ били изтрети.

Истинската Рей Арчър бе приятно изненадана, че държавни служители я посещават у дома, вместо да я викат в града, но ѝ се щеше да я бяха предупредили по телефона, тъй като изглеждаше ужасно.

Хубавичкият офицер обаче не даваше пукната пара за външния ѝ вид, също и жената в колата, която я снима с мощен фотоапарат.

Събраните данни бяха откарани в Лангли, в една сграда, която не се отличаваше с нищо особено на външен вид, където набързо сформиран екип от агенти се опитваше да разбере какво точно става и какво трябва да се предприеме.

Разполагаха с няколкоминутен запис на Рей Арчър, майка на тризнаци, и освен това с шест снимки на друга Рей Арчър, лабораторна асистентка в Самоа. Поне на външен вид двете много си приличаха —

красиви жени със смесено американско-японско потекло. Това, че притежаваха сходни черти и фигури, не беше толкова необичайно — необяснимото идваше от идентичните пръстови и ретинови отпечатъци. Това означаваше, че жената в Самоа е шпионин от нов и непознат тип, вероятно клонинг.

Но кой би си направил труда да клонира Рей Арчър и с каква цел?

За всеки случай агентите разпитаха и в други учреждения, за да се уверят, че никога и при никакви обстоятелства Рей не е била вербувана да работи за правителството. Информацията в компютъра би могла да бъде променена по някакъв начин, но не и пръстови отпечатъци, взети от чаша и сравнени с други, също получени по директен способ.

Агентите нямаха търпение да приберат Рей Арчър и да ѝ зададат някои въпроси.

39.

АПИЯ, САМОА, 15 ЮЛИ 2021

Изменчивият бе заинтригуван и озадачен от промяната в отношенията на хората към Рей. Някои, изглежда, я смятаха за безсрамна манипулаторка, или може би за нимфоманка. Много от мъжете се радваха за Ръс, старото куче, и таяха прикрита завист. Рей не носеше грим, нито предизвикателни дрехи, но повечето мъже я бяха белязали още от самото начало като „страшна мацка“. Повечето я бяха виждали по бански и знаеха, че на прекрасно оформеното ѝ дупе е татуирано изгряващо слънце.

И мъжете и жените обаче не се и съмняваха, че тук не става въпрос само за секс. Начинът, по който го поглеждаше тя и как той я гледаше, начинът, по който се променяха гласовете им, когато разговаряха един с друг...

След „дъждовния“ ден повечето служители се върнаха на работа с подновен плам. Имаше и такива, които не бяха успели да се възползват от почивката — може би бе ударил часът да повикат на помощ правителството.

Правителството и без това бе готово да се намеси, но не в разшифроването.

Двама агенти на ЦРУ — преструваха се на младоженци — бяха запазили за цяла седмица луксозния ъглов апартамент в „Аги Грей“. Четирима други агенти държаха по една от останалите стаи. Бяха долетели до Американска Самоа с военнотранспортен самолет, след което бяха взели ферибота за Апия, за да избегнат евентуалното тършуване на багажа.

Седми агент, белокоса възрастна жена, нае стая в хотелчето, където се бе настанила Рей Арчър. Още на другия ден, час след като камериерките приключиха с почистването, стаята на Рей бе претърсена щателно.

Претърсването и наблюдението не дадоха никакви резултати. По природа подозрителен, изменчивият се стараяше във всичко да

наподобява човешко поведение. Хранеше се, пиеше и екскретираше на определени интервали и всяка нощ прекарваше по осем часа на тъмно в леглото. Това, че анализираше 31433 единици и нули, вместо да спи, оставаше незабелязано за външния наблюдател.

На три пъти Рей се прибира рано сутринта, след като бе прекарала нощта със своя шеф. Това отхвърляше възможността за директен подход, а именно да се явят в „Посейдон“ и да им разкажат всичко, което знаят за тайнствената служителка. Дори да се оставеше настрана фактът за сексуалната ѝ връзка с един от ръководителите на проекта, само това, което знаеха за Джек Халибъртън, бе достатъчно да поуухнат надеждите им за сътрудничество с американските специални служби. Джек бе използвал най-безкомпромисно ресурсите на Военноморския флот, за да събере група талантиливи учени, след което ги бе привлякъл извън флота и бе прекратил взаимоотношенията си с доскорошната си служба. Той дори вече не беше американски гражданин.

Другият възможен подход — да отвлекат жената от улицата или от стаята ѝ — имаше известни преимущества, но агентите нямаха представа, че ще е по-лесно да „отвлекат“ тежък танк „Пауел“. Тъй като нямаха юрисдикция за действие на острова, предпочитаха засега да не привличат излишно внимание. Използваха примамка, при това косвена.

Ръс бе оставил визитната си картичка в една кутия, от която веднъж месечно се теглеше томбола с награда уикенд за двама в „Аги Грей“ — в ъгловия апартамент или в президентския. Той спечели ъгловата стая в уикенда, след като младоженците си тръгнаха.

Агентите знаеха, че рано или късно ще си имат работа с Ръс. Бяха готови да действат директно.

Съществуваха три възможности — единият или другият да пристигне пръв или да се появят заедно. Последното бе най-малко вероятно, тъй като двамата все още се стараеха да са дискретни. Но групата на ЦРУ бе готова за всяка от трите възможности, също както и за четвъртата — да не дойде никой.

Ако пръв се появеше Ръс, трябваше да му дадат някакво обяснение.

Но първа дойде жената.

Изменчивият влезе в дневната, хвърли чантата си на леглото и влезе в банята да си оправи прическата. И чу странен шум откъм хола — един мъж постави дървен клин под процепа на външната врата и същевременно друга врата се отвори и затвори.

Изменчивият излетя обратно в хола и се сблъска с мъжа и жената, които бяха влезли от съседната стая.

— Не си създавай главоболия — каза мъжът. — Знаеш защо сме тук.

— Вие ми кажете — отвърна машинално изменчивият, докато обмисляше различните възможности.

— Ти не си Рей Арчър. Но тъй като приличаш по твърде много неща на нея, трябва да си клонинг или нещо от тоя род.

— Нямам представа за какво говорите!

— Току-що разговаряхме с Рей Арчър, която е в Пасадена. Ти си друго лице.

— За кого всъщност работите? — попита изменчивият.

Жената повдигна рамене.

— За американските тайни служби.

— Юрисдикцията ви не се простира дотук.

— Искаме само да ви зададем няколко въпроса.

Изменчивият се пресегна и вдигна чантата.

— Не. — По средата на разстоянието до вратата чу приглушен звук и една стреличка се заби в гърба му. Изменчивият посегна към нея — прояви необичайна гъвкавост — и я извади. Имаше пластмасови крилца.

Мъжът стискаше нещо, което приличаше на детско пистолетче.

— От това не се умира — каза той. — Само ще те позамае.

Изменчивият огледа внимателно стреличката, подуши я и я разклати до ухото си.

— Останало е малко вътре.

— Не е нужно голямо количество... — Агентът изстена, пусна пистолета и падна на колене. Стреличката стърчеше от шията му, забита дълбоко, право в сънната артерия. Той успя да я измъкне, но коленете му поддадоха и той се просна на пода и крайниците му затрепериха конвулсивно.

— Трябва да внимаваш, когато си играеш с това — укори го изменчивият, натисна дръжката, но вратата беше залостена. Чу тихия

шум от търкане на метал в кожа и с три бързи крачки се озова върху жената, преди тя да насочи автоматичния си пистолет. Дръпна ръката с оръжието настрана и чу изпукването на скъсано сухожилие или строшен пръст, преди пистолетът да гръмне, почти безшумно, към стената. Сега оръжието бе у него.

Жената изкрещя от болка и иззад вратата към съседната стая изскочи дребен мъж, въоръжен с къса двуцевка. Изменчивият отскочи настрана тъкмо когато първият ударник щракна. Горещата струя мина на сантиметри от лицето му. Той посегна към пушката и вторият изстрел му откъсна ръката от рамото.

В настъпилата оглушителна тишина, със струяща от зейналата рана кръв, изменчивият вдигна пистолета и го опря между очите на дребния мъж.

— Бум — рече той и после захвърли пистолета. Обърна се, прекоси с две крачки помещението и се хвърли през прозореца на балконската врата. Тупна на терасата сред дъжд от натрошени стъкла, претърколи се през перилата и се строполи пред входа на хотела.

Ръс бе на половин пресечка по-надолу и бе вдигнал глава при звука от изстрела. Видя някой да пада от стаята, да се удря в паважа, да става и да хуква по улицата; от мястото на откъснатата ръка шуртеше кръв.

Изглеждаше като човек без лице, или с нахлузен на главата чорап. Ръс потърка очи.

Непознатият пребяга през уличното движение — с един скок се озова върху преминаващата отсам кола, със следващия върху покрива на движещата се в обратна посока, скочи на отсрещния тротоар, прехвърли се през ниската ограда на пристанищния парк, затича се с бързината на олимпийски спринтьор между изплашените хора, метна се върху каменната стена на вълнолома и изчезна във водата зад нея.

Първите, които дотичаха след него на вълнолома, видяха само вълнички в спокойната вода на залива. А после въздухът се разцепи от воя на сирените.

Изменчивият се притаи на дъното на пристанището, в сянката на един танкер. Започна да се превръща в риба, колкото се може по-бързо, преобразуваше кости, стави и сухожилия, мускули и вътрешни органи

в издължената страховита форма на рифова акула. Остави на дъното само окървавените дрехи, като примамка.

Метаморфозата почти бе завършила, когато чу пляска от гмурването на водолазите. Пое дълбока глътка топла солена вода, примесена с дъх на дизелово гориво — колко вкусно! — и се отправи с мощни движения на мускулестото си тяло към открито море.

Един полицейски хеликоптер координираше издирването в пристанището, но биноклите и сонарите не откриха нищо освен рибни пасажи и изхвърлени на дъното отпадъци. Имаше и две по-едри акули, едната вероятно изплашена от хеликоптера.

Ръс така и не бе познал в окървавения беглец жената, която обичаше. В първия миг си помисли, че се е озовал на снимачна площадка — над хотела имаше филмова компания и може би използваха „Аги Грей“ за някоя от сцените. Продължи към хотела, като клатеше объркано глава.

Всички на рецепцията говореха развълнувано по телефоните си. Двама полицаи с извадени пистолети вече тичаха нагоре по стълбите. Докато Ръс ги изпровождаше с поглед, до него застана непознат мъж и попита:

— Ръсел Сътън?

Беше нисък, мускулест и миришеше някак странно. На барут?

— Кой сте вие?

Мъжът му показва удостоверението си.

— Кенет Суонуик. Агент на ЦРУ.

Ръсел поклати глава.

— Нищо не разбирам.

— Рей Арчър е шпионин. Ние...

— Това да не е някакъв филм?

Бе ред на агента да го погледне сконфузено.

— Какъв филм?

— Същият, който снимат на вълнолома.

Мъжът си пое въздух.

— Не, не е филм. — Вдигна удостоверението си отново. — Използвахме лотарията за примамка. Знаехме, че Рей Арчър е шпионин, и искахме да я заловим, без да подозира.

— О, я стига! Зная, че не е никакъв шпионин. — Но в съзнанието му започваше да се прокрадва подозрение.

— Бяхме готови да я отведем и разпитаем, но тя уби един от агентите ни, рани друг и скочи от балкона.

— Не може да е била тя! Някой, който прилича на нея?

— Точно за това става въпрос. Мисля, че ще можем да го докажем.

— Чакайте малко. — Ръс посочи вратата. — Значи това е била...

— Не знаем коя е била. Твърдеше, че е истинската Рей, и наистина приличаше на нея. Чак до отпечатъците на пръстите.

— Но...

— Но истинската Рей Арчър си е в Калифорния. Срецахме се с нея. Тя заяви, че не знае нищо за тази история, и мисля, че можем да ѝ повярваме.

Към тях се присъедини красива жена с преbledняло лице. Дясната ѝ ръка беше превързана.

— Това ли е господин Сътън?

— Да — отвърна Суонуик. — Но е малко объркан.

— Все едно ние не сме. — На ръст бе колкото Ръсел и го фиксираше от същата височина с големите си сиви очи. Зениците ѝ бяха свити от обезболяващото. — Аз съм Анджела Смит.

— И вие ли сте агент?

— Следовател.

— Значи това не е филм?

— Щеше ми се да е. Тогава щях да си седя на последния ред и да хрупам пуканки. — Обърна се към Суонуик. — Ти поеми полицията. От Централата ни пращат адвокат. — Отново се обърна към Ръсел. — Познавали сте Рей Арчър по-добре от другите тук. Имали сте интимна връзка с нея.

Той кимна предпазливо, после поклати глава.

— Вижте, невъзможно е да го е направила тя. В никакъв случай.

— Може и да не е била тя — побърза да отвърне Суонуик. — Но който и да е бил, е доста опасен и на свобода.

— Трябва да поговорим за това, а не може да се качим в стаята — заяви Анджела Смит. — Там сега е полицията. — Тя посочи към бара с превързаната си ръка. — Чичо Сам ви кани на бира.

В малкия бар имаше само една свободна маса. Барманът дойде да вземе поръчката. Зад прозореца, който гледаше към пътя и пристанището, се виждаше нарастваща тълпа зяпачи, задържани от неколцина полицаи.

— Опитайте се само за минутка да си представите, че Рей е била шпионин — почна Суонуик. — Някога да ви се е струвало, че изцежда от вас информация?

— Не помня такова нещо — отвърна Ръс, малко ядосан от встъплението. — Двата работехме над един и същ проблем. Разговаряхме доста за това. Както и всички останали колеги.

— Добре, да опитаме по друг начин. — Жената се намръщи, докато наместваше ръката си на масата. — Тя е твърдяла, че е учила астрономия. Имаше ли познания в тази област?

— Без никакво съмнение. Доктор Дагмар със сигурност ще го потвърди, тя е нашият водещ астроном. Рей си разбираше от работата и бе много по-наясно с астрономията от лаици като мен. Аз съм само морски инженер, макар че през живота си доста съм се занимавал с астрономия.

Суонуик кимна.

— Да е проявявала някакъв особен интерес към военното приложение на вашата находка? Към обекта, с който работите?

Той се замисли.

— Военно приложение? Не мисля, а и не съм голям специалист по този въпрос. Щях да запомня, ако ме беше разпитвала за нещо подобно.

В бара се появи полицай с къса двуцевка, поставена в прозрачен плик. Суонуик се изправи.

— Вие ли стреляхте по жената с това? — попита полицаят.

— Беше при самозащита. Тази жена е...

— Да, да. — Полицаят махна с ръка и един униформен зад него се приближи и щракна на агента белезници.

— Не е необходимо — възрази Суонуик, но едрият полицай го бутна към вратата. — Тя имаше оръжие — добави той.

— А вие носите това, в случай че ви погне някоя мишка — отвърна първият полицай. Обърна се към Ръсел. — Доктор Сътън, ако обичате, изчакайте тук с дамата. Скоро ще дойде наш служител да вземе показанията ви.

Тримата излязоха. Сътън се обърна към жената.

— Той наистина ли е стрелял по нея с пушка?

— И я уцели. Откъсна ѝ ръката. — Последва мъртвешка тишина.

Хората от съседните маси ги гледаха. Тя изпуфтя. — Като стана въпрос за дами...

Ръс посочи.

— Зад щанда с подаръци, по коридора и вляво.

Жената си взе чантата.

— Ей сега се връщам.

Ръс не беше изненадан, че така и не я видя повече.

40.

ФАЛЕОЛО, САМОА, 15 ЮЛИ 2021

След като се озова от другата страна на рифа, изменчивият навлезе в дълбоки води и се отправи на запад, към летището Фалеоло. На следващия ден имаше полет за Хонолулу.

Смяташе да си върне човешката форма и да излезе на брега по тъмно. Да се скрие за известно време, после да се отправи към аерогарата. Оставаше да реши проблема с купуването на билет без паспорт и кредитни карти. Би могъл да си направи фалшиви пари, но дори при нормални обстоятелства щеше да е подозрително да купува билет в брой. Освен ако не се представеше за местен, само че не знаеше добре езика.

Преди осемдесет-деветдесет години просто щеше да си избере подходяща жертва, да я убие, да я копира и да използва билета ѝ. Но сега подобна идея му се струваше неприемлива. Освен ако не ставаше въпрос за мъжа, който бе откъснал с изстрел ръката на Рей. Светът щеше да е по-добро място без него.

Когато стигна във Фалеоло, вече имаше по-добър план. Рискован, но ако се провалеше, отново щеше да избяга в океана. Поне в бягството вече имаше богат опит.

Продължи още половин миля след Фалеоло, извън обсега на светлините. Луната, в първа четвърт, бе достатъчно слаба. Изменчивият доплува до плитчините и премина към метаморфозата.

Около килограм от общата материя отиде за изработването на чанта, натъпкана с употребявани петдесет– и стодоларови банкноти. Още няколко килограма използва за лека раница с няколко ката мръсни дрехи и портфейл със самоански банкноти, достатъчни за пътуване с такси и едно-две питиета, американска универсална лична карта и шофьорска книжка, отговарящи на човека, който не без усилие се опита да пресъздаде. Нют Мартин, с нищо незабележим тип, попаднал случайно в тази част на света. Млад, търсец, бягащ от нещо. Пари,

достатъчни за храна и напитки и за още нещичко. За последното бе заделил повече.

Изработи и паспорт, който щеше да издържи на визуална проверка, но не и на компютър.

Към осем и трийсет излезе на брега, изтърси водата от дългата си руса коса и тръгна към летището. Спря такси и каза на шофьора да го откара при Часовника.

Планът му не се отличаваше с нищо особено. Да открие някой млад американец, достатъчно отчаян, че да се съгласи временно „да изгуби“ портфейла, паспорта и билета си в замяна на солидна сума. Едва по-късно нещастникът щеше да разбере, че играта е малко по-сложна, отколкото е изглеждала.

Часовника бе кула от началото на двайсети век, една от забележителностите на града, разположена в самия център. Изменчивият плати на шофьора и тръгна по Крайбрежната към пристанището. Знаеше, че там има барове с лоша репутация, но никога не ги бе посещавал. „Рей Арчър“ не беше такъв тип. Нют Мартин беше.

„Лошият Били“ му изглеждаше най-подходящ. Още от тротоара долови миризмата на вкиснала бира и цигарен дим. Дуднец рап отпреди двайсетина години. Изменчивият си проправи път през тълпата при входа, където въздухът бе най-чист, и се доближи до бара. Тук имаше само двама посетители, останалите седяха на масичките или се подпираха на стените, разговаряха гръмогласно на два езика. Острият му слух долови и трети, от една френска двойка в ъгъла — обсъждаха шепнешком атмосферата в заведението.

Един от разговорите на английски бе посветен на странните събития в хотел „Аги“. Мъжът, местен, ако се съдеше по мургавия цвят и чертите му, разказваше, че имал в полицията приятел, според който ставало въпрос за индустриален шпионаж и война на интереси.

— Тъй де — отвърна другият, — щом се гърмят с пушки и правят фокуси като в стари филми на Джеки Чан.

Изменчивият търпеливо почака барманът да му обърне внимание и поръча двойно мартини. Наложил се да поясни какво по-точно очаква и накрая получи половинлитрова чаша с долнопробен джин, лед и няколко лимонени резенчета, плуващи отгоре. (От времето, когато бе работил като барман, можеше да познае евтиния джин по миризмата.

Този му го наляха от пластмасова бутилка и вероятно произхождаше от някоя нелегална спиртоварна в покрайнините на града.)

Вкусът му беше интересен: малко напомняше за миризмата на пристанищната вода.

Ароматна самоанска проститутка се прилепи за него.

— К'во пиеш? — Беше млада, но с наченки на ранно затлъстяване.

Изменчивият премисли всички възможни отговори, които бе чувал от други мъже в подобна ситуация — „разкарай се“, „очисти въздуха“, „вдигай гълъбите“, „махай с крилца“. Вместо това каза:

— Мартини. Искаш ли?

— Какво ще трябва да направя за него?

— Не съм примрял за теб.

Тя се покатери на стола, като безсрамно разкри гащичките си.

— Познавам едни момчета...

— Не е това. — Изменчивият махна на бармана да сипе от същото на момичето. — Да знаеш къде се продава дрога?

— А бе, човече... — Тя се озърна. — Навсякъде е пълно с ченгета. Не чу ли какво е станало в „Аги“?

Барманът донесе напитката и изменчивият демонстративно зарови пръсти в портфейла си в търсене на някоя двайсетачка.

— Току-що пристигам. Какво толкова е станало?

— Не знам, било е по обяд. Още съм спяла. — Не откъсваше очи от натъпкания портфейл. — Мога да ти доставя всичко, каквото поискаш. Не бива да се мотаеш по улиците, ченгетата прибират всички непознати *палаги*, бели хора де.

— Чакай малко. — Изменчивият отскочи до невероятно мръсната тоалетна и промени цвета на кожата си под бледата неонова светлина. Когато се върна, имаше същите черти, но беше мургав и с черна коса.

— А, това е друго нещо. — Тя потърка бузата му с палец и го погледна. — Колко ще издържи?

— Ден-два. Та какво според теб е станало в „Аги Грей“?

— Разправят, че било като каскада. Първо гърмежи и после някакъв тип изхвърчал през прозореца и тупнал пред входа... след това се затичал по улицата, през парка и право във водата. Едната му ръка

била откъсната, всичко било опръскано в кръв, но това не го забавило. А бе съвсем като на кино.

— А кинаджиите какво казват по въпроса?

— Казват, че не е от тях, ама знаеш ли?

— Тъй де. Пий и да вървим.

— Къде?

— За дрога. — Изменчивият довърши мартинито с едно гаврътване. Момичето се опита да направи същото, но се закашля. Барманът ѝ донесе вода и изгледа строго изменчивия.

— Май не биваше да го правиш — рече изменчивият на момичето, след като то се успокои. — Никой не знае какво сипват в това нещо.

Тя въздъхна, кимна замаяно и се изхлузи неуверено от столчето.

— Ще те заведе на един купон и ще те запозная с някои хора. Обаче искам да се грижиш за мен, нали?

— Какво значи това?

— Значи сто долара.

— Ще видим — отвърна той, улови я за рамото и я побутна към вратата. — Става, ако съм доволен.

Минаха няколко пресечки по крайбрежната улица и влязоха в някаква тъмна пряка. Момичето спря при една тойота, по която имаше повече ръжда, отколкото боя, и отвори със скрибуцане вратата на шофьора.

— Качвай се.

— Ще можеш ли да караш? — Вратата откъм изменчивия отказваше да се отвори. Тя се наведе и я бутна отвътре.

— Да бе, да. Качвай се.

В купето миришеше на мухъл и марихуана.

Двигателят, поне два пъти по-възрастен от шофьорката, запали чак на третия опит. Излязоха на пътя. Момичето караше прекомерно предпазливо, типично за внимателните, но пияни шофьори. Колата криволичеше.

— Искаш ли аз да карам? — предложи той. Не се страхуваше, че ще умре, а по-скоро да не привлече вниманието на полицията.

— Не... толкоз е забавно. — Тя въртеше волана неуверено нагоре по един виещ се път, същия, който водеше към имението на

Стивънсън. Стараеше се да задържи колата върху бялата лента и понякога дори успяваше.

Подминаха Валайма и навлязоха в гориста местност без къщи.

— Гледай за оранжева лента откъм твоята страна — рече тя, след като забави до пешеходна скорост. — Вързана на дърво. Ниско долу.

— Ето я — рече изменчивия, преди да се сети, че момичето не вижда толкова добре в тъмното.

— Къде? Нищо не виждам. — Тя се наведе към предното стъкло и десните колела заораха в чакъла. Изправи кормилото и едва се размина с летящ насреща им мотоциклетист.

— Повярвай ми, наистина я видях. — След стотина метра фаровете осветиха светлоотразителната оранжева лента и момичето отби по черния път след дървото.

— Ей, орлов поглед имаш! — В мрака пътят едва се различаваше и изменчивият остана нащрек. Уцелиха няколко дупки, толкова дълбоки, че водата от локвите опръска страничните стъкла, а момичето си блъсна главата в тавана и избухна в налудничав кикот.

Най-сетне стигнаха при къща в западен стил, с оскъдни светлини, едва проникващи през спуснатите щори, и десетина коли, паркирани на макадамовия паркинг отпред. Освен таралясници като този на момичето имаше и съвсем нови коли, две таксита и една лъскава лимузина.

Прекалено много хора, помисли си изменчивият. Трябваше да е внимателен.

Къщата бе съвсем нова. Бизнесът очевидно вървеше добре.

Момичето натисна звънеца и вратата се отвори едва-едва. Висок черен мъж я разглеждаше през процепа.

— Ти ли си, Мо'о? Имаш ли пари?

Тя посочи изменчивия с палец.

— Тоя има достатъчно.

Мъжът премести поглед върху изменчивия.

— Що да ти вярвам?

— Няма защо. Не познавам никой тука. Малката обеща да ме заведе при хора, дето имат дрога.

— Купуваш или продаваш?

— В момента купувам.

— Да ти видя парите. — Блесна фенерче. Изменчивият отвори портфейла и прокара пръст по банкнотите. Мъжът промърмори нещо и вдигна светлината към лицето му.

— Какво пък, ще рискувам. — Отвори вратата. — Но ако се окажеш ченге, ще очистим семейството ти пред очите ти. А после и теб.

Изменчивият сви рамене.

— Не съм ченге, а и нямам семейство. — Прекрачи прага, но мъжът спря момичето.

— Имам пари — замънка тя. — *Той* има пари.

— Сто долара — каза изменчивият, извади от портфейла две петдесетачки и ѝ ги подаде.

Мъжът позволи на парите да сменят притежателя си, но продължи да запречва вратата.

— Върви си у дома, Мо'о. Не искам да си имам повече ядове с твоята *матай*.

— На двайсет и една съм и тя е кучка.

— Пияна си. Иди да се напиш в колата.

— Да, чакай ме в колата — каза изменчивият. — Ще ти дам още сто долара, като получа това, за което доход. — Тя се отдалечи, като мърмореше недоволно и се клатушкеше.

Обстановката бе като на привършил купон, когато никой не иска да се прибира у дома. Петдесетина души стояха, седяха или лежаха. Една голяма маса бе затрупана с напитки, храна и пепелници. Въздухът бе посивял от цигарен дим. Изменчивият долови мириса на скъпи пури и на хашиш. Никой не пушеше хероин, но затова пък навсякъде се виждаха спринцовки, три бяха поставени в кана с бистра течност на бюфета.

Помещението изглеждаше недовършено. Стените бяха прясно боядисани и облепени с плакати на туристически компании. Нова евтина мебелировка, разхвърляна хаотично.

— Е, какво да бъде за теб? — попита чернокожият.

— Хашиш — отвърна изменчивият и си припомни времето, когато бе опитвал за първи път тези неща. — Да имате „черен въглен“?

— Мечтай си. Повечето тука пушат само „лилав“. Изменчивият поклати глава.

— Значи нищо от Мароко. Азиатският какъв е?

— „Червен“ и „златен“. Но струва скъпичко.

— Една кесийка „златен“. Колко?

Мъжът каза 250 и изменчивият ги отброи.

Взе кесията и един стъклен чибук и се намести в сгъваемо кресло в ъгъла, откъдето можеше да наблюдава цялата стая.

Хашишът имаше интересен вкус. Гореше бързо, вероятно заради примесите. Малко асфалт?

Изменчивият търсеше човек, който да изглежда, сякаш е привикнал да живее охолно, но напоследък щастието го е загърбило. За предпочитане да не е местен — една трета от мъжете спадаха към тази категория.

Най-добре беше да е американец, така щеше да е по-лесно да влезе в новото си амплоа. Имаше един чернокож със сравнително по-светъл оттенък, който на външен вид малко приличаше на изменчивия, макар че бе с няколко сантиметра по-висок и доста по-пълен. Седеше в друго сгъваемо кресло, подпрял брадичка с юмрук, и слушаше сънено спора между двама едри мъже, кръстосали нозе на пода. Хубави дрехи, които плачеха за гладене.

Стискаше празен чибук. Изменчивият седна на пода до него и запали своя.

— Ти какво ще кажеш? — обърна се един от спорещите към новодошлия. — Колко е стара вселената?

— Тринайсет цяло и седем милиарда години. Но спомените ми за онези далечни времена малко се губят.

Мъжът се засмя, но поклати глава.

— Почти позна. Шестнайсет милиарда.

— Оставиш ли го, ще ти изпее цялата Теория на относителността — оплака се чернокожият. — М-м. Какво пушиш?

Изменчивият му подаде кесията.

— „Златен“, вземи си. — Обърна се към любителя физик: — Мога да ти разкажа поне за два милиарда и половина от тях. Доста Дълги дни бяха.

И почна да им разправя колко малка е била вселената тогава. Вторият мъж на пода го гледаше с изражение на гонещ дрямката кокершпаньол.

Чернокожият си взе щипка хашиш, уви я в хартия и я подуши. После кимна и върна кесията на изменчивия.

— Благодаря.

Изменчивият драсна клечка кибрит и я вдигна към него. Мъжът запали, вдъхна дълбоко от дима и го задържа. После издиша бавно и кимна доволно.

— Какво ще искаш?

— Защо? Не вярваш ли в спонтанното желание всичко да се дели с ближния?

— Не си чак толкова смахнат, че да делиш с ближния „златен“.

— Добро наблюдение.

— Значи искаш нещо, но не дрога. Остават секс или пари. — Той завъртя бавно глава. — От мен не можеш да получиш нито едното, нито другото.

— Има още едно нещо обаче. — Изменчивият се надигна, преструваше се на замаян. — Да поговорим отвън?

Мъжът кимна, но продължаваше да седи. Вдигна бавно пръст.

— О, и никого не смятам да убивам. Повече няма да го правя.

Двамата от пода ги изгледаха със застинали лица.

— Не става дума за това. Ела. — Чернокожият се надигна с усилие и тръгна до него, олюляваше се. Вероятно бе по-дрогиран, отколкото изглеждаше. Изменчивият каза на домакина, че ще се върнат след малко.

Някакво животинче задраска уплашено, когато отвориха вратата. Иначе в гората цареше тишина, само някъде бавно капеше вода.

— Ето какъв е проблемът. Утре сутринта трябва да се кача на самолета за Щатите. Но нямам билет, нито паспорт.

— Е, и? — попита мъжът, примигваше унесено.

— Ти имаш ли паспорт?

— Естествено. Но няма начин да минеш за мен.

— Това не е проблем. Правил съм го.

— А с мен какво ще стане? Няма да мога да си тръгна оттук.

— Не бери грижа. Ще ти го пратя по пощата, щом стигна. За 24 часа е тук. Дори и да не го получиш, ще идеш в посолството и ще съобщиш, че си го изгубил. Ще ти издадат временен, а в Щатите ще го замениш за истински.

— Трябва да обмисля предложението ти. Колко?

— Пет хиляди в аванс плюс цената на билета. Вероятно ще разполагат със свободни места само за първа класа, което прави още

хиляда. Ще ти пратя още пет хиляди, ако стигна без проблеми до Лос Анджелис. Заедно с паспорта.

— И трябва да ти повярвам за всичко това? На абсолютно непознат, в къща, където се предлага дрога?

— Това ще ми е застраховката. Представи си какво ме чака, ако съобщиш, че паспортът ти е бил откраднат.

Мъжът млъкна, мислеше. Изменчивият използва този момент, за да огледа отблизо разширените му зеници и да копира ретиновия модел — за всеки случай.

— Съгласен, ако прибавиш и две кесийки „златен“. — Стиснаха си ръцете и изменчивият използва това, за да се сдобие и с пръстовите му отпечатащи. Мъжът почна да му пише адреса, на който да прати паспорта и парите. През това време изменчивият влезе вътре и купи още две торбички хашиш. Чернокожият поиска четиристотин долара и отказа да направи отстъпка за удвоеното количество. Каза, че десет кесийки вървели за хиляда и петстотин. Изменчивият отвърна, че ще вземе само две.

Мъжът отвън поиска да ги получи незабавно, но изменчивият отказа — първо трябвало да се снабди с билет. Тръгнаха по пътя към ръждясалата тойота. Младата проститутка се бе изтегнала на седалката на шофьора и похъркваше. Изменчивият внимателно я премести на задната седалка и взе ключовете от джоба ѝ.

Докато се връщаха в града, мъжът до него също се унесе в дрямка. Изменчивият реши да не минава по Крайбрежната — полицаите вероятно познаваха колата и щяха да се зачудят, ако я кара друг. Полута се малко, но накрая излезе до „Макети Фу“ — универсалния магазин. Сградата на магазина се издигаше вдясно, вляво имаше само мочурища. Зад магазина започваше откритата площ на битпазара, а по-нататък бе само летището — половин час, при бавно каране, за да не събуди пътниците.

Летището бе ярко осветено и имаше доста коли и автобуси. Самолетът, на който изменчивият смяташе да се качи на сутринта, щеше да се приземи след половин час. Той си спомни, че въпреки късния час, когато бе пристигнал, касата за билети все още работеше.

Мъжът до него се размърда и се прозя, но в купето беше твърде тясно, за да се протегне.

— Тъй. Даваш ми парите, влизам вътре, купувам си билет до Лос Анджелис, давам ти го и получавам моя дял и дрогата.

— Правилно. — Изменчивият му подаде доларите, пристегнати с ластик. — Само че смятам да ти правя компания. Хашишът остава тук, в случай че вътре държат кучета. Когато се върнем, ти ми даваш билета и получаваши парите и хашиша. Аз ще те откарам до града. — Изменчивият спря на паркинга близо до входа.

— Съгласен, без последната част. Ще си взема такси.

— Какво, не ми ли вярваш?

Мъжът изсумтя.

— След като получиши билета и паспорта, за теб съм по-полезен мъртъв, отколкото жив.

— Не се бях сетил за това — призна откровено изменчивият. — Май си по-наясно с престъпните дела от мен.

— Не питай старило, а патило — отвърна мъжът.

Слязоха и тръгнаха към сградата. Първият етаж беше открит, без стени.

Имаше десетина души: седяха по пейките и четяха или гледаха телевизия. Някаква младежка група вдигаше шум в ъгъла. Вероятно това бяха танцьорите, които посрещаха с готова програма туристите от Щатите.

Изменчивият се качи на втория етаж в бара, а неговият спътник се отправи към гишето. Нямаше опашка, представителката на самолетната компания изглеждаше уморена и изпълнена с досада и не направи никакво усилие да го прикрие.

Изменчивият си поръча бира и седна близо до стълбището, за да може да наблюдава как върви купуването на билета. Даваше си сметка какво би станало в Щатите, ако се появиши посред нощ на летището и поискаш да си купиши самолетен билет в брой с навити на руло двайсетачки и петдесетачки, че и без никакъв багаж.

Младата жена прие всичко това сякаш мъжът си купуваше хляб, макар че все пак надзърна в паспорта.

Когато се върнаха в колата, изменчивият провери паспорта и билета и подаде на мъжа ключовете.

— Ще се справиши ли?

— Ще карам бавничко, като теб. Тук ли ще останеш?

Изменчивият се наведе към задната седалка и пъхна няколко банкноти в джоба на момичето.

— Връщай се в къщата и не казвай на никого къде си бил.

— Отивам само да си взема колата и се прибирам. Стигат ми приключения за тази нощ. Какво да правя, ако момичето се събуди?

Изменчивият помисли за миг.

— Кажи й, че си ме откарал до града. И... не се навъртай утре на летището. Може някой да те познае.

— Да бе, знам. — Мъжът завъртя ключа и поклати глава. — Ама че безумна история!

— Проверявай си редовно пощата.

Спогледаха се, кимнаха си и мъжът потегли.

Изменчивият трябваше да свърши някои неща, но нищо спешно, тъй като щяха да ги извикат за полета чак в дванайсет. Влезе в чакалнята и остави паспорта и портфейла в едно шкафче, след това тръгна да си набави двайсетина килограма плът.

Щеше да е лесно през деня — влиза в магазина и купува двайсет килограма месо. Тъй като не искаше да рискува да откъдне нечие куче или прасенце, тръгна към брега.

В началото вървя по пътя за града, който в този час на нощта бе съвсем пуст. Стигна до една пътека, водеща към каменист бряг, слезе по нея и се гмурна във водата.

Нямаше нужда да се преобразява на риба. Само издължи краката си и ги снабди с плавници и разшири устата си достатъчно, за да поглъща по-едри екземпляри. Заплува към рифа, като се ориентираше повече с носа и кожата си, отколкото с очите — както правеха акулите. Можеше да долавя промените в електрическите потенциали, сочещи, че някоя голяма риба е в беда.

Ето го и първия сигнал — той почувства лек сърбеж и смени посоката. След малко видя рифова акула, налапала доста едричка риба. Уби акулата с едно чевръсто щракване с челюсти, с което прекъсна нотохордата, и без особено усилие догони ранената риба и я погълна. След това се върна и изяде акулата.

Двете му осигуряваха достатъчно биомаса. Върна се на брега, преобрази плавниците в крака с обувки, появи се на паркинга на летището в облика на едър бял американец и взе такси за града.

„Лошият Били“ все още работеше — на рекламата отпред се твърдеше, че това е барът, който затваря последен в цялото Западно полукълбо, — но изменчивият не искаше да привлича излишно внимание, така че накара шофьора да спре пред близкия мотел „Клуб Лодж“, взе си малка стая и се изтегна, за да обмисли някои неща. Ядосваше се, че след случилото се трябваше да се раздели с обекта и с Ръс, и се изкушаваше от мисълта да разкрие, че е същество от друг свят и вероятно по някакъв начин е свързан с тяхната находка. Но не му се искаше да се превърне в опитно зайче за някакви зловещи експерименти, а и вероятно бързо щяха да се досетят за възможностите му да бяга от всякакви затвори и да вземат мерки срещу това.

Дали Ръс би могъл да го защити? Ако се върнеше като Рей? Едва ли — Ръс навярно вече знаеше, че Рей не е истинска жена и че го е измамила.

И че може да го измами отново.

По-добре да почака, докато събитията се уталожат, да се появи в облика на друга жена и отново да спечели сърцето му. Вече знаеше пътя към него.

Но поне на първо време беше прекалено опасно да остава на Самоа. Островът скоро щеше да гъмжи от американски агенти, осъзнали какво са изпускали. А дори и да не разберяха и да сметнеха, че изменчивият е бил някаква подобрена форма на човек или шпионска биомашина, пак щяха да преровят целия остров, за да го намерят. Надяваше се, че ще продължават да търсят едноръка жена.

Почака до десет, преди да излезе. По тротоарите имаше достатъчно хора, за да не привлича ничие внимание — поредният загорял турист. Влезе в един магазин за вещи втора ръка и си купи куфар и дрехи. В друг, туристически, избра няколко дрънкулки и един шал *лавалава*. Добави тоалетни принадлежности и шише алкохол. В тоалетната на кафенето на тъгла изстиска част от тубата с паста за зъби и крема за бръснене, за да не изглеждат току-що купени, след което взе такси за летището.

Имаше трима униформени служители и един цивилен агент, който оглеждаше тълпата. Едва сега му хрумна тревожната мисъл, че Скот Уиндзор Даниъл, афроамериканец и наркоман, може да е познат на полицията.

Да става, каквото ще става. Изменчивият влезе в препълнената мъжка тоалетна, скри се в една кабина и се захвана с неприятната работа да нагласи лицето и ръцете си така, че да са точно копие на тези на Даниъл. Накрая облече една от шарените ризи, които поне на този остров служеха като защитна окраска.

Цялата процедура му отне петнайсет минути. Дори някой да бе забелязал, че е влязъл като бял мъж, а излиза в облика на черен, запази това наблюдение за себе си.

Първата проверка щеше да е паспортният контрол. Жената зад гишето провери документите, направи ретиново сканиране и прибора парите за летищните такси, но тази, която седеше зад нея, се оказа „представителката на американските разузнавателни служби“, същата, която едва не го бе простреляла вчера.

Нито една от двете не обърна особено внимание на Скот Уиндзор Даниъл, така че вероятно наистина търсеха жена. Дребна, бяла, с липсваща ръка? Въпреки това не пропуснаха да му вземат отпечатьци. След това американката — действаше несръчно със здравата си ръка — ги сравни с тези в картончето.

Останалата част от проверката бе много по-лесна. Изглежда, не им бе хрумнало, че си имат работа със същество, което може да променя формата си. Преровиха щателно куфара и го пратиха през един метален улей в багажното, после го поканиха да се премести в чакалнята.

Изменчивият се настани на бара, поиска чаша вино и забодя нос в самоанския „Обзървър“. Суматохата в „Аги Грей“ заемаше челната страница, с една интересна промяна — хората от филмовата компания не бяха заявили категорично, че не става дума за снимачна сцена. Вероятно някой ги бе посъветвал така, защото компанията бе американска и правителството лесно можеше да им създаде проблеми, в случай че решат да се инатят. Или просто искаха да си направят малко безплатна реклама?

Интервютата със служителите на „Аги Грей“ и полицията също не бяха особено съдържателни. Някои туристи потвърждаваха, че „човекът“, прекосил тичешком парка и скочил във водата, наистина е бил еднорък. Всички до един смятаха, че са гледали сцена от филм.

С толкова оскъдна информация бе трудно да се градят нови планове. В Хонолулу щеше да се прехвърли на друг самолет, с

шестчасова пауза. Може би щеше да е добре там пак да смени идентичността си, в случай че по някакъв начин тръгнат по следата „Даниъл“. Ако това станеше, на летището в Лос Анджелис щяха го очакват нежелани посрещачи. И когато господин Даниъл не се появеше на входа, без съмнение щяха да издирят истинския в Самоа.

А може би щяха да го чакат още в Хонолулу? Какво да прави тогава? Летището не беше много далече от океана, но нямаше да е толкова лесно да се измъкне, колкото от ъгловата стая в „Аги Грей“. Вероятно щяха да очакват същество със свръхестествени сили — зависи от това кои щяха да са посрещачите. Агентите едва ли щяха да разкрият всичко пред полицията. В такъв случай най-вероятният сценарий щеше да е: „полицията издирва наркотрафикант с паспорта на господин Даниъл“.

Изменчивият засега остави този проблем настрана и се върна към обичайното си занимание — да анализира 31433 бита информация. Или шум. Продължи с пермутациите, докато се качваше на борда и заемаше мястото сив първа класа. Поиска шампанско и изхъмка нещо на въпросите на стюарда.

Ако отделяше по една секунда за всяка възможна комбинация от 31433 числа, щеше да му отнеме време, колкото бе съществувала Римската империя. Изменчивият разполагаше с цялото време на света, но се надяваше да се натъкне на логичен модел много по-рано.

За щастие бе сам на седалката и полетът премина в мъгла от единици и нули. Отърси се от изчисленията чак когато колесникът удари тармаковото покритие на пистата в Хавай.

Първа класа се изниза демократично, като позволи да премине по един плебей на всеки представител на елита, и изменчивият се появи на летището с безизразна физиономия; оглеждаше се без особен интерес, като човек, току-що издържал досадните проверки на митническите и полицейски служби.

Отначало не забеляза нищо необичайно. Но след това откри, че входът с надпис „американски граждани“ е запрещен от едър полицай, заемащ пространството между паспортния контрол и проверката на багажа.

Може би трябваше да е тук. Не го помнеше от предишните си полети, когато пътуваше между Австралия и Щатите. По-добре обаче да не рискува.

Имаше две тоалетни, на разположение на онези, които, бяха готови да се простят с по-предно място в опашката в замяна на телесния комфорт. Изменчивият тръгна към мъжката. Беше подбрал момента отлично.

Тъкмо когато свърна в коридорчето към тоалетната, видя един чистач да излиза заднешком от сервизното помещение. След като се огледа, за да се увери, че няма свидетели, изменчивият запуши устата му и го натика обратно в малката стаичка.

Удари го с юмрук в брадата, но само колкото да го зашемети, и запали лампата. Намираще се в малък килер с рафтове с различни препарати. Взе руло залепваща лента и уви с нея устата на мъжа, като не забрави преди това да му свали ретиновите и пръстови отпечатащи. След това го съблече, навлече униформата и му завърза ръцете и краката. Накрая изключи светлината и се съсредоточи върху поредната метаморфоза. Всеки път ставаше все по-лесно — костна структура, кожа, лице. Когато приключи, изтика количката навън и не пропусна да заключи вратата.

С колко време разполагаше? Ако тези хора чакаха точно „господин Даниъл“, само броени минути.

Поколеба се пред вратата с надпис „Само за персонал“, чудеше се какво ли може да има от другата страна. Можеше да е място, където чистачите се крият, за да пушат. Или да е натъпкано с подозрителни и нервни полицаи.

Завъртя количката и я забута към „Митническа проверка“. Имаше шест ленти за американски граждани и три за чужденци — на една от тях пишеше „за служители“. Тъкмо стигна до средата на късата лента, когато някой извика:

— Ей, ти! Задник!

Изменчивият спря и се обърна. Едно дебело ченге ядосано мърмореше нещо. За нещастие беше на хавайски.

Изменчивият повдигна рамене; надяваше се, че не всеки, който прилича на хаваец, говори хавайски.

— Забрави ли правилата? — превключи полицаят на английски.
— Къде си тръгнал?

— Навън, до колата — отвърна изменчивият. — Обядът ми остана в хладилната чанта.

— Да бе, *течен* обяд. Остави тая проклета количка *отсам*, ясно?

Изменчивият се върна и бутна количката до стената, за да не пречи на минаващите.

Отвън униформата вече не беше прикритие. Щеше да е подозрително да се качи с нея в автобус или да вземе такси. Грешка, че не бе взел дрехите на Даниъл.

Необходими му бяха двайсетина минути, за да му „пораснат“ нови дрехи и да се отърве от тези на чистача. Твърде дълго. Решен да рискува, той хлътна в един туристически магазин и си купи хавайска риза, бермуди и платнени обувки. Преоблече се в тоалетната — там промени и кожата си на бяла — и изнесе дрехите на чистача в торбата от магазина.

Докато приближаваше редицата таксита, обмисли внимателно стратегията си. Заръча на шофьора да го откара в „Хилтън“, но през последната миля се оглеждаше за някое по-подходящо място. „Кръстосани палми“ имаше наистина по-невзрачен вид.

Плати на шофьора, като му остави скромен бакшиш, и мина през фойето на „Хилтън“. По обратния път към „Кръстосани палми“ хвърли дрехите на чистача в една кофа.

Рецепционистката, с увиснала в единия ъгъл на устата димяща цигара, нямаше нищо против да предостави на „Джеймс Бейкър“ стая за три дни, платена предварително в брой, без да иска документи и да се интересува защо няма багаж.

Стаята беше сумрачна и мухлясала и не заслужаваше 150-те долара на нощ. Но изменчивият най-сетне имаше възможност да се отпусне, за първи път, откакто се бе наложило да се справя с нежеланите гости от ЦРУ.

Този път не биваше да прибързва. Идентичността, която щеше да използва за следващото си появяване в Апия, трябваше да е безукорна. Можеше да се върне в Калифорния и да създаде отново своя любим колежанин-сърфист, но защо да не остане в Хавай? По-близо беше до Самоа и по-лесно щяха да приемат обяснението, че си търси работа.

А свободни места скоро щеше да има. Мишел, един от координаторите на проекта, беше бременна в седмия месец. Готвеше се да напусне и да се отдаде изцяло на майчинството.

Изменчивият разполагаше с цял месец, за да създаде идеалната заместничка и да я настани в Самоа.

Позицията на координаторка му изглеждаше подходяща. Не смееше да опита отново като лаборантка, но и не искаше да е жена, която Ръс би могъл да не забележи.

Очевидно по някакъв начин го бяха разкрили. „Разговаряхме с истинската Рей Арчър“ — бяха заявили агентите. Да се използва действителна личност се оказваше твърде рисковано. Този път щеше да създаде жена — стъпка по стъпка.

Изменчивият имаше доста добра представа какво харесва Ръс в жените. Но вероятно нямаше да е твърде разумно да му поднася идеала — дори да не събудеше подозренията му, други можеха да надушат нещо нередно.

Ето защо не смяташе да се появи като скромна мургава жена с научна степен по астрономия. Нито като леко закръглена блондинка, изучавала морска биология. Дори щеше да е най-добре, ако първото впечатление, което остави, не е за особено привлекателна жена. Възнамеряваше да работи върху Ръс бавно и предпазливо.

Малко го безпокоеше мисълта, че ще трябва да го мами. Изглежда, го обичаше повече, отколкото всяка друга жена или мъж на Земята. Но трябваше да намери път към тайнствения обект, независимо дали като спечели доверието на Ръс, или като се приближи неусетно. Ръс бе най-подходящата кандидатура и за двете.

„Какво е това любов?“ се пееше в една песен втория път, когато бе излязъл от водата — в онези времена, когато ветераните — бивши морски пехотинци — бяха още палави младежи. Възможно ли бе изменчивият най-сетне да е близо до отговора на този въпрос, след всичките тези години, прочетени книги, пиеси, поеми и песни?

Смяташе, че е напълно възможно. Отговорът беше Ръс.

Щом не можеше да го има като Рей, смяташе да създаде нов обект на неговите възжелания. Някой ден щеше да го изуми, като му разкаже цялата история. Но преди това трябваше да го съблазни отново.

Отдели цялата сутрин, за да обиколи гробището Калаепохаку, и най-сетне откри идеалната възможност: Шарън Валайда, родена 1990, починала 1991. Родителите ѝ, заровени до нея, бяха умрели през 2010.

Едно бързо електронно проучване в библиотеката показва, че двамата са загинали при автомобилна катастрофа. За да усложни още повече нещата, Шарън се бе родила и починала в Мауи. Бяха я

кремирали и бяха донесли пепелта ѝ тук. Но смъртният ѝ акт вероятно се намираше в Мауи и трябваше да бъде изтеглен от тамошната система.

Най-добре е нещата да се вършат съгласно необходимия ред. Изменчивият отлетя за Мауи, все още в ролята на пухкав белокож турист, и лесно намери службата, където се държаха смъртните актове.

Прекара в килера цяла нощ, слушваше се, за да е абсолютно сигурен, че няма да има никой и на следващата нощ. Имаше една пречка — помещението не се охраняваше от пазач, но във всяка от залите бе монтирана камера.

Изменчивият не обичаше да заема формата на предмети: процесът беше мъчителен и отнемаше много време. Но в този случай, изглежда, нямаше друга възможност.

Превърна се в подово покритие от сивкав линолеум. Подовете на всички зали бяха облицовани със същия сив материал. По този начин успя да се промуши през широката едва няколко милиметра цепка под вратата и да продължи — местеше се вълнообразно — към залата за земографска статистика. В канцеларията нямаше камери и той се нави на руло, след което се превърна в карикатурно подобие на човек, или по-скоро бе ролка линолеум с крака и две двупръстови ръце.

Чекмеджетата с документи не бяха заключени и не представляваше никаква трудност да открие хартиеното копие. Електронният запис бе малко по-сложен. Дори да знаеше коя машина да използва, имаше пароли и протоколи, които не познаваше. Налагаше се да реши този проблем вън от системата, вече като Шарън Валайда.

Откри свидетелството за раждане на Шарън и запамети отпечатъците от ръката и крака. През 1990 все още не се вземаха ретинови отпечатъци.

Направи си шофьорска книжка от 2007, но без ретинов отпечатък. Наложил се да рискува с номера на социалната застраховка, като промени няколко числа от номера на човек, роден в Мауи в същата година, когато и Шарън.

Шофьорските документи на родителите ѝ бяха все още съхранени на файл, със снимките — те бяха живели в Мауи до 2009, годината преди да умрат. Майката на Шарън беше изумително красива блондинка, което беше много удобно за неговия план; Изменчивият

създаде нейна юношеска версия за Шарън, с прическа в стил 2007-а, нищо извън обичайното. Никакви лицеви татуировки, никакви ритуални белези. В графата „особени белези“ записа малка татуировка на колибри на лявата гърда.

Ръсел щеше да я хареса. Като бенката под зърното на Рей.

Следващият етап бяха училищните свидетелства. Избра училището, което бе най-близо до адреса на майката и бащата. Постави си високи оценки по природните дисциплини и по-ниски по хуманитарните и изкуство. След като прегледа свидетелствата на други ученици, добави занимания по шахмат и волейбол. Религиозни предпочитания — никакви. По същия начин обработи данните за средното и начално училища, където информацията бе съвсем рутинна. Учителката в четвърти клас бе отбелязала, че детето се справя с учебния материал „леко и с увлечение“, комплимент, който бе отправила към половината от учениците в класа.

Малко преди зазоряване изменчивият отново прие формата на сивкав линолеум и се плъзна по коридора до мястото, което не бе покрито от камери — стълбище, водещо към влажното мазе. Тук се преобрази в пазача, когото помнеше от Бъркли, изчака да стане десет часа, качи се по стълбите и мина през тълпата, без да привлича ничие внимание.

Превърна се отново в турист в тоалетната на обществената библиотека и използва компютъра на библиотеката, за да оформи академичната кариера на Шарън Валайда в Хавайския университет — съвсем разумен избор за амбициозна девойка от обществения колеж в Мауи. Там Шарън бе изучавала бизнес и океанография, нещо повече, беше вземала уроци при небезизвестния професор Джими Колридж. Изменчивият се възползва от отличните си познания за университетските административни структури, за да осигури на Шарън четиригодишно следване, отличаващо се ако не с брилянтен ум, то с подobaваща упоритост. Въвеждането на тези документи в обществения архив щеше да е по-лесно от работата предната нощ в Мауи.

(Изменчивият не бе изоставил всичко, когато бе превърнал професор Колридж в Рей Арчър. Преценката му бе абсолютно точна — обявлението в „Небе и телескоп“ се бе появило тъкмо в края на семестъра. Професорът бе съобщил на всички, че ще отсъства през

цялото лято и че заминава на водолазна обиколка из Полинезия, което не беше далече от истината.)

Оставаше да свърши само още нещо, преди да се върне в Хонолулу. Влезе в един магазин и купи дрехи за Шарън, след което се прибра в „Кръстосани палми“ и прекара един мъчителен ден за преобразяването си в нея. Нае друга стая и се върна в Демографска статистика в четири и половина — половин час преди затваряне.

— С какво мога да ви помогна? — Жената зад гишето бе около четирийсетгодишна и гледаше втренчено, сякаш бе прекалила с кафето, за да издържи будна до края на работното време. Освен ако наистина не гореше от желанието да помогне.

— Не мога да си намеря акта за раждане — обясни изменчивият. — Необходимо ми е нотариално заверено копие, за да си извадя паспорт.

— Ще ми трябва някакъв документ.

Изменчивият подаде новото, но достатъчно износено свидетелство за правоуправление.

Жената се обърна към компютъра и изписа името. Погледна екрана, изчисти го и написа името отново.

— Тук пише, че сте починала през деветдесет и първа.

— Какво?! Починала?!

— На една годинка. — Жената я изгледа подозрително.

— Ами... ъъ. Не съм.

— Почакайте малко. — Жената стана и отиде в помещението, където изменчивият бе прекарал нощта.

Когато се върна, клатеше глава.

— Компютърна грешка — каза и изтри записа с няколко отсечени удара по клавишите. После, без да каже нито дума, направи копие на акта за раждане и го завери. Отиде до другия край на залата, за да го подпише още един служител.

Когато излезе навън, изменчивият държеше в ръка чисто нов акт за раждане.

Колкото и да бе странно, за Шарън се оказа по-лесно да се сдобие с колежанска степен, отколкото със свидетелствата от 1 до 12 клас, тъй като изменчивият можеше да действа отвътре. Той промени

ретиновия си отпечатък с този на професор Джими Колридж, за да може да проникне в дома му, и взе такси от летището на Хонолулу до апартамента му в студентския лагер в Маноа.

Изменчивият не смяташе, че някой е видял Шарън да влиза в апартамента, но дори и да бе така, появата на млади девойки пред жилището на професора не бе нетипична гледка.

На следващия ден отдели половин час, за да се превърне отново в Джими, който за съжаление тежеше повече от Шарън. Облече обичайните си дрехи и посети канцеларията на катедрата по океанография и земни науки.

Секретарката го посрещна с изненада.

— Върнахте ли се вече от Самоа? Мислех, че ще отсъствате до края на август.

— Само за няколко дни. Имам отворен билет за Полинезийските авиолинии. Върнах се да си взема някои неща и да хапна свята храна.

— Че какво ядат в Самоа? Хора?

— За разнообразие. Между сандвичите в „Макдоналдс“.

— А онзи извънземен? Успяхте ли да го видите?

— Да, но май ще излезе каскадьор от Холивуд.

— Дано да грешат. Щеше да е толкова вълнуващо.

— Да, наистина. — Имаше цял куп писма за него. Изменчивият ги отнесе в кабинета на Колридж, пусна ги в кошчето и поднесе идентифициращата леща до окото си. Клавиатурата изписука и оживя и той започна да пише.

Искаше да осигури на Шарън бакалавърска степен по бизнес администрация и втора специалност океанография. Отне му само двамайсет минути, за да оформи цялостното ѝ следване, и още час, за да провери кои курсове през кои години са били водени.

Основните занимания по океанография — „Замърсяване на световния океан“ и „Наука и море“, естествено бяха водени от професор Колридж и там оценките ѝ бяха отлични. С бизнес администрацията нещата бяха малко по-трудни. Изменчивият бе изкарал такъв курс през 1992–93, но оттогава този дял бе претърпял съществени промени. От студентите се очакваше да изучават висша математика и статистика.

Нямаше да е разумно да се опитва да създаде подробно досие, така че вместо това промени само някои детайли и въведе името ѝ в необходимите класове. Накрая добави отлични характеристики за Шарън от двама починали професори и Колридж, който, разбира се, бе заминал на обиколка из Полинезия, но можеше лесно да бъде открит на адрес *jimmis@uhw.edu*.

41.

АПИЯ, САМОА, 16 ЮЛИ 2021

— Изключено да е била човешко същество — говореше Джек Халибъртън разпалено. — Нито един нормален човек не би могъл да тича така с откъсната ръка, нито да плува във водата. Какво е била тогава?

Джек, Джейн и Ръсел разговаряха в апартамента на Джек в „Аги Грей“.

— Наистина ли я обичаше? — попита Джейн.

— Всичко това е толкова странно... — почна Ръсел.

— Правил си любов с нея — посочи Джек.

— Божичко, Джек! — Ръсел трепна и се дръпна назад.

— Не, почакай. Правил си го и с други жени — с много жени.

Ръсел потърси помощ при Джейн, но тя го разглеждаше безизразно.

— Е, чак пък с „много“.

— Имаше ли нещо в анатомията ѝ, което да ти се стори странно?
Нещо в психологията?

— Наистина я обичах — призна Ръс на Джейн. — Здравата бях хлътнал по нея.

— Хайде, помисли — настоя Джек. — Нещо, което да подсказва, че не е била човек?

— Беше много повече човек от теб, Джек. Беше сладка и забавна и се интересуваше от всичко.

— Точно това ме плаши — измърмори Джейн.

— Сигурен съм, че е така. — Ръсел се облегна назад в големия мек фотьойл. — А мен ме плаши дори повече от теб.

Джек стана, наля си уиски и пусна вътре няколко кубчета лед.

— Мислиш ли, че може да е била някакъв вид биологична машина, създадена да ни шпионира?

— Да бе, как ли пък не! — озъби се Ръсел. — Робот! Сега разбирам откъде идеше металическото подрънкване, когато

потропваше с кокалчета по гърдите ѝ.

— Казах „биологична“.

— Чух те. Смяташ ли, че някой на този свят е способен да създаде „свръхчовек“?

— Все отнякъде трябва да се е взела.

Телефонът иззвъня и Джек вдигна. Слуша около минута, като хъмкаше в отговор, и накрая каза:

— Не зная какво да ви отговоря. Ние ще се свържем с вас. Благодаря. И затвори.

— Кой беше? — попита Джейн.

Той разклати ледчетата в чашата.

— Някоя си Петерсън, доктор Петерсън. Съдебен лекар. Местен.
— Поклати глава. — Пратили са късче от ръката в Паго Паго за ДНК анализ.

— Идентифицирали ли са я?

— „Нея“? — Той надигна чашата. — Това дори не е човек — нито животно. Защото няма ДНК.

— Божичко! — възкликна Ръсел.

— Ръс... чукал си извънземна. Това може да е незаконно на Самоа — каза Джек.

ХОНОЛУЛУ, ХАВАЙ, 18 ЮЛИ 2021

Изменчивият неволно трепна, когато зърна заглавието „Извънземен открит в Самоа“. Купи вестника и от него научи, че е убил „високопоставен американски агент от разузнаването“ чрез „инжектиране на загадъчно вещество“.

Редакционната статия призоваваше населението към спокойствие. Извънземният щял да се предаде сам, ако бил сигурен, че няма да му направят нищо лошо. Американското правителство било готово да прояви разбиране.

Интересна идея. Колко стимулиращо може да е въздействието на електрическия стол?

В статията се обясняваше как узнали, че съществото е извънземен — в тъканната проба липсвала ДНК. Авторът се питаше дали съществува някакъв начин заключението да се фалшифицира.

Изменчивият имаше няколко научни степени по биология, но не знаеше почти нищо за собствения си строеж. Нямахме представа какви механизми участват при промяната от едно същество — едно *нещо* — в друго. Тя му се струваше толкова естествена, колкото дишането и фотосинтезата за организмите на Земята, и неподлежаща на съмнение — ако си единственото същество в познатия свят, което диша, едва ли ще си направиш дисекция, за да разбереш как функционират белите дробове.

Разбира се, изменчивият би могъл да си направи дисекция, но едва ли това щеше да му даде нужните знания на молекулярно ниво. Освен това единствената наука, която познаваше, беше човешката и това, което извършваше, когато се променяше в акула например, не се изучаваше в курсовете по органична химия.

Изменчивият приемаше ДНК заедно с храната и човешка ДНК, когато правеше любов с друг мъжки екземпляр. Но това, което изпълняваше ролята на метаболизъм в тялото му, не задържаше ДНК.

Би могъл да погълне десетки консерви риба и да ги превърне във фолксваген.

„Посейдон“ вероятно очакваше, че пришълецът ще се върне, и щеше да проверява кандидатите за наличие на ДНК. На каква процедура щяха да подложат Шарън Валайда?

Едно кратко проучване показва, че ДНК тестовете за идентификация се извършват чрез вземане на проба от лигавицата на устната кухина — достатъчно бе да се потърка с памук вътрешността на бузата. Значи преди теста трябваше да си осигури покритие на устата с човешка плът.

Да отхапе от някого — жив или мъртъв — преди началото на интервюто не изглеждаше никак практично. Би могъл да си набави жива ДНК от кръв или сперма, но и двете можеха да предизвикат нежелана реакция, ако изследващият надзърне в устата.

Пречистена ДНК се продаваше за научни цели, но в микроскопични количества, крайно недостатъчни за устно покритие. Пък и току-виж решили да поискат и кръвна проба.

Ако в историята бе забъркан само Ръсел, изменчивият щеше да отиде при него и да му разкаже всичко. Да се покаже някоя нощ в облика на Рей. Но пък всичките тези досадни типове с оръжия — а и този, който командваше парада, бе Джек, а не Ръсел. Ако зависеше от него, при срещата им със сигурност нямаше да има прозорец, гледащ към морето и бягството.

От друга страна, изменчивият познаваше достатъчно добре лабораторията на „Посейдон“ и знаеше, че няма да провеждат ДНК тестове в нея. Пробите щяха да бъдат препращани в Паго Паго или дори чак тук, в Хонолулу. Това можеше да му спечели време и да му даде възможност да подмени образците.

Вероятно най-разумно би било да изчака и да се върне в играта след няколко десетилетия, да позволи на огъня да угасне. Джек и Ръсел щяха да умрат и нови хора щяха да поемат изследването на обекта.

Но имаше фактори срещу това решение, не на последно място чувствата му към Ръс — изменчивият жадуваше да се върне при него, най-вече за да разбере какво точно става в душата му. Освен това нищо чудно след двайсет години — дори по-скоро — обектът да се окажеше в някое недостъпно подземие във Вашингтон или Лангли.

Имаше още нещо, по-дълбоко — нещо, което изменчивият все още не бе в състояние да назове. Нещо в онази привидно хаотично сбирщина от нули и единици, което бавно се подреждаше — без логика, без числа — в някакво съобщение.

Джейн и Ръс, както и останалите от „Посейдон“, анализираха числата, като търсеха аналог в посланието на Дрейк. Но може би съобщението не беше за тях. Може би то въобще не бе предназначено за хората.

43.

АПИЯ, САМОА, 20 ЮЛИ 2021

Решиха да поставят капан на извънземния.

— Рей искаше да се доближи до обекта, макар да се преструваше, че не я интересува особено. Веднъж ме попита дали е възможно да влезе при него, дори да го докосне, без да нарушава мерките за сигурност. — Докато говореше, Ръсел драскаше някакви фигурки върху един лист. Бяха излезли на балкона на апартамента на Джек в „Аги Грей“, защото той беше казал, че е възможно агентите да подслушват стаята му.

— Каза ли й, че можеш да го уредиш? — попита Джейн.

— Казах й да почака малко, защото ако обектът не проявява никаква активност, охраната скоро ще изгуби интерес.

— Подвел си я един вид — посочи Джек.

— Може би. Но тогава нямах причина да смятам, че става въпрос за нещо повече от обикновено любопитство. Кой не би искал да погледне отблизо това нещо?

— Особено някой, дошъл от другия край на света, за да постъпи на не особено привлекателна служба. — Джейн поклати глава. — Помните ли как изпитвахме ентузиазма й, като й поставяхме разни задачи по време на интервюто?

— И можем да го направим отново, за клопката — добави Джек. — Но може би този път трябва да сме по-предпазливи.

Ръсел кимна.

— Каквото и да представлява Рей, тя познава добре човешката природа. Ще е или много внимателна, или ще действа директно. Възможно е дори да се обади по телефона и да уговори среща на място, където тя да командва положението.

— На каква ли възраст може да е? — промърмори Джек.

— На трийсетина години?

— Пробвай с трийсет хиляди. Тя не може да бъде убита — във всеки случай не и с изстрел с пушка от упор, нито да се удави. Освен

това е в състояние да се преобрази във всеки човек, като копира дори пръстовите отпечатъци и ретината. Коя ли е била, преди да стане Рей Арчър? От колко време живее на Земята?

— Нищо чудно да е пристигнала тук преди появата на човека. Да се е скитала из джунглите в облика на саблезъб тигър. Или на динозавър, преди това.

— Не — възрази Джейн. — Аз не мисля, че тя е извънземно. По-скоро е различен тип човек. Вероятно са еволюирали успоредно с нас, но са се научили да пазят различията си в тайна. Има безброй легенди за безсмъртни и за хора, които могат да променят облика си.

Джек се почеса по брадата.

— Ако е така, едва ли има много като нея. Защото иначе щяха отдавна да ни надвият.

— Може и да са ни надвили — рече Ръс. — Дали да не проверим всички световни лидери за наличие на ДНК? — Двамата с Джейн се разсмяха нервно.

— Бас държа, че в ЦРУ се води същият разговор — промърмори Джек.

Всъщност по времето, когато Джек произнасяше тези думи, всички служители на ЦРУ вече бяха дали проби от лигавицата си за наличие на ДНК. А също служителите на Агенцията за национална сигурност и на Щатската служба. Заповедта за това бе дошла от Вашингтон.

По принцип лабораториите, които се занимават с ДНК анализ, са претрупани от работа, но от тях предимно се изисква не да определят наличието на ДНК, а по-скоро да анализират пробата за връзка с микроорганизъм или човек. Процесът отнема доста време, защото включва електрофореза и масспектрометрия. Но разбира се, в такива случаи вече се знае, че пробата съдържа ДНК — въпросът е да се открие нейният източник.

Тестът за наличие или отсъствие на ДНК е много по-прост. Взема се натривка от вътрешната страна на бузата и се поставя в епруветка, съдържаща разтвор, който става кисел дори при наличието на микрограм от ДНК, след това се добавя капка фенолово червено. Ако разтворът пожълтее — готово, намазката е от човешка лигавица

или поне от нещо, което притежава ДНК — в този случай това нямаше особено значение. Пробите от „плътта“ и „кръвта“ в ръката, сложени в един фризер в полицейския участък на Апия, бяха пратени в специална лаборатория за изследване. Те притежаваха необходимото съотношение от въглерод, водород, кислород, фосфор, сяра и азот, произхождащи от аминокиселините, които биха могли да съставят човешките (и животински) протеини, но химичният им строеж бе коренно различен от този на хората. Нямаше нищо общо с някои познати принципи на органичната химия.

Съществото, от което бяха взети тези образци, не беше живо — не и в смисъла, в който живеят хората.

Тестовете показаха, че всички служещи в американското разузнаване са хора, поне в обичайното понятие на тази дума; същото се касаеше и за по-известните политици, включително президента, което изненада няколко души.

44.

АПИЯ, САМОА, 22 ЮЛИ 2021

Само седмица след като го простреляха и се добра с плуване до летището, изменчивият се върна.

Шарън Валайда имаше чисто нов паспорт, шестмесечно разрешително за работа и куфар, пълен с дрехи. Беше си намерила работа по интернет в една банка в Апия, където търсеха специалист с немски и френски.

Беше прибавила към багажа си фино бельо и плътно прилепващ клин за бягане, вечерна рокля и шишенце с антиацидни хапчета, които не отговаряха на изписания отвън състав. Всяка капсула бе отворена внимателно, изпразнена от съдържанието си и напълнена с пречистена ДНК, открадната от учебната лаборатория на Хавайския университет. „Шарън“ беше сдъвкала няколко капсули по време на полета до Апия, където един служител поднесе извинения, преди да пъхне тупфера с памучето в устата ѝ и да забърше лигавицата от вътрешната страна на бузата. Скри се за миг с пробата зад гишетото, след което ѝ махна да минава.

Изменчивият бе в мълчалива надпревара с времето. Налагаше се да си изгради убедителна легенда за отдадена на работата си банкова служителка в Апия, преди Мишел Уотсън, координаторката на „Посейдон“, да напусне по майчинство. Мишел навярно щеше да се задържи до последно, тъй като мъжът ѝ беше безработен нехранимайко, от онези, които предпочитат да се шляят по цял ден по плажовете.

До месец и половина щеше да се появи обява с предложение за работа. В обявата нямаше да пише за млада и привлекателна жена с научна степен по бизнес администрация и океанография, но в края на краищата точно това щяха да получат.

Изменчивият нае апартамент на Бийчстрийт, на няколко пресечки от „Посейдон“, и започна да излиза два пъти на ден, за да тича покрай брега — сутрин и вечер, когато Ръсел излизаше да покара

колело. Беше й казал, че използва това време, за да мисли, но едва ли бе чак толкова погълнат от мислите си, та да не забележи красивата блондинка с плътно прилепнал сребрист клин и надпис „Ничия собственост“ на гърба.

Работата в банката не беше особено тежка и дори ставаше интересна, когато викаха Шарън да превежда. През останалото време от нея се искаше да си разхожда хубавичката физиономия из офиса, с което да допринесе за общото благоприятно впечатление върху клиентите.

Трима от мъжете в банката я поканиха да излязат и тя излезе и с тримата, без да позволява да бъде „обвързвана“. Имаше достатъчен опит като жена, за да знае, че мъжете са в състояние да понесат липсата на сексуална активност за известно време, ако си привлекателна и ги караш да говорят за себе си. Тримата бяха британец, американец и местен — единият сдържан, вторият нахален, третият срамежлив. От тримата местният бе най-интересен: показва на Шарън разни красиви местенца и я изведе на разходка с платноходка и гмуркане в заливчета.

Ръсел я срещаше с колелото почти всяка сутрин: стараше се да прикрива любопитните си погледи към подскачащия й бюст, когато идваше отпред, или забавяше за известно време, когато я застигаше.

Изменчивият изигра обмисления инцидент към края на втората седмица: когато чу познатия шум от педалите, се препъна, падна и си обели коляното.

Ръсел го застигна и пусна колелото на асфалта. Шарън бе втренчила поглед в раната и я почистваше от дребните камъчета. Изменчивият бе отделил достатъчно хистамин, за да изглежда, сякаш едва сдържа сълзите си.

— Лошо ли се ударихте? — попита Ръсел леко задъхано.

— Дребна работа — отвърна изменчивият. — Само се ожулих.

— Почакайте. — Ръсел се върна при колелото и взе шишето с вода. Отвъртя капачката и изля съдържанието върху раната.

— Оох. — Макар да не почувства болка, изменчивият си наложи да трепне. — Не, нищо ми няма.

Не беше съвсем така. Усещаше познатата миризма, топлината на тялото на Ръс. Ако бе малко повече човек, сигурно щеше да се пресегне, да сграбчи Ръсел и да го притисне в обятията си.

— Имам аптечка в офиса — каза Ръсел и кимна към лабораторията, до която оставаше само една пресечка. — Елате да ви почистят раната и да я превържат. По тези места раните се замърсяват доста бързо.

— Благодаря ви, но... не бих искала да ви притеснявам.

— Ни най-малко. — Той ѝ подаде ръка и изменчивият се изправи. Потрепна неволно от докосването на Ръс.

Подпря се на рамото му.

— А колелото ви?

— Никой няма да го вземе. Старо е и не става за нищо.

— Хората са различни тук, нали? У дома никой не би зарязал колело на улицата — веднага ще го откраднат.

— Къде е „у дома“?

— Хонолулу. По-точно Мауи.

Той кимна.

— Май не сте туристка. Виждам съм ви и друг път.

— Работя като преводач в една банка в центъра.

— Говорите ли самоански?

— Не. — Тя поклати глава и отметна елегантно един кичур, с жест, който не принадлежеше на Рей. — Френски и немски, по-слабо японски. Уча и самоански, но е доста труден.

— На мен ли го казвате? Тук съм от две години и не мога да кажа дори „подайте ми онази повехнала салата“.

— *Ауми сау фуала'ау фай меа'ай ма* — каза изменчивият. — Но не знам как е повехнала. — Не се беше занимавал със самоански, откакто се захвана с разшифроването на съобщението, но си спомняше доста от първите дни, когато започна да го учи.

— Много впечатляващо. Езиците май ви вървят?

Нима вече я интервюираше?

— От малка имам склонност към тях. Знам японски и малко мандарин.

— Хавайски, предполагам?

— Не — побърза да отговори изменчивият; помнеше, че Джек имаше известни познания. — Странно, но не се налага да го използвам често, а и никой не очаква, че жена с моя цвят на косата ще го говори. — Повдигна рамене. — Нещо като расизъм наопаки.

— Мисля, че разбирам какво имате предвид. — Ръс махна на пазача в малката будка и отключи вратата към централната сграда. — Живеехме в Калифорния и баща ми не одобряваше, че ходя на уроци по испански. Въпреки че е най-полезният втори език там. — Изменчивият, разбира се, го знаеше.

Влязоха в познатата приемна. Ръсел настани изменчивия във фотьойла на Мишел — същия, който той се надяваше съвсем скоро да заеме официално, и започна да рови из чекмеджетата. — Аптечка, аптечка... — Извади една бяла пластмасова кутия. — Аха, ето я!

Изменчивият внезапно бе споходен от нова мисъл.

— Мога ли да ви помоля... малко ми се вие свят. Ще ми донесете ли нещо за пиене?

— Разбира се. Кола?

— Чудесно. — Шарън разкопча малкия портфейл на ръкава си.

Ръсел махна с ръка.

— За мен е безплатно. — Изменчивият го знаеше, както и че машината е зад ъгъла.

Щом Ръсел се скри от погледа му, той извъртя фотьойла така, че да е с гръб към камерата, и извади от портфейла една капсула. Строши я с палец и показалец и изсипа съдържанието ѝ в раната. Поръси съвсем малко и по пръстите си, прибра капсулата в портфейла и зае предишната си поза. Чувстваше се малко глупаво, че проявява подобна педантичност. Но Ръсел нямаше да е Ръсел, ако не се отнасяше с подозрение към всяка нова жена, появила се неочаквано в живота му.

— Благодаря. — Изменчивият пое колата, изпи повече от половината и се огледа с любопитство. — Значи това е мястото.

Ръсел попи раната със стерилен памук.

— Да, това е мястото. Абсолютна лудница.

— Целият остров е лудница — отвърна Шарън. — Същество от далечния космос и неговата машина.

Той поклати глава и хвърли памука в кошчето.

— Има и други обяснения. Но не са по-малко странни. — Ръсел разклати флакона с антисептик и внимателно напръска коляното.

— На вас кое обяснение ви харесва най-много?

— Всяко има добри и лоши страни. — Той я превърза. — Какво мислят колегите ви в банката?

— Повечето говорят за НЛО. Един от мъжете е убеден, че е било каскада и че всички ще ви се смеят, когато се разкрие.

Той се изправи.

— Готов съм да се обзаложа, че не е последното. Между другото, разговарях с кинаджиите. Засега експлоатират шумотевицата в своя полза, но са не по-малко изненадани от всички.

— Точно това му казах и аз. Сигурно наблизко щеше да има някой с камера. Иначе защо ще прахосват толкова пари?

— Да, така е. Можете ли да свивате коляното?

Изменчивият бавно сгъна крака си.

— Мисля, че всичко е наред. — Улови Ръс за ръката и се изправи. — Благодаря ви.

— Къде ще обядвате? — попита неочаквано той и се засмя смутено.

— Днес съм заета — отвърна Шарън, за да не изглежда, че е твърде лесна. — Но утре съм свободна. — Тя му подаде ръка. — Шарън Валайда.

— Ръсел Сътън. По обяд в „Дъждовната гора“?

— За мен ще е удоволствие. — Изменчивият му се усмихна, питаше се дали трапчинките му са достатъчно сладки. — Моят рицар в сияеща броня.

— Велосипедист с шише вода. — Той я изпрати до изхода. — До скоро. — Почака, докато Шарън се отдалечаваше с накуцване, после тръгна да си прибере колелото.

„Възможно ли е да е това?“ — питаше се. Жената не приличаше по нищо на Рей, но се предполагаше, че може да прилича на когото пожелае.

Добута колелото, подпря го на стената и влезе. Взе от лабораторията ръкавици и найлонова торбичка. Върна се на рецепцията, извади окървавения памук от кошчето и го прибра в торбичката. Изпразни кутията от кола в мъжката тоалетна и също я прибра, след което написа отвън с флумастер „Шарън Валайда“.

Докато обмисляха всички възможни подходи, които би могъл да опита един извънземен, за да се добере до обекта, се съгласиха, че най-вероятният ще е да използва отново слабостта на Ръсел към жените — по-точно към хубавите жени. Ако Шарън беше дребна привлекателна

азиатка, той със сигурност щеше да изпита много по-силни подозрения.

Част от него искаше в пробата да не открият ДНК, за да хлопнат капана. Друга част просто мечтаеше тя да се окаже секси блондинка с чувство за хумор и нечуждоземен разум.

Остави торбичката на бюрото с бележка за Наоми. Излезе и погледна километража на велосипеда. Само четири мили. Трябваше да измине поне още една.

Яхна колелото и се отправи в посоката, в която бе поела Шарън, но не я видя. Прибрала се беше, за да се изкъпе, или може би за да провери маслото на другата си летяща чиния.

Унесен в мисли, втренчил невиждащ поглед в монитора, Ръсел се стресна, когато Наоми постави торбичката на бюрото пред него, заедно с парче от кутията кола.

— Боя се, че твоята Шарън си има ДНК в изобилие. Следващият ход е твой.

— Така ли? А, да, обядът.

— Надявам се да ти хареса вкусът ѝ. — Наоми му намигна подигравателно. Ръсел смачка един лист на топка и я метна по нея.

След това се върна към тайното съобщение. Опитваше се да създаде уебсайт, който би могла да разбере само Рей. Наричаше се „Р и Р в мрака“ и бе украсен с три нейни снимки — от излета до надгробния камък на Стивънсън, часове преди тя да го отведе в онзи хотел.

Беше прегледал набързо една книга на Стивънсън и не хареса почти нищо освен един кратък пасаж, който реши да използва:

ЛЮБОВ, КАКВО СИ?

*Любов, какво си? Две ръце се кършат;
сърце сломено; ураган от чувства.
Живот, какво си? Сред пейзажа пуст
да зърнеш любовта как почва и как свършва.*

След това добави трийсет числа от посланието на обекта:

11010010111010010111101001001011

А най-отдолу написа:

Когато те видях да си тръгваш, не знаех, че това си ти, което още повече задълбочи цялата мистерия.

Ако е трябвало да изчезнеш, значи такава е било решението ти. Но ти знаеш, че ако има някой на този свят, комуто можеш да се довериш, това съм аз.

Разбирам, че няма как да те познавам наистина, но въпреки това те обичам. Върни се, под каквато желаеш форма.

Ръс

Имаше и кутия със „сродни“ понятия, която би трябвало да привлече всеки сърфиращ точно по този въпрос към сайта. Той написа „Посейдон“, „Апия“, „чуждоземен обект“, „пришълец“, а накрая добави „Рей Арчър“ и „Ръсел Сътън“. Знаеше, че първите, които ще налетят на сайта като пчели на мед, ще са агентите от ЦРУ, но нямаше никакъв начин да го избегне. Предполагаше, че Рей ще е достатъчно умна да се сети за това.

„Дъждовна гора“ бе носталгично кафене в стил деветдесетте и обстановка като в джунглата. Бамбукови мебели, палми, синкава светлина и пелена от ситни капчици, плюс гневен, но приглушен рап за фон.

Ръсел се чувстваше малко разголен с късите си панталони и ризата с навити ръкави. Беше краят на седмицата, но Шарън дойде направо от работа и носеше строг бизнес костюм. Разхлаби вратовръзката си и попи капчиците пот от челото си със салфетка.

— Трябваше да избира някое място с климатик.

— Радвам се, че не си. Умирам от студ в банката. — Тя си свали сакото.

— Винаги ли си живяла в тропиците?

— На горещина имаш предвид? Ами да. А ти?

— Всеки път, когато са ми предлагали. — Ръсел ѝ разказа, че израсъл в Дакота. И как откакто отишъл в колеж във Флорида, не бил виждал истинска зима.

— Единствените ми срещи със студа са под водата, когато се гмуркам надълбоко с водолазен костюм.

— И моите също. — Тя прикри уста с ръка и се засмя. — Става ти топло само когато се изпишкаш.

Той ѝ наля чаша леден чай.

— Имаш ли опит в гмуркането?

— Не особено голям, от училище. Сега излизам само с шнорхел. Един колега от работата ме води миналата седмица на рифа Палоло — показва ми гигантските миди. Направо да не повярва човек!

— Да, гледката е незабравима. — Той наля. — Това ли си учила — морска биология?

— Не, завърших бизнес администрация. Втората ми специалност е океанография — оттам и леководолазният ми опит. Изкарах един летен курс в Калифорния. — Всъщност изменчивият бе ходил там като професор, не като русокоса студентка, но университетската база данни щеше да потвърди, че Шарън Валайда е била в Калифорния и е получила леководолазен разряд.

— Аз също съм ходил там — каза той. — Имам предвид с компанията — „Посейдон“. Правихме някои проучвания в залива.

— Преди да откриете извънземния и неговата консерва?

— Е, отначало не знаехме какво е. Засякохме го със сонара, но го оставихме за по-късен етап. Мина известно време, преди да слезем и да го проучим. — Той махна с ръка към пътя зад прозореца. — А после се случиха онези неща.

— Сигурно е било ужасно вълнуващо.

— Вълнуващо и същевременно разочароващо. Не стигнахме доникъде. А вие какво правите, за да си осигурявате вълнения? Или разочарования.

— Не зная. Излизам да бягам, спявам се, падам. — И двамата се засмяха. — Обичам да пътувам. Родителите ми починаха, когато бях в

колежа, преди десет години.

— Моите съболезнования...

Тя вдигна ръка.

— Времето лекува всичко. Оставиха ми малко пари и отидох на обиколка из Европа, после в Япония. Сега, когато парите свършиха, съжалявам, че не продължих обучението си. С бакалавърска степен не се стига далече.

— Все още сте млада. Можете да се върнете към ученето.

— На трийсет и една не съм чак толкова млада. — Тя се загледа в димящия чай. — Поне за приемната комисия.

— Бизнес ли смятахте да учите?

Тя поклати глава.

— Може би макроикономика. Икономика на Тихоокеанския басейн. Но по-скоро ме интересува океанографията. Мога да изкарам няколко семестъра задочно.

— Не ви трябва още една бакалавърска — каза той. — По-добре отделете няколко години и защитете докторат. Нашият малък извънземен обект няма да избяга никъде.

— Не можете да сте сигурни. Може пък да реши да се върне в Алфа Центавър.

Донесоха сандвичите. Ръсел махна горното парче хляб и нарязва внимателно останалото на дълги ленти. Завъртя чинията на деветдесет градуса и го нарязва още веднъж. Изменчивият си спомни този навик и се засмя.

— Спестявам поне стотина калории — обясни той. — Нали знаете, журналистите са абсолютно уверени, че обектът идва от далечния космос. Това е най-лесното обяснение. Опитваме се да измислим нещо не толкова банално.

— Като какво например? Секретна военна разработка?

— Или че винаги е бил там долу. Знаете ли какво ужасно изпитание е всичко това за физиците и химиците?

— Мога да си представя.

Той отхапа, после посоли обилно сандвича. Изменчивият знаеше, че ще го направи.

— Няма никакво значение дали това нещо е местно, или от друга галактика. И в двата случая появата му означава, че съществуват фундаментални закони, които не познаваме или не разбираме...

природата на нещата. — Ръс лапна едно късче и продължи: — Такъв хаос... вече в нищо не можем да сме сигурни.

— Защо пък да не сме? — Изменчивият почна да реже сандвича си по същия начин. — В училище какво ни учеха? Физиката на Галилей е заменена от тази на Нютон, той пък е погълнат от Айнщайн, после Холинг вижда сметката на Айнщайн...

— Хокинг преди Холинг, ако искаме да сме точни. Но това е различно. Сякаш всичко действаше до осмия десетичен знак, а после някой каза: „Я почакайте! Забравихте за магията“. Защото точно това е проклетото нещо. — Той се разсмя. — Обичам го. Но от друга страна, аз не съм физик.

— Да, физиците сигурно са полудели. — Тя лапна парченце от сандвича.

— Трябва да видите електронната ми поща. Всъщност време е аз също да видя какво става там. Тази незаменима жена, Мишел, изхвърля деветдесет и девет процента от писмата, преди изобщо да съм ги погледнал.

— Тя разбира ли от физика?

— Ами... тя е като вас — счетоводител с курсове по различни научни дисциплини. Но четете всичко и познава доста добре текущото състояние на научния прогрес.

— Значи не ги изхвърля, а ги четете. А вие поне поглеждате ли ги?

— О, да. Поне онези, които имат развлекателна стойност — наричаме ги „досиетата Х“. Всеки петък се събираме с Джейн, нашия космически специалист, за да ги прегледаме. Доста е забавно, наистина.

— Поне веднъж получихте ли нещо полезно?

— Все още не. — Той свъси вежди. — Но скоро нещата ще се променят. Ще изкараме пред обществеността един факт, който пазим в тайна. Ще ми се да можем да ви кажа.

Изменчивият се радваше, че не може. Но женското любопитство повеляваше да постъпи иначе.

— О, хайде сега! Кажете ми!

Той се усмихна.

— Ще ви кажа в понеделник, ако ми обещаете да обядваме заедно.

— Съгласна. Може ли да доведе едно приятелче от „Седмични световни новини“?

— Вашето приятелче вече ще е заело позиция в офиса. Официалното изявление ще е в девет.

— Наистина ли мислите, че ще се освободите до обяд?

— Казах ви твърде много. — Той се огледа. — Тъкмо затова избрахме да е в понеделник. Никакви полети до вторник сутринта. Ще имаме време да наблюдаваме как се развива процесът.

Изглеждаше обезпокоен. Изменчивият го потупа по ръката.

— Мама е тук.

— „Мама е тук“! — Той се засмя. — Не го бях чувал от дете.

Внимателно.

— Майка ми ми го казваше всеки път, когато се притеснявах за нещо.

— И моята. — Той видимо се отпусна. — Как вървят нещата в банката?

— Там има много мили хора — отвърна Шарън. — Работата не е никак трудна. Няколко пъти на ден ме викат да превеждам на някой клиент. Да му покажа документацията или само да помогна в попълването на бланката. В обявата постът се определя като „международни връзки“ и това изчерпва всичко.

— Апия по-малка ли е, отколкото очаквахте?

Шарън сви рамене.

— Бях чела за нея. Нищо изненадващо... освен вашата компания. Очаквах да сте повече, между другото.

— О, не сме никак малко — петдесетина души. Гледаме обаче да не се набиваме в очите на хората.

— И този ваш извънземен — или „тази“? Беше на първата страница на всички вестници в Хонолулу. Открихте ли я? — Тя замижа засрамено и поклати глава. — Прощавайте. Не биваше да питам.

— О, не, съжалявам, че не успяхме. Обичам да ме показват на страниците на жълтите вестници.

— Значи не вярвате, че е в някое тайно крило на военновъздушната болница в Паго Паго?

— Не, затворена е в Розуел, Ню Мексико. — Той се засмя. — Още преди вие да се появите на бял свят.

Всъщност изменчивият бе посещавал два пъти Розуел, като жонглиращо джудже и като стажант по антропология.

Значи в понеделник смятаха да разкрият, че обектът им е отговорил кодирано — или само, че е отвърнал. Изменчивият се зачуди по какъв начин това би могло да промени положението и какво би могъл да направи, за да увеличи шансовете си да получи работата.

Ръсел сам му подсказа една възможност.

— На работа ли сте утре?

— Не, всички ще ходят на църква. Без мен.

— Аз също съм свободен. Искате ли да излезем на пикник с колела?

— Божичко, не съм карала колело от колежа. Бих могла да опитам. Предполагам, че мога да наема някъде.

— Ще ви дам резервното си. — Той се почеса по брадичката. — Обикновено ходя до Фатумес или залива Фагалоа, но това ще е малко далече за вас, щом не сте привикнали. По-добре да останем в района, може да отскочим до Палоло или да слезем на нашия бряг, да поплуваме и да хапнем.

— Рифът стига ли дотам?

— Не, но плажът е чудесен. Местните деца го обожават. Миналата седмица поставихме преграда срещу акули.

— Има ли много акули наоколо?

— Досега видяхме една, но каква! Голяма акула чук — нападна една от лодките ни и отхапа парче от нея! След този случай *айга* — това е местната фамилия, която притежава брега — ни помоли да опънем защитна мрежа. — Той нарисува с пръст върху покривката залива и мрежата. — Ние я купихме и осигурихме работници.

Интересно предизвикателство, помисли си изменчивият. Акулата чук би могла да се превърне в делфин и да прескочи ограждението.

— Чудесно предложение. Там има ли масички за пикник?

Той кимна.

— И скара също. Хайде да бъдем истински американци. Знам едно място, където продават чудесни наденички. Ще купя и ще ги сложа в хладилника.

Уговориха се да се срещнат при ваканционното селище Ваяла на следващата сутрин и да носят бански, след което Шарън се отправи към климатизирания офис на банката.

Докато въртеше педалите към лабораторията, Ръсел разсъждаваше върху това, в което постепенно се забъркваше. Не можеше да си позволи да има приятелка, трябваше да остане „свободен“ до завръщането на Рей — тоест на пришълеца. Това беше едно от условията на плана им за залавяне на съществото, след като решиха, че най-вероятно ще повтори изпитания начин да се добере до сърцето на Ръсел. Или може би до Джейн или Джек. Всеки новопоявил се в живота им трябваше да бъде подложен на ДНК тест.

Изкушаваше се от идеята да обсъди с другите възможността извънземният да е намерил начин да синтезира собствена ДНК. Най-малкото, което можеше да направи, бе да продължава да следи действията и поведението на Шарън, въпреки че бе преминала първото изпитание — всичко това, разбира се, в името на науката.

45. АПИЯ, САМОА, ЮЛИ 2021

Ръсел знаеше, че не е единственият, който преследва пришълеца. Но нямаше представа, че неговият съперник е много по-страховит от агентите на ЦРУ, които вече бяха започнали да се интересуват от Шарън. Хамелеонът бе поел за Апия в мига, когато научи за извънземния кораб. Ако имаше някой друг като него на Земята, той неминуемо щеше да бъде привлечен на същото място.

Изменчивият също бе прекарал голяма част от човешкия си живот в търсене на друг изменчив. В съзнанието си виждаше тази среща като един вид обединение — „отново заедно за първи път“. Можеха да седнат и да си поговорят — и може би заедно да разрешат загадката на произхода си.

Хамелеонът, от друга страна, не се вълнуваше от загадки. Единственото, което го интересуваше, бе премахването на конкуренцията.

Хамелеонът не беше глупав. През вековете неведнъж бе постигал най-висшите степени на образование. Даваше си сметка, че желанието да унищожи конкуренцията не е рационално. Но то бе програмирано във всяка клетка на тялото му и заместваше напълно стремежа за възпроизводство. Сексуалното желание бе като блед пламък в сравнение със страстта да разрушава, да се защитава.

Погледнато в тази светлина, ако съществото беше като него, първата им среща щеше да е кратка и жестока. Най-добре да удари пръв. Нито един човек не можеше да го убие, нито имаше представа колко ужасно трябва да го нарани, за да може хамелеонът да умре.

Само хамелеонът го знаеше и можеше да се надява, че същото не важи за неговия съперник.

46.

АПИЯ, САМОА, 24 ЮЛИ 2021

Изменчивият съжаляваше за импулса, който го бе накарал да заяви, че не е карал колело от години. Имаше опит още от времето преди Ръсел да е бил роден и фалшивата несръчност, с която въртеше педалите на едноскоростния „Швин“, навярно заслужаваше „Оскар“ за актьорско майсторство.

— Как се справяш? — подхвърли засмяно Ръсел, докато въртяха педалите по лъкатушешката улица „Логан“ в ранното неделно утро.

— Започнах да му хващам цаката. — Шарън спря да си отдъхне на една отбивка и почти почувства впития в закръгленото ѝ дупе поглед. Може би не трябваше да обува прилепналия клин, който ѝ бе спечелил неодобрителните погледи на хората, които излизаха от църквата малко по-надолу по пътя. Но със сигурност бе приковал вниманието на Ръсел.

— След малко е само спускане. Не забравяй да караш отляво.

— Да, тичала съм дотук. Вашата лаборатория не е ли след втората отбивка вляво? Нещо с В.

— Ваяла-вини. Още малко и ще те направим самоанка.

— Стига да не се налага да им харесвам манджите.

— А, сигурно имаш пред вид *фуата*. Обещах ти, че храната е от мен. Ще започнем с наденичките и ще слезем надолу по хранителната верига. След пуешката трътка и овнешките ребърца ще ме молиш за фуата.

— О, фризерът ми е пълен с пуешки трътки. Когато ги изпържиш в нагорещено олио, са страхотни. — Разсмяха се, но се усещаше известно напрежение. И двамата знаеха, че самоанската кухня е силно повлияна от западните традиции, и то в най-лошия смисъл. Пуешки трътки, „Макдоналдс“, овнешки ребърца и бифтеци — почти нямаше местен над трийсет, който да не показва белези на затлъстяване.

Докато минаваха през портала, Ръсел махна на пазача. Оставиха колелата, без да ги заключват, пред централната сграда и влязоха в

неговия офис да вземат храната и бирата. Ръсел извади чувал дървени въглища от шкафа при вратата и отиде да разпали огъня, докато Шарън се преобличаше.

Тя огледа тялото си в огледалото на дамската тоалетна и нанесе някои леки корекции тук-там. Знаеше, че Ръсел е клъвнал. Въпросът беше кога да дръпне въдицата. Може би беше по-добре да изчака, докато дойде време Мишел да си тръгне.

Или да пришпори събитията? Да вкара Ръсел в леглото и да види какво ще излезе от това?

Беше си взела яркочервен бански, доста плитък. Откъсна няколко косъмчета, които се подаваха над ластика, и ги изяде. Нагласи горнището така, че под него да се подават крилцата на татуираното колибри. Накрая задълбочи още малко трапчинките — нали Ръсел харесваше трапчинките на Рей.

Последният щрих към убийствения вид бе лавалавата, която усука около кръста си. Би могла да се появи и само по бански, но местните бяха консервативни по отношение на женската голота и засега нямаше смисъл да предизвиква недоволство.

Ръсел носеше същите сини панталони, с които караше колелото, само си бе свалил ризата. Изменчивият неволно се засмя при вида на познатото тяло, леко заоблено на талията, въпреки атлетичните ръце и крака, с млечнобяла кожа — Ръсел никога не се показваше на слънце, без да се е намазал с максимално протектиращ крем, тъй като и двамата му родители бяха починали от рак на кожата. Единствената татуировка, опасваща белега от спешна апендектомия, направена от селски доктор на островите Кук, гласеше: „Да не се отваря преди Коледа“. Колко ли още жени се бяха кикотили на този надпис, когато се бе събличал пред тях?

Той веднага забеляза нейната татуировка.

— Птичка?

— Колибри. — Тя смъкна горния край на сутиена почти до зърното. Имаше малки гърди, каквито Ръсел харесваше.

— Много е красива. — Той се засмя и насочи вниманието си към жарта.

— Скоро ли ще стане? Умирам от глад.

— Поне още двайсетина минути. — Той махна към хладилната чанта на масата. — Бира? Или първо ще поплуваш?

— Ще поплувам. Цялата лепна от пот. — Обърна му гръб и си свали лавалавата — жест, който при други обстоятелства би изглеждал срамежлив. Взе маската, шнорхела и плавниците от масата и се втурна към водата. — Последният ще прави наденичките! — извика. — Той стоеше и я гледаше усмихнат. После поклати глава и се затича след нея. Тя беше вече във водата и плискаше с ръце.

— Какво пък, и без това аз щях да ги пека — рече Ръсел.

Тя си нахлузи плавниците, продуха шнорхела и намокри маската.

— Има ли рифове наоколо?

— Не и наблизо. Повечето са зад мрежата против акули.

— Обичаш ли опасностите?

— И още как. Винаги съм мечтал да зърна отблизо муцуната на петметрова акула чук.

„Бях само три метра“.

— Това ли отхапа лодката?

— Не се тревожи. Удариха я с харпун и я простреляха с пушка на плиткото. Нападнала е най-вероятно, защото е била зашеметена от болката. — Той намокри маската си във водата. — Виждал съм доста акули, но досега не съм имал проблем.

— Аз също. Може би никога не сме срещали истински гладна акула.

— Може би. — Той посочи. — Има един риф ей натам.

— Разбрано. — Захапах мундщуците и заплуваха към мрежата, до която имаше стотина метра. Пъгнаха се без проблем под нея и продължиха към рифа, като изменчивият улови Ръсел за ръката. Плуваха в синхрон, движеха се бързо с мощни замахвания на плавниците.

Рифът не бе тъй впечатляващ като този с мидите при Палоло, но около него се навъртаха красиви пъстроцветни риби, както и дребни грациозни змиорки, които посрещаха нежеланите гости с намръщени личица. Ръсел намери един октопод, голям колкото ръката му, и си го заподаваха като топка, докато накрая не му омръзна ѝ не се стрелна настрани.

Ръсел ѝ показа с жестове, че е изгладнял, и тя кимна. Насочиха се обратно към мрежата, като се отклониха за малко, за да разгледат една красива морска звезда, все още уловени за ръце.

— Много приятно — рече изменчивият веднага щом свали шнорхела, докато още крачеха до колене във водата. — Особено октоподът.

— Този извади късмет. Как ги наричаха — „мекият разум“?

— Жак Ив Кусто. — Ръсел повдигна учудено вежди. — Четох една негова книга, докато учех океанография.

Излязоха на брега. Ръсел махна на едно шест-седем годишно хлапе, което седеше до тяхната маса с кофичка в краката.

Кофичката бе пълна с лед и едри порции ока — местна риба, която се поднасяше маринована и подправена с кокосов крем, лимон и лют пипер.

— Уловена тази сутрин, доктор Ръсел — каза хлапето.

Ръсел надзърна в кофичката.

— Колко искаш?

— Дес'т д'лара.

— Не нося пари.

— Аз имам — рече Шарън. Хлапето бе втренчило поглед в слабините ѝ. Тя усука кърпата около кръста си, извади портфейла и му подаде една банкнота.

— *Фа'афетай* — каза хлапето, побутна кофата и отстъпи срамежливо. — Благодарни.

— *Афио май* — рече тя и хлапето побягна, стиснало парите.

Изпратиха го с погледи и се разсмяха.

— Много са сладки. Нямаат нищо против голотата, но се притесняват, когато някой е облечен предизвикателно.

Тя кимна.

— Никога не съм разбирала религията. И модата — като стана дума. — Сложи кофичката на масата и се огледа за пластмасовите вилици. — Искаш ли мезе?

— Благодаря. Първо обаче да извадя месото. — Той разрови жаравата и се наведе към хладилната чанта.

Рибата беше студена и апетитна.

— Мисля, че започва да ми харесва тук. Ти откога живееш по тези места?

— От две години — откакто с Джек Халибъртън започнахме изграждането на лабораторията. — Той нагласи надениците в изрядна редица. — Няколко месеца пътувах непрестанно до Щатите, докато

оправя нещата. След като привършихме лабораторията, почти не съм напуснал острова.

— Харесва ли ти тук?

— О, тук е чудесно. Курортно селище. Не става обаче за научни изследвания. — Седна до нея и опита Маринованата Ока. — Дори с модерните комуникации, залите за виртуални срещи и прочее пак е доста изолирано. Може да прозвучи снобски, но ми липсва компанията на хора, които мислят като мен или имат сходни интереси — учени, хора на изкуството...

— Мислех, че предпочиташе самотата.

— Така е, до известна степен. Офисът в Калифорния бе на края на света и донякъде го избрах точно затова. Но можех да съм в Лос Анджелис само за час и държах апартамент в студентското градче.

— И си съблазнявал колежанки. Познавам ви аз ергените.

Той се засмя и се изчерви.

— Да, по времето, когато още имах коса. — Надигна се да провери наденичките. — Липсва ми атмосферата на студентското градче. Книжарниците, кафенетата, баровете. Библиотеката в общежитията. Момичетата...

— Да, градчето си го бива. Прекарах там две седмици, на един летен курс.

— Къде?

— В осми блок. — Изменчивият си припомни къде бяха настанени студентите на Джими Колридж.

— А, да. Това е близо до моя апартамент. — Обърна наденичките с щипците. — Бира? Вино?

— Носиш и вино?

— Не. Но има горе в хладилника. Ще изтичам за минутка.

— Би било чудесно. Не си падам много по бирата.

— Наглеждай наденичките. — Той затича по брега.

Изменчивият се замисли. Беше започнал с Ръс флирт — или бе продължил предишната връзка, — което вероятно щеше да унищожи шансовете му да получи работата. Но работата бе като трамплин, за да се добере до обекта. Може би като любовница на Ръс щеше да получи по-добра възможност, отколкото като координатор.

Откъде се пораждаше тази почти осезаема нужда да се озове в близост до обекта? Беше го виждал на снимки, познаваше цялата

налична информация, бе чел обърканите заключения на учените.

Припомни си усещането, което го бе споходило, докато бе плувал от Батаан за Калифорния. Необяснимият стремеж, колебанието, когато преминаваше покрай падината Тонга.

Чувстваше се по-силен от всякога. Нещо ново се зараждаше в него.

Ръсел се върна с две запотени чаши вино.

— Пий го, докато е студено — каза и ѝ подаде едната. После погледна скарата. — След минутка са готови.

— И защо просто не преместихте този ваш обект в Калифорния? Вместо да започвате тук от нулата?

— Щеше ми се да може. Но преместването се оказа ужасно трудно. Дори в политически аспект. Мексико е твърде близо до Щатите, не само териториално, но политически и икономически. Джек не искаше Чичо Сам да ни диша във врата. Нито на вратата ни да чукат мексикански войници.

— Че има ли такава опасност?

— Разбира се, че има. Заплаха за териториалната сигурност. Независима Самоа е *истински* независима. И стабилна. Тонга беше по-близо до първоначалното местонахождение на обекта, но не искахме да си имаме работа с тамошните управници. Джек прегледа всички острови в района и реши, че Самоа е най-подходящият.

— Защото има голям град?

Той кимна.

— Е, не е Хонконг. Но е достатъчно голям. Всъщност това е конгломерат от по-малки градчета, които с времето са се слели. — Той махна към залива. — Намерихме това местенце, съвсем диво, частна собственост, близо до водата. Джек се свърза с една тукашна фамилия и уговори да го наемем. Дори стана самоански гражданин.

— Да не са го приели в семейството — в *айга*?

— Не, макар че той не изключваше подобна възможност. В такъв случай обаче би трябвало да дели цялото си богатство с останалите членове. — Той повдигна вежди. — А това не му е в природата.

— Отдавна ли го познаваш?

— Не. Той се свърза с мен във връзка с една потънала подводница, което доведе до откриването на обекта. Никога нямаше да се срещнем при други обстоятелства. Той е от богаташко семейство, но

е избрал военна кариера. Аз съм доста далече и от двете. — Ръсел огледа наденичките с вид на познавач. — Тези двете са готови.

Тя му подаде пластмасовите чинийки.

Известно време ядоха мълчаливо, ако не се броят кратките въпроси за салата или горчица.

— Вкусно — каза Шарън след първите няколко хапки, макар наденичките да не се отличаваха с нищо особено.

Ръсел повдигна рамене.

— Понякога съм готов да убия човек за най-обикновена американска храна. Независимо от холестерола и бактериите.

— Може да не си имал пари в началото, но сигурно си спечелил доста. Едва ли си успял да извадиш „Титаник“ само със заеми.

Той поклати глава.

— Напротив — винаги съм разчитал на парите на други хора. Понякога се чувствам по-скоро като уличен продавач, отколкото като инженер. Джек смята, че цялата тази работа ще ни донесе несметни богатства. Може би някой ден, но не и за него. Има да връща милиони, а не е първа младост.

— Ами ти?

— Аз не съм толкова стар.

— Говорех за парите. Очакваш ли да спечелиш богатство?

— Не, по дяволите. Участвам заради играта.

— Така си и мислех. Или поне се надявах.

— Най-великото откритие на два̀сет и първи век. Може би най-великото в цялата човешка история. — Той се загледа към лабораторията. — Дори и да не е от друг свят, това пак ще означава, че представите ни за обкръжаващия ни свят, за науката ни — всичко се основава на изцяло погрешни принципи. Не незавършени, а погрешни.

— Че не е ли така, независимо от истината?

— Поне засега не можем да го твърдим със сигурност. Един учен през миналия век е казал, че достатъчно напредналата технология става неотличима от вълшебството...

„Артър Кларк“ — помисли си изменчивият, но премълча. Беше се срещал с него при изстрелването на „Аполо“ през 1970.

— Което е едно възможно обяснение. Науката ни със сигурност е много по-изостанала от тяхната. Все едно да се върнеш във времето на Нютон и да му покажеш холограма.

Ръсел бе така погълнат от обясненията, че не забеляза мъжа, който тихо се приближаваше към тях по пясъка. Подскочи едва когато сянката му падна върху тях.

— Джек!

— Извинявай. Не исках да изглежда, сякаш се прокрадвам.

— Това е Шарън Валайда. Джек Халибъртън.

Изменчивият протегна ръка.

— Мисля, че сме се виждали. Работя в Тихоокеанската търговска банка.

— И сте отлична физиономистка.

„Особено когато става въпрос за твоето лице“ — помисли си изменчивият.

— Наденичка? — попита Ръсел.

— Не, тръгнал съм за хотела. Видях ви и си помислих дали не бихме могли да се съберем малко по-рано утре, преди онова... нещо.

— В колко часа? В осем?

— Осем е чудесно. Ще оставя бележка на Джейн. — Джек кимна на изменчивия. — Довиждане, госпожице Валайда. Чао, Ръс.

Когато се отдалечи достатъчно, за да не ги чува, изменчивият попита:

— Той винаги ли се облича така?

Джек носеше бял ленен костюм, широкопола шапка и самоанска риза.

— Да, когато не работи в лабораторията. Сигурно е сбъркал века.

— Богаташите, които идват в банката, се обличат по същия начин. Моят шеф ги нарича „Съмърсет Моъм-типажи“. Това някой актьор ли е?

— Писател, струва ми се. — Ръс дояде наденичката и се надигна. — Готова ли си за още?

— Искам я малко по-препечена. Ще пийна една бира.

— Чудесна идея. — Той извади две шишета „Хайнекен“ от хладилната чанта.

Шарън допи виното и взе едната бира.

— Да прием за неделните плажни пияници. — Чукнаха се с шишетата. — Та... ставаше дума, че ще покажеш на Нютон холограма.

— Именно. Хрумна ми, че това нещо може да не е от друга планета. Би могло да идва от нашето собствено бъдеще.

— Наистина? Аз пък смятах, че не може да се движиш назад във времето.

— Чела ли си нещо по въпроса?

— Да, една статия за ускорител на микрочастици. Там се обясняваше за времето.

— Аха, когато успяха да преместят една микрочастица съвсем малко напред във времето. Теорията за относителността винаги го е допускала.

— Но не и в миналото?

— Точно така. Не става въпрос за относителност, а за причинно-следствена връзка, за здрав разум.

— Но ти смяташ...

— Нали знаеш какво казват — когато се случи едно невъзможно нещо, логично е да го последва второ и трето. Във всичко това има своя, макар и объркана логика. Пратили са този практически неразрушим обект на милиони години в миналото и са го скрили някъде, където да не може да бъде намерен. А когато отишли да го изкопаят...

— Него го нямало! — Тя кимна развълнувано. — И тогава са прехвърлили един техен биоробот, за да провери какво е станало.

— Робот не е най-точният израз.

— Познаваше ли я?

Той се поколеба.

— Доста добре. Поне така си мислех. Беше твърде хубава, за да я наречеш „робот“. По-скоро свръхчовек от бъдещето.

— Еволюирал човешки вид?

— Бинго! Само че едва ли ще са необходими милиони години, за да се стигне до този резултат. В момента само законите и обичаите ни спират да се заемем със собствената си еволюция.

Изменчивият се замисли върху думите му. Спомените му датираха от толкова отдавнашни времена, че понякога гледаше на себе си като на пътешественик от далечното минало. Би могъл обаче наистина да произхожда от бъдещето и да е изгубил спомените си от пътуването във времето.

Знаеше, че един от начините да се избегне парадоксът на времето е да не се позволява на пътешественика да носи със себе си каквато и да било информация. Никога досега не се бе замислял върху едно

такова обяснение за липсата на спомени отпреди времето, когато беше голяма бяла акула. Възможно ли бе да са го пратили в миналото с промит мозък, но снабден с всички необходими средства, за да оцелява?

— Разговарял ли си за това с Джек?

— С Джек ли? Не. Той е твърд защитник на идеята за пришълец от далечна планета. Особено след онази история с „Рей“.

— Но ти не мислиш така.

— Ами... навярно пришълецът обяснява по-добре всичко. В смисъл — по-лесно. Но ако е така, защо просто не заяви пред нас — ето ме, нека седнем и поговорим?

— Може да се е страхувала.

— Не се страхуваше от мен.

— Може би от Джек. — Изменчивият се усмихна. — Сигурно не е единствената.

— Вярно, че на моменти Джек е твърде строг. — Ръс стана да обърне наденичките. — Ще ги оставя да се препекат и от другата страна.

Шарън бе зареяла поглед към морето, изражението ѝ бе замислено.

— Шарън?

Това беше песен. *Песен.*

Изменчивият нито за миг не бе преставал да анализира единиците и нулите. Да се преструва на човек отнемаше съвсем малка част от съзнанието му, също както да работи в банката и дори да общува с Ръс. През цялото това време той плуваше в двоичното море на съобщението.

Смисълът му все още оставаше неясен, но изменчивият вече знаеше какво представлява.

Песен на родния му език. На език, забравен преди милиони години.

— Шарън? Да не ти прилоша?

— Ох! Извинявай. — Тя потърка лицето си с ръце. — Понякога се... отнасям.

Той седна до нея и я докосна по ръката.

— За родителите си ли се сети? — Тя кимна кратко и отсечено. — И аз изгубих моите, почти в една седмица. Бях доста по-възрастен

от теб, но пак ми беше тежко. Да остана сам.

Очите ѝ се насълзиха и тя ги избърса.

— Прав си. Сам. — „Той е чудесен човек — помисли си изменчивият, — но няма представа какво е да си наистина сам“.

Ръсел копнееше да я притисне в обятията си, но не посмя.

— Искаш ли да се прибираме?

— Не. Мина ми. — Тя го дари със сияйна усмивка.

— Искам още една наденичка. — Погледна празната бутилка. — Сигурно бирата ме прави сантиментална. Ще изпия още една.

— Желанието ти е закон за мен. — Той отвори още две бири. — Да бъдем сантиментални заедно.

Песен. Песен за родния дом.

— Дали вече не са готови?

Ръсел обърна една наденичка с вилицата.

— Почти.

Докато се хранеха, изменчивият обмисляше плановете си за остатъка от деня и нощта. Особено за нощта. Ръсел го очакваше малка изненада.

Утре със сигурност щяха да обявят, че обектът им е отговорил, и вероятно щяха да покажат двоичния код, за да могат милиони други хора да опитат да го дешифрират.

Хората нямаше да се справят. Беше същото, както ако някой плъзне пръст по лист, изписан на Брайлова азбука, при това на чужд, непознат език. Съобщението беше кодирано, но не с цел да бъде запазено в тайна — и въпреки това оставаше неразгадаемо.

Във вторник на острова щяха да започнат да пристигат любопитни тълпи. Журналисти, извадили късмета да са на Американска Самоа, за да се появят на място първи. Вторнишкият самолет щеше да гъмжи от американци, до четвъртък щяха да пристигнат репортери от Европа и Азия. Охранителните мерки щяха да са подсилени.

Оставаше му време само до утре сутринта.

— Не бих искал да пришпорвам нещата — поде Ръсел, — но какво ще правиш тази вечер? Ако не си намеря извинение, Джек ще ме замъкне в „Аги“.

Тя затвори очи. „Внимателно сега“.

— Съжалявам, но не съм свободна. Ще излизам с един колега. — Потупа Ръсел по коляното. — Той очаква нещо от мен, но ще трябва да го разочаровам. Свободна съм в понеделник и вторник.

— За понеделник вече се уговорихме да обядваме заедно — припомни ѝ той.

— Тогава да вечеряме във вторник.

— Още днес ще запазя една маса в „Платната“. Градът навярно ще гъмжи от гладни репортери.

Изменчивият кимна.

— А аз вече ще знам голямата тайна.

— Ще я научиш още утре в десет, ако гледаш новините. А може да почакаш и да ти я поднеса на обяда.

— Може да почакам. Едва ли ще ми позволиш да се опитам да позная.

— Не.

— Открили сте, че президентът на Щатите е извънземен.

— Дявол да го вземе, позна. Сега ще трябва да те ликвидираме.

— Е, какво пък. Поне узнах преди другите.

След като се наобядваха, тръгнаха да обикалят из Апия с колелата. Спряха на Макети Фу да се освежат с изстудени кокосови орехи. В неделя тук цареше ленива атмосфера, продавачите едва подаваха глави изпод сенчестите навеси и обслужваха клиентите неохотно. Ръсел купи на Шарън перлена огърлица и тя много я хареса. Тя му избра пурпурна лавалава и му каза да си я сложи на вечерята.

Изменчивият не знаеше дали тази вечеря ще се състои. Предстоеше връзката им да навлезе в непозната територия.

Може би той настина щеше да я убие — в известен смисъл. В този, в който тя беше първо Рей, а после Шарън.

Ръсел предложи да ѝ остави колелото, но тя се оправда, че апартаментът ѝ е твърде тесен. Разделиха се при неговото бунгало, тя го целуна и продължи пеша. Все още усещаше устните му върху своите.

Прибра се, спусна щорите на прозореца и се изтегна на леглото. Слушаше равномерно бучене на вентилатора на тавана и песента на птичките отвън.

След това започна да се упражнява в езика, който все още не разбираше. Издаваше с гърлото си тихи прищраквания, с продължителност една двайсета от секундата за единиците, разделени с отмерени паузи за нулите.

В началото на съобщението имаше три пакета от еднакви комбинации 000011110000, които вероятно служеха за обособяване, и четвърти пакет, който бе скъсен наполовина. Тези обособители разделяха съобщението на части с приблизително съотношение 2:1:1:47:49. В аналогията на човешката музика това щеше да е песен с две строфи, предхождана от три пакета информация — първата указваща, че става въпрос за песен, и другите две, съобщаващи названието и известна техническа информация, като темпото и ключа. Или аромата и електрическият заряд.

Нямаше ясен модел на двете строфи, но във всяка от тях се срещаше една и съща последователност — 01100101001011 — три пъти в първата строфа и четири във втората. Други продължителни повторения нямаше. Късите, като 0100101, не носеха статистическо значение, но ако се потърсеше съответствие в човешкия език, щяха да са нещо като „и“ или определителен член.

Дотук възможностите за анализ се изчерпваха, но за изменчивия всичко това имаше някакво интуитивно, подсъзнателно значение, наситено с емоции и същевременно убягващо, като чути в детството и почти напълно забравена мелодия.

Вентилаторът на тавана прещракваше на всеки три четвърти от секундата. Изменчивият го използваше като метроном — или ритъмна секция. Човешкият му говорен апарат можеше да произнася звуци със същата скорост, с която и обектът, дори по-бързо, и той намали силата на звука с около една трета.

Продължи да се упражнява, но тихо, така че ако някой го подслушваше, щеше да долови звук, наподобяващ този на моторчето на вентилатора, и тъкмо това бе заключението на жената от ЦРУ в съседната стая. Беше се настанила там броени часове след като Шарън се срещна за първия си обяд с Ръсел.

На изменчивия не му отне много време да запомни четирийсет и пет секундната последователност от прещраквания и паузи, която възнамеряваше да изпее в близост до обекта. Но разбира се, не би могъл да се добере до него без помощта на Ръсел, така че този момент

трябваше да почака. Ако Ръсел бе отишъл на среща с Джек, едва ли щеше да се забави. Въпросът бе дали след това ще се прибере вкъщи, или ще иде в лабораторията. Изменчивият знаеше, че обикновено се връща в бунгалото, за да почете някоя книга или да послуша музика, и тъй като предишните дни бе прекарал в лабораторията, това бе най-вероятният избор.

В девет вечерта изменчивият облече къса черна пола и прилепнала тъмна блуза и се измъкна безшумно точно в мига, когато агентката от ЦРУ влезе в банята. По времето, когато жената от съседната стая заподозря, че апартаментът на Шарън е празен, изменчивият вече крачеше забързано към бунгалата.

Щорите на номер пет бяха спуснати, но ниско долу, до креслото, се виждаше светлина. Изменчивият си го представи: с книга в скута, чаша вино подръка и приятна музика за фон.

Изу си обувките и почука на вратата. Ръс отвори и тя се шмугна покрай него и затвори вратата.

— Обичам да се поддавам на импулса. А ти?

Отне му няколко секунди да кимне.

— И аз. С теб.

Бунгалото бе просто голяма стая, разделена с преграда, зад която се намираще „спалнята“, и тя го отведе там, като пътьом изключи лампата.

— Само за миг. — Той извади от едно чекмедже свещ и я запали. На трепкащата ѝ светлина Шарън бавно си свали дрехите. Отдолу не носеше нищо.

Седна на леглото и го дръпна до себе си, разкопча му ризата и му смъкна слипа. Членът му още не беше набъбнал и тя го пое с уста, за да се наслади на промяната в състоянието му. Подразни го леко със зъбки, защото знаеше, че му харесва, и след това се възползва от липсата на рефлекс за гадене и го пое дълбоко в гърлото си, галеше го с ръка в основата.

Това бе направила и Рей при първата им любовна среща. Дали мозъкът му функционираше достатъчно, за да направи връзката?

Той плъзна ръка надолу, за да я погали между краката, но тя вече беше мокра там, тъй като контролираше отлично всяка своя част. Сложи го да легне по гръб и се намести върху него, помръдваше ритмично таза си във въртеливи движения и стенеше от неподправено

удоволствие. Наведе се и започна да си играе с косата му, докато той се надигаше към нея. След малко се усмихна и каза:

— Сега ще ти покажа един номер... — Повдигна единия си крак, завъртя се около божествената точка на удоволствието и се обърна с гръб към него, без да го изпуска. — Още ли си с мен? — попита, макар да усещаше, че е в нея.

— Как... го направи?

— Аз съм жената-змия.

Знаеше, че той обича тази поза, но всъщност искаше поне за известно време да не вижда лицето му. Той я улови за ръцете и се притисна още по-силно към нея.

Когато настъпи моментът, тя получи мощен оргазъм. Той се изпразни в нея след секунди. Тя легна до него и той се намести зад нея, притисна я в извивката на тялото си.

Само след минута обаче я изненада с въпроса:

— Рей?

Тя бавно се завъртя в обятията му и се вгледа в познатото, любимо лице. Вдигна ръка и прокара пръст по носа му.

— Да зърнеш любовта как почва...

— Ти... пораснала ти е нова ръка — каза той объркано. — Но отвътре си същата.

Изменчивият осъзна, че вече деветдесет години отвътре е сестра Дебора, такава, каквата я бе познал толкова отдавна.

Ръсел опипа лицето ѝ, плъзна пръсти към татуировката.

— Само лицето ти е различно...

— Все още съм Шарън. Промяната на тялото отнема повече време и е болезнена.

— Коя... какво... — Той продължаваше машинално да я гали. — Какво всъщност си ти?

— Аз съм Шарън и Рей, и още няколкостотин души през последния век, а също различни животни и предмети отвътре. Да отговаря „какво“ съм ми е много по-трудно.

— От друга планета ли идваш?

— Не зная. Спомените ми отпреди трийсетте години на миналия век са смътни — по същата логика бих могла да идвам от бъдещето.

— Какво си била преди това?

— Различни същества, предимно морски. Бяла акула, косатка — онова, което е на върха на хранителната верига. И каквото ми повелява инстинктът за самосъхранение. Възможно е да съм тук от времето, когато е и обектът, нищо чудно да съм пристигнала с него на планетата — от бъдещето, от друга планета, от друго измерение. Изпитвам непреодолимо влечение към него.

Той бавно кимна.

— Значи ме съблазни с надеждата да...

Тя го целуна по бузата.

— Което не означава, че не те обичам — прошепна. — Можеш да обичаш някого и пак да го използваш. Него, или нея.

Настъпи продължително мълчание. Той приглади един кичур от косата ѝ и се усмихна.

— Толкова си женствена. Като Рей, като Шарън — и сега, когато си по малко от двете.

— Предпочитам женската форма. Но бях морски пехотинец през Втората световна война и жонгльор в цирк. През седемдесетте бях студент по астрономия в Харвард, няколко години по-възрастен от Джейн, и дори ѝ водех лекции.

— Някога срещала ли си Джек или мен преди проекта?

— Не. Чела съм, разбира се, за теб покрай историята с „Титаник“, нали бях морски биолог.

— Както и морски пехотинец. — Той поклати невярващо глава. — А сега?

Изменчивият прехапа устни.

— Ще ми налееш ли вино? — Той понечи да се надигне, но тя го спря. — Чакай, знам къде е.

Докато вървеше към кухнята, чувстваше погледа му върху голото си тяло.

— Съжалявам, че нямахме повече време — въздъхна изменчивият. — Така исках да се влюбиш в Шарън.

— Влюбих се.

Тя напълни чашата с искрящо червено вино. Ако можеше да види лицето ѝ, щеше да се изплаши — зениците ѝ бяха разширени докрай.

— Но се налага да форсирам събитията. Заради утре.

— Знаеш ли какво ще стане утре?

— Лесно е да се предположи. Зная, че обектът е отговорил на посланията ви. Решили сте да го съобщите пред медиите. С цел да ме примамите да се появя отново. — Подаде му чашата.

Той я взе, но не отпи.

— Както и да накараме още няколко милиона души да работят над дешифрирането. По-големи компютри. — Отпи и ѝ върна чашата. — Защо просто не заявиш открито за себе си? Веднага ще те включим в проекта и ще те защитим от... — Той кимна към прозореца. Имаше предвид хората, които бяха стреляли по нея.

— Не зная дали бихте могли. — Погали го по бузата. — Познавам добре човешката природа, може би дори по-добре от теб. От столетия ви наблюдавам.

— Познаваш и любовта.

— Познах я няколко пъти. Но зная, че има и ксенофобия. Била съм негър, азиатец и испанец в Америка по времето, когато белите можеха да правят с мен каквото поискат. Бял пленник по време в Марша на смъртта на Батаан. Да те мразят за това, че си различен — това е урок, който не се забравя лесно. — Тя отпи и сложи чашата до свещта. — Нито един човек на тази планета не може да бъде „по-различен“ от мен.

Изменчивият грешеше, но нямаше как да знае за съществуването на хамелеона.

— Успях донякъде да разгадая смисъла на посланието — продължи Шарън. — Не като алгоритъм на Дрейк, нито като текстово съобщение. Прилича ми на песен и ми се струва, че е адресирана до мен. Бих искала да ѝ отговоря.

— Тази вечер?

— Трябва да е тази вечер. Точно затова пришпорих нещата.

Ръсел бавно се надигна.

— Охраната ще те пусне, ако си с мен. Но после какво? Най-вероятно няма да се случи нищо. Ще се присъединиш ли към нашата група? Като пратеник от звездите?

— Разбира се. Но само ти, Джек и Джейн ще знаете, че не съм сладката малка Шарън, която спи с шефа си.

Той я погали по рамото.

— Нощният пазач днес е или Саймън, или Тиодор. И двамата помнят Рей. Можеш ли да станеш Джейн? Да си сложиш нейното

лице?

— Лесна работа. За пет минути. — Тя се изправи.

Ръсел я дръпна за ръката.

— Чакай. Може ли да гледам?

Изменчивият се обърна.

— Никой досега не ме е виждал да го правя. Но защо пък не?

По лицето на Шарън премина тръпка, чу се тих пукот и скулите ѝ бавно изпъкнаха и се приближиха към носа. Брадичката изгуби трапчинките си и се издължи. Появиха се бръчки и линии и кожата под очите ѝ увисна. От бледосини очите станаха кафяви. Косата се спусна до раменете и побеля, след това се омота на плитка.

— Как го правиш с косата? Тя не е жива тъкан.

— Не зная — нямам представа как става всичко това. — Тя се изправи и размърда рамене. Кожата на прекрасното ѝ тяло се сгърчи и повехна, сетне се покри с найлонов комбинезон. По ръцете ѝ се появиха старчески петна.

Той докосна найлона и го разтърка с пръсти.

— Можеш да произвеждаш и синтетични материали!

— Дори метали. Всичко, което ти хрумне. През шейсетте прекарах една седмица като телевизор в хотелска стая. Беше доста поучително.

— Трансмутация на елементите?

Тя се засмя, забелязала озадаченото му изражение.

— Нещо подобно. Сигурно не знаеш, че имам докторат по астрофизика. Но няма такъв клон на научното познание, който да е в състояние да го обясни. Предполагам, че масата е единственото ограничение. Когато се превръщам в по-едро или по-дребно същество, трябва да си набавям или да губя плът. Едва ли ще ти е приятно да ме гледаш как изяждам някой крайник. Или дебел речник.

— Затова значи успя да се измъкнеш дори след като ти откъснаха ръката?

— Да. Болеше, защото го направи друг и беше доста неочаквано. Иначе ми отнема няколко минути и може да изглежда странно, но поне не е мъчително.

Той поклати глава.

— Има ли и други като теб?

— И да има, не успях да ги откроя. Аз самата бих могла да се превърна в повече от един индивид, да се разделя например на три малки деца. Но личността, разумът, се разделя и отслабва. Веднъж се превърнах в цял рибен пасаж. Всяка отделна риба бе доста тъпа.

— Значи не се възпроизвеждаш по този начин. Чрез делене, като амеба.

— Истината е, че имам някакъв инстинкт, който ми пречи да се деля. Когато го направя, изпитвам желание час по-скоро да се слея. Понякога се чудя как ли са го правили там, откъдето идвам. Може би въобще не се възпроизвеждат. Какъв смисъл, ако са безсмъртни обаче?

— Няма как да знаеш дали си безсмъртна, нали?

— Не и докато не оцелея след големия взрив на вселената. Но преживях доста прекеждия, от които успях да се възстановя. — Тя отнесе свещта при огледалото и провери докъде е стигнала трансформацията. — Ще тръгваме ли? — попита с гласа на Джейн.

— След минутка. Някои от нас все пак трябва да се облекат.

До лабораторията беше само десетина минути.

Пазачът се оказа Тиодор — едър веселяк от смесена китайско-самоанска кръв.

— Притеснени сме за утре, господа професори?

— И ти ли знаеш за утре? — попита Ръс.

— Само, че ще става нещо голямо. Саймън ми каза.

— Сигурно вече знаят и в Паго Паго — въздъхна изменчивият.

— Саймън ме предупреди, че е тайна.

— И аз се надявам, че е тайна, поне засега. — Ръсел посочи с ръка. — Отвори лабораторията.

— Ами добре. — Тиодор натисна едно копче. — Чисто е.

Заобиколиха преградата и продължиха по тих коридор до дебела врата, изписана с предупреждения. Ръс я отключи, като опря длан на лещата, и вратата се отмести с въздишка.

В преддверието имаше два мощни компютъра. Той седна на единия и написа няколко думи.

— Така... изключих камерите вътре. Ще има да давам обяснения...

— Мисля, че мога да се справя с този проблем, когато излизаме.

— И от компютри ли разбираш?

— Известно време учих в Масачузетския технологически. — Изменчивият отвори едно шкафче. — Ще слагаме ли костюми?

— Не е необходимо. В момента вътре атмосферата е нормална. — Той сложи ръка на следващата врата. — Сезам, отвори се — прошепна тихо и вратата бавно се отмести. Оказа се вход на шлюзова камера. От другата страна имаше също такава врата, но без ключалка и система за идентификация.

Прекрачиха високия праг и Ръс все така тихо каза:

— Затвори се.

Вратата зад тях се затвори, но тази отпред не се отвори.

— В камерата има двама души — чу се механичен глас. — Необходима ми е гласова идентификация на този, който не е Ръсел Сътън.

— Аз съм Джейн — отвърна изменчивият. — Сезам, отвори се. — Вратата се отмести и продължиха по друг дълъг коридор, който свързваше помещението с обекта и основната сграда. Над главите им потрепваха флуоресцентни лампи. Стъпките им отекваха в глухите метални стени, целите покрити с надписи и рисунки от минавалите често по коридора. Имаше поезия, но имаше и мръсотии.

Последният участък от стената съдържаше 31433 единици и нули, изписани грижливо с черен флумастер.

Последна херметична врата, дебела като на банков трезор, зад която беше самата лаборатория с обекта. В мига, в който влязоха, от тавана с отчетливо изцракване блеснаха ярки светлини и двамата видяха положения върху метално скеле обект, насочения към него мощен лазер, двата безполезни микроскопа, редовете от системи за комуникация... и един мъж, прав, със скръстени ръце. Хамелеонът.

— Джек? — възкликна Ръсел.

47.

АПИЯ И ОТВЪД

Съществува, което сега беше Джек, кимна.

— Добре дошли. — Натисна едно копче и херметичната врата се затвори.

— Пазачът не ни каза...

— Помолих го да не казва.

— Значи си ни очаквал? — Ръсел сложи ръка на рамото на изменчивия.

— О, да. В известен смисъл те очаквах от доста време. — Гледаше изменчивия. — Джейн. Шарън. Рей. Наистина ли си била и телевизор?

И двамата втренчиха в него втрещени погледи.

— Поставих микрокамера в бунгалото ти, Ръс. Имаше доста забавни моменти, но нито един, колкото тази вечер.

Ръсел отвори уста, но не можа да произнесе нито думичка.

Изменчивият скръсти ръце.

— Значи знаеш какво съм.

— Всъщност не. — Джек разпери ръце и в миг се превърна в двойник на Ръсел, макар че все още носеше дрехите на Джек.

— Божичко! — възкликна Ръсел.

— Това беше доста добре — каза Шарън.

— Ти не можеш да го направиш, нали? Наблюдавах те и ти отне няколко минути, за да си промениш лицето. Но може би защото се упражняваш едва от стотина години.

— А ти откога се упражняваш?

— От Каменната ера, струва ми се. Но не помня някога да е ставало по-бавно. — Той отново се преобрази в Джек и пристъпи към Шарън.

— Знаеш ли откъде сме дошли? — попита го тя.

— Не мисля, че с теб сме от един и същи тип, скъпа. Не мога да стана телевизор, нито голяма бяла акула или жена. Мога да приличам

на всеки мъж, но способностите ми се простират дотук. Ние сме различни видове.

— Но може би от една и съща планета? Или време?

— Или измерение. Но както и да е. — Той се изправи пред Шарън и я огледа внимателно. — От хиляди години търся някой като теб.

— Значи проектът — намеси се Ръсел — е бил само примамка, капан...

— Да и не. Обектът е истински. — Хамелеонът не свалеше очи от изменчивия. — Открих го години преди инцидента с подводницата.

— Ако е било инцидент — каза изменчивият.

— Наложих да се издигна доста нависоко. Един действаш контраадмирал може да постигне много неща зад кулисите. Накарах ги да се доближат до обекта и след това задействах дистанционно заложения взрив.

— Сто и двайсет невинни жертви? — попита Ръсел.

Джек го погледна учудено.

— Забрави ли колко умират всеки ден от глад на тази планета?

— Но защо е било необходимо да...

— Всичко приключи за четири минути. Само не ми плачи. — Той кимна към близката маса. — Да седнем.

Те седнаха. Хамелеонът също седна и си наля кафе от един термос.

— Искате ли?

Изменчивият си наля, но не отпи. Ръсел се въртеше неспокойно.

— От колко време си Джек Халибъртън? Ти ли написа...

— „Батискафски изследвания и измервания“? Не. Но съм я чел, разбира се. Приех самоличността на Халибъртън през 2015, защото той ми се стори най-подходящият човек за откриването и изваждането на обекта.

— Уби ли го?

— А какво да направя — да го осиновя? Една вечер излязохме заедно с яхтата. Строших му врата и го спуснах с котва на дъното. Радвай се, че не си бил ти. А можеше.

— И винаги ли си бил учен? — попита изменчивият.

— Рядко. Обикновено избирам войнишкото препитание. Спомена, че си участвал в батаанския Марш на смъртта. От коя

страна?

— На Щатите.

— Странно решение. Аз бих избрал Япония.

— И уби Джек Халибъртън — попита Ръсел — просто така?

— Не — не „просто така“. — На лицето му се изписа досада. —

Не че ме затрудни, но преди това трябваше да го изуча. Както изучавах теб, Ръсел. Готвиш се да ме нападнеш, подушвам норадреналин в потта ти. Не го прави. Ще те смачкам като муха.

— Но все пак ще трябва да ме премахнеш — отвърна Ръсел. — И нея също. За да опазиш тайната си...

— Не вземай прибързани решения, Ръс. Имам по-интересни възможности от тази да ти видя сметката. — Обърна се към изменчивия. — Батаан беше ужасен. Сигурно си се наслаждавал на болката.

— Не. Но мога да я владея. Понякога се налага да я понасям, за да разбера какво е да си човек.

— И защо ти трябва? Все едно човек да иска да разбере какво е да си ряпа.

— Не е същото.

Хамелеонът поклати глава.

— Ти ги харесваш. Дори смяташ, че обичаш един от тях. Все едно да обичаш ряпа.

— Никога ли не си харесвал или обичал някого? От Каменната ера?

В миг хамелеонът се преобрази в страховит главорез, целият в белези и татуировки, и улови Ръсел за китката.

— Казах ти нещо — изръмжа той. — Не го прави. — Ръсел изпусна молива, който бе стиснал като нож.

— Не смей да го закачаш!

Хамелеонът се превърна отново в Джек Халибъртън, мършав седемдесетгодишен старец, но продължаваше да държи Ръсел в железната си хватка.

— И как ще ме спреш?

Шарън чукна масата с показалец. Дълго извито парче дърво подскочи нагоре и тя го улови. Подаде му го като дар.

— Бих могъл да ти го завра отзад и да го строша!

Хамелеонът пусна Ръсел и се наведе напред.

— Това сериозно предложение ли е? Защото може да ми допадне. Веднъж вече ме набиваха на кол, тогава бях кръстоносец, и се наложи да се престоря на умрял.

Хвана с два пръста дървото и бавно го пусна в гърлото си, като гълтач на саби. Затвори уста, изкашля се и повдигна рамене.

— Това ли е най-страшното, което можеш да предложиш?

Шарън бавно поклати глава.

— Не виждам защо трябва да сме съперници. Бихме могли да се учим един от друг.

— Аз вече се научих. Ти също. — Той махна към обекта зад нея. — Какво искаше да кажеш с това, че е пратил „песен“? Мислиш ли, че би могъл да общуваш с него чрез глас?

— Акустични вибрации. Правил си го с твоя соленоид.

— Защо не опиташ тогава? Хайде, запей му любовна песен.

Шарън се надигна бавно и отстъпи заднешком, без да сваля очи от хамелеона и Ръсел.

— Ако го докоснеш...

— Не си го и помислям. Хайде, действай!

Тя застана до обекта и положи длан върху него — и подскочи като от електрически ток.

— Какво има? — попита Ръсел.

Шарън поклати глава, наведе се и издаде тих вибриращ звук. Беше като песен, но неземна, с ниски гъгнещи тонове и забързан ритъм на Морзова азбука.

След четирийсет и пет секунди млъкна. И тримата гледаха обекта. Нищо не се случваше.

Хамелеонът се надигна и бавно се приближи до Шарън. Ръсел го последва.

— Изглежда, няма да се получи.

— Почувствах нещо. Дай му време.

— Време имаме колкото щещ. Не се тревожи. — Хамелеонът я улови за ръката и я погали нежно. — Ръчичката оздравя ли?

— Разбира се.

— Жалко. — Той дръпна рязко и силно надолу, ставата изпука и ръката се откъсна. Миг по-късно другата ѝ ръка се стовари върху лицето му и му строши долната челюст, която увисна безпомощно.

Той се олюля, отстъпи назад и притисна челюстта си с ръце.

— Какво правиш? — попита го Шарън. След първоначалното рукване кръвта от раната бе секнала.

Необходимите му бяха няколко секунди, за да върне челюстта на мястото ѝ.

— Правя това... заради което живея от хиляди години.

— И защо?

— Само един от нас може да остане на тази планета.

— Аз не съм един от „вас“.

— Но ти си...

Ръсел неочаквано се метна на гърба на хамелеона и посегна да забие в гърлото му канцеларската ножица, която бе докопал. Хамелеонът го отхвърли като кукла и той се стовари с трясък върху лазерната установка.

— ... ти си единственият ми съперник тук — продължи спокойно хамелеонът. — Няма нищо лично между нас. Просто трябва да умреш.

Шарън пристъпи към лежащия неподвижно Ръсел.

— Стана лично, след като го нарани. А аз не мога да умра.

— Вярвам, че бих могъл да те доведа до състояние, равносилно на смъртта. Достатъчно е да те разкъсам на няколко части и да се погрижа да останат разделени. За достатъчно дълго.

Изменчивият напипа пулса на шията на Ръсел и застана между него и чудовището.

— Мога да направя същото с теб.

— Не и с една ръка, струва ми се. Няма да имаш достатъчно време, за да ти порасте нова, нито ще ти позволя да напуснеш това помещение, за да го направиш.

Шарън огледа стените.

— Грещиш. Мога да мина през тази стена и да се озова във водата за броени секунди. Съмнявам се, че ще посмеееш да се изправиш срещу мен там. Дори с една ръка.

— Оставиш ли го, ще го убия. Ти избираш.

Изменчивият се поколеба. Джек нямаше да остави Ръсел жив, каквото и да се случеше с него.

— Хайде, давай — подкани го хамелеонът. — Дори няма да се опитам да те спра. Пак ще се върнеш, а междувреме аз ще се забавлявам да го убивам бавно. Беше досаден като колега всъщност.

Изменчивият реши да опита друг подход.

— Не те разбирам. Ти си като учен, който през целия си живот е търсил нещо, но когато го намери, е готов да го разруши, без да го разбере.

— Научих достатъчно, преди да излезеш от спалнята и да дойдеш тук. И аз съм толкова учен, колкото ти си жена. — Изведнъж погледна наляво. — Брей! Наистина хитро!

Откъснатата ръка се превръщаше в оръжие. Ноктите се издължиха в дълги метални остриета, върху кокалчетата се появиха очи. Отдолу израснаха псевдоподи, като дребни крачета на насекомо.

— Нека ти покажа как изглеждах, когато за първи път започнах да те търся. — Хамелеонът се скъси с трийсетина сантиметра и се изду толкова, че дрехите му се скъсаха по шевовете. Тялото му се покри с къси черни косми, лицето му придоби неандерталски черти. Той доразкъса дрехите си и отдолу се показаха масивни мускули и изпъкнали гениталии.

Изменчивият се хвърли върху него, но бе отблъснат с лекота. Кракът на хамелеона се вдигна рязко и едно твърдо копито блъсна изменчивия в гърдите. Чу се пращане на счупена кост. Изменчивият падна, надигна се бавно, беше замаян и пребледнял.

Хамелеонът погали настръхналите косми на гърдите си, втренчи поглед в Шарън и поклати глава.

— Недей.

— Опитай ти тогава — отвърна изменчивият с женски глас.

Без да поглежда противника си, хамелеонът замахна с бързината на змия и улови откъснатата ръка. Тя се опита да го издере, но той стисна металните ѝ нокти и ги отчупи. След това ги запокити настрани и започна да къса крачетата, сякаш чистеше скариди.

Захапа бицепса и откъсна голям къс месо, сдъвка го и счупи ръката в лакътя. С дълъг мръсен нокът изчегърта очите и ги метна в устата си като бонбончета.

Засмя се, с порозовели от кръвта зъби, и продължи да ръфа.

Изменчивият огледа помещението за нещо, което да използва като оръжие. Огромният лазер несъмнено би могъл да нареже хамелеона на парчета, но беше закрепен неподвижно за статива и вероятно се управляваше дистанционно.

Ръсел се бе свестил и наблюдаваше ужасяващата сцена. Хамелеонът бе одрал кожата на ръката почти до китката. Пусна я на

земята и изплю един кокал.

— В този момент трябва да кажа: „Имаш чудесен вкус, скъпа“, но всъщност не е така. Съмнявам се да съм ял нещо по-гнусно от теб.

— Ти си първото същество, което посмя да отхапе втори път. Толкова по въпроса за вкуса ти. — Шарън забеляза, че Ръсел бърка в джоба си и вади швейцарско ножче, и извика: — Ръс, недей!

Хамелеонът се обърна към човека и се разсмя.

— Сгреши инструмента, Ръсел.

— Сериозно? — Ръсел заби острието в розетката на трифазния ток. Бликна фонтан от искри, токовият удар го отхвърли назад и светлините угаснаха.

След секунда се включи резервният генератор. Лампите премигнаха и се върнаха към обичайната си яркост. Ръсел лежеше по гръб, притиснал обгорената си ръка.

— Това няма да ти спечели и секунда.

— Друга беше идеята. Някой ще дойде да види какво става.

— И ще открият, че не могат да отворят херметичната врата.

— Наистина си премислил всичко, нали? Ще ни убиеш — и после какво? Ще свикаш пресконференция?

— Ще си тръгна така, както щеше да го направи твоята Шарън...

Той се обърна. От Шарън нямаше и следа.

Изменчивият скочи върху него от тавана в мига, когато хамелеонът погледна нагоре. Хвърли се върху раменете му, завъртя рязко главата настрани и вратът на хамелеона изпука. Трето, по-силно дръпване — и главата се откъсна, с достатъчна сила да се удари в тавана. Но междуременно хамелеонът бе уловил Шарън за ръката, засили се, като оплискваше всичко наоколо с кръв от шията си, и я метна настрани. Шарън полетя към обекта, блъсна се в него и тупна на пода близо до Ръсел.

На шията на хамелеона вече израстваше нова глава, гротескна комбинация между неандерталеца и Джек.

— Уф, наистина боли. Да поиграем ли на болка?

Шарън се надигна, протегна ръка и докосна обекта. В лабораторията отекна звук като от далечна мощна камбана.

И изменчивият прие истинската си форма — за първи път от милион години. Издължи се до три метра. На лицето му имаше само един отвор, без видими сензорни органи. Тялото му се менеше

непрестанно, цветовете обикаляха из целия спектър, изникваха, растяха, метаморфозираха и изчезваха крайници. Беше нечовешки красив.

Обектът се издигна над скелето, сякаш беше облак от живак. Стрелна се към хамелеона и оформи около него куполовидна клетка.

Изменчивият му заговори в цветовете. Хамелеонът сграбчи течните решетки на клетката, но те не помръдваха. Изведнъж по тялото му премина мъчителен спазъм и той замръзна, покри го дебел слой скреж.

Обектът се разтопи до локва, заобикаляща хамелеона, а после се превърна в голямо сребристо яйце, в чиято вътрешност бе затворено смъртоносното същество. Разноцветни светлини затрептяха из лабораторията, угаснаха и изменчивият отново се превърна в Джейн, премина за миг през образа на Шарън и накрая стана Рей.

Рей отиде до Ръсел, улови го за ръката и му помогна да стане. След това го прегърна.

— Какво беше... това ти ли беше?

— Да, макар че случващото се беше новост и за мен. Предполагам, че така съм изглеждал, когато не се е налагало да приличам на някой друг.

Изведнъж отекна силен пукащ звук, от тавана се откъсна голямо парче и се стовари на пода.

— Обектът е мой партньор, жив посвоему. Не осъзнавах какво представлява, докато не му запях и не го докоснах. Това го промени, пробуди го. Намирал се е в нещо като режим на изчакване, в дълбока хибернация — в очакване да се завърна.

— Деветдесет години?

— По-скоро един милион. — Тя погледна сребристото яйце. — Не знае какво представлява Джек, но очевидно не бива да му позволява да остане на Земята. Ще го откараме у дома, за да го изучим.

— Той жив ли е?

— Да. Не може да умре, също като мен. Но не е от моя свят.

— А къде е твоят свят?

— На десет хиляди светлинни години оттук. Планета в овалния звезден куп Месие 22, в съзвездие Стрелец. — Тя се наведе и го целуна. — Вземи си телескоп, за да ме гледаш понякога.

— Значи трябва да заминеш.

— Да. Това е като закон на природата. Твърде дълго бях тук. Правих неща, които не биваше да правя. Като да се влюбя в местен, в същество от чужда раса.

— Ами... мисля, че знам как се чувстваш. — Тя го улови за ръката, стисна я и понечи да каже нещо, но се обърна и закрачи към кораба. В огледалната стена се появи отвор. — Мога ли да дойда с теб?

— Вечният астронавт. — Тя се засмя, но през сълзи. — Пътешествието ще е твърде дълго. И трябва да се научиш да дишаш хлор. — Погледна го в очите, дълго, после влезе в яйцето. Отворът изчезна.

Корабът безшумно се издигна към отвора на тавана.

Но след това се спусна обратно и вратата се появи.

Изменчивият беше в естествената си форма, великолепен, хаотичен. Изведнъж пак се превърна в Рей.

— Всъщност корабът каза, че можеш да дойдеш. Но не като човек. Ще трябва да му позволиш да те промени в нещо, подобно на мен.

— Може ли да го направи?

— Дребна работа за него. — Тя му се усмихна, очите ѝ сияеха. — И пак ще си Ръс. Моят Ръс.

Внезапно говорителите изпукаха.

— Джек? — проехтя болезнено гласът на Джейн. — Ръсел? Какво става, по дяволите?

Ръсел поклати глава и се засмя.

— Ръс, пазачът ми каза, че си влязъл вътре с мен! Какво става? Какво си намислил?

— Просто... смятам да отлетя на едно малко пътешествие. — Той млъкна, прекрачи прага на кораба и тялото му засия.

Издание:

Джо Холдеман
Камуфлаж

Американска, първо издание

Joe Haldeman
Camouflage

Copyright © 2004 by Joe Haldeman

© Юлиан Стойнов, превод, 2008

© „Megachrom“ — Петър Христов, оформление на корица, 2008

© ИК „БАРД“ ООД, 2008

ISBN 978-954-585-955-7

Издателска къща „БАРД“
Избрана световна фантастика

Превод: Юлиан Стойнов

Редактор: Иван Тотоманов

Художествено оформление на корица: „Megachrom“

Компютърна обработка: ИК „БАРД“ ООД, Десислава

Господинова

Формат 84/108/32

ИК „БАРД“ ООД София

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.